

Tingbok I. A.d. 6, 1707-1709, for Hardanger, Voss og Lysekloster
Året 1707

I Denne protocol Gif Herrens
Lif, og Lyche, og Herrens
Hellige Aand, Hand Retten,
Self bestyrche,

1707: 1

Ao: 1707 Mandagen d: 31 Januarj Holdtes Almindeligt Waar sKatte og Sageting, med Kindserwigs, Ullensvang, Odde, og Røldahls Sogner, Paa dend Gaard Ystenes, Bonde Lensmand, Lauridz Bech, Peder sKelvig!! (Skelvig), Gunder Huus, Knud Hofland, Olver Hougse, Peder UReym!! (Ureym), Tostein Huus, Peder FrøsVig, og Jon Degrenæs, Laugrettes mænd af KindserVigs sKibbrede, over wærende welEdle Hr: Assesor Wilhelm Hansens, fuldmægtig Sr: Peder Smiht, og Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsens tiener, Johan Førstenberg, med mehre Ting søgende Almue

Eftter Tingetz SædVanglig!! Sættelse, Blef Aller Under danigst Læst og for Kyndt Hans Kongl: mayts: Aller Naadigste for ordning, om 2de Sessioners Holdelse, Dateret 14 December 1706:

Item Capitels Taxsten for afvigte Aar, Dateret 10 9br: 1706:

Noch HøyEdle og Vel baarne, Hr: Estatz Raad, og Stift befallings mandens Resolution om Tiende Boes oprettelse,

Olle Olsen Jaastad Loed oplæse sit sKiøde Paa Oddels Retten, Paa En Løb Smør, og Et buch sKind, udj Jorden yttre Jaastad dateret: 12 Augustj 1704

Hr: Leutenant Jan Davidsen Som er Kirche wærger for Kindser Wigs KirKKe!!, Hafde wed mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Jacob Knudsen,

1707: 2

Ystenes, for 2de Kiør tilhørende KindserVigs KierKer Huor af dend Ene skulde wæred levered, udj Høst, og dend Anden i Waar, Huilche Kiør loughlig Er Jacob, opsagt, og Hand End da i Høst iche gjorde Leverandz, her for uden war Jacob sKyldig til Leutenanten Eftter Rigtig gjorde af Regning, i dag for Retten Erixdaller!! (En rix-) fem march og Elleve sKilling, Paa huilchet udj aldt Hr: Leutenanten Paa Stoed skadesløs Leverandz og betalling, Dend indstefnte Jacob Knudsen møtte, og tilstoed denne for Retten giortte afregning 11 mrk 12 sk som meldt Er at wære Leutenanten sKyldig, og sagde Ellers, at der som Hand sKulde levere begge Kierchens Kiør i Waar da maatte Hann: Kome til goede for dend Ene Koes Somer drot, Som Ellers om Høsten sKulde leveris Saa Er bød Hand sig Kiørne til Waaren at wilde levere

Hr: Leutenanten Davidsen war Paa Kierchens, og Egne Wegne Dom begierende;
Afsagt,

Eftter 2de mændz Paasagen, Korttes Jacob Knudsen udj i Hans sKyld, huad Sommer drotten af den Ene Høst Leyede Koe, Kand Regnes, der Eftter bør Jacob Knuds: til Waaren levere begge de 2de Paa Stefnte Kierche Kiør, og inden 15ten dage betalle dend Resterende Paa Stefnte sKyld, aldt under Nam Eftter Louen,

Olle Pedersen Klocher Hafde eftter mundtlig Stefnemaal ladet Stefne Knud Nielsen, Som boer paa den lille Jord Kaldet Staaen, formedelst hand self og wed Huusmænd, udfælcher dend Ringe Næver sKoug, for dæver, og Nedraadner Huusene, Saa marche sKoug og aldt huad bemeldte Jord Staaen tilhører, merchelig Suæches og for dæves, for uden dette forliges Hand og Quinden sig ilde med deris Naboer, huor fore de Nest af Vigte Somer war Stefnt til tinge, og End nu Klages over deris onde

1707: 3

Forligelse maal, Saa Wel indbyrdes som med Naboer, og Grander, Huor fore Olle Klocher Som Eyere til bemeldte Jord, for mendte og Paa Stoed <at> Knud Nielsen burde Hafve for brødt Jorden, og gandske der fra at wige,

Dend indstefnte Knud Nielsen møtte og Eftter tilspørgelse, nægted iche Joe Louglic at være Stefnt, men Eftter nogen samtalle for Retten, forligte Knud Nielsen sig med sin Eyere, at Hand til Waaren sKulde af sKaffe Huus folchet, og siden Holde goed forligelse, med Grander og Naboer, samt til Waaren Ao: 1708 gandske at forlade bemeldte brug udj Jorden Staaen, og imod Tage Huus Sæde, Som Hann: blef lovet saalenge Hand og huustrue holdt sig forligelig med deris Naboer, men Huis udj saa maade Nogen bevielig Klage sKulde falde, da Knud Nielsen baade at Have forbrudt brug, og Huus Sæde, aldt under Louens wiedere adfært, Huor wed denne Sag og bør forblive,

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Wed Bonde Lensmand Lauridz Bech, Ladet udj Rette Stefne, Olle og Elling Jøsen dahl, for de Nest af wigte Somer, og Høst Haver huuset og Hælet 2de Persohner næfnlig Tostein og Ingerie, Som sKal være Komen øster i fra uden Pas eller bewiis, og Hos denn: fød Et barn til wærden, Som de førte fra Kindserwigs Præste gield, Huor \det/, Paa Jøsendahl, udj Odde Sogn blef føedt, og til Skaanewigs Præst, i Sundhordlen, og loed det døbe, aldt uden Nogen angivelse Endten til deris Præst Eller wærslig øfrighed, førend Hr: Elias Som Er Præst udj SkaaneVig, lod Fogden Sr: Olluf Lauridsen det wiede, og Fogden igien loed, Sr: Peder Smit det til Kiende give, der Paa Lensmand Lauridz Bech Eftter Peder Jensen Smitz Ordre, eftter Satte, bemeldte 2de Persohner fore fandt Hand ichons Quind folchet, Ingerie som war Paa dend gaard Jøsendal

1707: 4

da spurtted Lensmanden Hende om mandz Personen, og Barnet, der Paa Hun suarede at barnet war levered Trondsmedz!! (Trond smedz) quinde, som befandtes udj sandhed, og mandz Personen Tostein Reyste dagen til foren Paa Weyen til Skaane Wigen, Same tied beKiendte Ingerie for Lensmanden at Hun og Hendes barne fader Tostein ware HalfsødsKende, der Paa Loed Lensmanden Lauridz Bech Strax Paa gribe quindfolchet, og leverede Hende til bemeldte Olle og Elling Jøsen dahl, at de med Hender sKulde eftter Sætte mandz Personen, Tostein, og føre denn: begge til Halsnøe Closter, og som de Kom under weyes fandt de Hann: og førte denn: fra Odde, og til En gaard Kaldet Bierche Strand, udj Sundhor Lehn, Hour!! (Huor) de Begge fra denn: Und Kom og Rømde, der fore Sr: Peder Jensen Paa Stoed, at bemeldte Olle og Elling Jøsen dahl iche Alleniste bør Bøde for de Haver Huuset og Hælet Er meldte \2de/ Personer, men End og for de Loed denn: slippe fra sig uden Angivelse til øfrigheden,

De indstefnte møtte iche men Loed suare wed Knud Espen, at Olle war En gamel mand, og Elling war suag Huor fore de denne sinde iche Kunde møde, og at de 2de Personer denn: V-widende Natte tieder fra Kom, wiedere wieste Hand iche til Sagen at Suare,

Afsagt,

Olle og Elling Jøsen dahl Paaleges til Neste ting at møde, udj Egne Personer, til Sagen at suare Under 3de Lod sølfs Bøder, aldt under Louens wiedere adfært,

Sager war Ey flere Eftter Paa Raabelse, men de 8te bønder Bøgger Paa dend afbrendte gaard Lohte

1707: 5

udstæde quitering Under deris Bue mercher, og af Sorenskriveren Attested, for de 2de Aars Aller Naadigste got giortte skatter næfnlig pro 1705 og 1706

Ao: 1707 Torsdagen d: 3die Febr: Holdtes Almindeligt Waar sKatte, og Sageting med Gravens sKibbredz Almue, Paa dend Gaar Eye, Laugrettes mænd, Bonde Lens mand Baar Spaanum, Hans Nielsen Følchedahl, Siuer ibdm, Tore Lione, Niels Spilden, Niels Kierland, Olle Endresen Leggre, Peder Andersen Hærrø, og Erich Eie, over werende weEdle Hr: Asseser!!, Willum Hansen Fuldmægtig, Sr: Peder Smit, og Kongl: mayts: Fogetz tiener Jan Førstenberg med mehre ting søgende Almue,

Eftter tingetz Sædvanlig Sættelse, Blef først dend for indførte Kongl: aller Naadigste for ordning for Almuen Læst og forKyndt, der eftter tiende Taxstten, og dend Anordning, om tiende boes opbygelse, Som og til foren findes Extraherede,

Baar Richolfsen Spaanum Loed Læse sit sKiøde Paa dend Gaard Hielme Wold sKylder 1 Løb smør, og 1 huud, og Tuedte sKylder ½ Løb smør og 1 buchsKind aldt med bøxsæl og Hærlighed, Dateret 17 Julj 1704:

Noch Gunder Ringøns sKiøde Dateret 31 Janvarj Ao: 1707:

!!Sr: Peder Jensen Smit Hafde wed Bonde Lensmand!!,

Til Kongl: mayts: tienistes befording hafde Bonde Lensmand Baard Spaanum, Ladet udj Rette Stefne Hellie Leggre, for begangen slags maal, med Anders ibdm Som sKeede Nest for Gangen Høstetings tieder, Huor fore fore!! Blef Paa Staaed bøder eftter Louen, dend udj Rette Stefnte Hellie, og Hans Wæder part Anders møtte, og Nægted iche at de io udj drochensKab, Hafde Krabsetz!! Noget Lidet, for Huilchet Hellie afsonede med fem Rix daller, til Høsten at betalle, der wed Sagen beroer

1707: 6

Sr: Peder Jensen Smit Hafde wed bonde Lensmand Baard Spaanum, Ladet udj Rette Stefne Trond Aamundsen Huusmand, for begangen slags maal, Paa Aamund Haldoersen Teien, her om møtte Wæder partten Aamund, og Hafde Wiching Grove med sig til prou, Som Wandt at Hand saae at Trond slog Aamund Et slag Paa Kieftten, der foer Sr: Peder Jensen Paa Stoed at Trond burde bøde eftter Louen

dend indstefnte Trond Aamundsen møtte iche, men Loed suare wed Gullich Sælleland, at Hand iche wieste at slaee Aamund af Nogen wred huue, men mendte at slaee eftter Hann: af Lystighed, og Rambte Hann: Paa Næsen,

Afsagt

Trond huusmand Paaleges til Neste ting udj Egen Person at møde, under Et Loed sølfs bøder, at da Eftter widners Examen Kand Kiendes udj sagen eftter Louen,

Aslach Over Dahl Hafde eftter mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Torfind Jøre, for Hand Nest afvigte Somer, udj Et brøllup Paa Jøre, sKal Have sKieldet Aslach, for En tyf, Her om war Stefnt til prou, Jens Spilden, og Jens Olsen Wasenden, Som Same sKieldz ord sKal have hørt, Huilche Widner eftter Paa Raabelse iche møtte, dend indstefnte møtte og berettede Torfind Jøre Ey heller Louglig at være Stefnt, der fore Hand ey Heller Kunde Lade Stefne sine prou,

Afsagt,

Parterne Saa welsom widnerne Paaleges til Neste ting at møde under Et Loed sølfs bøder for Huer som eftter Louglig Stefne maal ude bliver, Paa det da eftter opliusning udj Sagen Kand Kiendes eftter Louen Huis Ret er

1707: 7

Tollef Danielsen, eftter mundtlig Stefne maal, Hafde Ladet Stefne Siuer Olsen Leque, med sine AdKomster, til dend Gaard Leque, og øfre Haggestad, for at eftter see, om same Jorder war Lige sKifted eftter deris Salig forEldre, her om Tollef Hafde Ladet Stefne til prou, Iver og Baard Spaanum, med Find Halsteinsen Bue, Huor af Iver Spaanum, og Find iche møtte, Siuer Leque møtte og udj Rette Lagde 2de sKifte for Retninger!! (forretninger) om same Jorder, og for mendte iche at de indstefnte Prou denn: Kunde imodsige,

Tolef Danielsen formendte at Naar de 2de prou, Iver og Find møtte, sKulde de for Klare Anded End brevene indeholdt,

Sr: Peder Jensen Smit Paa Stoed, at eftter die Tollef Danielsen meendte at de indstefnte Prou skulde igien drive de udj Rette Lagde sKifte breve, at same breve udj Retten maatte forblive, indtil Prouene bleve forhørte, at Hand prouene Exsamenered Kunde faa besKreven,

Afsagt,

Eftter die de Paa beraabte prou Iver Spaanum, og Find Bue, iche møder, og dette findes at være dend beste opliusning, udj denne sag, Aldtsaa optages Sagen til i dag Sex V-ger!! (Uger) Som er dend 17 Martj Paa øfre Hagestad, til Huilchen tiid prouene eftter fore gaaende Louglig Stefne maal Paa Legges at møde under Et Lod sølfs bøder, da og Tollef Danielsen at fremlege Huis Hand Viedere til sagens opliusning agter tienlig, Paa det udj Sagen Kand Kiendes Huis Lou og Ret medfører,

Sager war ey wiedere Eftter Paa Raabelse, mend dend Restandz Som fandtes udj Huer sKibbrede pro 1706: blef Under for Zegling udsted, og befandtes udj Jondals sKibbr: 7 rd 1 mrk 5 s: Østensøe 21 rd 1 mrk 14 sk: KindserVigs sKibbrede 111 rd 5 mrk 11 sk: Gravens sKibbrede 73 rd 5 mrk: Som dend forZeglede Restandz wiedere forKlarer

1707: 8

Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Wed sin besKichede Fuldmægtig, Jan Peter Førstenberg War Paa Hardanger Waartinge tings Widne begierende om Eftter sKrefne Jorder iche 1705 af gich OddelsKatten Næfnlig Jondahls Sogen, dend gaard Toftte Smør 12 mrk Huud 1/6 En mrk 9 2/3 sk: Østensøe sKibbrede øfre Wig Smør 18 mrk En ort, Torppe Smør 1 Løb Huud 1 Er 1 rd 3 mrk 9 1/2 sk: Mælstuet Smør 2 pd Huud 1/2 FaarsKind Et Er

1 rd 4 $\frac{3}{4}$ sk: Røchen Smør 9 mrk er 12 sk: Kindserwigs sKibbrede dend Gaard, Tuedt Smør 1 Løb Huud 1 Er 1 rd 3 mrk 9 $\frac{1}{2}$ sk: yttre QualWig Smør 1 Løb Huud 1 er 9 mrk 9 $\frac{1}{2}$ sk: Ullensuang Sogn, Indre Bleim Smør 1 $\frac{1}{2}$ Løb 9 mrk er 9 mrk 12 sk: Campestad Smør $\frac{1}{2}$ Løb er 3 mrk Røldahls Sogn, dend Gaard Haarre Smør En Løb er 1 rd Grawens sKibbrede dend gaard Hambre Smør 2 pd faarsK: $\frac{1}{2}$ Er 4 mrk 3 19/32 sk: Kierland Smør $\frac{1}{2}$ Løb Huud $\frac{1}{2}$ er 4 mrk 12 $\frac{3}{4}$ sk: Ulvigs Sogn, Børssem Smør 1 Løb Huud $\frac{1}{2}$ er 1 rd 2 mrk 11 $\frac{1}{4}$ sk: Eidfiordz Sogn, dend Gaard Hærrøe Smør 1 pd er 2 mrk Tuedte Smør $\frac{1}{2}$ Løb Huud $\frac{1}{2}$ er 4 mrk 12 $\frac{3}{4}$ sk:

Her til Laugretted og til Stæde wærende Almue, Ens Stemig Suarede, at fore næfnte Jorder indbemeldte Aar 1705 af de self Kiøbende Er Paa boed, Saa ingen OddelsKat til Fogden for same Aar Er betaldt, her Paa blev tings Widne under Rettens forZegling begierende, Som saaledes udj Sandhed befindes, beKræfttes med Under trøgte Zignetter

Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen wed sin besKichede Fuldmægtig Jan Peter Førstenberg, tilspurtte Laugretted, og Almuen om her udj \Hardanger/ Fogderie fandtes Nogen Huusmænd Strandsidere, Handværchs folch, eller Pebersuene Som Ao: 1705 war goed for at betalle Nogen sKat Eftter forordningen, Undtagen udj Sysen<dal,> Huor om forige Aar blev udsted tings Vidne

1707: 9

Der til Laugretted, og Almuen, Ens Stemig suarede at Ingen udj dette Fogderie fandtes, Som forbemeldte Aar 1705 Noget til Fogden betaldt Haver, undtagen Som før Ermeldt, udj Sysendahlen, Her om Fogden af Retten war tings Widne begierende, Som saaledes udj Sandhed, Befindes, BeKræfttes med under trøgte Zignetter,

Ao: 1707 d: 8tende Martj AnKom Tollef Danielsen Hagstad, og Siuer Olsen Leque, og fore gaf at de om den Sag som udj Sex V-ger!! (Uger) til Doms war optagen, at de der om ware for Eneade, Som saaledes wed deris for Ening forbliver næflig!! (næfnlig), at Tollef sKulde Kiøbbe det paa Stefnte Goedz af Siuer Olsen, Huilchet de for wiedere trætte, at fore Kom/m/e sig \imellem/ indbyrdes giort Hafde

Ao: 1707 Onsdagen d: 30 Martj Holdtes Almindeligt Waarting med Liuse Closters Almue udj Hardanger, Paa dend Gaard Langesætter, til Stæde wærende Sr: Jacob Widing, Paa Egne og intresseredes Wegne, Bonde Lensmand Olle Mikelsen Lusand, Gunder og Aamund Ringøen, Engel ibdm Lauridz Diøne, Philipus Ulgenes, Lauridz Opedal, Olle og Christopher Diøne, med mehre ting søgende Almue,

Eftter tingetz SædVanlig Sættelse, Blef Hans Kongl: mayts: Aller Naadigste sKatte forordning for inde wærende Aar, for Almuen Læst og forKyndt dateret Kiøbenhavn d: 22 Febr: 1707:

Edle Hr: Stiftt sKriver Sr: Hermand Garmand Wed beskichede Fuldmægtig Jan Bager Hafde eftter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Hans Nielsen Langesætter, for Et Helle tag af Steen, oplagt Paa KindserVigs Kierches Cor, Huor fore Salig Halver, som er Hanses formand, eftter oprettede Contract sKulde Have 42 $\frac{1}{2}$ rd og forpligted sig og sine Arfvinger, at Holde bemeldte Helle tag V-paa Klagelig 10 Aar eftter Oplegningen, og det iche befindes at

bemeldte tag iche laae V-paa Klagelig Sex V-ger (Uger) eftter Oplegning, der fore Paa Kierchens wegne blef Paa Stoed, at Salig Halvers Arf:r eftter Oprettede Contract burde Suare Kierchens, for woldende sKade,

Hans Langesætter møtte, og wieste sig Lided Anded her til \at/ suare End Hand mendte Hans Salig formand wedlige Holdt det Op-

1707: 10

Lagte Sten tag over Thj Aar, Dog for Enighedz sKyld sagde Hans Nylig til bemeldte Kierche at Have givet En Koe, og En wilde Hand Endnu goedVillig give, om pretenteonerne der wed Kunde ophæves, dette tilbud Sr: Bager iche understod sig at antage, førend det Stiftt sKriveren blef til Kiende givet, Huor wed sagen beroer, indtil wiedere StifttsKriverens Willie Erholdtes, Endelig til bød Hans Endnu 2 rd Huilchet Hans ærværdighed Hr: Jørgen Brosse formodede Paa Kirchens, og StifttsKriverens wegne blef Antaget, Huor wed sagen for bliver

Sager war Ey flere, der eftter tings Widne blef foretaget

Sr: Jacob Widing opstod for Retten og tilspurtte Laug Retted, og til Stæde wærende Almue, om iche eftter sKrefne, Jorder forre Gaaende Aar 1706: af de self Eiende Er beboed, saa at de der af ingen OddelsKat, Haver Betaldt, Jordernis nafne udj Sundhord Len, og Hardanger er som følger

Sundhordlen

Hardanger

Backe smør 2 Løber Huud 1

Oppeim Smør 2 Løb 18 mrk Saldt(?) ?

Eggeland Smør 2 Løber Huuder 2

Hildhal Smør 1 Løb GiedsK: 1

Hiorteland Smør ½ Løb Hud ½

Sandwen Smør 2 Løber,

Mevaten Smør ½ Løb Hud ½

Tuedt Smør 2 pd GiedsK: 1,

Schaar Smør 1 Løb

Her til Laugretted og til Stede wærende Almue sambtlig Suarede, at forbemeldte gaarder Er af de self Eiende dette saa welsom forige Aar Beboed, saa der af ingen OddelsKat er suared, Huilchet med Ed Kand beKræfttes Naar Paa EsKes, her paa Sr: Jacob Widing war Tings widne begierendes, Som iche Kunde Nægtes, men, saaledes udj sandhed at wære beKræfttes med Under Trøgte Zignetter

Knud Torgiersen Loed Læse sin Bøxsel Sæddel Paa 3 ½ spd smør udj Jorden Luusand dateret: 21 Majj 1706

1707: 11

Ao: 1707 Fredagen d: 29 April Betiendtes Retten Paa den Gaard Liirhuus Paa Waas, Angaaende Et Exstra tings Holdelse Imellum dend WelErwærdige mand Hr: Jørgen Brosse, og Hans Landbønder Knud Pedersen, og Knud Anfindsen, Som Leylendinger Paa bemeldte Gaard, og det eftter En Suppliique med Paa tegned Resolution, af Dato 17 Martj Ao: 1707 med Fogden Sr: Søren Gladz, ordre til Lens mand Wiching Møen, af dato 21 Martj: Huor eftter Lens manden Wiching Møen, Michel Lij, Knud Noreim, Johanes Lij, Levor Hegle, Niels Gre..(?), Torgier Hylle, og Torbiøren Lønne, Edsorne Laugrettes mænd af Vangens tinglaug Som Same dag betiendte Retten, war til Stede,

Til Huilchen tiid Hans ærværdighed Hr: Jørgen Brosse udj Rette Lagde sin sKrifttlig Stefning af Dato 31 Martj 1707: Som Lens Mand Wiching Møen, og Bryndel Lofthuus,

Hiemlede Louglig for de wed Komende at wære for Kyndt, Nest af Vigte 8tende April, da blev eftter Stefningens første post, Paa EsKed Leylendingernes, Bøxxel Sædeler, Huor af Knud Pedersen, udj Rette Lagde, meget muse sKaaren, Bøxxel Sædel af Aar 1694 Knud Anfinsen fore gaf at Hans bøxxel Sædel, war opbrendt undgefær for fiere á fem Aar siden, af En Waade ild Som Kom udj deris madstue \Eftter/ Stefningens 2den post, blev tilspurt Huad de til forige Doms fyldest giørelse, Paa Resterende Rettigh: Hafde at betalle med, der Paa Begge Leylendingerne war begierende at Jordens Store sKade, wed Sten, Jord, og Wandløb, maatte Eftter Sees, Eftter Stefningens 5 post, Huilchet og sKeede, og befandtes bemeldte Jord Lierhuus Paa Ager og Eng, megen sKade at have faaed, Som Leylendingerne meget forbedred haver, her imod den Hæderlig mand Hr: Jørgen Brosse Hafde af sin LandsKyld {Hafde} eftter givet bemeldte Leylendinger 6 rd og til bød denn: End nu at eftter Lade alle fierte Penge, om de Kunde betalle processens omKaastning med Resterende Rettighed, Leylendingerne Paa Stoed at dend Store sKade, Som de wed Sten og Wandløb Hafde Liid maatte taxeris, Huilchet de fore gaf at wære Aarsag, til dend sKyld de war udj geraaden, Noch udj Rette Lagde Hr: Jørgen dend Er gangene Dom Datered!!

1707: 12

Datered 28 Julj 1706: Som eftter Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Gladz, befalling til mænd, Same giæld at udsøge, fandtes Paa Domen tegnet, Huor om og Lens mandens og mændz forKlaring fuldte dateret: 20 December 1706,

Knud Anfinsen udj Rette Lagde sin afregnings quitering af Dato 10 Febr: 1707 Huor af Sees Hand Endnu bliver sKyldig Resterende Rettighed 10 rd 1 mrk udj omKaastning Paa seeniste Dom En rd 6 sk: er tilsamen 11 rd 1 mrk 6 sk:

Knud Pedersen fremlagde sin quitering af Dato 5 Janvarj 1707: Naar da fratræches Huad hand siden Er Gangene Dom, hafde betaldt med dend Rixdaller 6 sk: udj omKaastning, bliver Hand sKyldig 11 rd 6 sk: for denne fordring blev sat til forsichring En Koe Huid hornet 4 rd 1 Rød oxse 1 rd 2 Huide Kalver 1 rd 4 mrk Et Hors 1 rd 1 føl 1 rd 1 Hulle 3 mrk: Et brødsKab 1 rd: 1 Kiste 1 ort, denne forsichring fremKom GotsKalch Fiose, og Matias Ringem og Caverede for til Ste Mickels dag at betalle, Huor med dend Hæderlig mand Hr: Jørgen Brosse war fornøed og eftter Loed ald sin fierte Penge og omKaastning,

Knud Anfinsen Satte udj forsichring for sin sKyld til den Hæderlig mand Hr: Jørgen Brosse, fiere smaa Wetterunger (tysk: widder = ver/bukk) udj Andet Aar gl: 4 rd 4 mrk: 2 Kalver En Rixdaller, 1 Hors 3 rd 1 Kieste 2 mrk 1 børre 7 mrk: 1 saa 1 mrk: 1 Dito 1 mrk 1 Hulle sKab 5 mrk denne forsichring belover Knud Anfinsen til førstKommende Mickels dag med Reede Penge til dend Hæderlig mand at betalle med Reede Penge, og i fald det iche blev eftter Komet da at suare ald pretenderede fierte Penge, og omKaastning her med dend hæderlig mand war til fredz og fornøyed, Huilchet og som fore skrevet Staar bør eftter Komes under Louens wiedere adfært, her for uden Lovede foresKrefne Leylendinger at deris grøde for dette Aar sKulde wære Borgen for Kongl: sKatter og landsKyld, Huilchet eftter {Eftter} Louens Anledning bør sKee,

Ao: 1707 Ties dagen dend 3die Maij betiendtes Retten, Paa dend Gaard Ronve, belligende udj Wangens Kierche Sogn Paa Waas, og det Angaaende Oddels Løsning, Paa

1707: 13

Siuf spand Smør, udj Dito Ronve, tillige med Fladlandz Moen, de mænd som Retten betiendte, Er af Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad til næfnt:, efter Hans, mesives wiedere formeld, af Dato Bergen d: 12 April 1707: og Var Lens mand Wiching Stefensen Tuilde, Levor Hegle, Bryndel Lofthuus, Johanes Lij, Rasmus Rochne, Anbiørn Gree, Jon Qualle, Niels Mitt...(?), og Torgier Hylle, Edsorne Laugrettes mænd af Wangens ting laug Paa Waas, Til Huilchen tid Citanten Lauridz Pedersen udj Rette Lagde En sKriftlig Stefning Dateret Bergen d: 6te December 1706: og fandtes for wed Komende at være for Kyndt, dend 12te Dito

Efter bemeldte Stefnings Oplæsning, frem Kom for Retten Paa Hr: Prousten, og fattig Huusetz Wegne, Monsr: Marcus Davidz: Foy, og udj Rette Lagde En Contra Stefning, af Dato 16 Martj 1707: Som og findes Louglig at være for Kyndt,

her Paa Lauridz Pedersen Ronve frem Lagde sit sKriflig!! forsætt: og indleg, dateret Bergen d: 12 April 1707: Noch udj Rette [Lagde] Lauridz En Attest: eller Widene, under Fogden Sr: Gladz Haand Paa det for Zegled Papier No: 18 dateret Bergen d: 12 April 1707:

Monsr: Marcus Foy udj Rette Lagde sit sKriftlig indleg, af 3die Majj 1707: Der imod Lauridz Pedersen udj Retten frem satte En Pung med Penge, som Sr: Foy bad Hann: til widere at for ware, Huilchet ogsaa sKeede

Der Efter blev Widernes Ed af Louen oplæst, og for Klared, og frem Kalded Lauridses Widner Som war 2de gamle prou, som war Michel Størchsen Rong, og Michel Andersen Houge, Som Ens Stemig Wandt at de iche Wieste Anded, End det Paa Stefnte Goedz Hafde wæred Lauridz Ronves for fædres Rette Oddels Goedz og at Lauridz Nu er Neste Oddels mand, og Salig Knud Pedersen Som bemeldte Goedz Soldte Eiede baade Ronve og Fladelandzmo

Peder \Knudz:/ Ronve frem Kom og gandsKe fra gich at Hans buemerche iche Staar under sKiødet men for Klared Hans bumerche at være af gammel tiid, Saaledes som det Paa udj Rette

1707: 14

Lagde Høvel findes tegnet, (bumerket er slik: Loddrett strek, som er 3-delt ved ein tverrestrek oppe – av lenge 2/3-dele av den loddrette. Nederst ein litt brei W – der den loddrette linja går midt i W'en) dette widnede Michel Rong, og Michel Houge, at de iche wieste at Peder Rongve Hafde brugt Andet buemerche, dette Peder Knudsen Ronve, og Er bød sig at gjøre Ed Paa, Ligesaa at hand boede \..?./ Paa Fladelandmoe Peder Ronve sagde ydermere at Hand indted wieste Endten Goedset war soldt eller Pandtsat,

Sal: Tostein Houges Stif datter Synneve Welchen af Hardanger, som Nu er En gammel quinde Møtte og Wandt, at Hun udj de tierder iche wieste Anded end bemeldte Goedz Joe udj førstningen war pandtsat, og at Fladelandz moen udj de tierder blev Kalded Fladelandz moen, og iche ødde Jord Ellers war der til begge En Eyermand, Saa de af Ronve mochede (møchede?), udj Fladelandz moen,

Halle Lij af Rundallen møtte og wandt \at/ Hand iche af gammel tiid Hafde Hørt Andet End det Paa Stefnte Goedz io war Lauridses forfædres Oddel og at Flandelandz!! moen aldrig haver wæred Kalded Ødde Jord, men aldtied Haft det Nafn Fladelandz moen,

Lauridz Himle som og er En Gamel mand, møtte og Vandt Sam/m/e ord, med dette tilleg, at, \hand/ Hørte at Knud Ronves quinde sagde at Hun wilde tilbiude Sal: Magister Giert Goedset, men om det sKulde være til Kiøbs eller Pandt wieste Hand iche,

Ranvey Bryndels datter Som er Enche møtte og wandt, at for 25 Aar Leden, da bøxslede Hendes Salig mand Arne Lauridsen Fladelandz moen af Peder Ronve, og \gaf/ Hann: baade bøxsel, og Et Aars LandsKyld, Thj de boede der ichons 4re \Aar/ de sidste 2de Aar blef Rettigheden levered til Hr: Christen Paa de fattiges Vegne for die Peder udj de sidste 2de Aar

Lae!! (Laae) meget suag, og Hans børn til deels V-myndig, Thj de Hafde et af Peders børn hos sig, imedens Hun!! (Han) der boede, og det for Peders Suaghed, og Fattig doms sKyld, og før hendes mand, boede Peder self Paa Fladeland

Rolf Arnesen Som Siger sig at være 67 Aar Gamel, møtte og wandt, at da Hand tiendte udj Sex Aar Paa Rochne, da war Fladelans moen, En Aparte Pladz fra Ronve, og blef Kalded Fladelandz moen, Siden Kom Hand efter Sal: Arne Lauridsen til Fladelandz moen, og bøxsled af Prousten Hr: Christen, efter Hans bøxsled Zedels Wiedere

1707: 15

formeld, Dateret 11 April 1694, og for 21 Aar siden war der Holded marche Gang Paa Fladelans!!, og tillagt Hender Støl og nedsat marche Stene, Huilchet Rolf sagde sig at beKaaste, og Same marche sKiels Dom Liger udj Præste gaarden

Anders Pedersen Houge møtte og sagde efter Hans Sal: Wærfaders Ord, \som Var/ Haaver Rongves, at Hand hafde begieret af Salig Magister Giert Miltzou, at de paa Ronve maatte faa Fladelandz moen til brugs under Ronve, da sKal Salig Mag: Giert Miltzou Have suared Ney Hand Kunde iche for trænge dend fattige mand som boede Paa Fladelandz moen, Thj dend da sKulde sKylded 3de matte boel,

Johanes Apland (Opland) som er En gamel mand møtte og Wandt, at Ronve, og Fladelandz moen war Citantens for fædres Oddel, og adsKildt udj brug og sKyld, samt og aldrig at Have hørt Fladelandz moen, at være Kalded ødde iord, og Peder Knudsen førend hand blef Suag boede Paa Fladelandz moen,

Efter tilspørgelse sagde Lauridz ey widere at have udj sagen at indVende, men begierede at Hans widner maatte aflege Eed,

Sr: Marcus Foy Paa Stoed at Halle Lij, og Anders Houge Var beslegted, og der fore efter Louen ansees som Willige Widner det same er og Syneve Welchen af Hardanger, Som self til Staar, at være Sødskende barn, til Lauridz Ronves quinde,

Sr: Foy udj Rette Lagde Salig magister Miltzous efter Latte børenes Widner om Same Goedz, Paa det for Zegled Papier No: 20: Dateret Bergen 2den April 1707: her efter Sr: Foye Paa Stoed at det ord foregivet, iche er efter Lauridz Ronves meening, men udj Sandhed, de fattige til Hørig,

Wieder Loed Sr: Foye frem Kalde Biørne Mølster og Torgieldz UlleStad, Som begge møtte, og Wandt efter en Gamel quindes ord som Endnu er udj fattighuset næfnlig Aase Størchs datter, Som 6 á 38 Aar Haver wæred udj Fattighuset, Da udj det første war og saa Lauridses Beste moder udj Fattig Huuset, da sagde Gurj Josteins datter til Aase og de Andre, de Ere Lagne til at see mig til goede, de haver oftte got af mit Goedz,

1707: 16

Anbiørn og Jon Gree, møtte og Negted iche, at de Hafde En Staf, Som de siuftes at Peder Ronves boemerche Stoed Paa, Som denn: siufntes war ligt til det boemerche Som Staar under sKiødet, dog wieste de Huerchen huor Stochen blef af, eller om merchetz for sKiel,

Anfind og Matias Ringem møtte og udj Rette Lagde En forZegled Høvel, Huor Paa Stoed Peder Ronves boemerche, Som Komer over Ens med forige udj protocolen indført, dog iche med det som Staar under sKiødet,

Halle Tillung frem Kom og wandt at undgefær 42 Aar Leden da Hand tiendte Præsten Salig Hr: Hendrich Miltzou, Saa Hand Peder Ronve, Tostein Houge og Gurj Josteins datter Ronves Paa Wangens Præste gaard, og Stoed paa baare gaarden, da sagde Præstens dreng Johanes Hembre, at de maatte wilde Selge Noget Goedz, men \om/ de soldte eller iche, wieste Hand iche, men da saae Hand Peder Ronve Paa præste Gaarden Wangen

Knud Førde Hafde givet sin sKriftlig forKlaring om same Dateret 13 April 1707.

Noch møtte WelEdle og Velbyrdige Hr: Captain Jacob Christ stensen!! (Christensen) som Eftter HøyEdle og Welbaarne Hr: Brigadier Des Heins ordre indgaf sin sKriftlig Under Retning, af Dato 3die Maij 1707

Gurie Windnie møtte og sagde at da slaget Stoed i Bergen med de Engelske da war Lauridz Ronve saa Gamel at hand Kunde gaa ud og ind,

Noch Lagdes En Atest udj Rette om bemeldte slag, af Dato 25 Janvarj 1707

Noch Lagdes Wangens Kierkkes!! Copulations bog, Huor af er at see at Lauridz sKal were imod 43 Aar,

Wiedere frem Kom En mand Paa 86 Aar gamel, \wed Nafn Mogens Hege(?)/ og wandt at Hand tiendte Knud Ronve \2de Aar/, da Eiede Knud Ronve Fladelandz Moen, og under tiden Kalde dend Fladelandz Moen, og under tiden Ronves teyen, men udj de tierder Laae dend under Ronve til sKouge teig dog udj En adskildt Eiendel til Knud

1707: 17

Ronve, som den udj de tierder Eiede og brugte, og Lige saa udj Salig Josteins tiid, og Laa \Fladeland/ Ronve tilhørig indtil dend for sKat og Rettighed blef Lagt, men ødde iord wed hand \iche/ at Fladelandz moen, har wæred Kalded, og ungefer 40 Aar siden war bemeldte Mogens udj Et brøllup, Paa Lemme og da Hand Reyde magister Miltzou, spurte Mogens om Præsten Hafde Kiøbt Ronve, da suarede Hand io, og sagde Præsten Wiedere til Mogens, wildt du Kiøbe dend igien skal du dend beKome,

Erich Mogensen 81 Aar Gamel, møtte og Wandt at Fladelandz Moen, alle dage Have Haft det Nafn, og iche Ødde Jord men udj første tiider war brugt som En sKouge tei til Ronve, og er over 40 Aar siden bemeldte Fladelandz moen blef bygt af Huusmænd, men for dend tiid Kallede dend Ronves teyen, og Same Fladelandz Moen,

Hachen Torgielsen Neppland 56 Aar Gamel møtte og wandt at Hans moder war Knud Ronves Eldste datter, men Hun wieste indted om goedsetz afhendelse, men den pladz Fladelandz moen Haver aldtid wæred saa Kalded, og under tiiden Kallede dend Ronves teien, og mindtes Hand at Fæne drengene, Hougede udj Fladelandz sKougen, da Kom deris Huusbon!! Erich til dem og \sagde/ de faae sKam de Houger udj Ronves teyen,

Torfind Hendrichsen Tundal, 80 Aar møtte og \Wandt/ at Hand boede 21 Aar Paa Hellestuedt, da war Fladelandz moen, til sKouge tey under Ronve, og Var saa over groed, med træer at mand med \Nød/ Kunde snu En Hest med Læs, men ødde iord wed Hand iche dend at Have wæred Kalded, det sam/m/e sagde Hand eftter sin fader som war 79 Aar da Hand døde,

Lauridz Øggre møtte og sagde sig at wære 53 Aar gal: siger da Hand Kom til Øggre at boe som er 32 [Aar] siden, da begyntes Fladelandz moen at Røddes, og hand da indted Anded Hørte end dend war sKouge tey under Ronve,

Knud AusKier møtte, og sagde at Hand og Maties Kinde, Kom Gaaendes forbie, Fladelandz moen, da Arne buede der og Hand Same tiid byggede Paa En Løe eller Høe braad, da sagde Maties Kinde, dette Haver wæred sKouge tey under Ronve

1707: 18

Randnilde Bryndels datter Jærenes møtte, og wandt at Hendes for Eldre da de buede Paa Dalle, fich Lof af Ronves mændene til at indgierde Fladelandz moen, paa det de Kunde nyde dend til gres beide for queget,

forige Lensmand Madz Torbiørnesen Sæve, møtte og Wandt at da Hand tiendte Salig Magister Giert Miltzou, og de Kom til Kort Paa beide sKoug, Sagde Salig Magister Miltzou

til denn: drag bort i Fladelandz Moen, det er min Egen sKoug som Liger under Ronve, og Hører mig til, men Naar Sal: magister Miltzou gaf bemeldte goedz til de fattige Wieste Hand iche,

Wiedere Prou sagde Partterne eftter tilspørgelse iche at Have der Paa Widnerne blef frem Kalded deris Ed at aflege, Som først skeede med Ed og opragte fingre, af Michel Rong og Michel Houge,

Synne Welchen blef ey Edtagen, eftter die Hun er beslegtiget

Halle Lij udj Lige maade, beslegtiget

Randvej Bryndels datter af Lagde Ed Paa Hendes for indførte forKlaring udj sandhed at være

Rolf Arnesen aflagde Ligeledes Ed Paa sine taldte ord,

Johanes Opland illige maade aflagde Ed, Paa for indførte forKlaring

Anders Houge er Ligeledes noget beslegtiget til Lauridzes quinde, der fore hand iche giorte Ed, Som ey Heller Giordes fornøden,

foreskrefne er Lauridz Ronves Prou, og eftter sKrefne de Sr: Faye Paa Prousten og fattighuusetz Wegne,

Børne Mølster og Torgildz Ullestad, eftter Aase Størchs datters ord som før er indført, af lagde Ed, med opragte fingre

Jon Gree aflagte Ed Paa for indførte ord, og Anbiøren Same Stad fæsted,

Anfind og Matties Ringem wieste iche anded En Høvelen at fremlege der fore de ingen Ed gjorde,

Halle Tillung Ligeledes aflagde Ed med opRagte fingre om Huis for indført er,

1707: 19

Mogens Hegle møtte og aflagte sin Ed Paa for indførte for Klaring

Erich Mogensen, Giorde Ligeledes sin Ed Paa det Hand til foren wundet Haver,

Haachen Neppeland aflagte Ed med opragte fingre Paa det som for hend er indført Hand iche Rettere at Viede

Torfind Tundal, Lauridz Øggre, og Knud AausKier gjorde det same,

Rangnilde Bryndels \d/ aflagde Ed Paa for indførte forKlaring

Madz Torbiørnsen Sæve af Lagde Ed Paa for indførte ord med op Ragte fingre,

Noch udj Rette Lagde Sr: Faye (Foye) En videmeret Copie af Matriculen, Dateret 30 9br: 1667: Huor udj Fladelandz iche findes at være Lagt for sKat og Rettighed,

Partterne blef til spurt om de Wiedere Hafde at Lade frem føre eller protocolere, der til de Paa begge sider suared Ney men refererede sig til deris udj Lagde Stefninger indleger og førte prou, og war Dom begierende,

Da Blef Her om for Retten saaledes dømt

og afsagt,

Saa som dend process imellem dise Partter udgrener sig til Tuende slags Paastand, næfnlig først til Ronves Oddels Løsning, der næst til Fladelandz moen Hiemling, da maa og Districte Paa Huer Post Kiendes {Kiendes}

1. Eftter die Peder Knudsen ey Kand Ofver bevises at Have givet Bomerche til det sKiødes under tegning Paa Rongve, men meget mehre med Loug faste Widner Stadfæster, sig aldrig saadant Bomerche, at have brugt, og der paa har tilbødet at giøre sin Eed, Huilchet dog er anseet, for U-nødigt Eftter di Hand haver Widner med sig, og Wederpartten Ey Kand Hann: og deris Widnes byrd Loumæsigg omstøde, der Hos Paastaar og beviiser benæfnde Peder Ronve, at Gaardens over dragelse, Wed Noget Kiøb til Salig magister Giert Miltzou, Hann: aldrig

1707: 20

Har været witterlig, men Vel har forstaaet, at det til Welbemeldte Sal: mand er bleven Pandtsat, og over aldt dette Haver Goedset, siden det af Salig Knud Pedersen Skulle være til Salig magister Giert, afhændet, været under tuende adsKilde slags Eyermand Saasom først i dend ærværdige Sal: mandz siden som Nu er fore givet at være fattig Huuset tillagt dog uden noget frem wist Testament: eller Hiem/m/els Bref, Saa sees iche Oddels Hæfden Kand Krænche dend Paa tallende Lauridz Pedersens Odels Ret, Heldst saa som Hand war V-myndig da goedset Hann: og VedKomende V-widende til fattig Huuset skal være over givet, i Huilchen over giftt det iche Kand got giøris nogen Loubydelse, at være sKeed, saa Hand iche sin Ret, over dend i Louen Determinerede tid har fortied, Aldt saa tilKiendes Sagsøgeren Lauridz Pedersen, Oddels Løsningen til de 7 spand udj Ronve øfre tunet, med aldt huad som i Skiødet af 29 Junj 1666 opregnes, og det for dend wurdering som her Nu i dag af Dannemænd sat er næfelig 84 rd Særdeles eftter die Kiøbe brevet, ey benævner, den for Gaarden af Sal: magister Giert Miltzou udlagde Penge Sum, 2det Fladelandz Moen angaaende, da som ingen gyldig beviis Er i Retten frem ført, Endten at same Jord Nogen tiid haver været Regnet som ødde jord Under Ronve, og af desen Leylendinger været brugt men det i sKiødet indførte ord Øde iord, Wel Kand Endten Have henseet, til Huad som {til} paa de tiider Laae V-dyrchet, og V-slaaen, i ødde marcher og uden Fæfoed, af Ronves Egn, Eller ogsaa mand wilde der wed, wide sig for waret,

1707: 21

Til at Nyde Eye Ret der til, om Noget af Ronves Egn, Kunde i eftter flydende tied Endten worde til slatter!! (slaatter) Eller Anden dyrchning oprydet; Lars Pedersen der imod Giør bevisligt, at Fladelandz moen, Længe eftter det af Hr: Prousten, frem lagde, og Paa beraabte sKiøde, Wed huilchet Hand wild winde Fladelandz moen Til ødde Jord under Ronve, Haver baade af Hans fader wæred \brugt og bort/ børsled til Salig Arne Lauridsende!! og det som En Egen oddels Egen!! (Egn?), uden Nogen Landskyldz ydelse eller Paa Kraf, Endten af Salig magister Miltzou eller til fattig huuset \undtagen for de 2de sidste aar/, Huilchet Salig Arnes Enche Ranve Bryndels datter i dag for Retten Haver tilstaad, det ogsaa tydelig Noch, forKlaris at Dito Gaard har baade, wed Nafn og afgaaende Rettighed, været fra Ronve, gandske adsKildt, og der som Fladelandz moen Nogen tid, og besynderlig da sKiødet blev udgiven, skulle hørt under Ronve, da er ingen lunde Paa tuiflende at den jo wed sit Eget og til forne givet Rette Nafn Hafde, for til detz Klarere og sichere for waring blevet indført, Tilmed alle de 7 spand som sKiødet Lyder Paa findes udj Ronve, da ansees det for Ret, at Lars Peders: sKal Kiendes for Rette oddels Eyere til Fladelandz moen, frem for Fattighuuset eller detz for Stander, Angaaende dend af Lars Pedersen Paa Staaende Rettighed 2 pd smør Aarlig, da som deris ærwærdighed saadant uden Anche af Citanterne Haver oppe baaret, følger det til Dato indKomne, Fattighuuset, Saallede dend fore Staaende tid og Sted at Være dømt og afsagt, wedstaaes med Haand og Zignetter,

1707: 22

Ao: 1707 d: 13 Majj betiendtes Retten Paa dend Gaard Reisætter udj Ullensuang Sogen og Hardangers fogderie, af de dannemænd Bonde Lensmand Lauridz Bech, Gunder Huus, Knud Hofland, Iver Eidenes, Peder V-reim, Aslach Nedre Berven, Tostein Huus, Jacob Huus og

Joen Aachre, Edsorne Laugrettes mænd af Kingserwigs sKibbr: Som af Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen Er til Næfnt, Retten at biwaane,

Til Huilchen tid Citanten Wicklich Tosteinsens:!! udj Rette Lagde sin skriftlig Stefning, Paa Egne og broders Wegne, Angaaende oddels Løsning, Paa En Løb smør og Et buch sKind, eftter Stefningens wieder formeld af Dato 22 December 1706: Huor eftter Wichlich Tostensen formendte at indløse det Paa Stefnte Goedz Saa og at suare Som En formynder og fød Wærgen for aldt Huis hand Eftter forEldre eftter Louen Kunde tilfalde, wieder udj Rette Lagde Wichlich Et sKiftte bref eftter Hans Sal: fader Tostein Willichsen, af Dato 3 April 1691:

her imod at suare møtte Olle Wichlichsen, og udj Rette Lagde eftter sKrefne adKomst breve, det første af dato 6te Junj 1672 med sam/m/e Paa tegning af 13 Decembr: 1674: Noch et Dito af Dato 23 Majj 1673: med desen Louglig for Kyndelse, Noch udj Rette Lagdes En Atest: af Dato 26 Majj Ao: 1672: her for uden til bød Olle Willichsen hans broder søn Willich Tostensen femb spand smør udj Jorden Fladebøe med bøxsel og Hærlighed, til indløsning imod Huies hand af Wichlichs fader indløst Haver, Eller og Bagge Gaard, udj Jondahl belligende, dette til bud Willich Tosteinsen iche wilde Anname, Men Paa Stoed at Niude om iche mehre da En fierde part udj Rejsetter af hans

1707: 23

Salig faders, Eftter Latte Oddels Goedz, Som Hand dog for meendte at være Nærmest at indløse, der paa Hand frem wieste og satte penge udj 2de punge i Retten, Huilche Olle iche wilde Anname, men tilbød Willich Lige saa meget Goedz udj Faldebøe, som paa Stefnt er, og det for Rolig hedz sKyld, \for 3 mrk marchen/ ellers refererede Olle sig til sine udj Rette Lagde breve, og War Dom begierende, det same og Willich Tostensen gjorde og Var Dom, begierende

Da Blef her om for Retten Kiendt og afsagt,

Ihuor wel Willich Tosteinsen Paa Staar udj sin Stefning at Hans fader broder, Bøer for Penge over Lade Hann: hans fader, og faders Brødre, med søstres, soldte Oddels Goedz, Saa der imod beviiser, dend tilstefnte Olle Willichsen, Eftter Louen, pag: 766: art: 11, at det Paa Stefnte Goedz, haver Liget under Hann: og hans Etlæg meget over 30 Aar, der fore det Paa Stefnte Goedz eftter Louen, pagine 797: første art: bør følge Olle Willichsen, og Hans Arfuinger til oddel, eftter udj Rette Lagde V-Amanglede sKiøder, og Louens meer bemeldte Alligerede ord, og Willich Tosteinsen som denne sag haver Paa Stefnt, at betalle Rettens midler udj omKaastning og Reyser med fem Rix daller, aldt inden femten dage under Nam eftter Louen,

Ao: 1707: Mandagen d: 16 Majj Betiendtes Retten Paa dend Gaard Leggre udj Eidfiordz Sogen og Hardangers fogderie af de danne mænd, Bonde Lensmand Baar Richolfsen Spaanum, Pouel Haldanger Elias Neseim, Peder Andersen Hærrøe, Tostein Sæd, Olmoe Garetun, Daniel Bagne, Magnus Rondestuedt, og Aamund Wichnes Edsorne Laugrettes mænd, af Gravens sKibbrede

1707: 24

Som eftter Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsens ordre til bemeldte Bonde Lensmand, er beordred Retten at betiene Eftter desen wieder mesive dateret Hoepe d: 10 April Ao: 1707:

Til Huilchen tid Hr: Lieutenant Daniel Andersen, wed sin Kieriste Madame, Blancefloer Catarina Orning, eftter forige til talle Paa Nest afwigte Høste ting, og siden mundtlig Stefne maal Hafde Ladet Stefne Christopher Ødven, og Anders Leggre at udj Rette Legge deris sKiøder, Paa Leggre, der om Lens mand Baard Spaanum udj Rette Lagde Hr: Leutenantens mesive Dateret 19tende April 1707:

Hr: Willum Frimand Loed for Retten oplæse, sin oddels Løsnings Paa Stand, om Sam/m/e Jord Leggre, Dateret 4 Majj 1707:

Contra Partten Christopher Ødven møtte og fore gaf iche Louglic at Være Stefnt, der imod Lens mand Baar Spaanum, sagde at Siuer og Haaver Leque war med Hann: da Hand Stefnte Christopher, huilche mænd iche war til Stæde, til med findes Hr: Leutenantens bref ey heller at være indretted til Nogen Lougl: Stefnings meening udj denne Sag,

AfsKeediget

Eftter die denne Sag iche beviases saa Louglic at Være Stefnt, Som Louen udfordrer, og som mand der eftter \iche/ Kand faa sagens fordrende opliusning, aldt saa beroer denne Sag, til saa Loug mæsigg Stefning \produceris/, Som iche af Contra <Partten> Eller Rettens skiøn Kand imodsiges,

Ao: 1707 Mandagen d: 4de Julj Holdtes Almindeligt Somer sKatte og Sageting med Jondahls skibbredz Almue, Paa dend gaard, Gundtuedt, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen Bonde Lensmand, Lauridz Drage, Salomon Aaudestad, Torgier Aase, Niels Berie, Tostein Toftte, Lauridz Hougen, Niels Underhougen, Gutorm Molven, og Torchild Eide, Edsorne Laug rettes mænd af Jondahls sKibbrede, med mehre ting søgende Almue,

1707: 25

Til Huilchen tiid hans Kongl: mayts: Aller Naadigste forordninger Aller under danigst for Almuen blef Læst og for Kyndt,

1. det Kong: Aller naadigste sKatte bref for inde wærende Aar, Dateret Kiøbenhavn d: 22 Febr: 1707:

2. forbud Paa Heste og Hoepers at udføre af Norge, Dat: 8 Febr: 1707:

3. Om Landmelitien udj Norge dateret Kiøbenhavn d: 28 Febr: 1705:

4. Om forhold med Strandede sKibbe, og Goedz Dateret Kiøbenh: d: 21 Martj Ao: 1705:

Knudt Grebsens bøxsel Zædel Paa 2 ½ spand smør ¼ tønne saldt, udj Jorden Aaudestad, dateret 9 Febr: 1707: udstæd af magister Jocim Kaa, til fore sKrefne gamle Soldat:

Tostein Tosteinsen Toftte Lod Læse sit sKiøde Paa 12 mrk smør 1/6(?) Huud, Som Hand af sine sødskende indKiøbt Haver, dateret: 4de Julj 1707:

WelErwærdige Hr: Olluf Gierdrum Hafde Ladet udj Rette Stefne Eilof Johnesen: for 3de Poster først for første bøxsel af Half fierde Spand smør udj Præste gaard, Som Hann: d: 20 Martj 1705: blef bøxsled, og siden eftter toe Aars beboelse fra wigede, og huerchen betalzte bøxsel eller for færdigede huuserne, 2. til at Lever!! det Nye Huus til bagge som Eilof imod gjorde arest bort fløtted fra Præste gaarden, 3die Post om Eilof iche er Pligtig til det opbud, Paa gaarden, aldt eftter hans ærwærdighedz mesives wiedere formeldning af Dato 4de Julj 1707: Huor eftter den Hæderlig mand war Dom begierende,

Dend indstefnte Eilof Johansen møtte og til Støed at Være Lougl: Stefnt, og fore gaf at Jorden Præste gaarden, war saa Nedfalden, at Hand iche Kunde Lige tørt, eller for ware En dags mad, og hand for mendte at eftter die Præsten iche Haver indført bøxsels Høyt udj bøxsel Sædelen, at Hand da {wilde} self wilde for bedre gaarden, og saa Anname bøxselen eftter Louen, der paa Eilof udj Rette Lagde bøxsel Sædelen, af dato 20 Martj 1707!! (1705):

1707: 26

Eilof Johansen fore gaf at {Nøden dref hann: til} den Ny bue war Hand for Aarsaget at opbygge Paa Præste gaarden til \at/ for ware sin mad, og Klæde udj, og da Hand eftter 2de Aars forløb, war Nød til opsigte Præste gaarden, til bød hand Præsten dend opsatte bue til Kiøbs, Som der Paa til Waar tinget Loed giøre arest: men da Waar tinget war over Standen, meendte Hand at Have Lof til at Rive sin Egen opbygte bue, Huis tømmer og til fang, Hand hafde Kiøbt udj fremet sKoug, og Præsten eftter tilbiudelse iche wilde slutte Kiøb med Hann: der om, Til med Loed hans ærværdighed, til biude Eilofs Vær fader Gaarden til bøxsel, Huilchet dend hæderlig mand iche Nægted at Hand io til bød Niels i Wig Gaarden, i meening til at faa Gaarden i Rolighed, Eftter Hans ærværdighedz mesives videre for meld af Dato 5 Martj 1705: (1707?)

Afsagt

Eftter die Eilof Johansen, Haver imodtagen hans ærværdighedz bøxsel Sædel af Dato 20 Martj 1705: Huilchen dog iche forklarer bøxsels Høyde som Louen ellers biuder, ey heller findes Nogen Contract: eller bewiis, at Eilof V-den bøxsels betalling skulde forbedre de Nedraadnede Huuse Paa Præste gaarden, men Eilof Johansen eftter gaardens 2de aars brug opsagde gaarden igien, uden Ringeste gaardens forbedring, aldt saa bør Hand Inden 15ten Dage betalle første bøxselen som Louen biuder inden gaardens til trædelse, med 8 rd 4 mrk 8 sk., og eftter die Hans ærværdighedz arest: iche Paa første ting \som Var Waar tinget/ blef Paa dømt, og \iche/ Strax eftter blef fornyet, langt mindre Noget Kiøb sluttet om dend Ny opbygte bue, der fore Kand Eilof iche Lide for dend pretention,

WelErwærdige Hr: Olluf Gierdrum Hafde Ladet Stefne Niels Bryndels: Præste gaard, for Hand iche eftter Lever sin bøxsel Sædel, til at opbygge gaardens Huuse,

dend indstefnte Niels møtte og frem Lagde sin bøxsel Sædel af Dato 27 Martj 1700: og Lovede til Høsten at forbedre Huuserne eftter ald muelig Flid, huor wed det til wiedere beroer,

1707: 27

Ao: 1707 Ties dagen d: 5 Julj Holdtes Almindeligt Somer sKatte, og Sage ting med Østensø sKibbredz Almue Paa dend Gaard yttre Aalwigen over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, VelEdle Hr: Asser!! (Assessor) Wilhelm Hansens fuldmægtig, monsr: Peder Jensen, Bonde Lensmand Samson Røen, Hans Klyve, Jens sKeie!! (Skeie), Olle Axsenes, Hellie Melstuedt, Erich Klyve, Lauridtz Tuedt, Tostein Medhuus, og Tostein Kalle Stad, Edsorne Laurettes mænd, af Østensø sKibbrede med mehre ting søgende Almue,

Til huilchen tid aller under danigst blef Læst og for Kyndt for hen Extraherede Aller Naadigste Kongl: forordninger, med mehre som følger,

Angaaende dend HøyEdle og Velbaarne Hr: Stiftt befallings mandens Anordning, om tiendeboedz opbygelse, da \ihuor Vel de Nogle aar have fuldt Capitel taxten/ til bøed Samtlig til Stæde wærende Almue, og Laugretted, welEdle Hr: Assesor Wilem Hansens fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit at saa Lenge bemeldte Hr: Assers!! Wellem Hansens forpagtning Staar, wilde de goedVillig betalle 24 sk: af 1 sKieppe Reendt Korn, og af blandKorn 16 sk: og af 1 sKieppe Hafre 12 sk: Huor med bemeldte Sr: Peder Jensen Paa WelEdle Hr: Assesers!! Vegne war til fredz og fornøyed, og tiende boedz opbygelse til wiedere ophæves, dette blef af Retten begiert besKreven, Som saaledes for Retten pasered, og under for Zegling udstæd

Monsr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet udj Rette Stefne Christopher Olsen Steene for hand skal Have Knebben sin beste moder Gier Ols datter, her om war Stefnt til Prou Jacob og Brigst Stene, Som møtte, og eftter Edens for Klaring, op Læsning, og af Lægelse, udj Christophers, Nærwærelse, for Retten wandt som følger,

Jacob Steene eftter aflagt Ed møtte og vandt, at Nest afVigte Høst, Kom Gier Ols datter indKom udj Hans Stue, og siufnte Hendes arm, som war Noget Lidet Rød, og sagde at Christopher Olsen Hafde Knebben Hende, men Hand saae det iche, at Christopher gjorde dend besKyldte Gierning,

Brigst Steene møtte Ligeledes og sagde {Ligeeldes} at Nest afVigte Høst, Kom bemeldte Gier Steene til Hann: Een morgen hand sad og fich mad, med sig Havende Jacob Steene, som indKom

1707: 28

Udj Stuen, og bad Brigst Kome ud til Gier, da gich Hand ud i døren til Gier, da wiiste Hun Hann: En Liden Rød flech Paa Hendes Arm, om trendt saa Stoer som Et Loepe Sting, det sagde Gier til Brigst at Christopher hafde Knebbet Hende, wiedere wieste hand iche,

Gier som war Stefnt til wædermelle møtte iche, for medelst alder dom, og suaghez sKyld, her Paa Sr: Peder Jensen Paa Stoed, at saa som 2de Lougyldige Widner Nu for Retten har til Staaed huorledes Christopher Olsen Stenes bestemoder, for dennem, ey allene har Klaget af ham at wære med Kneb over falden, men End og til Widne for dem frem wiest det Sted Paa hendes Arm, Huor hun Knebet hafde beKomet da eftter die at Vidnerne Eigntlig iche har Seed Gierningen, at wære sKeed, Sees dog af deris ædlig forKlaring at Hand Endelig maa wære sKyldig udj Sagen, Thj Paa Staaes at hand eftter Louens 1ste bogs 14 Capitel 6 art: Endten bør befrie sig med sin æd, eller Lide eftter Louens medfør,

Christopher Olsen møtte og for Klarede Sagen saaledes, at for Leden Høst da Endnu Høe og Korn, Stoed ude, tog hans beste moder Gier hendes Koe Hiem udj hans Haae, og siden udj Floren, og slog Haae til Koen, og da Koen dette iche wilde Ede tog Hun, af det grønneste Høe, til Koen, da Kom Chrestopher til Gier udj Floren, og sagde beste moder tag iche Høe dese tider til Eders Koe, der Paa Kom Christophers quinde til Floren, da tog Gier Et bøtte og Vilde slaa hende udj Hofvedet med, udj same tog Christopher over beste moderens Arme, for at af wæрге slaget Paa sin quinde widere sagde Christopher sig iche at Have Knebet sin beste moder

1707: 29

Afsagt,

Denne sag optages til Neste ting, til Huilchen tid Gier Ols datter Paaleges udj Egen Person at møde, om sagen at giøre for Klaring, findes da hendes besKylding, eftter Widnernes forKlaring, da Christopher at befrie sig med Eed Eller findes sKyldig udj sagen, skulde Giers

alder dom og Suaghed være Hinderlig til tinget at møde, da ved 2de mændz Ed at Lade forKlare sagens besKaffenhed, aldt Under toe Lod sølfs bøder, for Huem som efter Louglic Stefne maal ude bliver

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Biørne Siueresen Røchen og Dorette Siuers datter Steenstøe, ved Ed at forKlare huad de haver seet udj brølluped Paa Lille tun, Nest af wigte fem aar Leden, angaaende at Olmoe Nielsen Garetun udj Eidford!! (Eidfiord), slog og Haardrog Hover Siuersen Røchen, her om Haaver Stefnes til wædermælle, bemeldte Olmoe, er og ved Lensmanden Baar Spaanum Stefnt til dette ting Widner at Anhøre,

Haaver møtte og sagde at Hand iche wiste sig Noget Paa at sige førend bemeldte Aalmoe faldt Hann: udj Haaret, og Ref Hann: duelig, sagde sig af Videre Prou, Anve Medhuus og Torbiørn Biotuedt,

Aalmoe møtte iche efter Paa Raabelse, men Biørne Røchen møtte, og Vandt at hand saae at Aalmoe Nielsen Hafde Haanden udj Haaret Paa Haaver, Jacob Knudsen møtte Paa Dortthe Stenstøes Wegne, og Vandt same ord som Biørne Røchen Wandt,

Ao: 1707 Tors dagen d: 7de Julj Holdtes Almindeligt Somer sKatte, og Sageting med Kindzer wigs sKibbredz Almue Paa dend Gaard, Huus, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Laurids: WelEdle Hr: Assesser Willem Hansens fuldmægtig Sr: Peder Smid Bonde Lensmand Lauridz Bech, Mickel Tochim, Gunder Huus Iver Eidenes, Johanes, og Bryndel Tioflot, Peder V-Reyem,

1707: 30

Suend Grøns dahl, og Jacob Huus Edsorne Laugrettes mænd med mehre ting søgende Almue,

Da blev først Aller Under danigst Læst og for Kyndt, deris Kongl: mayts: Aller Naadigste Forordninger Som for hend findes Extraheret:

Aamund Strangiulfsen, Loed for Retten oplæse, sKiøde Paa En Løb smør udj dend Jord Grytting belligende udj Røldahls anex, og Hardangers fogderie, Dateret 18 September 1706:

Olle og Elling Jøsen dahl war af Sr: Peder Jensen Smit efter forige til talle Paa Waartinget Nest afVigt Hafde Ladet Stefnt til at Lide Dom, for de Huuset, og Heellet de 2de Personer, og denn: siden Lod fra sig slipe, her fore Sr: Peder Jensen Paa Stoed at de indstefnte burde bøde efter Louen, og Hans Exelens Høy Edle og Velbaarne, Hr: Stadtholders anordning af Dato 17 Sept: 1700

De indstefnte Olle og Elling Jøsen dahl møtte og Negted iche at de 2de personer io war Hos denn: til Huus En Sex V-gers!! (Ugers) tid, og imidler tied laa quindfolchet, udj barselseng, og Elling til Stoed at Hand war Widne til barnetz daab, udj sKaane Wigs Præste giæld, udj Sundhor Len, og da bemeldte Personer Rømbte fra denn: Paa dend Gaard Bierchestrand, udj Sundhor Len, war denn: V-witterligt, og til Stoed at \det/ war deris V-widenhed at de iche gaf øfrigheden det til Kiende,

Afsagt,

Efter Olle og Elling Jøsen dahls Egen beKiendelse, at de udj Sex V-gers tid Haver Huuset og Hæellet de bort Rømbte 2de Personer, og saaledes Været Vidende om deris barne fødsel, uden øfrighedz til Kiende givelse, samt og Reyst fra deris Rette Sogne Præst, og til sKaane Wigens

Præste Gield udj Sundhor Len, Huilchet aldt Strider baade imod Louen, og Høy baarne Hr: Stadholders for ordning af

1707: 31

Dato 17 Sept: 1700, aldt saa bøer En Huer af de indstefnte Olle og Elling, for saadan adfært, bøde lige saa meget Som \de/ udj første børsel af deris Jord, burde give, nænflig Huer 7 ½ rd aldt inden femten dage, under Nam, og Wurdering eftter Louen,

Noch Hafde Sr: Peder Jensen Ladet Stefne Endre Olsen QualVigen for Hand eftter Børie Trondsen Tuedtz Angivelse, sKal Have taget En Liuse Stage fra Børie,

dend indstefnte Endre Olsen møtte, og formendte at Børie Tuedt iche sKulde biese!! (beviese?) Hann: saadan tilleg over,

Børie Trondsen møtte iche eftter Paa Raabelse, der fore Hann: Paa Legges til Neste ting at møde, sin Angivelse at bewise aldt Under toe Lod sølfs bøder,

Noch Hafde Sr: Peder Jensen Ladet Stefne Aslach Tormosen Troppetun, for ægte bøders af betalling 3 rd 2 mrk 4 sk for die Hans quindes for tillig Komende,

dend indstefnte Aslach møtte og Negted iche hans quindes for tillig Komende, sagde sig at være En fattig mand,

Afsagt,

Aslach Tormosen, bør betalle de Paa Stefnte ægte bøder Eftter Louen 3 rd 2 mrk 4 sk: aldt inden 15 dage Under Nam og Wurdering,

Ellie Aamundz datter er af Sr: Peder Jensen wed Bonde Lens mand Lauridz Bech udj Rette Stefnt, for begangen Leyer maal, med Soldat: Olle Pedersen Mochestad,

det indstefnte quindfolch møtte, med barnet Paa Armen, beKlagede sig indted at Eye til bøders afbetalling,

Afsagt,

det indstefnte quindfolch, bøer eftter Louen betalle Hendes Leyer maals bøder, eller der fore at lide Paa Kroppen aldt under Louens wiedere adfært

Haldoer Arnesen Loed Læse Et Gave bref til Hans Huustrue Paa 1 Løb smør og 1 Huud, af Dato 31 Janvarj 1707

1707: 32

Hr: Leutenant Ofve Treubler Hafde Ladet wed Bonde Lensmanden udj \Rette/ Stefnt, Soldat: Olle Johansen, eftter sit breffs melding til Lensmand Lauridz Bech, dateret 16 Junj 1707:

Liggeledes Hafde Christopher Diøne Ladet Stefne Olle Johansen Lutrem, til at suare Huad adgang Hand hafde til at Bøxsle dend Løb udj Lutrem, som Christopher af Sal: Christopher Frimand \hann:/ børsled Haver eftter Hans børsel Sædels wieder formeld, af Dato:

Huilchen børsel Sædel eftter Paa EsKning Christopher Diøne iche udj Retten frem Lagde,

men fore gaf dend til Hr: Leutenant: Treubler at have Leveret: dette og Hr: Leutenant:

Treubler for Retten til Stoed, at hand udj sine Wære Hafde Christopher Diønes børsel Sædel, og \Naar/ Hand bliver Stefnt til sam/m/e børsel Sædel at udj Rette Legge, sKal det sKee, for inden iche

Hr: Leutenant Treubler Paa \Stod/ at Wilde self bruge gaarden eftter die dend Nu er Leedig, og der af betalle børsel eftter Louen, Saa som Hans Kongl: mayts: Aller Naadigste reglement

Hann: tillader, frem for bonden, eller Nogen Soldat Sam/m/e at bruge, der fore hand formendte at Olle Johansen burde betalle Hann: for woldende omKaastringer, saa som Hand uden hans minde, Hans fri gaard bøxslet Haver,

Christopher Diøne møtte og til Stoed wel at Hand tillod Soldaten Olle Johansen at bøxsle dend Løb smør udj Lutrem, Naar Hand efter tilbud betaldte Hann: 8 rd udj opsagen, og formaade saa self Hr: Leutenant Treublers tilladelse, Men efter die Olle Johansen ingen opsagen hafde betaldt, og ey søgt Hr: Leutenantens tilladelse og dog bøxsle dend Løb smør udj Lutrem, der fore Christopher self saaede udj sin bøxslede Jord Lutrem, En half tønne Korn, med mehre omKaastring og sKade som Olle Johansen, Christopher Paa ført Haver, huilchet hand formendte Olle Johansen hann: burde Erstatte,

1707: 33

Her imod at suare møtte Soldaten Olle Johansen, og udj Rette Lagde, Hans bøxsle Sædel af Dato 2de 9br: 1706: og sagde Vel at være forliget med Christopher at Vilde give Hann: 8 rd udj opsagen, paa det Hand Kunde Niude Gaarden udj Rolighed til bøxsle, og fore finde dend udj Loug før Hæfd, der efter Olle Johansen, søgte Hr: Leutenanten, Paa Waas, som fore sagde Hann: Huad hand sKulde give udj bøxsle, næfnlig 5 á 6 rd og Lovede Hann: til Høste tinget, Endten selv at Kome, eller sKrive Ned til Sr: Smit for at Hielpe Hann: til at bøxsle Gaarden, Siden efter da Olle Johansen Hafde bøxslede Gaarden Lutrem, og Kom til Hr: Treubler, og berettet at have faad bøxsle Sædel, da sagde Leutenanten til hann: det sKal være dig Et V-Lyche brød, Hr: Leutenanten sagde, Hand wilde bygge sig et Huus Paa Gaarden, og Arme Soldaten Olle Johansen ud, samt og at Hand hafde Staalet hans fri gaard, og bøxsle Ret fra Hann: Hr: Leutenant Treubler til Stoed, at Hand Haver sagt til Olle Johansen, at Hand hafver Staalet hans bøxsle Ret fra Hann:

Hr: Leutenanten blef til spurt: om hand Nogen sinde Wed Gaardens Leedighed Hafde begiert gaarden til bøxsle, der til hand suarede Ney, Huerchen af Hr: Assesser Willem Hansen eller Hans fuldmægtig, men hand trej á fiere Aar tilforen hafde sagt det til Leylendingen Christopher Diøne, at Naar Ham gaarden Vilde opsiges sKulle hand Lade hann: det Viiede, Christopher Diøne Saurede!! (Suarede) at Hand Love!! (Lovede) Olle Johansen Gaarden, imod 8 rd opsagen, dog saa som den nu fore findes, og iche Loug før,

Sr: Peder Jensen Paa VelEdle Hr: Assesser Willem Hansens Wegne, referede!! sig til sin Er Gangene bøxsle Sædel og som Hr: Leutenant: Treubler aldrig sKal Kunde beviise at hand gaarde Partten, Nogen sinde af nog!! (nogen) til bøxsle haver begieret, førend Soldaten, dend bøxslede

1707: 34

Huilchet Hr: Leutenanten her self for Retten haver tilstaaed, det er og Nu Vitter ligt bleven at Christopher Diøne aldrig har boed, Paa Lutrem men Paa Hans faders Jord Diøne, og Holdt Hans Kongl: mayts: Jord i Lutrem som avels gaard, og dend Ved Raasmand dørchet, mig Gandske V-witterligt, Huilchet En Leylending directe imod Loven, iche tillades Saa Paastaaes, at min bøxsle Sædel til Soldaten udgiven der sin tiid efter Kongl: forordning ued!! (ud) tiendt Haver, i alle maade bør wed magt at Stande, og som Leutenant Treubler, med adskillige Exspresioner og En officeer, imod Kongl: Aller Naadigste for ordning og befalling, V-Anstaaelig ord, og Haardhed, imod sin under Staaende Soldat, efter indførte bekiendelse, haver afsted fahret, saa begieris at mig Acterne V-opholdelig maa medelis saadan Hans adfært tillige med mehre her i dag for Retten passeret, Paa sine Steder at Andrage,

Afsagt,

Som det befunder sig at Christopher Olsen Diøne der for Nogen tid, har bøxslet Een Løb smør udj Hans Kongl: Mayts: Under Halsnøe Closter Eiende Gaard Luthrum, iche Haver boed der paa i ald sin tiid, men brugt dend til avels gaard, wed Raas mand, bemeldte Christopher Olsen haver og opsagd samme Løb smør for Soldaten Olle Johansen, Naar hand hann: der for 8 rd Wilde betalle, Paa Huilchen Fundament, Ombudz manden Sr: Peder Jensen Smit da Paa WelEdle og Velbr: Hr: Assesser Wilhelm Hanssens!! Veigne

1707: 35

Haver bøxslet berørtte Soldat denne Løb smør i Lutrem da som Louen iche tillader En Leylending at giøre frem Laan af sin bøxslede gaard, meged mindre dend mod Eyerens WidsKab, og Consentz at Styre, som Avels Gaard, Soldaten Olle Johansen, befindes, og at have Staaed saaLenge udj Hans Kongl: Mayts: tieniste, som dend, Aller Naadigste udgangene forordning der om deTerminerer Huor imod at Christopher Diøne er En Ung mand der huerchen har tiendt Kongen, Eller Ved sames bøxsling worden Huus Wild og for trengt, men der for uden haver sin i Nogle Aar Paaboende, og brugende Jord Diøne, Edle Hr: Leutenant Treubler bewiiser, og iche Nogen sinde hos Ombudz manden, om at Vilde bøxsle, Endten denne eller Nogen Anden, Part, i sin Assinerede frigaard at have giort Ansøgning, og begier, huor Ved hand Kunde have føye, at beKlage sig over desen benegtelse, Saa Kiendes for Ret eftter slig Sagens besKaffenhed, at Soldaten Olle Johansen bør beholde dend af Sr: Peder Jensen bøxslede Løb smør udj gaarden Lutrem Eftter dend derpaa Er Langede bøxsle Sædels tilhold Som her med wed magt Kiendes, og i fald bemeldte Hr: Leutenant Treubler sig Nogen, Ret til desen brug, og beboelse, wiedere sKulde formene da Naar hand i slig tilfelde, søger sin Rettes for meening Paa dend maade Louen der om fore siger, da gaaes der om eftter huis Ret er, Huad dend udlovede opsagen, belanger, da betalles de 8 rd eftter Olle Johansens Løfte, dog gaarden først at besigtes, og der eftter dendz Loufør fore findende at Lignes, om Christopher Olsen med billighed, af Jorden Kand Niude saa Høy opsagen, Huis!! (det som) Christopher dette Aar, Paa Jorden Lutrem, saaed haver beholder hand grøden, og Olle Johansen det øfrige

1707: 36

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet Stefne Aamund Jærens: for begangen Leyer maal med Ranvey Baars datter Som er udj Andet og tredie Leed beslegtiged, der for blef Paa Staaed Straf eftter Louen,

dend indstefnte Aamund Jærens møtte og til Støed sin forseelse, til støed at quindfolched Ranve Baardz datter er af Andet og hand af 3die Leed, bad om Delation, og for sKaansel, Afsagt,

Eftter denne Sags besKaffenhed bør de \indstefnte/ Deliquenter, begive sig eftter Louen pag: 971 art: 13tende at begive sig næfnlig Aamund Jæransen, toe aar Paa fisKer Leyerne Norden fieldz, og quindfolchet Synden fieldz Paa UdZire, og det eftter udstanden Kirchens Desiplin, aldt under Louens Wiedere Adfært

Olle Siuersen Bugtuedt Hafde Ladet Stefne {Lauridz} Aamund{sen} \Lauridsen Bue/, og Olle Torbiørnsen Bue, til at imod tage Penge for dend sKouge tei Kaldet Bloch ham/m/er teyen, Huor Paa de af Bue, Nu Wild sætte Huusmand imod gamel SædVane, dette Olle Biugtuedt for mendte iche burde sKee,

Amund Lauridsen møtte og udj Rette Lagde 2de breve, det Ene dateret: 12 April Ao: 1627: det andet dateret: 10 Maij 1666: og for mendte at de \Paa/ Bue war Nermest til teyens brugelse, og oddel,

Afsagt,

Huus mand som hid indtil iche haver Væred Paa Bloch hamer teyen, bøer End nu ey at til Stedes Huad odels Løsnings Retten Angaaer, Hen Wises Eftter Louen, til Aastædet, da sKa!! (sKal) eftter fore Gaaende Loulig Stefne maal Kiendes huis Ret Er

1707: 37

Elling Aare Kolde Hafde Ladet udj Rette Stefne Gunder Huus, for En Senge bue eller Loftt, som Niels Ref Hann: Pandtsat Haver eftter et bewieses widere formeld af Dato 25 Martj 1692: og der paa fuldte prou, næfnlig Torbiørn Trones, som møtte \og sagde/ at same bue Var under tagen, da udleget sKeede Paa dend gaard Huus, Noch udj Rette Lagde Elling Aare Kaald En Atest af arfve bogen dateret: 1682 d: 30 7tbr.,

Dend indstefnte Gunder Huus møtte, og forKlarede, at udlegs wærchet, eftter Niels Ref sKulde forKlare, at den Paa Stefnte bue, til hørte Gunder Huus, der for det til udleg ey blef anseet,

Afsagt,

Dend Dom og udlegs wærch, som Gunder og Tostein Huus beraaber sig Paa, bør eftter fore Gaaende Loulig Stefne maal, til Neste Rettes dag at udj Rette Legges til Sagens, Nærmere Opliusning,

Til Huilchen tiid Almuen \og Laugrettet/, Paa dette ting frem Kom, og Ens Stemig tilbød Assesser Wehelm!! (Wilhelm) Hansens Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, at de wilde give Hann: goedVillig saa Lenge bemeldte Assesser Wilhelm Hansens, for pagtning warer, for Koren tienden som Paa Nest forige ting Neml: for 1 sKieppe Rendt Korn 24 sk: for 1 sKieppe Blandings Korn 1 mrk dansKe, og for En sKieppe hafre 12 sk: Huor wed Sr: Peder Jensen Smit paa Hr: Assesserz Wegne war til fredz og for nøyed, Huor imod tiende boetz opbyggelse her med til wiedere ophøres, som af Retten Under for Zeigling blef begiert besKreven, at dette sig saaledes udj Sandhed for Retten Er passeret: beKrefttes med Haand og Zignetter

1707: 38

Ao: 1707 Løver dagen d: 9de Julj Holdtes Almindeligt Somer sKatte og Sageting med Gravens sKibbredz Almue Paa dend Gaard Eide, udj Gravens Sogn, over wærende Kongl: Mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, WelEdle og Welbr: Hr: Assesser Wilhelm Hansens Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Baar Richolfs: Spaanum, Hans og Siuer Følchedahlen, Lauridz Spilden, Jon Westreim, Iver Hougse, Aamund Wichnes, Anders Legre, og Niels i sKaar, Edsorne Laugrettes mænd, af Gravens sKibbr: med mehre tingsøgende Almue,

Til Huilchen tiid, Eftter Sædvane tinget {blef sat} af Fogden blef sat, og Aller under danigst Læst og for Kyndt Hans Kongl: Mayts: Aller Naadigste for ordninger, som for Hen findes Exstraheret:

Olle Knudsen Loed Læse sit sKiøde Paa 3 spd smør udj Assem Dateret 19 Martj 1707:

Østen Toresen Loed Læse sin bøxxel Sædel Paa trej spd: Smør udj Jordan Assem, Dateret: 5te Janvarj 1707:

Halstein Nielsen Loed Læse Et gave bref Paa Halve Jordan Garetun, 1/2 Løb smør 1 ¾ mrk smør, Et buch sKind Dateret 18 Majj 1707:

Sr: Peder Jensen Hafde eftter forige til \talle/ Ladet Stefne Trond Aamundsen for slags maal, med Aamund Haldoersen,
begge Partterne møtte, og Trond forligte sig at bettalle 1 rd 3 mrk der med sagen beroer,

Sr: Peder Jensen Hafde Ved Bonde Lensmanden, ladet udj Rette Stefne Torfind Jøre, efter opsettelse Paa seeniste Waar ting, for at Have sKieldt Aslach Over dal, for tyf, i brølluped Paa Jøre Nest af Vigte Somer, her om Var Stefnt til prou Jens Spilden, og Jens Olsen Wasenden, som møtte og for Klarede at dette sKieldz maal sKal her Rørre af 1 pæll Encheldt brende Win, som Aslach udj begges drochen sKab tog af Torfindz Lom/m/e, dette Aslach og Torfind til!!

1707: 39

self til Stoed, at de for 4 ½ Aar siden drach til samem, og Kiøbte Torfind En pælle Kroche, Encheldt brende Vin, som Hand hafde udj sin Lom/m/e, indtil de Kom op til Holven, da Aslach tog Krochen af Trofindz!! (Torfindz) Lom/m/e, og drach det ud, huilchet Aslach for mendte iche at Være tyverie, Torfind for Klarede med Widnerne at \hand/ iche sKieldte Aslach for tyf, mens Eniste sagde i brølluped at Hans brende Vin, blev bortte, Hann: V-widende,

Afsagt,

Denne sag som her Rører sig af 1 pæll Enchet!! brende Viin, Kand iche Regnes til Noget tyverie, Særdelis eftter die det blef ud drochet udj drochen sKab, der fore sKieldz maallet iche bør \ Kom/m/e / Nogen af partterne til nogen for Kleinelse, men Aslach at betalle brende Vinet, med 5 sk: og udj om Kaastning 2 mrk aldt inden femten dage, Under Nam Eftter Louen,

Sr: Peder Jensen Hafde Ved Bonde Lensmand Baar Spaanum Ladet udj Rette Stefne, Halstein Nielsen Gaaretun, for slags maal med Olle Tuedte, til prou war Stefnt, Arne Legre, og Guttorm Reyse,

Dend indstefnte Halstein møtte, og sagde sig iche af Noget slags maal at sige,
Olle Tuedte eller Widnerne møtte iche eftter Paa Raabelse,

Afsagt,

Halstein Garetun, Olle Tuedte, og de 2de Widner Paa Legges til Neste ting at møde, om denne sag at gjøre for Klaring, aldt under toe Lod sølfs bøder for Huer som [eftter]? fore gaaende Loulig Stefne maal iche møder,

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet udj Rette Stefne Gunder Torbiørnsen Holven, for Hand Anden Julle dags aftten, Ref Joseph Traa til blaadz, udj Præste gaarden, Store Graven, og som Wichin!! (Wiching) Huus mand wilde af Styre Haver Gunder, og slaget Hann: blaa og blodig, her om war Stefnt til wædder mælle Joseph Traa som

1707: 40

møtte og for Klared at Gunder Ref Hann: Paa Næsen saa blod løb ud, og Viching som wilde afstyre, fih Noget

Gunder møtte og sagde at Hand V-for warendes Rørtte Joseph Traa uden Paa Næsen, med Næglen, huor af \det/ bløde, men Viching Wieste Hand iche at slaa,

her om war Stefnit til prou Torchild Graven, som efter Edens aflegelse wandt, at Gunder og Joseph, Hafde samtalle med Huer andre, og Gunder sprætte Joseph Paa Nasen saa hand bløde, Noget Høyt oppe Paa Nesen, der med Kom Wiching til af Styre, men om Gunder slaae eller drog Wiching wieste Hand iche, men Hand saa at Wiching og Gunder Laa udj aaveldte oven i benchen, og Viching Holdt Gunder, for Hand iche sKulde Kom/m/e til Joseph igien, dette sam/m/e sagde Torchild efter Hans quindes ord,

Zidsele Lauridz datter som er Olle Præste gaardz quinde møtte og Vandt efter Edz oplegelse!! (af-), at Hun saa at Joseph Traa sad og tørchet blod af sig efter at Gunder med Neglen Hafde spretted Hann: Paa Nesen, og saa at Vichin hafde faaed Noget udj af Styre, men af Huem wieste hun iche,

Olle Præste gaarden møtte og sagde at Hand Hafde Lagt sig førend dette sKeede,

Afsagt,

Efter die det befindes at Gunder Holven uden Nogen given Aarsag, først med Nagel sprettede blod af Joseph Traa!! (Traa), og siden wæred saa V-Styrlig, at Viching Huusmand maatte Holde Hann: udj benchen oven for bordet, og det udj de Høye og Hellige Jule dags aftener, da gudelig talle og tancher holdes burde, aldt saa bør Gunder Torbiørnsen for saadan adfært bøde 3de Sex Lod sølf aldt inden 15 dage efter Louen, Under Nam udj Hans Eiendeller, og bør Gunder her efter Endtholde sig fra saadan Hellig dags øvelse, under wiedere Straf efter Louen,

1707: 41

Noch Hafde Sr: Peder Jensen efter mundtlig Stefne maal Stefnit, Gunder Holven, for Hand Natte tieder udj Bergen, over faldt Joseph Traa, da hand {Natte tide} Laae udj sin Jægte Ving Hos sine Staldrødre Jens Olsen Holven, og Torchild Graven, her om Var Stefnit til Prou, Torchild Graven, Jens Holven, og Olle Teien,

dend indstefnte Gunder møtte, og mendte iche at \have/ giort Joseph: Noget ondt,

her om war til prou, Olle Iversen Teien Som Efter Edens af Legelse wandt, at først drach, Gunder, Joseph og Olle Teien, Noget brende Win til samen, Paa sKriverens Jægt, som Gunder Hafde Leyet til Bergen, der paa gich \de/ Paa En anden Jægt, nænflig Gunder og Olle, og Joseph Lagde sig Hos sine Staldrødre, Nogen Stund der efter bød Gunder Olle En Rixdr: for Hand sKulde gaa bort og træche Joseph Traa udaf Wingen efter Haaret: der til Olle suarede Ney, iche om du Wilde give mig Thj rd da suarede Gunder saa Wild ieg gaa self, der efter gich Gunder bort, Paa dend Jægt der Joseph Laa, og Olle gich efter og satte sig Paa Seil bielchen, der Paa Var Gunder inde udj Wingen, hos Joseph: saa Torchild Graven og Olle Høgsenes (Hougsenes) drog Hann: ud igien, der paa gich Olle Teien, med Olle Hougsenes af, Jægten og hørte ey wiedere til, deris handel,

Joseph Traa for Klarede at Hand self 3de Laa udj Wingen og da Kom Gunder indtil Hann: og drog Hann: udj Haaret, og sætte sit Knæ Paa hans brøst, og foer ilde med Hann: indtil Torchild Graven, og Olle Hougsenes drog Gunder ud igien af Vingen fra Hann:,

Torchild Graven efter Edens aflegelse møtte og Vandt, at da Gunder Kom Paa Jægten, og Wilde ind i Wingen, da Wilde Torchild hindre Hann: med foeden, og sagde du gjør indted her inde Gunder, dog trengte Gunder sig indtil denn: og Lagde sig oven Paa Joseph, der paa

trængte Torchild sig ud af Vingen, og Joseph Raabte at de skulde træch!! (træche) Gunder ud fra Hann: der Paa tog Torchild udj mørchet

1707: 42

ind udj Wingen, og mendte at tage udj Gunder, da tog hand udj Joseph sin foed, og trægte, indtil Joseph Raabte og sagde det er min foed, saa Raabt!! Torchild [paa]? Olle Hougsenes som Kom at hielpe hann: at træche Gunder af Wingen fra Joseph:

Jens Olsen Huus mand møtte og eftter Edens aflegelse Vandt at Hand Laae udj Vingen hos Joseph og Torchild, da Gunder Kom ind udj Wingen, og Strax eftter at Torchild war udKomen af Vingen, Laasnede Hand Gunder sine Hænder af Josephs Haard!! (Haar), og Holdt Gunder indtil Torchild og Olle Hougsenes trægte Gunder ud af Wingen, igien,

Olle Hougsenes møtte og Vandt at Hand war med at drage Gunder ud af Vingen, og Gunder war saa drochen at Hand Lided wieste Huad Hand gjorde,

Her Paa Sr: Peder Jensen Paa Stoed at hand burde bøde sine woldz bøder, for die Hand over faldt manden Paa sin seng,

Afsagt,

Ihuor Wel Gunder Holven findes at Have været drochen Saa er dog Hans adfært meget Loustridig, at overfalde En mand Paa sin seng, der fore Er agtes for billigt at Gunder eftter Louen pag: 930 art: 8tende bør bøde for Haar drag øved Paa Joseph: Traa 3de Sex Laad sølf, aldt inden femten dage under Nam eftter Louen,

Torbiørn Michelsen Hafde Ladet Stefne Lauridz Jeldtenes til at Levere Hann: Hans udlagde Penge 94 rd 3 mrk eller Levere hann: til Pandt, og der eftter til Eien dom,

dend indstefnte Lauridz møtte og til Stoed at Have Laandt af Torbiørn Michelsen 94 rd 3 mrk: og der imod at Have Stefnt Christopher Øven!! (Ødven), om \hand/ eftter seeniste Dom, wild udlege Penge,

Christopher ØdVen møtte og suarede at der som \hand/ blev til dømt at betalle goedset saa dyrt eller iche,

1707: 43

Afsagt,

Lauridz Jeldtenes bør først fornøye Torbiørn Michelsen med Pandte bref, føren!! (førend) inden dette sKeer Kand Torbiøren Michelsen, iche søge goedset til Eien dom, siufnes da Christopher \ød/wed!! (Ødven), Endten eftter Dom, eller anden adgang at være Nærmere, og der Paa Louglic Stefner, Saa om gaaes eftter Louen, Huis Ret er,

Sager Var Ey flere eftter Paa Raabelse, men Almuen Paa dette tingsted frem Kom, tillige med Laugretted, og til bøed Hr: Assesser Wilhelm Hansens Fuldmægtig, Sr: Peder Jensen for Koren tienden Næfnlig for 1 sKieppe Rendt Korn 24 sk: for bland K: 16 sk, og for Hafre 12 sk, Som Almuen Heller wilde betalle med Penge, og mælle tallet Eftter Matriculen, End de wilde oprette tiende boed, og tiende som En huer aufler, dette til bud Sr: Peder Jensen imodtog Saalenge Hr: Assesser Wilhelm Hansen Bliver Ved forpagtningen

dette blev under forZegling af Retten begiert beskreven, Som iche Kunde Negtes, men saaledes udj sandhed at Være, Passeret beKræfttes med under trøgte Zignetter,

Ao: 1707: d: 19 Julj Holdtes Almindeligt Sommer, sKatte og Sage ting med Wadz Wær otting Paa Vaas, Paa dend gaard Boelstad, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lens mand Johanes Boelstad, Jacob Strøme, Knud Førde, Gullich Afdahl, Torbiørn Tøsen, Jon HaarVei, Mogens Dahlseide, Lauridz Strøme, og Bryndel Edal, Edsorne Laugrettes mænd, af bemeldte Vadz Vær otting, med mehre ting søgende Almue,

Eftter tingetz sædVanlig sættelse af Kongl: mayts: Foget, blef Aller under danigst Læst og forKyndt, de Aller Naadigste forordninger, som følger,

1. det Kongl: Aller Naadigste sKatte bref, for inde wærende Aar dateret 22 Febr: 1707:
2. Om Heste og Hoppers forbud, af Norge at udføre af Dato 8tende Febr: 1707:

1707: 44

3. Om Pærllé fangsten i Christiansandz Stift, af dato 14tende [?] 1707:

4de Om Sessioners 2de Holdelser af Dato 14 Decembr: 1706

5te Om ...brenderie(?), af Dato 23 9br: 1706.

6te Angaaende Auls gaarde udj Nordhordz Fogderie af Dato 10 Majj 1707:

7. Angaaende Land melitien udj Norge af Dato 28 Febr: 1707:

8tende Angaaende Strandede sKibbe og Goedz af dato 21 Martj 1705:

Sr: Niels Hierman, Loed Læse sin Resolution af Dato 9de Augustj 1706: Angaaende Gast giebbriet Paa Boels Stadz øren,

Jon Lauridzen Was Enden Loed Læse sin Supplic med Paa tegned Resolution af Dato 12 Janvarj 1707: Huor Eftter Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, inden tinge gjorde forbud, udj Johanes Ronges Paahør, at Hand iche med baad, sKulde førre, Reysendes folch, over Evanger Wandet, eller Elven, Jon Lauridsen til trængsel,

Hæderlig og Vellærde mand Hr: Niels Weinwig Hafde Ladet Stefne Hellie Axelberg til Widne at Anhøre for V-tilbørlig ord, Hand hann: Nest afwigte 3die Trinitates Søndag udj Kierkken givet haver, Ellers fore gaf Hr: Niels Weinwig iche at Have Stefnt sin Prou, dend indstefnte Hellie møtte, og sagde at Var drochen og Vilde Have indleeded udj KierKKen sin suage quinde og sagde iche at wiede at wære Stefnt,

Afsagt,

Eftter die denne sag, huerchen udj sig self er Louglig Stefnt Ey heller Widnerne, aldt saa hen wieses Sagen til Louglig Stefne maal sKeer, da sKal Widnerne Eftter Louen blive Exsameneret:

Knud Erichsen Duchstad Hafde eftter mundtlig Stefne maal, Ladet udj Rette Stefne, Gullich Knuds:

1707: 45

Til at imod tage Penge for 2 ½ pund smør, udj Fandenés Som Hans \Sal:/ fader soldt Haver, eftter sKiødetz Wiedere formeld Som Gullich war Stefnt til at udj Rette Legge, Citanten frem wieste Penge udj Rette,

Her imod at suare møtte Gullich Knudsen, og udj Rette Lagde, Et skiøde Paa bemeldte goedz af Dato 25 December Ao: 1685: og for Klared at have forbedred Huus og gaard, Som Wel sKal giøris bewiesligt, der fore hand iche eftter sKiødetz meldning Kunde Anname Penge,

Afsagt,

Ihuor wel at Citanten Knud Erichsen udj Retten frem wieser Penge for det paa Stefnfte goedz, eftter sKiødetz for melding, Saa dog der imod Paa Staar, Gullich Knuds: at bewiese, at Have forbedred Huus og Gaard, saa Hand iche Kand imod tage Penge Eftter tilbiudelse, der fore sagen eftter Louen pag: 765: art: 10de Hen wieses til Aastedet, at da alding eftter øyen siufn, og Prous førelse, Kand Kiendes eftter Louen,

Ao: 1707 d: 21: 22 og 23 Julj Holdtes Almindeligt Schatte ting, Med Wangens tinglaugs Almue, udj Wangens tingstue Samedstedz, og dend Paa følgende 25 og 26 Julj Sageting over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lensmand Wiching Stefensen Tuilde, Knud Nielsen Finde, Levor Hegle, Hendrich Riøe, Bryndel Lofthuus, Johanes Lij, Tormoe Helleland, Mogens sKierve, og Anders Lauridsen Westreim, Edsorne Laugrettes mænd, af Wangens ting laug, med mehre tingsøgende Almue,

eftter tingetz sættelse, Blef Aller Under danigst Læst og for Kyndt, deris Kongl: Mayts: Aller Naadigste Forordninger, som folj trej og 44 findes Exstraheret, med Andre breve Som følger

1. Madame Christentze Miltzau Loed Læse sit sKiøde Paa Nie Løber smørs Leye belliger her Paa Waas, udstæd af Sr: Ove Mangove Dateret

1707: 46

Sødahl d: 27 Martj Ao: 1702: og udj sKiøde bogen indført Folj 12:

2. Noch Lod madame Sal: Captain Studz Læse Et sKiøde, Paa 4re pd smør udj øfre Øgre: udsted af Sr: Hans Flindt af dato 16 Majj Ao: 1707:

3. Madz Torbiørnsen Sæve Loed Læse sit sKiøde Paa 2 Løber Et pund og toe march smør, udj Jordan Hæve, udsted af Sr: Lauridz Miltzou, af Dato 12 Junj 1707:

4de Sr: Lauridz Miltzou Loed Læse sit sKiøde udsted af Sr: Hans Jansen Flindt af dato 7de April 1707:

5te Størch Knudsen Loed Læse sit sKiøde Paa 3 Løber smør udj Jordan Lunde udsted af Sr: Morten Koch, og Sr: Baye (Bayl) Raunsdorff: af Dato 17tende December 1706

6te Iver Mogensen Loed Læse sit sKiøde, Paa 2 ½ Løb smør udj øfre og Nedre Reque, udsted af Sr: Lauridz Miltzou af dato 24 Febr: 1707:

7de Peder Nielsen Loed Læse sit sKiøde Paa 2 pd smør udj dend Jord Fliseram, udsted af Sr: Morten Coch, dateret Berg: d: 3die Majj 1707:

8tende Torbiørn Michelsen Loed Læse sit sKiøde Paa 2 Løber smør, udj Jordan Nequitne, udsted af Olle GudVensen, Dateret: 21 Julj 1707:

1. Soldat Siver Guldbrandsen Lod Læse sin bøxxel Sædel, Paa 2 pd 6 mrk smør udj Urland udsted af Sr: Hendrich Miltzou af Dato 5 Martj 1707:

2. Lauridz Michelsen som er En gammel mand Haver bøxxlet af sine med sødsKende af Hans Salig faders fra døde oddels Jord Et spd smør udj Jordan sKiødal, eftter bøxxel Sædelens wiedere formeld af dato 30 April 1707:

3. Laurids Bastesen Loed Læse sin Bøxxel Sædel Paa Findes teigen sKylder ½ pd smør, af Dato 18 Martj 1707 Er reserve Soldat: og tillat af Sessionen

1707: 47

Christen Haldoersen, og Hermod Erichesen!!, som efter deris bøxsæl sædels meldning, af de Høy biudende Sessions Herrer til Kongl: Mayts: tieniste, Er Kiendt V-dygtig, Haver bøxsled udj Post Gaarden Rougene Huer 2 ½ Løb smør, af dato 16 Decbr: 1706, og udsted af Sr: Hendrich Miltzou,

Knud Arnesen som haver bøxsled Et spand smør udj Gaarden Lille Høen, og Været Soldat Loed Læse sit bøxsæl bref af Dato 27 Majj 1707: og udsted [af] Hermand Garmand

1. Olle Torbiørnsen Loed Læse sit sKiøde paa et pd smør udj Stuer jord, udsted af Sr: Morten Coch, Dateret 30 Majj 1707:

2. Knud Hermandzen Loed Læse sit sKiøde Paa 7 spand smør udj Jordan Qualle, Dateret 22 Julj 1707:

3. Giedle Torbiørnsen Loed Læse sit sKiøde Paa 1 spd smør udj Nere Aure, udsted af Hans fader, Dateret 22 Julj 1707:

Ao: 1707 d: 21: 22 og 23 Julj, da Almindeligt Sommers ting paa Wangen i Wosse fogderie holdtes, blev efter Hr: General Weimesters, Edle Petter Dreiers Begiering, det tilstede værende Laugrett, og Almuen, tilspurt, om iche Hr: General Wejmester, og Almuen, til Dato har gjort saa meget med Wejerne som mueligt Aarsens Tiid taalede Saa og om Almuen hafde Noget, over hann: at Klage, Item om de for nam Nogen sygdom, som hindrede hann: at for Rette hans function, der til Laugretted og Almuen suarede at de iche siden der Weimester pengene blev paa budet, hafde Arbeidet paa Vejerne udj General Weimesters Eller hans folchs Nærwærelse, førend denne Somer, mens dette Aar Anvendte de mueligste Flid, indtil Sommeren gandske indtrængte Saa at de maatte begynde at høste, og der for begierede at General Weimester wilde dette Aar forsKaane Almuen for widere Arbeid, førend de hafde indsamled Høe og Korn De Lovede og at wille første høst flittigt arbeide, Sagde Ellers at de iche Kunde sige andet, End General Wejmester meget god agtig og wel handlede med Almuen, saa og at hand i Egen Person daglig war hos denn: Ved

1707: 48

Arbeidet paa Wejene saa og selv tilsaag med dem og ordinerede Arbeidet, huor udj de war meget Vel fornøyet,

Dend 5 og 26 Julj Blef Sagerne af foresKrefne Kongl: mayts: [Foget] og Laugretz biewaaning fore tagne udj Wangens tingstue Paa bemeldte Waas,

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad Hafde wed Bonde Lensmand, Eftter mundtlig Stefne maal, ladet Stefne, Ingerie Hendrichs datter for begangen Leyer maal med Reserve Soldat: Odt Gunersen der fore blev Paa Staaed bøder efter Louen

det indstefnte quindfolch møtte med Et Sex V-gers Gl: Barn, og fore gaf, at Odt Gunersen hafde Loved hender ægstesKab, Huor om at søge hand End war udj bergen for at Er holde øfrighedz tilladelse,

Afsagt,

Denne sag gives Rom, til Neste ting, for at Erfahre om Odt Gundersen, efter foregiVende, kand Erholde Høy øfrighedz tilladelse med indstefte!! quindfolch,

Anders Olsen Helgeland, Hafde Ladet udj Rette Stefne, Hans Ingebrigtsen Hirt, for hand besKylde hans quinde Ingebjør Knudz datter, at hun Haver Haft om giengelse med, Olle Knuds: Nest afgigte høst,

dend indstefnte Hans Ingebrigtsen møtte og tilstoed besKylldningen, og sagde at Hand og Anders Kildzen!! (Kieldzen) Mørchue (Mørque), udj Brølluped Paa Bøgd i Mørdahlen, saa at

Olle Knudsen Laa imellem beenene Paa Ingebiør Knudz datter, Wed En høe hes, dog war det mörcht, at Hand iche saa hendes bahre Krop,

Anders Kiolds: møtte iche eftter Paa Raabelse, ihuor wel Lens manden forKlarede at Hand war Louglic Stefnt,

Olle Knudsen og Ingebiør Knudz datter fralagde sig denne Sag med deris Ed og opragte fingre, og Paa Stoed at \Hans/ Ingebrigts: maatte Lide eftter Louen for sit V-beWieslige tilleg,

1707: 49

Afsagt,

Eftter die at denne Hans Ingebrigtsens besKyldning, iche her for Retten Er giort bewiesligt, der fore Er Parterne eftter Louen pag: 134 art: 6te tilladt at fra legge sig Sagen \med Ed/, som og friVillig sKeede, der fore de og for wiedere til talle denne sag angaaende friKiendes, og eftter die Hans Ingebrigts: Er Reserve Soldat og Hans V-bewieslig besKyldning for deesen Aarsag for denne Ret, iche imod Louen Kand Paa Kiendes aldt [saa] hen Wieses deesen Paa talle, for Krigs Rettens Kiendelse,

Hans Ingebrigtsen Reserve Soldat: Loed Læse sin bøxsel Sædel af dato 27 Junj 1706:

Kongl: mayts: Foget, Hafde Ladet Stefne Olle Gietlesen og Siuer Jonsen Grøue, for begangen slags maal, og Haar greeb,

de indstefnte møtte og afsonede Sagen huer med 9 mrk: huor [da] Sagen beroer

Britte Anders datter war af Bonde Lensmand indstefnt til at Lide for Hun eftter Egen beKiendelse, og sKrifttz Staaelse, Haver haft Legemlig omgiengelse, med Soldat Knud Michelsen,

det Indstefnte quindfolch møtte, og sagde at Have indted til at bøder!!, dette og Lensmanden og Laugretted tilstoed at hun indted Hafde, men gaar omKring, og Betler,

Afsagt,

Det indstefnte quindfolch Britte Anders datter, som befindes at Have indted til bøders af betalling, bør Lide Paa Kroppen, og det udj fiortten dager, Paa Wand og brød, eftter Louens Wiedere adfært,

WælErwærdige Hr: Prousten Hafde Ladet Stefne, Steffen Michelsen Ringem, for V-Loulig Skouge hougster, udj Præste boels sKoug Afdahl, samt og for Hand Haver oppe baared Penge 9 mrk udj sKouge Leye, af Siuer Tuedte, udj Hollbøygder Otting, samt og for Hand til Egner sig mehre End hans Loed Kand taalle \udj bemeldte Afdahls Eyendelle/

dend indstefnte Stefen Michelsen, møtte og sagde ey at Være Lougl: Stefnt, men blef Stefnt med 2de mænd, og 8te dagers

1707: 50

Warsel, begierede opsættelse udj Sagen, indtil Hand Kunde give sin Jorddrot, og Eyere det til Kiende, dog Loed hand Stefne Contra, udj for meening, at Niude den 3die deel af fure sKoug, saa Wel som Anden sKoug, og Gres beide,

Afsagt,

Denne sag, bør eftter Louen, Stefnes med fiortten dags bewiislig Stefne maal, Naar det sKeer skal her udinden Kiendes eftter Louens med før

Corporal Niels Hansen Bache Hafde Wed mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Halver Søfs Jord, for Et sølf belde Halver er Pandsat, for 5 rd Reede Penge og 3 mrk udj Korn og Nu wild Halver iche levere Pandted fra sig under 7 rd

Dend indstefnte møtte iche, og ey Heller Nogen Paa Hans Wegne efter Paa Raabelse,
Afsagt,

Halver Søfsjord Paa Legges til Neste ting at møde til denne sag at suare under toe Lod sølfs bøder

Knud Hermansen weed mundtlig Stefne maal, Som Lensmand Wiching Tuilde, Hafde ladet Stefne Rognild sKipple, for V-sømelig sKieldz ord imod Hann: og hans quinde Maritte Østens datter, næfnlig Knud Hermansen for tyf, og Hans quinde for tæve, og tyfsynttre, dend indstefnte Rognild møtte, og tilstoed at Have sKieldt Knud Hermansen for tyf, og det efter Hans Egne ord, men quinden Maritte Østens datter nægted Rognald iche at Have sKieldt,

Knud Hermansen wed sin Broder Olle Hermands: Soldat: Loed udj Rette Legge Welærværdige Magister, Olle Engelstrup[s] Atest: af Dato 30 Martj 1707: Som Liuder om Knud og Hans quindes Erlige for Hold udj Aals Præste giæld,

her om war Stefnt til prou Herlof Øfttzhuus, og Olle Lauridsen Bræche, som møtte, og fore gaf at de iche war Lougl: Stefnt, der fore de iche wed Eed Kunde af legge Widne,

1707: 51

Afsagt,

denne sag beroer til Neste ting, til Huilchen tied Parterne Paa begge sider Haver Louglig at Stefne deris Prou, til Sagens Nærmere opliusing,

Knud Hermundsens!! (Hermansen) hafde Ladet Stefne Rogneld sKipple for hand Loved hann: for Et Aar siden dend gaard Lille sKipple, Endten til Kiøbs, eller til bøxsel, fich hand til Kiøbs saa sKulde Rognild Have 78 rd og fich Hand dend til bøxsel sKulle Hand give Rogneld 38 rd og Nu haver Knud Hermansen Strax der paa Levered, Rognild, 38 rd og Huerchen beKomed Kiøbe bref eller bøxsel Sædel, der for Olle Hermands: Paa sin Broders Vegne begierede Pengene igien, her om hand udj Rette Lagde sit skriftlig indleg,

Dend indstefnte Rognild møtte, og til Stoed til denne, sag at suare \Loulig at være Stefnt/ Saa wel af Knud Hermundsens, som af Monsr: Hendrich Miltzou som Jorddrot, for Rogneldz gaard saa Wel som for Lille sKipple, eller øye Jord Kaldet, Rognild frem Wieste En frelse Sædel, Paa Knud Hermandsens, af Dato 15 Martz 1706: Som war Paa slet papier, der fore dend ey udj Retten Kunde Antages, Rognild til Stoed at Hand Loved Knud Hermunds: at Hand sKulde sKaffe Hann: Lille sKipple til Kiøbs for 78 rd der Paa Hand haver annamed 38 rd Rognild frem Kaldte forige Enche, som fra wigde Lille sKipple, og <som> til Stoed at Rognild gaf Hende 14 rd udj Opsagen, der for uden sagde Rognild at Knud Hermundsens iche efter Kom Kiøbet, til med hafde Knud Hermandsens faaed igien af sine udlagde Penge 14 rd og der over, saa de Endnu ingen afregning haver giort,

Knud Hermundsens broder Olle, til Stoed at \have/ faaed igien af de udlagde Penge 14 rd, for mendte at Rognild burde betalle Resten som er 24 rd Særdelis efter die hand iche sKaffed Hann: sKiøde Paa Jorden,

Afsagt,

Efter die at Rognild sKipple til Staar for Retten, at Have Annamet af Knud Hermandsens, 38 rd til Kiøb Paa Lille sKipple, og der Paa Igien levered til Knud 14 rd og indted Kiøb, eller fuldKomen bøxsel Sædel til Stilled Knud Hermundsens, aldsaa bør Rognild

1707: 52

sKipple betalle de resterende 24 rd til Knud Hermansen med omKaastning 2 rd aldt inden femten dage, under Nam, og Wurdering efter Louen, Huad øfrige Rogneldz Regning med Knud Hermands: bør efter Louen, udj mændz ofver wærelse, bør Kom/m/e til af regning, aldt under Wiedere Louens adfært,

Knud Hermundsen Hafde Ladet Stefne Rognild sKipple, for hand sagde til Hann: Paa Bærre, din tyf du war wærd mand skulle slaa Haand eller foed af dig.

Rognild møtte og Paa Støed at de burde bewise deris tilleg,

her om war Steft til Prou, Lauridz Nielsen Bære, og efter Edens aflegelse wandt, at Ragnilde!! (Rognild) sagde til Knud Hermunds: din tyf de war wærd, at mand skulle slaa Endten haand eller foed af dig, sam/m/e tied Hafde Rognild En Liden Kort Lurch udj Haanden,

Noch war Steft Gullich Niels: til at Vindne!! udj denne sag, som efter Paa Raabelse iche møtte,

Rognild sagde at Knud sam/m/e tied Kom til Hann: Paa Reyme da Kræve Iver Reyme Knud En daller, som \hand/ war Hann: sKyldig og sagde Rognild, sKal have dalleren, da suarede Knud {du} Rognild skal have af øksen, dette sagde Rognild at have Prou paa, som war Iver Reyme, som iche er Steft,

Afsagt,

denne sag beroer til Neste ting, til huilchen tied Partterne fore Legges Louglig at Stefne, deris Widner, og de for Retten Lade afhiemle Stefne maalet, Saa bør Widnerne møde under Et Loed sølfs bøder, da skal udj sagen Kiendes efter Louens medfør,

Sr: Hendrich Miltzou Ved sin besKichede fuldmægtig Niels Hiermand, Hafde Ladet udj Rette Stefne Efter sKrefne *) \indleg af Dato 21 Julj 1707:/ Landbønder, for Resterende Rettighed, næfnlig, Efter *)

Brøndel Emstad første bøsse for 1700

8 rd – 0 – 0

LandsKyld Ao: 1705 og 1706

9 – 0 – 0

der af fjerde penge

2 – 1 – 8

19 rd – 1 mrk – 8 sk

1707: 53

dend indstefnte møtte iche efter Paa Raabelse, ey heller Nogen Paa Hans wegne

Isac Nestaas, LandsKyld 1705 og 1706 4 rd 3 mrk der af 4de penge 1 rd 12 sk fjerde penge 1703 og 1704: 1 rd 12 sk: tredie tage i Vaar 1707 forfalden 1 rd der af fjerde p: 1 mrk 8 sk er 8 rd den indstefnte Isach møtte og sagde at Kom/m/e til goede, for 7 Støche Huus tømmer, og til Støed wel at Kom/m/e til Rette med sin Jorddrodt, Naar de fandtes,

Gunder Flagge 4 rd 12 sk: dend indstefnte Ved sin Søn Iver Gundersen møtte og tilstøed, sKylden

Erich Quitne for LandsKyld 1703 og 1706: 5 – 3 – 12: der af fjerde penge 1 rd 2 mrk 7 sk: Gamel Debet: 3 rd 4 mrk: dend indstefnte møtte og betaldte 4 rd og sagde iche at burde betalle fjerde Penge, for medelst hans skyld blef Hann: ud Kortted Paa gamel sKyld, Sr: Niels Hiermand Loved at fjerde pengene sKulle blive Hann: Decortered, er saa Hans sKyld 4 rd 4 mrk Huilchet Erich Loved til Høsten at Vilde betalle Fogden Sr: Glad Paa Støed at bonden burde got giøris fjerde Pengene af dend LandsKyld, som er udKortted Paa dend, Gamel sKyld,

Olle Tueten forhen bonde paa Urland LandsKyld for Urland 1701 En rd 4 mrk 2 sk: der af fjerde penge 2 mrk 8 ½ sk: Noch paa Bøxsel 1 rd er 3 rd 10 ½ sk dend indstefnte møtte iche men Loed suare Wed Jon Wiche, at Hand iche Var sKyldig mehre End et Aars LandsKyld, 10 mrk 2 sk: og En buch, og buchen war Levered

Johanes Eggereid 2 rd 5 mrk 4 sk: møtte iche men blef suared at Hand Var \i/ Sogn Paa Kaaber Werchet,

Johanes Schutle war Stefnt for første bøxsel som Rester 6 rd 4 mrk dend indstefnte møtte og sagde at det iche Var mehre En 5 rd som Hand dog for meenede, at faa efter givelse paa Særdelis efter die det er En Field Jord, og Hand alle Reede Haver betaldt 21 rd 2 mrk af 2de Løber

1707: 54

Afsagt,

Efter die at Sr: Hendrich Miltzou udj sit indleg forklare at det Paa Stefnte Kraf, med Hans Hoved bog, og bøndernes bøger Komer over End, saa findes dog adskillig Deficilter (Deficieter) imod indlagde Regning, og de udj Rette Stefnte bønders bøger, og fuldmægtigen Sr: Niels Hiermand sagde sig iche at \have/ fuldmagt, Noget i bondens bøger at for andre Ey heller at imod tage de Penge som Erich Quitne udj Retten frem bød, og der for at quitere, aldt saa wild dend Paa beraabte Hovedbog, Endten af Sr: Miltzou Eller Hans fuldmægtig, til Neste ting udj Rette Legges, til Rigtig afregning imellem Citanten og bonden, imidler tid Paa Legges Johanes sKutle at udj Rette legges dend Paa Stefnte bøxsel Sædel, aldt til wiedere Paa Kiendelse efter Louen,

Hr: Commissarius Risbrech Hafde Ved Bonde Lensmand Wiching Tuilde Ladet udj Rette Stefne, Olle Fæne for begangen Knif Sting, Paa Soldat: Lauridz Aamundsen og Lauridz til Wæder mælle, som møtte og for Klarede, at hand wieste iche Endten Olle Stach Hann: eller iche, men wed det same de fuldtes ad Allene Paa Weyen Natten efter beede dagen, fich hand sKade i brøsted men om det Var med Knif eller iche wieste Lauridz iche, Thj de war begge drochen, og faldt ofte Paa weyen,

Olle møtte og for Klarede, at Hand V-gen til foren war siug, bede dags Aften drach hand Et par Potter øl, Huor af Hand blef over Stadig drochen, og Vieste iche Endten Lauridz fuldte med hann: fra Wangen eller iche, ey heller mindes hand Nogen V-Enighed imellem Lauridz og hann: Langt mindre Hann: at med Knif besKadiget,

Hr: Commissarius Paa Stoed at efter die Lauridz Aamundsen, frem Wieser Skaden udj sit brøst, og Klæder, og ingen Widner der til findes, der Lauridz dog iche saadan skade Kunde beKome uden af Knif, og de war allene toe, at Olle da bør fra Legge sig sagen med Ed,

Olle Efter

1707: 55

Edens aflegelse, fra Lagde sig sagen, Huor fore Hand og for denne til talle Kiendes Anger Løs,

Sr: Casper Normand, Hafde Ladet Stefne En del mænd af Rundahlen for Kongens og Kierchens tiende, pro Ao: 1705 og 1706 næfnlig, Karie Enchen mit Bære, for Huer aar Sex AsKer (= kornmål), Lauridz og Gullich indre \Bære/ 18 AsKer for de 2de Aar, Olle Qualle, 14 AsKer, Halle og Knud Lij 12 AsKer, Iver og Knud Bøe, 8te AsKer, Olle og Tolef Kolve 15 AsKer, Olle Limberg 8te AsKer, Siur Waalle 6 AsKer, Bryndel Store Grove 6 asKer, Guldbrand Lille Grove 2 asKer, Olle Knudz Hougen 1 AsKe, Wiching Davidhoug 1 asKe,

her imod at suare møtte Halle Lij, og Rognild sKipple, og forligte sig med Casper Normand, at de Paa Egne, og Naboers Wegne, wille betalle for AsKen 8 sk: for de 2de forfaldene Aar, her med Casper Var for nøyed, dog at de 2de mænd wilde betalle for alle, dette Loved \de/ at efter Kom/m/e, som saaledes for bliver,

Noch hafde bemeldte Sr: Normand, Paa Kongens og Kierchens Wegne, Ladet Stefnen efter sKrefne for tienden pro 1706: og det af Vangens Sogn, der om udj Rette Lagdes Edle Hr: Stiftet sKriverens indleg af Dato: 21 Julij Ao: 1707: Ligeledes Monsr: Hendrich Miltzous som tienden Paa Kongens Part Kiøbt haver, af dato 21 Julij 1707: her efter Casper Normand Paa \Stoed/ Dom Efter udj Rette Lagde indleger og frem Wieste af Kornet, Som War meget Ringe, og slet Koren

de indstefnte møtte og for Klarede, de første Elleve udj indleget ført, at de war Paa tiende boden, med det beste af deris aflede Koren i høst 1706: og det iche blef imodtagen, men dref dem, der \med/ til bage, og Nu Paa Staaes Penge efter Taxsten, det frem Wieste K:!! (Koren) Er efter mændz Sigelse iche over 8te sk: Wært AsKen, Huilchet de til bød at wille betalle med Penge, men for saa slet Korn for mendte de iche at Kunde betalle efter Taxsten, ey heller Kunde de Leverede bedre Koren, End de auflet Har, de andre 8te Er bød sig med Ed at for Klare at de iche Paa deris Jorder Haver auflet bedre Koren End de af Vigte Høst 1706 Leverede, der fore de

1707: 56

Paa Stoed, at Lige som tiende tagerne Annamer deris Koren udj de goede Aaringer, at de og maatte Anname udj de slette Aaringer, og iche {at} \Wære/ for pligted at Leverede bedre Koren End de Paa deris Jorder aufler,

Afsagt,

Efter die det befindes Ligesaa Vel af udj Rette Lagde indleger saa Wel som \af/ de indstefnte bønder, at tienden her udj Wangenz Sogn, Haver \wæret/ Leveret udj Aske tal efter Matriculen, og iche efter Louen, og deese indstefnte Elleve mænd for Klarer at de war Paa tiende boden med deris tiende, og det af det beste de aflede 1706: og det befindes iche at wære mehre wært En!! (end) 8 sk: asKen, aldsaa Kand de iche til Kiendes der for Høyere at betalle, pro 1706: og de som Kornet Leveret Haver bør der wed for blive, Thj ieg iche seer at \de/ som faar V-Aar Paa deris Aufl, at \de/ Kand til findes at betalle bedre End de self Niuder, eller der fore at wære forbunden at betalle efter Taxsten, Ligeledes kand de bønder Paa de goede Jorder iche tuinge tiende tagerne til at imod tage Penge efter Taxsten, men En huer bør Leverede Koren efter Matricullen, udj mæler tal, indtil dend for andring, wed Louens biudende bliver efter Levete, og Anordnet med tiendens angivelse og ydelse

Hr: Commissarius Hafde Ved Bonde Lensmand Viching Tuilde Ladet udj Rette Stefnen Mogens Reque, for begangen slags maal med Lauridz Berslien, af Vigte Wor udj Bergen

Dend indstefnte Mogens møtte og Negted iche at Have slaget Lauridz,

til Prouer er Stefnen Jon Wiche som møtte, og for Klared at Lauridz Berslien, Laae siug og da de war udj Berg: da Kom Mogens og Lauridz udj ord til samene, og Lauridz sad Paa Mogens sin Neste!! (Niste?) Kieste, der Paa wilde Mogens udj Kiesten der paa Kom de Noget Lided til samene, saa Mogens fich Lauridz udj sKieget,

Mogens forligte sig med Hr: Commissarius om trej Rixdaller, som hand Strax betaldte Huor Wed sagen forbliver

Hr: Commissarius hafde Ladet Stefnen Halle Lij, for slags maal med Olle Qualle, Halle Lij møtte, men Huerchen Olle Qualle eller Prouene, som blef næfnt

1707: 57

og war Bryndel Grove, Mogens Ols: tienende Jon ...de(?), huor fore sagen beroer til Neste ting, til Huilchen tied Partterne eftter Stefne maal, bør møde,

Hr: Commissarius Ved Bonde Lens mand Wiching Tuilde Hafde Ladet Stefne, Knud Gulfsen, for begangen slags maal med Johannes Herlofsen, her af møtte dend sidste, Johannes, som sagde at være slagen baade blaa og blodig, Knud Gulfsen møtte iche, Ey \heller/ blef Nafn Givet Nogen Prou,

Afsagt,

Knud Gulfsen Paaleges til Neste ting, at møde under toe Lod sølfs bøder,

Herlof Øfttz Huus Hafde Stefnt Martte Reime for 4 rd, hand(?) Hafde Caveret for hendes Sal: broder Gullich Winnie Maritte møtte og Negted dette, men sagde at have Widner nænflig Iver Winie, som iche møtte, der fore sagen beroer til Neste ting,

Rognild sKipple, og Knud Hermansen, møtte og forligte sig for Retten, om deris Imellem Havende trætte og ord, saa Rognild ErKlærede Knud, og beKiendte at Have for Løbet sig, der Paa de wed haande baand for Retten forligte sig, at alle talde ord imellem denn: og quinder skal være ophæved, og Rognild eftter Er gangene Dom at betalle Knud Hermansen, der med alle pretentioner at Være ophæved, og Huem denne forligelse bryder sKal være sKyldig udj alle besKyldninger, Saa de udj alle maader indted anded wed med huer andre End det som Erlig og got Var

Eftter foregaaende Lougmæssig Registering af dato 20 9br: Ao: 1706 udj WiKing Stefpensen!! Møens Boe, og der paa Louglige Stefnemaal for Leyermaal, og Barns aufLing udj Hans ægtesKab, med et quindfolch wed Nafn Thore Peders datter, beganget 1706, afsonede bemeldte Wiching Stephensen for Rættten eftter yderste formue

1707: 58

At betalle 50 rd Huor af omKaastringerne til Betiendterne, Penge 9 rd 3 mrk fra drages, Resten formendte Sagefaldz forpagteren, sig at til Kom/m/e, Saa som udj Loven iche findes Næfnt, at saa dandt er Boes Laadz forbyrdelse, Paa quindfolchet Thore Peders datters Vegne blev Leyer maals Bøderne betaldt med 6 rd Huor Wed denne Sag saaledes beroer

Sr: Lambert Harder Paa forige Kongl: mayts: Foget Sr: Madz Holms Vegne Var tings widne begierende om Eftter sKrefne, 1. Om iche de 2de Jorder øfre Kytte og Møchle tuedt Ao: 1699 blef afbrendt, 2. Ligeledes Eftter sKrefne fem ødde Pladzer om de iche udj fore sKrefne Aaringer Laa ødde, Næfnlig Haumandz Stien, Dags Hauen, Wallet Tømmer Aallen, og U-quizt berget, Ligeledes om iche for de Aaringer, 1697: 98 og 99 og Endnu Ere ødde 3. samt, og om iche eftterskrefne Jorder Paa Waas Ao: 1700 – 701 Til de self Paa boende blef soldt næfnlig Elowi Mangers goedz Aarhus 1 Løb 1 pd smør, Brunborg ½ Løb s: Neseim i Esing dahlen 18 mrk smør Flage 1 Løb 18 mrk smør, Biørn dallen 12 mrk smør, Størch Seim 1 Løb 18 mrk smør, Inger Lauridz datter soldte Qualle i Wiger otting 1 Løb 3 spd smør Rong 2 pd smør Tuerberg 2 pd smør Istad 1 ½ Løb smør, Lund 1 Løb smør, med adsKellige flere,

her til Laugretted og samtlig til Stede wærende Almue Ens Steemig suarede, 1. at de 2de Jorder Ao: 1699 afbrendte, 2det de fem ødde Pladzer, udj foresKrefne Aaringer har Liget,

og Endnu Liger ødde, og iche af Nogen Kand beboes, men Liger under fæbeide til deris forige Jorder, 3die foresKrefne Jorder med mange Andre Jorder, Er til de self Paaboende, soldt, Er alle witterligt,

Her Paa Sr: Harder Paa Fogden Sr: Holmz wegne war tings widne begierende Som sig saaledes udj sandhed befindes, beKræftes med under trøgte Zignetter

1707: 59

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, til spurtte Laugretted og Almuen, om iche Jomer Arnesen Ao: 1696 udj 2de dage her wed Wangens tingstue, Stoed udj Hals Jærnet, og siden Paa Wand og brød, hos Lensmand Wiching Tuilde udj fiortten dage, her til Laugretted og Almuen suarede, at det sig saaledes udj sandhed befindes, her Paa Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad war tings Widne begierende, som iche Kunde wegnes men til sandhedz beKræftelse under woris Zignetter Stadfæstes,

Widere sager Eller for Retning war iche, eftter Paa Raabelse Paa Wangens somer tinge, Huor fore alding wed tingetz opsigelse af Kongl: mayts: Foget her med sluttet

Ao: 1707 d: 24 Augustj Holdtes Et Extra ordinaire ting Paa Wangens ting stue, Paa Waas, Eftter Høy Edle og Velbaarne, Hr: Estatz Raad og Stiftt Befalings mandens sKriftlig Anordning af Dato 10 pasato Augustj, og der om Fogden Sr: Gladz mesive af 9de Dito, Laugrettes mændene Lensmand Wiching Tuilde, Knud Finde, Hendrich Riøe, Tormoe Helle Land, Anders Westreim, Levor Hegle, Bryndel Lofthuus, Johanes Lij, og Mogens SKierven Edsorne Laugrettes mænd af Wangens Ting laug,

Til Huilchen tiid Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, wed Bonde Lensmand Wiching Tuilde, Loed for Retten frem føre Isach Willumsen Nestaas, Som med andre Hans Naboer Nest af Wigte 3die Augustj war udgangen til fieldz at søge Røvere og tyve, da om Natte tiide sKal bemeldte Isach Have begaaet Et drab Paa Anders Ewanger, som til sam/m/e for Retning sKal være udgangen,

dend frem Kaldede og af Lens manden udj Rette førte Isach Villums: møtte og forKlarede at da Hand og Nie til hann: søgte udj Fielded og Natten udj mørcheste \paa/ Kom denn: Kom de op udj fielded og Eftter dend til foren Paa grebne tyfs ord, søgte udj wætte Warde Huuset der dend Paa grebne, Hafde sagt at hans Cammerater som sKulde være 2de mandz Personer, og 2de quindes Personer, og da de Natte tiider der opKom, war Anders Evanger self 3die udj wed warde huuset, som war Jon Wælle og Magne Helliesen, og da de Kom til weed warde huuset Hørtte de at der Rørtte sig folch, og der tuuskede udj weedehuuset, da hafde

1707: 60

Isach self fierde Lade børser, og Ved sam/m/e opspendte de deris børser, og Loed først Iver Olsen Nu tienende Paa Grimestad gaa til Wedwarde Huuset Huor Anders Ewanger, hans Suoger Jon Wælle, og Magne Helliesen war inde, og slaa der paa med øxsen, der paa saae Hand En børs Pibbe udKom af døren, og Iver Olsen Raabte til Isach og de andre træder Nu frem her ere de, da Isach og Nærmere frem træde med sin Lade og opspendte børs, gich Børsen Hann: V-af widende af, og træfed dend Nu afdøde Anders Ewanger, da Raabte de ud af wed warde huuset, og spurtte Huem der sKiød, da wieste Isach End da iche at det Var Hans

børse som laasnede førend Hand saa ild udj Stryen som Laa Paa panden af hans børse, Thj før børsens afsmeldning Stubede hand over En Steen,

Paa dend af døde Anders Ewangers Enche og børns wegne møtte dend Hæderlig og meget Vellærde mand Hr: Niels Weinvig som Enchens Loug wærgе, og begierede Wienernes!! (Widnernes) Examen

Huor af blev først frem Kalded alle Widnerne, og Eden med dendz for Klaring for denn: blev oplæst, og siden Separered, og mand for mand indKalded, og war først frem kalded,

Jon Wælle som war udj Wed Wardehuuset da Salig Anders blev sKut, Er ogsaa beslegted udj Andet og 3die [Led] til Salig Anders, haver detz for uden Anderses Eftter Latte quindes {Huustrues} \Søster/ til ægte, som med Ed og opragte fingre wandt, og forKlarede, at Natten til dend fierde Augustj war Anders Ewanger self fierde udgangen d: 3die at søge Eftter tyve, og Røverere!! udj det Søre Evanger field, og da de op gich fra dend Gaard Wælle, war Anders, Jon, Magne Helliesen, og Knud Arnesen, udj Følge til samen da sagde Knud til denn: ieg Er befalled af min Huusbund Olle Hærenes at gaa Paa Støllene, og see Huor der til Staar der til Anders Ewanger suarede det Kand du giøre, men ieg kand iche \gaae/ de tunge brecher op fra Støllen, Thj Anders war noget Lidet besKienchet, førend hand Reyste hiemme fra, saa aftaldte de at Knud sKulde gaa Paa Støllene

1707: 61

og finde denn: igien udj Wed Warde huuset, Paa fieldet, der og Knud Loved at sKulde møde denn: saa gich Anders, Jon og Magne, fieldtremene op, indtil de Kom 1 ½ fierding op, da saa de øster udj Lien 2de Stæder ild op tændt, Paa 2de Stæder, der Paa gich de til Wed Warde huuset, Huor Anders med denn: udj mørcheste Paa Natten, efter saa {det} dend Ny opbygte Wette!! (Vet/varde), der efter formeening at faa flære Staldbrødre, førend de Wilde Eftter sætte og betragte dend til forne fornemene Ild, da gich Anders ind udj Huuset, og lagde sig paa nogle der til forne indlagde Spaaner, og Jon med Magne gich frem paa field Echen!! (Eggen/kanten) at wilde see efter Ilden, som \de/ til \forne/ hafde seet, og som de iche wiedere blev ilden War, gich Jon og Magne til baggers igien, til Wed Warde huuset, huor Anders Var inde, da laae Anders der inde Paa Spaanerne, og bad Jon at sætte sig Paa bænchen, der Paa faldt Anders udj søfn, ungefær En quartters time der Eftter Hørtte Jon Lige som En sKulde traaed hart uden før døren, da sagde Jon til Magne, Nu Komer Knud til os, der paa hougede En udj døren med En øx, og Raabte til sine Cammerater træder frem, Houger og sKiuder (huggere? og skyttere?) her Ere de, men huis Røst det war wieste Jon iche, der Paa wognede Anders Ewanger og tog sin børse som Laae wed hans side, og foer af og til 2de á 3de gange imod denn: med øksen, der Paa Greb En af de ude Staaende udj Anderses børse, og Røgte 2de gange, dend anden gang Raabte Jon, medels maadig høyt, og bad de uden fore holde, det Var deris Eget folch, men de det iche Hørtte, førend børsen Laasnede, og traf Anders igiennem dend Høyre side Paa Halsen, og gich Kullen ud under dend Wenstre Arm, saa Anders seg til bage udj Jon sin Faun!! (Favn), Kongl: mayts: Foget til spurttte Jon, om hand wieste, at der til foren Hafde wæret Nogen V-Enighed imellem, Sal: Anders og Isach, Eller om hand inde udj Huuset saa at Isach Lagde an, førend sKudet gich af, der til Jon suarede Ney, at Hand iche

1707: 62

Saa Isach Legge an, Eller wiste af Nogen ting førend hand saa ilden af børsen og \sKudet gich af/ Ey heller wieste Hand at Nogen V-Wenskab imellem Isach og Anders war, men de alle dage Levede som Suogre og brødre, Hældst som de ware meget Nær dobeldt besuogrede,

Salig Anderses første Konne war Isachs Søster, og isachs Broder hafde Salig Anderses søster til ægte, wiedere wieste Jon iche,

Magne Helliesen tienende Salig Anderses wær fader, og Er udj 3die Leed beslegted til hans eftter Latte quinde Madele Knudz datter, Eftter Edens aflegelse wandt og forKlarede, at Være med Anders udj følge d: 3die Augustj fra Ewanger og til Vanges!! (Vangens) KierKKe, der fra de Reyste igien til Ewanger, da hafde de fanget En tyf, Saa gich de fiere til fieldz, næfnlig Salig Anders, Jon Wælle, Knud Arnesen, og bemeldte, Magne, da af taldte de at Knud sKulle gaa Paa Støllerne, og møde denn: Paa fielded wed Wed Warde huuset, og da \de/ trej der opKom gich Salig Anders ind i Wede Stuen, og Lagde sig Paa Nogle Spaaner, og Lagde sin Lade borse Hos sig, og de 2de gich bort paa field Echen, at see eftter dend Ild som de 1 ½ fierding fra Wælle udj øster hafde seet Eftter deris Siufn, Paa 2de Stæder, da de dend iche saae gich de til Baggers igien, i Wette Huuset til Anders og hand bad Jon side Paa bænchen, og Magne Lagde sig inden for Jon, da ungefær En half time eftter, Hørtte Hand at der blef Houget udj døren med øx, da Raabte de uden fore, træder til her Ere de, Houger og sKiuder da tog Anders sin borse og fægted der med 2de á 3de gange i døren, der med gich skuded af, som hand iche wieste fra Huem det Kom, førend Anders war død og Isach sagde at Hans borse V-for warende afgich og bad Gud trøste og bedre sig, Eftter tilspørgelse Vieste Magne Ey andet End Isach og Salig Anders war Suogre og brødre som meldt Er

1707: 63

Borie Møchletuedt Eftter Edens af Leggelse, forKlarede Paa sin quindes wegne, til begge Partter at wære besuogred, wandt at, da de Hørtte at der war Staalld Paa sKierVegen Var Staalld nogle madware Natten til dend 3die Augustj, da gich Hand til bemeldte Gaar!! (Gaard), der de blef 10 udj følge som Wilde eftter sætte dend Paa grebnes Cammerater, som sKulle wære 2de mandfolch og 2de quindfolch, og eftter at \de/ opKom udj Lien, sKiftte de sig udj 3de partier, og møttes saa ope under sne fænderne, da det begyndte at mørchene, saa sagde Hand til sine Stald Brødre, at En huer skulde agte sit gewær, Særdeelis Eftterdie de ware fire som Hafde børser, næfnlig Bærie, Isach, og 2de drenge, wed nafn Anders Nestaas og Gullich Seim, der med gich de alle 10, udj selsKab op Paa fieldet, Huor Weetten Staar, men de Wieste aldeles indted af, Anders, Jon, eller Magne Helliesen, at de war der inde, ey heller at de war Hiemen fra gaaen, men \Børie/ End yder mehre bad En huer ware sit gewær, og da de Kom op imod Wætte huuset, Huor de mendte Røverne eftter dend paa Grebnes ord, war inde, og Loed saa de Sex som øxser og Kaare \hafde/ gaae(?) op, war imellem denn: aftaldt, at de sKulle gaa op og Houge udefor døren Paa Wed Huuset, og i midler tiid spendte de andre deris børser, og da de som med øxser war opgaaen, Raabte de sKiuder her Ere de, med sam/m/e Hørtte Hand sKud men wieste iche Endten sKudet Kom ud af huuset eller fra Hans Cammerater, førend de sKreg inde udj Huuset og sagde at de skiuder dochers Eget folch, Anders Ewanger Er død, da til Stod Isach Hans borse Hann: V-Wiedende Laasede, og beKlagde sig iche at Wide af sKudet førend Hand Saa ilden udj Stryen som Hengte fast Ved borse panden, Thj det war Paa det mørcheste om Natten, Eftter tilspørgelse forKlarede hand at Isach og salig Anders alle dage Hafde wæret Suogre og brødre saa dette aldeelis sKeede af En V-Lychelig Hendelse, wiedere Wieste Børie iche,

Lauridz sKioldallen Eftter Edens af Legelse wandt, at \hand/ self tiende gich fra dend Gaard sKierwegen, udj Ewanger sogen, og Wieste aldeelis

1707: 64

Indted af Anders Eller hans følge, og da de Kom Noget op i marchen sKiftte de sig udj 3de partier, og møttes igien ope imod sneen, da fuldtes de alle Thj!! (10) op til Weetten huor de

eftter dend Paa grebne tyfs ord mendte at finde de Andre Røvere udj Weette Huuset, da gich de som Kaarde og øxser hafde til Huuset, og Hougede udj døren som War af tagen og Aaben, men Kunde iche forstaa at der war andre End tyve eller Røvere inde, Thj der Kom En børs Pibe ud af døren, og hørte ingen talle, der Paa hand træchede sin Kaare, og Dempede Børs Piben til Jorden, udj sam/m/e Hørte hand sKudet, men Wieste iche huor det fra Kom, førend manden war død, og Isach beklagede sig at hans børs hann: V-Widende Laasede, Lauridz blef til spurtt Huor af hand Kunde wide at der war folch i Stuen, der til suarede iche af Andet, End de hørte det Tusckede, og Rørte sig folch men iche Hørte Nogens talle, wiedere wieste Hand iche for det war gansKe mørcht,

Anders sKioldal Som Er beslegtet udj tredie og fierde [Led] til begge Partterne Eftter Edens afleggelse wandt og forklared, at da dend tyf war Paa greben som Stal Paa sKierwengen, gich Hand d: 3die Aug: med sine Grander, til bemeldte Gaard, og der fra self 10de til fieldz, at søge Eftter tyvens Cammerater, Som Eftter hans beretning dend Nat sKulde findes udj Wed Warde huuset, og da de Kom Noget op i marchen skiftede sig udj trende Partier, og Wilde samles igien ope under sneen, som og sKeede, men da wieste de aldelis indted \af/ Anders Ewanger og hans følge, og da de Kom op under Wetten, sam talde de alle thj at de som Hafde øxser og Kaarder, at de sKulle gaa op til Wette Huuset og hougte wed døren, og \de/ Andre fire som hafde børs, sKulle spende deris børs, og iche sKiude førend de \af/ for Nødenhed trængte, da Anders Kom til Wette Huuset for Nam Hand folch Røre sig der inde, og børs Piben Kom ud af døren, saa træchte Hand sin Kaarde og hougte 2de gange i døren, men wed iche om hand Ramte børs Piben eller iche, udj sam/m/e gich sKudet

1707: 65

men hand wieste iche Endten sKudet Kom ud af Huuset eller fra Hans Eget folch, førend manden war død, og Isach beklagede sig at hans børs Hann: V-Widende Laasede, og Jon Wælle Raabte inden fra Gudbedre docher de wide iche huad de giøre Eller huem inden for Ere, Thj det war saa mørgt at ingen Kunde see, Ey Heller hørte hand Nogen talle af denn: som War inde førend sKaden war sKeed, og da sKudet gich af Stod Anders Paa siden af døren, og Isach ungefer 10 sKret bagen for hann: saa hand iche kunde wiede andet End det Var V-wille Wærch, Særdeelis eftter die de ware brødre og suogre, til samen,

Haaver sKioldallen Eftter Edens afleggelse møtte og wandt at de Eftter dend Paa grebne tyfs beretning, søgte fielded self 10de og sKifte sig udj 3de Partier, samt møttes igien under sneen, men wieste aldeles indted af Anders Ewanger, og hans følge, men wendtede denn: iche førend dagen eftter, da de alle Thj holdt sam talle, at gaa op til Weetten, Raadsloe de sig, at de Sex som Hafde øxser og Kaarde, først sKulle gaa til huuset, og de Andre spende deris børs dog iche sKiude førend Nøden trong!! (tvang?) denn: Særdeelis Eftter die det Var Natte tiider, saa de iche Kunde see folch i huuset, men Hørte der Rørte sig folch i huuset og saa at børs Piben Kom ud af døren, og Rørte sig der Paa hørte Hand sKudet men wieste iche Endten det Kom uden eller inden i fra, førend manden war død og de som war inde, Raabte og sagde Gud Naade docher for gierning de gjorde Nu, og spurte Huem sKudet Kom fra, da ingen af denn: wieste det, førend Isach for nam, at Hans børs som Stryet brendte Panden bekiendte og beklage sig at Hans børs Hann: V-Widende war Laaset, til foren wiste ingen Huor sKudet Kom fra, Thj det Var Høyeste Paa Natten, og deris tancher war alle, at det war tyve der war inde, wiedere wieste Hand iche,

Arne Træn møtte, og forklarede til begge Partter at were besuogred, men Eftter Edens afleggelse wandt, og forklared, Lige som

1707: 66

de Andre at de self tiende sKifted sig udj 3de Partier og samledes ope under sneen, og wieste aldellis \indted om/ Anders Evanger eller hans følge, men meendte der war tyve udj Wette Huuset dog Kom Hans Kaarde iche af balgen, men hand Stoad hos Isach, og siufntes Hand snubled over En Steen da sKudet gich af, da Raabte de udj Huuset Gud Naade docher de sKiuder En mand, Eller de Haver sKiødet En mand Huilchen af deellene det war wieste hand iche, for det \war/ mørcheste om Natten, og de war alle bange, for denn: som war i huuset, wiedere wiste hand iche,

Gullich Olsen tienende Størch Seim Eftter Edens afleggelse wandt og forKlarede, af sin Huusbond at Være udsKichet Med En Laed børs, og da de Kom op under Wette Huuset spendte de fiere deris børs, og sam taldte at ingen sKulde sKiude førend Nøden trængte, og de Sex som hafde øxser og Kaarde gich op til Huuset, og Andre fiere med børserne Stod alle Noget af sidz døren, da Hørtte Hand sKudet men wieste iche Huor det Kom i fra, førend sKaden war sKeed, da Jon Wælle Raabte, og sagde de Haver giort sKade Paa Anders Ewanger, wiedere wieste Hand iche

Peder Odsen tienende Niels Seim, Eftter Edens aflegelse, wandt at hand, med øx war udsKichet, og de self 10de sKiftte sig udj 3de Partier, og da Hand med de Andre Kom til Wette Huuset, banchede hand frem wed døren da saae Hand børs Pibe Kom/m/e ud og Rørtte sig, med sam/m/e Kom sKudet, og hand hørtte ingen talle førend sKaden Paa Anders Ewanger war sKeed, da de inde udj Huuset taldte, og sagde Gud Naade docher det er Eders Eget folch som i gjør sKade paa, saa beKlagede Isach sig at hans børs hann: V-Widende Laasede Sagde sig Ey heller at wiede om Anders Eller hans følge men tængte det war Røvere og tyve, som inde Var,

Anders Michelsen Enchens søn Paa Netaas!! (Nestaas), Wed 20 aar Gamel, Eftter Edens aflegelse wandt, at Hand Med de Andre war udgaaen, at søge Eftter Røvere, og da

1707: 67

sKiftte de sig udj 3de Partier, og samledes igien ope under 2de snee fænder, der fra gich hand med Lad børs, med de Andre op under Wætte Huuset, og de Andre spendte deris Børs, og Hand iche førend hand hørtte En Raabe som sagde sKiude Kare, her Ere de, eller træd frem, her Ere de, Huilchen af deellene det war mindtes Hand iche, ellers hørtte Hand det momlede inde i Huuset, men Kunde iche gjøre forsKiel paa Huem det Var, Eller huad de taldte førend sKudet war gaaen, at de der inde war sagde Gud for Lade docher for sKiudende det er dochers Egne Karle, som de sKiuder, der paa Hørtte hand Isach beKlage sig at hans børs Hann: V-Widende Laasede,

Iver Olsen tienende Paa Grimestad Er 25 aar dog iche gaaed til alders, blev Vel for maned om Edens betydning, og Hans Sallighedz Velfært: Eftter Edens aflegelse Vandt, at Hand war udsKit!! (udsKichet) af sin Hosbond med øx, og da de sig udj 3de Partier Hafde sKildt samledes ope under fielled wed snee fændene, og \de/ som hafde øxser gich først op til Wette Huuset, og hougede Iver først udj døren med øxsen, da saae hand børs Piben Kom/m/e ud af døren, da blef Hand for færded, og sagde træder frem her Ere de, slap saa øxsen og greb over børsen, og træchedes der om 2de tag eller ganger, Kunde dog for Nattens mørchhed iche see Huem inden for war, udj same Hørtte Hand sKudet saa faldt børsen af begges Hænder, Saa Raabte de som inden for ware, Gud trøste og Naade docher som sKiød, men Hand wieste iche huor sKudet Kom i fra førend Isach beKlagede sig at hans børs Hann: U-Widende war af gaaen, og hand saa Stryet Wed Panden Paa Laaset at brende, wiedere Viste hand iche,

Jon Wælle for Klarede yder mehre at hand syfntes at indted anded Kunde slutte, End Sal: Anders Joe af Lystighed maatte Røre sin børs udj døren som hand tøncher, at have Kiendt sine Wener, End dog det war mørcht, og sKaden sKeede udj Stoer hastighed,

1707: 68

og Joen for mørchhed iche Kunde Kiende Nogen af de som ude war, udj Ansigt og Person, men Paa Klæde dragt og Røst, for nahm hand at wære af deris Eget bøgde folch, samtligte Widnerne forKlarede at Natten Stoed Paa det mørcheste, og sKaden skeede meget Hastig, at fra det første folchene hougede udj døren, og til skaden skede Kunde iche/ læses Half Partten af Fader Woer,

dend hæderlige mand Hr: Niels Weinwig som Enchens Laugwærge, for Klarede at salig Anders Ewangers Enche, som af Vidnerne Hafde for namet, at dette war En waades gierning, der fore Hun Kierlig wilde forlade Hann: og wære Hans wen her efter som til foren og ingenlunde tænche Hann: det til onde, 2det Bad Enchen at øfrigheden wilde Kaste Et Naadigt øye til Isach udj denne hans Store bedrøvelse, og Waades gierning, 3die om Isach efter Louen skulde til Kiendes at bøde, saa wilde Hun iche at En skelling der af skulle Kom/m/e udj Hendes huus, saa som Isach detz for uden Er En fattig mand, og haver indted til sig med quinde og børns Underholdning, der fore Hun udj got folches Nærwærse ald forseelse Hafde efter Ladet, og der paa Regt Isachs quinde Haanden {at} de bøder som Louen til finder hende og dend Salig mandz børn skulde wære efter givne

Isach Nestaas med grædende taare for Retten for Haabede En Naadig dom, Efter die Hand til Landz beste war udgaen, at søge tyve og Røvere som sig udj sKoug og sKiul opholdt, og saaledes Kom i Waades gierning, til med er hand En fattig mand, som udj mange aar Haver Lid Stoer mode gang, baade Paa mis wexst og Creaturer, dette Laugretted Stadfæsted, at Hans Eiendeller iche half partten Naaede op til Hans sKyld og giæld det sam/m/e Andre Isachs grander og Naboer til Stoed udj sandhed at wære

1707: 69

Kongl: mayts: Foget Sr: Sorenfren!! (Søfren) Glad, Paa Stoed at efter die af Agterne, ey andet Kunde formodes End dette drab io er Waades gierning, og Enchen iche Efter Louen wild Lade udføre sagen, da formeener hand dend boed som Isach Nestaas døm/m/es til, iche Kand følge anden End hans Kongl: mayts: efter Louens 6te bogs 12 Capt: 9de Art: og Kand ingen Lunde Under Staa sig, at Liuse Kongens fred over hann: til tinge, førend bøderne ere betaldte, Eller udj Retten Nedsat,

Parterne blef til spurt om de wiedere Hafde at Lade protocolere, der til blef suared Ney men war Dom begierende,

Afsagt,

Efter die af alle omstændigheder, saa og Widneres forKlaring fornehmes, at Isach Nestaas, tillige med de som med hann: ware, have wæret for Aarsagt, at opsøge de meenisKer som hafde udj sKoug og sKiul sig Lagt, til at Røve og Stiælle fra folch som boer i biøgden, og saaledes haft Et got forsæt til Landetz og det gemenes beste, og frælse, og ingenlunde havde tænKt, at giøre Nogen SKade, Helst Paa Hans Egen Wærbroder, og Suoger Som hand ElsKte, og aldrig haftt Had til, saa og ey heller Isach Nestaas eller Hans følge have wist af Sal: Anders Evanger og hans følgere ware i marchen Langt mindre udj Wed Ware Huuset dend Nat, men Visere Wendtede at det war de Røvere eller tyve de søgte om Til med Kand Klarlig fornemis at sKudet af Waade {h...de} og iche af forsæt, er Løs gaen, og saaledes er Sal: Anders Ewanger Blevet dødet, Saa Kunde wj Ey Andet dømme End Isach Nestaas Joe Efter Louens Siette bogs 11te Capt: art: 1 burde bøde til dend dræbtes ArVinger 40 Lod sølf, men som Enchen wed hendes Laug wærge, saa danne bøder haver fri willig efter given, baade for hendes Salig Mandz forige WensKab med Isach Nestaas, Saa og for hans slette Wilchors sKyld, aldt saa

1707: 70

Kand Vj iche bifalde Kongl: mayts: Fogetz Sr: Gladz, forhen udj Louen Alligerede ord, der taller om drab som sKeer af Nødwærge, og \der/ fore dømes til boed, men deese bøder for Waades gierning Som Louen siger til dend dræbtes \Arwinger/ Allene at Hen høre, og denn: wed hendes Laugwærge som før Er meldt eftter Ladt, Saa bør Isach Nestaas Eftter Louens ord pag: 953 art: første der med at wære Anger Løs,

Ao: 1707 Mandagen d: 29 Augustj Blef dend Præsteboels Jord, Nedre Hagestad /: belligende udj UlVigs Sogen, og GraVens Præste giæld /: besigted af SorensKriveren Manderup Nielsen Funch, Bonde Lens mand Baar Richolfsen Spaanum, Hans Olsen Undeland, Magnus Iversen Leque, Lauridz Øriensen Leque, Elling Anvesen Ause, og Niels SKaar, Edsorne Laug rettes mænd af Gravens sKibbrede, Som Eftter forige besigtelse Paa Gravens Præste Gaard af Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, foresKrefne mænd, til Næfnet haver, og det eftter da given sKriftlig ordre til Lens manden,

Til huilchen tiid WelErwærdige Hr: Hendrich á Mønichen som denne besigtelse udVirchet haver, Comparerede og Refererede sig til forige Supp: dend Ene af dato 25 Augustj 1706: dend Anden af Dato 21 September 1706: Huilche Supp: udj forige besigtelse Paa Gravens Præste Gaard, ord fra ord Ere indførte,

Wiedere for Klared og beviiste Hans Velærwærdighed, til dene besigtelse Louglig at have warsled Madame salig Hr: Peder Paasches, Som tillige med hendes Søn Sr: Ludwig Paasche møtte, og til Stoed Louglig at wære warsled, Som og beKlagede sig at hendes Salig Kieriste hafde giort Stoer beKaastning Paa Gaardens Huuser, Saa wel og Paa dend daglig Stue, som Eidfiordz Almue tilhørte huor fore hun formendte at faa wederlaug Særdeelis

1707: 71

og Eftter die, hun Nest af wigte Waar, fri Willig og med Goede af stoed Gaarden Hagestad for hans WelErwærdighed Hr: Hendrich á Mønichen,

her imod fore gaf Hr: Hendrich, at Salig Hr: \Peder/ Paasche, Paa bemeldte Gaardz brøst fældighed, af Hans formand Sal: Hr: Nielses Enche Hafde faaed 18 rd udj Aabod, dette Madame Paasche og hendes søn iche Kunde Nægte, men Kunde dog iche Nær op naae til Gaardens brøstfældighed,

der paa blef Eftter sKrefne Huuser besigted, 1. daglig Stue som til Hørte Almuen, og fløtted fra Eidfiordz Præste gaard, huor paa Salig Hr: Peder Paasche eftter Enchens beretning, haver giort Temmelig reparation, med snedchers wærch, Skaarstene, og Andet, Kom/m/er der fore bemeldte Almue og Enche til Goede, Saa gedagte daglig Stue Ey wed Kom/m/er Hagestadz gaardz Huuser, 2. Borgestuens brøstfældighed, 3de heelle Syller og half partten af dend fierde, med Næver og anden tilfang wild Kaaste Sex rd 3. smaalle floren er gandsKe til Nedfaldz og wild Kaaste at for færdige 7 rd 4de Heste Stallen wild for bedres med En rix daller, 5te Korn Løen fandtes Lougfør 6te Flaaren Ligeledes Lougfør, 7de Ildhuuset Lougfør Bedrager sig saa Aaboeden Paa Hagestad Som Salig Hr: Peder Paasche Paaboede og fra døde, til 14 rd

Imod fore Staaende Aaboed Blef Hans ærværdighed Hr: Hendrich á Mønichen, med Enchen madame Sal: Paasches, og hendes Søn forligte, at Eftter die Enchen frivillig afstoed Gaarden Hagestad for hann: Saa sKulde Aaboeden opløbe imod første bøxselen, Huilchen første bøxsel saaledes Komer Hr: Hendrich á Mønichens Enche til goede Eftter Hans død, i fald hun gaarden quiterer, og Gaarden da findes med foresKrefne wedKomende Huuser Loug føre,

Særdeelis og eftter die Hans WelErwærdighed Self beKaaster denne besigtelse, uden Nogen afgang for Enchen, at de saaledes wed haande baand Blev forligte Stadfæster de med Egne Under tegnede Hænder, huor Wed det og bør forblive, detz til BeKræftelse, under fore sKrefne Rettens midlers Hænder og Zignetter

1707: 72

Ao: 1707 d: 7de September Holdtes Almindelig LandsKyld SKatte og Sageting, med Liuse Closters Almue af Hardanger Paa dend Gaard Oppedahl, over Wærende Sr: Widing Paa Egne og med intresenters Wegne, Bonde Lensmand Olle Michelsen Liusand, Christopher Sexse, Lauridz Oppedal, Lauridz Dione, Christopher Olsen Dione, Hans Nielsen Laugesætter!! (Langesætter), og Od Aarhus, Edsorne Laugrettes Mænd af Liuse Closters Goedz med mehre tingsøgende Almue,

Til Huilchen tid Aslach Sexse eftter Louglig Stefnemaal møtte og forligte sig om Hans Konnes for tillig Kom/m/else med 2de Rixdr saa som Hand dog Var En fattig mand og iche for maade at betalle eftter Louen,

Jon Hildal for forige begangen slags maal, Paa Lehnetz Goedz med de Mænd af Jordahl forligte sig med fem Rixdaller, at betalle huor Wed det bør forblive

Sager war Ey flere Eftter Paaraabelse der med tinged sluttes og ophæves

Arne Salomesen Loed Læse sin bøxsel Sædel Paa $\frac{1}{2}$ Løb smør 7 mrk $\frac{1}{8}$ huud udj Jorden Øfre Sexse af Dato 7 September 1707

Ao: 1707 Mandagen d: 24 October Holdtes Almindeligt Høste SKatte og Sageting med Jondahls sKibbredz Almue, Paa dend Gaard Underhougen, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, WelEdle Hr: Assesser Wilhelm Hansens Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Drage, Salamen Aauestad, Torgier Aase, Torchild Eie, Lauridz Halderager, Niels Underhougen, Torchild TørWigen, Lauridz Biercheland, og Erich Underhougen, Edsorne Laugrettes mænd, af Jondahls

1707: 73

SKibbrede, med mehre ting søgende Almue,

eftter tingetz Sædvanlig Sættelse, Belef!! (Blef) Hans Kongl: mayts: aller Naadigste forordninger for Almuen, aller underdanigst Læst og forKyndt,

En forordning om forsKaansel, for at betalle til Welbr: Hr: Laug Mand Knag, for sKiffternes og deesen breve til Lougtinget at lade Læse, Dateret Fridrichs borg d: 24 Junj 1707:

Ietem dend forordning om Søe folchetz indrettelse, og deris friheeder af Dato, 8tende Juni 1705

Niels Heineesen Loed Læse sit Pandte bref Paa $\frac{1}{2}$ Løb smør og Et giedsKind, udj Jorden Sæls Wig, Huor Paa Er Laandt 85 rd af Welbr: Johan Galdtung, Pandte brevet Er Dateret 23 October, 1707:

Lauridz Iversen Loed Læse sit Gave bref, Paa $1\frac{1}{2}$ spd smør udj Samland, med bøxsels, og Hærlighed, udstæd af Samson Tosteinsen, Dateret 4de Julj 1707:

Ellof Johansen frem Kom for Retten og udj Rette Lagde En skriftlig Stefning, dateret 16 October 1707: her imod til Wæder mælle, møtte dend WelErwærdige hæderlig mand Hr: Olluf Gierdrum, her om War Stefnt til prou Haftor Grefsen, og Johannes Niels: som begge møtte og Wandt, at Ellof Johans: dend 3die Søndag, udj advent: \Ao: 1706/ opsagde hans brugende part udj Præste gaard, og med det sam/m/e til bød Præsten det Ny opbygte huus, til Kiøbs, der til Præsten suarede, ia mænd Wild ieg beholde huuset, og Eilof med, der til Eilof suarede, det er Præsten Witterligt at ieg Louglig haver opsagt Gaarden, og bød det Huuset Jordrotten til Kiøbs,

dette Hans ærwærdighed for Retten til Stoed, men Wilde Nødig slipe Eilof fra Jorden, Thj hand troede hann: Wel,

Olle Liones møtte og for Klared eftter Præstens begiering at Vurdere huuset for 20 rd og Eillof tilbød Præsten det for 16 rd

Endelig Blef Partterne forliget her for Retten, at Eilof Johansen skulle betalle til Præsten, for første bøxsels og alle pretentioner 10 rd Huor af Eilof Strax betaldte 3 rd og udj ald Kierlighed til hans Sielle sørger skulde betalle de øfrige 7 rd der med de udj alle maader skulle være forligte

1707: 74

Laquettes mænd pro 1708 ordineris Olle SioVatsen Audesta og Lauridz Sallomonsen ibdm til at fahre til Laug tinget at af Legge deris Laugrettes Ed, Samson Samland, Lauridz ibdm Lauridz Øfre Traa, Engel Bache, Ingebrigt Eichen, og Evind Wadsel,

Ao: 1707 d: 26 October Holdtes Almindeligt Høste skatte og Sageting med Østensø skibbrede Paa dend Gaard, Fosse, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, WelEdle Hr: Assesser Wilhelm Hansenz Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, udj afgangene Lensmand Samson Røens Stæd, Hans øfre Wig, Hans Klyve, Jens skeie, Tostein Kalles Stad, Hellie Melstuedt, Olle SandVen, Olle Axenes, Lauridz Tuedt, og Erich Klyve Edsorne Laugrettes mænd, af Østensø skibbrede med mehre tingsøgende Almue,

Eftter tingets Sættelse, blef aller underdanigst Læst og forKyndt Hans Kongl: mayts: forhen Exstraherede Aller Naadigste forordninger,

Tostein Nielsen Loed Læse sit skiøde Paa 3 spd smør og $\frac{1}{2}$ Huud, udj Jorden Biugtuedt, med bøxsels, og Hærlighed, af Dato 18tende April 1707:

Niels Olsen som Enchen Anne Moe, Haver ægted Loed Læse sin bøxsels Sædel paa 3 spd smør $\frac{3}{4}$ huud udsted af magister Niels Smit af Dato 30 October 1706

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Christopher Olsen Stene efter forige til talle, Paa Som/m/er tinget, for hand hafde Knebet hans beste moder Gier Ols datter udj Armen, dend indstefnte Christopher møtte, og for Klarede at hans beste moder gich fast udj Barn dom, og Wieste Lidet huad hun tallede,
Gier Ols datter Loed udj Rette Legge En Sæddel om for Klaring

1707: 75

Paa sam/m/e sag, og undsKyldte sig for Alder dom iche at Kunde møde,
Christopher blef til spurt om Hand wilde fralege sig sagen med Ed, der til hand suarede, iche at Kunde giøre Ed, at hand io tog hende udj Armen, men War for Aarsaget, der til, for Gier Ols datter Wilde slaa hans quinde, der for maatte hand tage hende udj Arne, til at befrie hans Kone,

Afsagt,

Efter die denne sag, befindes iche at være sKeed, af Noget Halstarig forset, men saa dog Kand Christopher iche fra Legge sig sagen med Ed, aldt saa bør hand dog bøede for at have Knebet Gier Ols datter, for denne Gang 3de Lod sølf og her efter heller at Holde hans gamle beste moder til Goede, End hender til Wræde, at opire, eller besKadige aldt under Wiedere Straf, og Louens adfært

Lauridz Pedersen Torppe Haver Ladet udj Rette Stefne Gunder Peders: til at Anname penge for ½ Løb smør udj SKaar, som hand formendte at være hans oddels Goedz efter hans for fædre,

dend indstefnte Loed suare Wed hans Stiff fader Niels øfre Wig, at goedset Haver Liget under hans Stifsøn imod 30 Aar, der fore Hand for mendte at beholde Goedset, her om hand først udj [Rette]? Lagde Et brev af dato 21 Maj 1690: Noch et Dito af Dato 26 April 1678: begge Parterne beraabte sig Paa prou, om bemeldte Goedz,

Afsagt,

Denne sag hen Wiises efter Louen, Paa Aastedet, Neste tiesdag efter PaasKe, til Huilchen tid Citanten haver at bewiise sin oddels Løsnings Ret, da sKal Kiendes efter Louen,

Gunder Hansen Loed Læse sit sKiøde Paa 1 Løb 8 mrk smør uden bøxxsel /: af Dato 26 October 1707 :/ belligende udj dend Jord Aarhus

Laugrettes mænd pro 1708 ordineris Lauridz Michels: Nesthuus og Tormoe Læpstøe til at fahre til Laugtinget at aflege Ed, Lauridz Wangedal, Suend sKeie, Tostein Medhuus, Niels øfre Wig, Olle Moe, Olle Brigts: Østensøe

1707: 76

Ao: 1707 d: 28 October Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med Ullensuang KindserWigs, Odde og Røldahls Sogner Paa dend Gaard U-Reim, over værende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, WelEdle Hr: Assesser Wilhelm Hansens Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Gunder Huus, Michel Tochiem, Iver Eidenes, Knud Hofland, er udj Bergen, udj Huis Sted er Aslach Berwen, Tostein Huus, Suend Grøns dahl, Jacob Hus (Huus) og Jon Aachre, Edsorne Laugrettes mænd, af bemeldte Sogner, og Kindserwigs sKibbrede, med mehre ting søgende Almue,

Efter tingets sættelse, blev Aller underdanigst for Almuen publiceret forhen Aller Naadigste Exstraherede forordninger

1. Sr: Johan Bol Loed for Retten op Læse sit Pandte bref udsted af Torgier Gundersen Sandven, Liuder Paa 50 rd og er for bemeldte Pandte bref Liudende Paa Jorde godz udj dend Jord Tuedt udj Odde Sogen, efter Pandte brevetz Wieder formeld af Dato 16 April 1707:

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Siuer Jansen (Jonsen) Sexse, for hand haver opslaget Knud Sexses bue, og udKast hans goedz Paa gaarden, Knud er Stefnt til Wæder mælle,

Dend indstefnte Siuer møtte, og forKlared at Have Laandt hann: buen, og siden Wilde hand iche quitere buen igien, der fore hand meendte iche at have for grebet sig wed boens opslaaelse,

her Paa Ombudz manden Paa Stoad, at efter die hand self til Staar, at have forgrebet sig wed dørens opslagelse, da omsKiøndt at hand er en fattig mand saa Wilde hand dog efter lade sagen for 9 rd

Siuer bøed udj for ligelse fiere Rixdaller, huilchet iche blef imodtagen,

Afsagt,

Siuer Jonsen bør for denne for seelse bøde Sex rd aldt inden 15 dage under Nam, og Wurdering efter Louen,

Amund Salmonsens Loed Læse sit sKiøde Paa 1 ½ spand smør udj Jorden Buer, af Dato 28 October 1707

1707: 77

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet \Stefne/ Hellie Aamunds: QualWig for afsondte bøder Paa hans Salig afdøde broders Wegne som for gjorde sig self, 4 rd 2 mrk 8 sk: Noch her for uden 10 rd som sKal være for duldt, men End og for desen fordølgels: at lide efter Louen,

Paa dend indstefntes Wegne møtte, Endre Ols: og udj Rette lagde En Suplicque, til Høy Edle og Welbaarne her Stiftt befalings mand De Tønsberg (Tønsberg), som Sr: Peder Jensen til sig Annamed, efter deesens Resolution, til ErKlæring af Sr: Peder Jensen,

Afsagt,

Hellie QualVigen Paaleges til Neste ting, at gjøre forKlaring om dend Paa Stefnte forligelse 4 rd 2 mrk 8 sk da og Citanten, bør bewiese de paa Stefnte 10 rd for dølgelse, aldt til sagens widere opliusning, og Kiendelse efter Louen,

Noch Hafde Sr: Peder Jensen Ladet Stefne Hellie QualVig for hans Kon/n/es for tillig Kom/m/ende, til ægte bøders af betalling,

Dend indstefnte møtte iche, men Wild til Neste ting Efter Loulig Stefne maal, af Citanten [over]? beWiises,

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Endre Ols: QualVig, for dend besKyldning, om dend Liuse Stages fra tagelse, Børie Trondsen Tuedt,

dend indstefnte Endre møtte, og for modet iche, at Børie Eller Nogen sKulde over beWiese Hann: sagen,

Efter die dend indstefnte Børie Trondsen Reserve Soldat iche efter Paa Raabelse 2de tingdage, beWiiser besKyldiggen!! (besKyldningen), aldt saa HenWieses denne sag, til Soldatens Werne ting, som er Krigs Retten, til at Lide for sin V-beWieslig besKyldning,

Niels Ellings: Loed Læse sit sKiøde, Paa 1 spd smør, og 1 GiedsKind, af Dato 26 April Ao: 1707:

1707: 78

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet Stefne Dorette Michels datter for begangen Leyer maal, med Soldat: Hans Øriens:

Paa dend indstefntes Wegne møtte, Soldat Hans Øriens: og til Stod med indstefnte quindfolch at [wære]? fæsted, og begierede opsættelse, til Neste Session,

Afsagt,

Eftter die Soldaten begierer opsættelse udj denne sag saa bewilger Louen hann: sam/m/e til Neste ting, Særdeelis og eftter die de ey Endnu Ere Wiede, aldt saa gives sagen Rom, til Waar tinget, da hand bør suare til sagens wiedere opliusning, Eller Doms Lidelse

Lensmand Lauridz Bech, hafde Paa grebet, En person udj Odde sogen Wed Nafn Olle Haaversen, som uden pas og besKien, Er Komen østen, fra Tindz Præste gield, og siges at wære fød udj Guldbrandz dallen, og war imod, eller over 25 Aar \ Gam/m/el / og aldrig Annamed det Høy wærdig Alterens Sacramente, men Wilde Reyse her over og til Bergen, der at finde sin broder som sKulde wære fløtmand, wed Nafn Knud Haaversen, sagde sig for 3de \á/ 4re Aar Leden, at Have tiendt \Wel/Edle og Velbyrdige Hr: Capitain Iver Couscherong, og hann: tiendte hand Et Aar, for at Løbe Ærende, og Kiøre Wed, siden Haver hand wæred fra og til udj Walders, og arbeide Windter, og som/m/er for folch,

Almuen udj dette sKibbrede blef tilspurt, om de Kunde Wiede Nogen V-gierning af denne udj Rette førtte, og Paa grebne person, der til de suarede Ney, iche andet End hand befandtes, som En Løsgienger, Huor fore Hand og blef paa greben, og til Fogden eftter Louen frem ført

Afsagt;

Eftter die denne udj Rette førtte Olle Haaversen, befindes at Være En Løsgienger, eftter for bemeldte hans Egen beKiendelse, aldt saa bør Hand eftter Louen, pag: 594 Paa fiere aars tiid at gaa udj Arbeid, Huilchet bequemeligst eftter bemeldte Louens ord, bør sKee Paa Bergenhuus fæstning,

1707: 79

Torgiels Lauridsen Hougse, hafde Ladet Stefne Elling øfre Qualle, for En deel Løf Torchild haver houget, udj sin formodende Egen sKoug, og Elling haver taget Løvet fra Hann:

dend indstefnte Elling øfre Qualle møtte, og tilstoed at have bemægtiget sig Løvet, men for mendte at Løvet Er houget Paa øfre Qualles Eigen

Afsagt,

Denne sag hen Wieses til Aastædet, Paa det mand øyen siufnlig Kand for nehmes, Endten Citanten er for nærmet Eller iche, Naar saadant Louglig Stefne maal skeer, skal her udinden Kiendes Eftter Louen,

Elling øfre Qualle eftter forige Stefne maal hafde Ladet Stefne Gunder Huus for dend bue paa Huus, som er maalet og Pandtsat af Niels Ref

dend indstefnte møtte, og udj Rette Lagde En Dom, med deesen indWiisnings Wærch, af Dato 3 Junj 1690 Huor af Sees at dend Paa Stefnte bue, til Kom/m/er Gunder Huus, huor eftter Hand \og/ for mendte at beholde buen,

Afsagt

Eftter dend udj Rette Lagde Dom, og deesen indWiisnings Wærchs Wiedere for meld, for nehmes dend Paa Stefnite bue til Komer Gunder Huus, Huor fore dend hann: og Endnu her eftter bøer følge, og Niels Refs pandte bref buen Angaaende, at wære af ingen Kraftt,

Laugrettes mænd pro 1708 ordineris, Amund Bue, Peder Mæl:(?) (Mælland?) og Samson Tochim, til at fahre til Laugtinget at af Legge deris Laugrettes Ed, Lauridz Utne, Joen Eilofsen ibdm Jærand Mælland, Knud Moue, og Jørgen Frøm,

Lauridz Samsonsens udstede Pandte bref Paa 4 pd smør 1 faar sKind udj dend Jord Staaen, imellem Hann: og Olle Pedersen Klocher, af Dato 28 October 1707:

Ao: 1707 d: 31 October og 2den 9br: Holdtes Almindeligt Høste, sKatte og Sageting med Gravens sKibbredz Almue Paa dend Gaard Haaim, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr:

1707: 80

Olluf Lauridsen, WelEdle Hr: Assesser Wilhelm Hansens Fuldmægtig Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Baar Richolfs: Spaanum, Siuer ibdm Hans Opbeim, Tore Lione, Christian Boelstad, Olle Legre, Peder Spilden, Aamund Wichnes, og Iver Hougse Edsorne Laugrettes mænd af bemeldte sKibbrede med mehre tingsøgende Almue,

eftter tingetz Sættelse, blev Aller Under danigst for Kyndt de forhen Aller Naadigste Extraherede forordninger

Iver Wichnes Loed for Retten oplæse En Contract Imellem, Hann: Olle Jørgensen, og Jon Iversen, op Rettet, Angaaende Gaarden Wichnes, Dateret 21 Febr: 1706:

Iver og Trond Lauridsøner Loed for \Retten/ Læse deris Gave bref af Dato 9de Julj 1707:

Iver Hielmewold Loed Læse sin bøxsel Sædel, Paa 1 spand smør af Dato 6te Julj 1707:

Tollef Danielsen Loed Læse sit Kiøbbe bref Paa Gaarden Haggestad 1 Løb smør og 1 huud, af Dato 8tende Martj 1707:

Siuer Leque Loed Læse sit Pandte bref Paa 80 rd udstæd af Tollef Danielsen af Dato 8tende Martj Ao: 1707:

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Halstein Garetun, eftter forige til talle Paa som/m/er tinget for begangen slags maal, med Olle Tuedt, her om War Stefint til prou, Arne Leggre og Gutorm Røyse,

dend indstefnte Halstein møtte, og Negted slags maallet,

Gutorm Røyse eftter Edens af Leggelse, Wandt at hand iche saa {at} Noget slags Maal Paa Røyse, men Hand hørte tomel!! (tummel) Paa Golvet

1707: 81

og Quindfolchene af Styrtte deris drochensKab, Thj de ware alle drochne,

Arne Legre møtte, og forklared Ligeledes at de Ware drochne, og saa at Halstein, og Olle tog wær Andre Noget Lidet udj Haaret, og hand sKildte denn: fra huer Andre,

Afsagt,

Eftter die dette slags maal, befindes at Være sKeed udj drochen sKab, og Widnerne forklarar Haar draget imellem Halstein, og Olle Tuedt, aldt saa bør Halstein for denne forseelse at bøde 3 rd aldt inden 15 dage Under Nam eftter Louen,

Sr: Peder Jensen Smit hafde Ladet Stefne Hans Olsen Undeland for begangen Clameri og slags maal med Christopher Aamundsen ØdVen, for En sat Ret Paa Aastedet Legre, dend indstefnte møtte og beklagede sig meget V-formodende, og ilde af Christopher, paa bemeldte Legre at være over faldet, Huor om Hand hafde Stefnt Christopher til Wæder mælle, og Widnes Hørelse, Særdelis eftter die Christopher, er Baronietz bonde, dend indstefnte Christopher møtte iche, ey heller Nogen Paa Hans Wegne til Widnernes Anhøring,

Hans Olsen begierede Opsættelse udj sagen, indtil hand fich sin Contra part udj Rette, til Widners Anhørelse, og sagens Wiedere udføring til Christopherz Wærne ting,

Afsagt,

Christopher ØdVen Paalegges til Neste ting for denne Ret at møde, eftter Wiedere Louglig Stefne Maal, til Widner at Anhøre, aldt under toe Loed sølfs bøder, eftter Louens Wiedere adfært,

Sr: Peder Jensen Hafde Stefnt Aalmoe Garetun, eftter forige til talle Paa Som/m/er tinget, for slags maal med Haaver Røchen,

dend \ind/ Stefnte møtte og til bød 2 rd udj forligelse, sagde at det sKeede udj drochen sKab,

1707: 82

Eftter aftalle blef sagen forligt med 2 ½ rd Huilche, Aalmoe bør betalle inden femten dage Under Nam eftter Louen

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Knud Gudte for sKal have slaget Olle Smed, dend indstefnte Knud møtte og Nægted slags maallet,

Olle Smed war Stefnt til Wæder mælle, og møtte iche, Ey heller Nogen Paa hans Wegne,

Afsagt,

Olle Smed bør møde Paa dette ting, til Wæder mælle og Widners Hørelse udj denne sag, da sKal om gaaes eftter Louen,

Knud forligte sig om 4 mrk der med sagen beroer

Hans Olsen Undeland Hafde Ladet Stefne Amund Jens: Bangs næs til afregning, med for meenende at Hand sKal blive sKyldig 2 rd Huor Paa Hand haver giort forbud Paa Nogle sam fæng boer, som de Eyer til samem, og Amund iche Wild indstille sig til af Regning,

dend ind Stefnte møtte iche, ey heller Nogen Paa Hans Wegne til sagen at suare

Afsagt:

de sam Eyede boer imellem Hans Ols: og Aamund Jens: Kand Hans Olsen selge og afhende, og der eftter udj 2de mændz Ner wærelse, giøre afregning med sin Contra part, til Wiedere Paa Kiendelse til Neste ting eftter Louen

Hans Olsen Undeland Hafde Ladet Stefne Gunder Nielsen huusmand hos Siuer Spaanum, for der sKal være funden Sex U-Loulige Nøgler Hos Hann: der med at besKadige baade Hann: og Andre, her om War Stefnt til Prou, Peder Mogensen, og Find Lise breche,

dend indstefnte møtte iche, men Citantens!! \paa Støed at hans/ Prou maatte over hørís til sagens Nærmere opliusning,

Find Liise breche møtte, og for Klarede at Hand forleden som/m/er saae, Sex Nøgler hos Gunder Nielsen, og de sam/m/e Wiiste hand Peder Mogensen, men Huor til de blef brugt Wieste hand iche

1707: 83

Peder Mogensen møtte og for Klarede at Hand saae Nøglerne hos Gunder, men Huor til de blef brugt Wieste Hand iche,

Afsagt,

Gunder Nielsen Paaleges til Neste ting at møde, og giøre for Klaring, huor til Hand bruger de Nøgler, som Widnerne om for Klarer, aldt Under 2de Loed sølfs bøder efter Wiedere Loues adfært,

WelEdle og Welbyrdige Hr: Captain Jacob Christensen, Loed Læse sin protestation, Angaaende hans assinerede fri gaard Eide Dateret 31 October 1707: her til Sr: Peder Jensen Smit suarede, at Hand aarlig inden tinge hafde opbøden bemeldte gaard, uden bøxslet og Nogle Aars LandsKylde fri heeder,

Endelig frem Kom Olle Iversen Soldat, og Erich Richolfsen, som antog dend ødde Ligende Jord Eide, for uden bøxslets betalling, og Ey høyere En for 2 Løber næfnlig huer En Løb, og det for LandsKylde fri udj 3de Aar, men sKatten faar Aarlig betalles, Paa dend maade blef Jorden denn: bøxslet, og tillat at bruge,

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Hellie Huus mand for Hand fra Olle Pych sKal Have Staallet 42 mrk smør, Huilchet blef funden udj hans Huus efter Rand sagelse, med mehre Andet, Huor fore belf!! (blef) Paa Staaed bøder og Straf efter Louen,

Paa dend ind stefntes Wegne møtte Hans broder Olle Hougsenes, ogds: J... (?) som afsondte sagen for 12 rd Huor wed sagen saa Wit Straf Angaar forbliver, dog med de Wilchoer, at Hand Staar obben bare sKriftt, Som saaledes bøer forblive

Ollef!! (Olle) Iversen og Erich Rølfens!! (Richolfsens) bøxslet Sædeler Paa huer sin Løb smør udj Eye, af dato 2den 9br: 1707:

Laquettes mænd pro Ao: 1708 ordineris, Mouridz Kierland, Iver Hielme Wold, og Arne Leggre, til at fahre til Laugtinget Ed efter Louen, at aflegge, Gamle Arve Houchenes, Erich Eide, Tostein Lione, Siuer Olsen Leque, og Trond Lauridsen Erdahl,

1707: 84

Ao: 1707 Mandagen d: 14tende 9br: begyndtes Høste og sKatte ting med Wangens ting laugs Almue, udj dito Wangens ting stufve Paa Waas, over Wærende Kongl: Mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lensmand Wicking Tuilde, Knud Finde, Hendrich Rioe, Levor Hegle, Bryndel Lofthuus, Tormoe Hælleland, Johanes Lij, Anders Westreim, og Mogens sKierVen, Edsorne Laugrettes mænd, af Wangens ting laug med mehre ting søgende Almue,

Efter tingetz sættelse af Kongl: mayts: Foget, blef Aller Under danigst Læst og forKyndt Deris Kongl: mayts: Aller naadigste forordninger, Næfnlig

Om Examinibus, og Vacation til Prædiche Embede, i Danmarch, og Norge Dateret Jægersborg d: 1 Augustj Ao: 1707:

Item dend Kongl: befalling, om forbud Paa de Penge som Hr: Laugmanden Paa sKiffterne, oppebærger, af Dato 24 Junj Ao: 1707:

David Odtsen Soldat Loed Læse sin Bøxsel Sædel Paa ½ Løb 14 mrk smør, udj Jorden Kløve, Paa Waas, af dato 14 9br: 1707:

Johanes Guldbrandsen reserve Soldat: Loed Læse sin bøxsel Sædel Paa Et spand smør udj Jorden Lille Groue af dato 18 Martj 1707: udstæd af Kiersten Miltzou

Børie Pedersen Soldat Loed Læse sit sKiøde Paa 3 spand smør udj Jorden Istad, af Dato 15 9br: 1707

Olle Stuer Jord Lod Læse sit \sKiøde/ Paa Et pund smør udj hans Paa boende Jord, af Dato 16 9br: 1707: udsted af Olle Torbiørnsen Bachetun,

Siuer Knudsen Loed Læse sit sKiøde Paa Rødde boels Retten, 9 mrk smør udj Berge som Hand self beboer af Dato 16 9br: 1707: udsted af Lauridz Lauridsen Bergge,

Sølfæst Siuersen Soldatz bøxsel Sædel Paa ½ Løb 9 mrk s: udj Jorden Arne tuedt, af Dato 16 Janvarj 1707:

1707: 85

Til Huilchen tied for Retten frem Kom, Olle Asbiørnsen Bonde Paa dend Gaard Himble, og Hans søster, Anne Asbiørens Datter, som Endnu er V-gifft, og Begge til spurttte Laugrettet, og tilstæde wærende Almue, om det denn: iche Er Witterligt at de Ere Rette sam fødde SødsKende til fader, og moder, med Torgier Asbiørensens Gillerhuus, Som Omtrændt 20 Aar siden, her fra Waasse Præste Gield udj Bergenhuus Lehn, er ud Commenderet, til deris Kongl: mayts: tieniste, og Wiedere her om producerede de En mesive fra Hermand Iversen Jærenes, Som war bemeldte Trogier!! (Torgier) Asbiørensens Cammerat, af Dato Kiøbenhavn d: 27 Julius 1707: som melder, at gedagte Torgier Asbiørnsen, er Wed døden afgaaen og huis Penge som eftter Hann: fandtes, sKal wære udj WelEdle Hr: Magistratens for Waring udj Kiøbenhavn

Her imod til Stoed og forklarede, Laugrettet og tilstedeVærende Almue, at forbemeldte Olle Asbiørensens Himle, og Anne Asbiørns datter, at de Ere Rette SødsKende til for omrørtte Torgier Asbiørensens, Som for Ungefehr 20 Aar siden udj Kongl: mayts: Tieniste er ud Commenderet, Wiedere fremstoed forige Bonde Lens mand Madz Torbiørnsen Sæve, med fleere Gamle mænd, \og sanddede/ at om trændt 20 Aar siden Blef gedagte Torgier Asbiørensens, her fra Præste Gieldet udsKreven, med 2de á 3de til Hann: og til det Høy Kongl: tøyhuus!! (Tøyhuus?) Nedsendt, udj Kiøbenhavn, her for uden tilstoed diese mænd, Ligesom Laurettet, og dend Anden Almue at Olle Asbiørensens, og Anne Asbiørens Datter, Ere fuldde sødsKende til dend for Ermeldte Torgier Asbiørensens Gillerhuus,

Her Paa de war tings Widne begierende, Som denn: iche Kunde Weigres, men saalledes udj ald sandhed befindes, og for Retten passeret beKræfttes med Under trøgte Zignetter

1707: 86

Knud Torchelsen Soldatz bøxxsel Sædel Paa 1 Løb s: udj Store Høen af dato 9de Febr: 1707:

Til Huilchen tied for Retten frem Kom Størchor Aamundsen Duchstad, og Endnu for Retten tilbød Hans Wærfolch og Suogre, om Nogen af denn: Eftter Louens Anledning, Wilde Antage Hans gamle Siufn Løse, og Suage Wærfader, Tostein Anfinsen Duchstad, og Hann: udj Hans Alderdom forsiufne, og eftter Hans død beholde Huis Ringe Eien deelle eftter Hann: findes,

Her om Størchor Loed føre eftter skrefne Widner, Næfnlig Holger og Lauridz Duchstad, som begge møtte og sandede at dend gamle Suage og siufnløse Tostein Anfins: med sine Ringe Eien deelle, Wilde wære [hos], og Under give [sig] Størchor Duchstad, samt og at de Andre Tosteins børen, Er tilbøden, om de Hann: forsiufne Wild, Bonde Lensmand Wiching Tuilde, saa Welsom, Præstens medhielpere Knud Noreim, og Niels Windnie, for Klarede Ligeledes at Tostein Anfinsen, med sine Ringe Eien deelle wilde under give sig Størchor Aamundsen Duchstad, og Hand eftter Louen at forsiufne Hann: Hans Lifs tiid, og eftter Hans død at beholde Huis Ringe Eien deelle eftter Hann: fandtes, Som saaledes findes Lougmæsigt og der Wed bør for blive, Særdelis Eftter die ingen Anden af Tostein Anfins:s Arvinger, det Wild Antage, eller til Dato imodsagt

dette Størchor Aamundsen af Retten war begieret beskreven, og udj sandhed befindes, Stadfæstes med under trøgte Zignetter

1707: 87

Dend 18tende 9br: blef sagerne fore tagen udj Dito Wangens tingstue, og Retten af for indførte Laugret biwaanet og betiendt

Kongl: mayts: Foget Hafde wed Bonde Lensmand og Louglic Stefne Widner Ladet udj Rette Stefne, Peder Torchilds: Hæg, for Leyer maal med Groe Knudz datter Kolve,

Dend indstefnte Peder Torchilds: møtte og Negted iche at Have haft med Groe at bestelle, men det skeede iche førend, Nye Kyndelsmis \1707:/ der fore hand meendte iche at wære barne fader, Særdelis Eftter die det i dag Er En maanet siden Hun Kom udj Barsel seng, og til med haver hun til foren wæred besoved,

Groe Knudz datter møtte, med sit fiere V-gers gamel barn, og for Klarede, at Peder Torchilds: Lovede Hende ÆgtesKab, og hafde første Gand!! (Gang) med hender at bestelle om trændt Nye 20de helgen og sagde sig for Gud iche at Have haft til dette barns aufling med anden mandz Person at bestelle End med Peder Torchilds:

Peder Torchilds: sagde at der som, Hun iche war Komen saa meget over tiden saa wilde Hand ægted hende, men Nu iche, til med Er hun til foren belligen, og Hand i hans 20 Aar Gl: og Eftter tilspørgelse Endnu iche gaet til Alters,

Kongl: mayts: Foget Paa Stoed at de eftter Louen Siette bogs 13tende Capitel Art: 1ste bør bøde deres Leyermaals bøder eller der fore at Lide Paa Kroppen,

Afsagt,

Eftter de indstefntes Egen bekiendelse, og Kiendz gierning, bør Hand at bøde {eftter Louen}, 24 Lod sølf og Hun 12 Lod og begge at Staae Aabenbahre skrift \og det/ eftter Louen pag: 965: Art: 1ste aldt inden 15 dage under Wieder adfært og Nam eftter Louen,

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad Loed for Retten frem føre En Person wed Nafn Anders Mogensen, som Nest Leden 18tende October blef Paa greben udj Boerstandz!! (Boerstrandz) Otting, udj skougen opunder fieldet udj Uren, imellem

1707: 88

2de Steene, og siden wæret udj boldt og Jærn Hos Lens mand Wiching Tuilde, Eftter til spørgelse sagde Deliquenten at Have det Nafn Anders Mogensen, og wære 32 Aar gamel, fød i Opland udj Suerig, Wed grendsen Wed Findland, Paa En gaard Kaldes Aaring, og forleden Aar Kom Hand fra Wæsmer (Wæsenes?) Land, og hid over, og war udj følge med Hann: En gamel mand Wed Nafn Niels, som Kom til hann: og fuldte Hann: sam/m/e, her \om/ blef først til prou frem ført, En ung dreng Paa 16ten Aar \Wed nafn Olle Alfsen/ som war udgaaen at Leede eftter gieder, da Hand Kom op i skougen under fieldet saa Hand denne Paa grebne, at Staa i sollen, og Luskede sig, saa gich drengen Høyere op under breget!! (berget), og Anders fuldte eftter Hann: saa blef drengen bange, og Wendte tilbage igien, og Anders fuldte eftter Hann: taldte dog indted til Hann: men fuldte 1/8 mil, Ned imod bøe gierdet, saa blef Olle Alfsen for færdet og mendte de ware flære der oppe, og Løb saa Storch!! hiem at hand hafde den En!! (Ene) skoe i Haanden og dend Anden Paa foeden og Kunde, Paa En goed stund iche talle, da drengen Kom Noget for sig sagde Hand, at En dievels fandt hafde for fuldt og Jaget Hann: udj ald dagen, der Paa gich drenges!! (drengens) fader Alf Olsen, og Endre Olsen op i sKougen med En Hund, for at eftter forsKe drengens talle, da de op Kom udj tycheste sKouen, fandt hunden først Paa Noget tøy, som war over Lagt med Noget Mose, saa Raabte de over flødige Høyt, Saa Kom Olle, og Siuer En, og Odt Flade Qual, til denn: som tillige med de Andre toe eftter \saa/ det fundene tøy, som war først, En Amber og En Eske med om trændt Et Haf!! (Half) pd smør, Noch En Liden smør Amber som da fandtes tom, Noch En Liden Pose og Et sKout Eller tørKlæde med En quindfolche sKiørtte, Huor udj war om trændt Et pund \..?.. / for uden dette 2de gl: tørKlæde, Et forKlæde

1707: 89

Et pa Læster, En suart Hose, En sort Kofitte, og En Liden gryde og 1 Linne barne Klud, af Wærdie til samen, 9 mrk: deese Kaaster blef frem ført fRetten!! (for Retten), og blef Staalet fra En fattig huus mand wed Nafn, Johanes udj Lønehagen, som og for Retten tilstoed, at de Kaaster blef Staallet fra Hann: Natte tiider, da Hand, og hans Kone war udgaaen Paa Stranden, at bede sig Noget i Gudz Nafn, da de Kom Hiem, war Kiengen med Et Henge Laas slaet fra døren, og Lige saa fra Kiesten som Klæderne war udj,

fangen Anders Mogensen tilstoed deese Klæder fra Huusmanden, at have Staalet og slaa Laasene fra med En Steen, der for uden fandtes IldJeren flindtsteene, gamle Poldtede Klæder, som hand Anden Stedz haver Staalet, Ellers til Stoed fangen, at der war En gamel Kierling med hann: wed Nafn Britte, som Kaagte grød for hann:

Widnerne for Klarede at der og war grød udj dend Lille gryde, da de fandt tøyed udj sKougen, da de Hafde fundet dette tøy, Loed de gaa bud Ned i bøgden om MandsKab at Leede eftter tyve, Som Strax op Kom over 20 mand, da imod afttenen, Kom Olle Støb, Mogens Siuersen Soue, op Under det Høyeste field, der Sad Anders Mogensen imellem 2de Steene, Under En Steen, som Laae over de 2de Steene, Saa SPranch!! (sprang) de Huer Paa sin side og greb hann: huer udj sin Arm, saa spurttte de Hann: om hand war allene, eller om Hand iche hafde selsKab, da suarede Anders at \der/ Var En fandt, og 1 Kiering med, og de war Hos tøyed eller posen, der dend suartte Hund war, men de søgte og fandt ey fleere, Paa dend Paa grebnes Røg findes Et Ar (Ær), men Huad det Kunde wære, Kand mand iche wiede, Thj Hand siger under tieden at wære bidt og under tiiden Stuchen,

Noch blef frem Kaldet Anders Suange, Wiching sKiellie, og Olle sKierVegen som den Anden Augustj eftter at der Natten til faaren war Staallen Paa sKierWegen, med flere Naboer

eftter satte tyven, og da de opKom udj det Søre Ewanger field, op imod Weetten, da fandt de der denne sam/m/e tyf,

1707: 90

som Wed Et fure skot Hafde over tægt sig, med spaaner, og der udj Laa, og sof da de fandt hann: da hafde Hand hos sig det Hand Stal Paa sKierWegen udj Ewanger Sogen, som war, miel om trændt Et pd, smør udj En Kolle, dog Stal hand iche smøret Paa sKierWegen, men Miellet En Klud, Et Læstepar, og 2 mrk udj penge Stal Hand fra En fattig tões paa sKierWegen, Huihet!! (Huilchet) dend fattig tões da fich igien, og bemeldte Anders Mogensen blef Paa greben, og ført til Lens mand Johanes Boelstad, der i fra til Bergen, Huor Fogden Sr: Glad Loed presentere Hann: for HøyEdle og Velbaarne Hr: Stiftt befallings manden De Tonsberg (Tønsberg) Som Loed sætte Anders Mogensen under Bergens Raad Stue, Huor Hand sad fiortten dage, da hand blef til bage ført og sKulle dømes Paa Ewanger, Nest afwigte 23 Augustj, brød bemeldte Anders Mogens: Natten til foren Kongens Jern, i ting stuen Paa Boel Stad, Huor Hand war indsat udj for waring, og slaae 2de Laas i Støcher, og \Kløv/ udj igiennem Lioren, og Stal sam/m/e Nat Klæder fra Fogdens Fløtnings Folch, her om til prou at dette Er sam/m/e Person og at Hand Stal sam/m/e Nat, samt brød 2de Laase møtte Niels Niels: og Suend Asbiørensens, Som boer i Bergen, og Endnu er med Fogden, og sandede med deese forige 3de at det er sam/m/e person, og Hand Stal Mad fra Niels, og En \sort/ trøye fra Suend, Huilchen trøye Anders Mogensen Endnu Hafde Paa, Anders Mogensen tilstoed self, at \hand/ af frøgt brød ud af Jærnet om Natten, og slaae Laasen i Støcher med Steene, og siden Haver opholdt sig udj fieldet, Ellers Kunde Mand [iche med]? føye sKichelig ord faa af Anders Mogensen sagde sig iche at Have gaaet til Aldters, og Lidet at giøre forsKiel Paa, at Hand Kiender Gud, men taller mange bespottelig ord, til Gudz fortørnelse

1707: 91

De 3de Widner af Ewanger Sogen, for Klarede at da de udj Augustj maanet Paa greb Hann: da spranch!! (sprang) der bloed ud igienem Næse, og mund Paa Hann: og Hand udj sandhed er sam/m/e Person, som i som/m/er blef Paa greben, og af Jærnet udbrød, og da beKiendte Hand ogsaa at der war En fandt, og Kiering med hann:, da hand første Gang blef Paa greben, udj Augustj maanet, som meldt er,

dend gandske Almue beKlagede sig Stoerlig, over saadane slem/m/e meennisKer, som Liger i sKoug og sKiul, besteller!! (bestieler) mange fattig folch, Huor over de Ey tør sKiche deris børen eller ungdom, udj sKoug og march,

dend fattig Huusmand Johanes Lønnehagen, som tyven Hafde Stollet fra bad for gudsKyld, at [faa] sit igien, som ogsaa sKeede, Særdelis eftter die ald, Almuen og Laugrettet forKlarede, at hand self ticher!! (tigger) sit brød

Fogden Sr: Glad tilspurtte Widnerne og Almuen, om denne Anders Mogensen, iche war dend Person, som i Som/m/er war Aarsag /: af paagribelse :/ at Anders Ewanger af Waade blef dødet af Isach Nestaas, da de søgte Eftter Hans Cammerater, og Andre Løsgiangere, som de for Nom/m/e i sKougen eftter denne Anders Mogens:s sigelse, der til Widnerne og samtlige \Prou hann: til forsuar(?)/ sandede, at det Var dend sam/m/e person, og hand med følge gjorde denne fattig fieldbøg!! (-bøgd) aldfor Stoer sKade,

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, protesterede og satte udj Rette, at Eftter die af Widnerne, og af alle agter befindes at denne Anders Mogensen, der siger at Være fød i Suærig wed Findland, Haver som En Løsgianger om Strippet, og opholdt sig i SKoug og sKiul, er og tuende Gange Udj sKougen paagreben, og haftt Stollen Kaaster hos sig, som hand udj Bøgden

Stollet og Røvet hafde /: og Ganske iche Kand gjøre Reede at hand i sKougen har haft Noget erligt erinde /: men om Natte tide opbrudt Johanes Lønnehagens Huuse og Stollet, saa og

1707: 92

Paa Bolstadz øren Natten til den 23 Augustj brut sig af fængsel, og da Straxt, samt siden Stollet og søgt sKoug, og sKiul, Saa formener hand at bemeldte Anders Mogensen, 1. Som En Løsgienger Eftter Lovens 3die bogs 21 Capt: 16 art:, Kand Straffes, 2. Haver hand som En sKoug find, som Lovens 6te bogs 17 Capt: 39 art: om melder sig sKichet; 3. Indbrudt Udj Huusene om Natte tiider, Huor Ved er brudt mod dend Kongl: forordning af 4de Martj 1690 4de for set!! (forseet) sig med at bryde Jæren og Fængsel mod Loven 6te bogs 17tende Capt: 39 art: 5. Ligget udj sKoug og sKiul, mod Lovens Siette bogs 9de Capt: 12 art:, der for i aldt eftter saadan om Stændigheder sættes i Rette, om iche denne Anders Mogensen bør Have sit Lif for brudt, huor Paa Fogden war Dom begierende

Eftter denne i Rette sættelse for fangen Liuydelig!! war oplæst, blev Hand til spurt om hand for Støed, huad Fogden sagde, der til Hand suarede Fogden sagde Lived, saa spurtte Lensmanden Huem der sKulde Have Hans Lif, der til fangen suarede fanden, huem sKal da have siellen, fanden, men første Gang suarede Hand fanden skulle Have Lived og Hans moder Siellen

Anders Mogensen blev til spurt, om hand wieste sig Noget til befrielse for Livet, Eller Huad hand Wieste sig til sallighed, der til hand suarede til det første suarede Hand Ney, men til Siellen sagde hand fanden, og det Nogle Gange eftter Huer Anden trøstede hand sig mest wed fandens frelse og Hielp, Anded suar fich mand iche af Anders Mogensen,

1707: 93

Denne sag gives Rom til i morgen Klochen 8te da mand wild forneme, om de Hæderlige Præst mænd Kand for wende Deliquentens Haarde forsæt, til sagens wieder PaaKiendelse

Kongl: mayts: Foget Sr: Glad Loed, for Retten frem føre En Person wed Nafn Lorendz Andersen Exing, som fornemes at være En Løsgienger, og mest nærer sig med trøglen, sagde sig at være føed udj Sleswig i Holstein, men eftter Examen wed iche Huor Gottorf Ligger, ey heller at gjøre Reede for sig, for huis hand blev tilspurt, Anded \End/ at hand siger at være 17ten Aar, da Hand Reyste fra Holstein og siden Reyst om Kring udj Suerig, Pollen og Andre Stæder, men {Nu} eftter(?) 1681 Kom Hand hid til Norge, og Næred sig med sit Handwærch, Sæbe syderie, Pose ment magerie, og Andet mehre saadant, og det sidste hand gich til Alders war udj Guldbrandz dallen, hos Hr: Christen Gam/m/el gaar, Paa Læsøen, det er Aar og dag siden, Hafde Eftter tilspørgelse aldeelis ingen Pas eller Præste Zædel, men bort taft!! (tapt?) aldt saadant,

Berette Peders datter forKlarede at for Nogle Aar Leeden war Lorendz udj Hendes for Eldres Huus, Paa Læhrdahls Øren, da brugte Hand sig meget V-Nøttig, og Vilde Raade mehre for Huuset End hendes moder,

Fogden tilspurtte Almuen, om hand Nogen V-Nøttighed imod denn: haver øved, der til de suarede, at de aldt for meget Lider baade af Hann: og slige Løsgiengere Særdeelis om sommeren Paa deris Stølle

Eftter saadan besKaffenhed Paa Støed Fogden at \hand/ burde Lide {Dom} eftter Louen pag: 594: og War Dom begierende

Afsagt,

Saa som Nærwærende Lorendz Anders: iche frem wieser Noget Pas eller bewies med sig, men mehre befindes at opholde sig af Løsgiengerie og Landetz om Striping aldt saa bør hand

eftter Louen 3die bogs 21 Capit: 16 art: at gaa udj Jæren (Jærn) og arbeid, Huor Kongens
Ambtmand hann: behager at hen for sKiche

1707: 94

Endten til Bremehr Holm Eller Anden Stedz, til denne Doms fyldest giørelse, og til dette
sKeer,(?) bliver Stiftt Ambt manden fore Stillet dømes Hand udj Fogden Sr: Gladz
for Waring

Hans VælErwærdighed Prousten Hr: Christen Nielsen Hafde Ladet Stefne Lensmand
Wichin!! (Wiching) for første Bøxsel af 2de Løber smør udj Tuilde, som Haver fuldt Præste
bollet udj 50 Aars tied, her om møtte Sr: Hendrich Weinwig, og udj Rette lagde Hans Hr:
Faders Indlæg af Dato 17 9br: Noch udj Rette [Lagde] hand Et udtog af Nogle Gamle Jorde
bøger, 2den October 1707: Noch for Nogle ord Wiching sKal have taldt, som indlægget om
formelder, Noch udj Rette Lagdes En gamel bog, som ichons Regnes for En Klade bog,
her imod at suare møtte Lensmanden og tilstoed at have til bøden Hr: Prousten bøxsel af 2
½ pd smør som Præsten til Kom/m/er, men Hand wed iche Huorledes Præsten til Kom/m/er at
oppe bærge Større bøxsel, End af 2 ½ pd, som Hand haver tilbødet, Endelig begierede
Lensmanden opsættelse udj sagen til Neste ting for at søge, breve og bewieslighed, udj sagen,
Afsagt,

Eftter die Contra Partten Lensmand Wiching Tuilde begierer opsættelse, aldttaa Kand hand
iche over illes med Retten, men gives tid, til Neste ting til Huilchen tied Citanten Paaleges at
udj Rette Legge dend Paa beraabte forligelse, saa Vel og Lens manden sin Paa Stand, aldt til
sagens Wiedere opliusning, og Dom efter Louen,

Hæderwærdige Hr: Prousten Hafde Ladet Stefne Stephen!! Michelsen Ringem efter forige
til talle, her om udj Rette Lagdes af Sr: Hendrich Weinwig Hr: Proustens indleg af Dato 18
9br: 1707: Noch udj Rette Lagde Sr: Weinwig En Contract af dato 2 Octobr: 1627 til oven
Skrefne Hand sig refererede

1707: 95

dend indstefnte Stephen Michelsen, møtte og udj Rette Lagde, hans Jordrotz, magister Niels
Smitz indleg, af Dato 9br: 1707: Item 1 Lige Liudende Contract som før er indført, for uden
dette Paa Stoed Stephen at Præsterne Hafde givet Andre for Lof mehre paa deris 2/3 Partter
End Hand og formænd Paa deris 1/3 part, samt og om Hans formænd, wilde efter Lade deris
part udj slaatte træet, at hand der fore iche maatte Have for brudt sin part, huerchen udj fure
sKoug eller Andet Græsbeide

Sr: Hendrich Weinwig, Loed føre efter sKrefne Prou,

Johanes Lij, wandt efter Madz Sæves ord, at da hand tiendte magister Giert Miltzou, da
drog Præstens drenge op om Windteren Paa sKaren, og Kiørtte Giere Wand til, træet, og om
Waaren drog Præstens drenge op at gierde, og Ringems mændene War iche med, der efter
Rødede Præstens drenge træet uden Ringems mændenes Hielp, der efter Kom Salig magister
Giert Riddendes fra Stranden og besaa træet, da sagde Hand træet er for Stort,

Jon Wiche møtte, og sagde at da Hand tiendte Salig magister Giert Miltzou, da \fortællede
hand efter gamle ord(?)/ {Kom} at Caplanen som Boede Paa Ringem, {og} bad Sogne
Præsten at hand maatte Ride op til afdahl (Afdahl), at udsøge sig En Sæls tofft, og Præsten gaf
Hann: for Lof,

Stephen Ringem frem Kallede, Gullou Gierstad, som tiendte først Knud Ringheim {at} for
fiurgetuige Aar siden, da brugte Hand fure sKougen udj Afdahl til huusbehof, og der efter for

35 [Aar] siden tiendte Hand magister Giert Miltzou, og \da/ Hørtte Hand indted Nogen Anche Paa Endten af siderne, Ellers mindtes Hand En huusmand wed nafn Peder Rødede først det træ Paa Afdahl, eftter Præstens forlof, og Hafde der baade Ager og Eng, Huilchen Huusmand siden blef af dreven,

Odde Flade Qual møtte og sagde at være Salig Knud Ringems Stifsøn

1707: 96

og da Hørtte Hand ingen Anche om furesKougen men Hand hougede Naar Hann: Løstede, Halle Lij af Runddahlen møtte, og for Klarede at Hand taldte med Salig Knud Ringem, da sagde Hand at Præsten Hr: Hindrich Hafde taget tømmer fra hann: som Hand houget til Sæls tømmer, og der af Kom træten Men der eftter blef de forligte, Som forligelsen Wiedere for Klarer

Partterne blef til spurt om de Viedere Hafde at indVende eller Lade protocolere, der til de suarede Ney Men war Dom begierende

Afsagt

Ihuor wel dend udj Rette Lagte Contract fore siger Ringems opsidere at Niude 1/3 udj Afdahls Sætter March og græsbeide, saa siger dend og, at Wangens Præste boel skal have de 2/3 partter, og ingen af Contracterne som dog er Ligge Liudende om melder Huis Ringe furesKoug der findes, da Lige saa Wel som Hr: Proustens Widner forKlarer, om det indgierdede slaatte Træe, Huor paa Hr: Prousten Endnu Paa Staar at Have fanget Hæft, Saa forKlarer Stefhpens!! Widner, at Ringems Opsidere, V-paa Anchet haver brugt fure sKougen til huus behof, eftter sin 1/3 part Saa sees dog at Begge Partterne Haver over traad dend udj Rette Lagde Contract, de Hæderlig Præste mænd wed gierdetz eller træetz indhægning, og Stephen Wed for Lof givelse, at lade, Suier!! (Siuer) Tuedte Houge!! (Hugge), og det for uden at tilbiude Præsten Loed!! (Lott) som Contracten melder, Aldtsaa Burde begge Partter Holde sig dend i Rette Lagde Contract eftter Retlig, da ihuor Vel slaatte træet siden Contracten \blef sluttet/ Er indgierdet, Som er at Regne for Et Misbrug /: imod Contracten :/ Saa dog Allige Wel findes Præsterne der paa at Have mehr En 20 Aars Hæfd, Huilchet ieg iche imod Lovens 5 bogs 5 Cap: 4 art: samt Louens 2 bogs 12 Cap: 1 art: Kand imod Kiende men bør Ved det brug for blive dog Stefphen at Niude sine Creaturer der paa

1707: 97

Lige som til foren, af de 9 mrk penge som Stefhpen udj sKouge Leye haver oppebaaret, bør Prousten Hr: Christen Have de 2de partter, og Stefphen beholde 1/3 deel, saa og Stefphen Eller de eftter Kom/m/ende Ringems opsidere Niude sin tredie deel af fure Næver og Græsbeide, Ligge saa Vel som Præsten til Waas, de 2/3 deelle, eftter die Contracten den Ene af partterne, iche mehre End dend Anden der til berettiger, men findes Begge at have brugt i fure sKougen, og Kiendes for Ret at ingen af Partterne, imod Contracten af Dato 2 October 1627: Bør at bruge Afdahls tilligen!! sKoug og Græsbeide uden til Loedz, og at tilbiude hin Anden; Ey heller at Love frem/m/ede, \i/ sKougen at bruge, Under 3de Lod sølfs bøder til de fattige udj Wangens Sogn, aldt Under Wiedere adfært eftter Louen,

Den 19 Dito blef mesgiernings manden Anders Mogensen Atter for Retten frem ført, og Kongl: mayts: Foget sKigte 2de mænd af Retten for at Hørre huad smør de Hæderlige Præst mænd Hafde faaet af Deliquenten, der til blef suared, at de indted Wittigt!! (Witterligt?) smør hos Hann: Kunde beKom/m/e, men Hand suared Nu Et Nu Andet, og Raabte mehre Paa fanden En Paa Gud,

Fogden Paa Støed at Endog Anders Mogensen Anstiller sig moxen som taabelig, Saa sees dog af Hans snilde(?) bedriftter, og Andre grove Gierninger, at Hand iche, Er u-Wittig, der fore for bliver wed forige udj Rette sættelse og Paa Staar Dom,

Anders Mogensen blev tilspurt, af Huad Aarsag hand saaledes søger fieldet, og Huad hand der udretter, der \til/ Hand suarede at \hand/ Stal Noget mad, smør og mielch, og Klæder af Stanggen med mehre Hans Lidet agtende talle

Afsagt,

Denne Paa Grebne, og udj Rette førte Anders Mogensen befindes aldt for meget imod Lovens 3die bogs 21 Capt: 16 Art: at Have været Løsgjenger, Huor over hand siden Anfang Augustj Nest af Wigt, af dette Præste

1707: 98

Gieldz Almue Er 2de Gange Paa Greben, og første Gang fundet som En sKoug find, der af spønner!! (sponer) udj sKoug og march Hafde opbyggt sig Hytte, hos sig Havende Stolne Kaaster, og siden eftter første paagribelse, Natte tieder udj Støcher slaget 2de Laase, og UndViget sit fængsel, og Atter søgt sKoug og march, og Liget udj sKiul indtil afwigte 18 October, at Hand 2de Gang blev Paagreben, da og saa Wel som første Gang Blef funden med Staalne Kaaster, Som hand Natte tide Hafde indbrudt sig udj Huusmand Johanes Lønne Hagens Huuse, og Stollen, Atter saadan Anders Mogensens befundene Adfært og tyverie, Wj som Under Dommere, iche burde Under Staae os at fra Wige Louens 6te bogs 17tende Capt: 39 art: Saa Wel og dend Kongl: forordning af 4de Martj 1690, at dømme Anders Mogensen til Galgen, Men Eftter die Hand udj hans Arest: Saa Welsom her for Retten, An Steller sig som dend der iche Kand giøre sKiel og Reede for sig om Gud og Hans Salighedz sag, men mehre Som En half WanWitting, Aldtsaa giver Louens første bogs 22 Capt: 54 Art: os Anledning, for Sam Wittighedz sKyld, iche at dømme Deliquenten fra Livet, men Eftter Louens 6te bogs 9de Capt: 12 Art: Bør Anders Mogensen at Være og blive udj æVig fængsel, og Arbeid, Paa det Hand iche her eftter som hid indtil sKeet er sKal bedrøve dend fattige Almue, men der Wed Lære at Kiende Baade Gud og øfrigheden,

Odt Johansen Breche Hafde eftter mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Anders Erich!! Næsseim (Næsheim) for hand Nest afVigte Som/m/er 1706 udj Et brøllup Paa øver Land, Ref Hans sKæch!! (sKæg)

1707: 99

af Hann: og det af dend Aarsag, at Odt Johansen Kom med En sKaal øl, og Vilde Anders sKulde driche, og hand wilde iche saa wilde Odt Nøde Anders til at driche, der paa Anders tog Odt Strube tag, og Ref sKægget af Hann:

Ander!! (Anders) Næsseim møtte, og Nægted {...?..} at Have Revet sKæget af Od Himbre!!, formeendte at det iche Kunde bewiises, men deris første talle Kom først, imellem Anderses quinde og Odt Johansen, om hans Stifsøn, som hand iche givet hiem/m/e følge,

Odt Johansen beraabte sig paa Tallach Tambur, som war hos og saae at Anders Ref sKæget af Hann:

Tallach Loed suare at [være]? suag, men Olle Ols: suarede eftter Tallachs ord, at da Odt Kom med ØlsKaallen, og bød Anders driche, da sKuede Anders Odt fra sig, og tog hann: udj Halsen, og Ref sKæget af Odt, og Kaste det Ned Paa Hælden, og Tallach tog det op, og for Wartte det, Olle Houg Paa Tallachs Vegne frem wieste det af Refne sKæg,

Rognal sKiple møtte, og sagde at Hand saae, Odt at Være sKæge Løs, men Hand wieste iche Huem det Ref af,

Anders Næsseim forklarede at Hand sad i døren da Odt Kom med ølsKaallen, og wilde Nøde Hann: til at driche og Anders UndsKylde sig og iche wilde driche, saa wilde Anders sKue Hann: fra sig, da fich Odt Anderses tomelfinger i munden, og beed Hann: ilde, og Hafde saa Odt begge sine Hender udj Anderses Hals og Strubbe, saa hand iche Reef sKægget af Odt, beraabte sig Paa Prou som war Jon Olsen, og Hans Hirt, som Nu iche Ere til Stede, der fore Hand begierede Opsættelse udj sagen Saa som Hans Ene Paaberaabte prou Jon Ols: Nu war suag,

Afsagt,

Denne sag beroer til Neste ting, til Huilchen tid Talach Tambur bør møde at giøre for Klaring om sKæggetz af Riving, da og Anders Nesseim bør føre sine paa beraabte prou, aldt Under toe Lod sølfs bøder og Dombs Lidelse eftter Louen,

1707: 100

Sr: Lambert Harder Paa Sr: Idewært Hansens Wegne Hafde Ladet eftter mundtlig Stefne maalt Ladet ind Stefne Eftter sKrefne Landbønder og sKylde mænd, eftter udj Rette [lagde] indlæg og op skriftt Paa Sex skillings Papier,

Eftter Paa Raabelse møtte ingen af de indstefnte,

Afsagt,

Sr: Idewart Hansens indstefnte Landbønder, og sKylde mænd Legges Laudag for til Neste ting, til Huilchen tid de bør møde og giøre for Klaring, til deris sKylde betalling, eller Doms Lidelse, eftter Louen saa frem!! (fremt) deris LandsKylde bøger iche giør Anden for Klaring huilche LandsKylde bøger de bør producere

Britte sKierVen med sig Havende Børie Møchletuedt, for Hun Haver Leyet Sætter beyde Paa Flage Sætter Støel og bygget Sæl der paa, som haver Staaet udj 18 Aar og hun der af givet Leye eftter for Ening, men Nest af Vigte Waar 1706: brød de træ Laased op, og udtog Hendes Kjørler Imod hendes Willie,

de indstefnte møtte og for Ligte \sig/ med Enchen at Hun sKulde beholde, Sællet, og fløtte det Naar hun Wilde, og give hende udj om Kaastrning ½ rd huor Wed sagen Wed Haande baand blef forligt, dog Paa dend maade at Hun fløtter sællet, og ey befatter sig Wiedere med deris Græsbeide, Huor wed det bør forblive,

Hr: Prousten Weinwig med intresserende, Ullestad, Mølster, og Leques Opsidere, Hafde Ladet Stefne, Knud Aamunds: Roustad, for Hand imod Gamle Sædvane Sider Hiem/m/e om Som/m/eren, Huor Wed deris Høst hauner!! (havner) udbeides, Wed det at Knud Rougstad sider Paa Waldberg, denn: til trængsel,

dend indstefnte Knud Roustad møtte og udj Rette lagde hans JordtEyers indlæg udj denne sag, Dateret 10de 9br: 1707 Under sKrevet af VelEdle og Velbr: magister Nils Smit

1707: 101

her om Prousten Hr: Christen Nielsen med intresenter loed føre 2de mænd som i Høst Laurentzi tider, war ope at bedre deris Græsbeide, de mænd møtte næfnlig Odde Flade Qual, og Jon Qualle, som forklarede at Hr: Prousten og med Eyeres Høst Hauner War ilde med fahren, men [om]? Knud Roustadz Creaturer det hafde giort Allene Wieste de iche,

Afsagt

Eftter die her findes imellem Citanterne og Contra Parten adsKillige Eyere og Jordrotter, og her tuistes baade om Egen (Egne?) og Græsbeide, da Paa det En huer Kand Niude og bruge

sin Rette Eyen deel, aldt \saa/ hen Wieses denne sag til, Louglic Stefne maal, til En huer Loedz Eyers over wærelse, at da Kand for nehmes, huad En huer Leylending den anden for nermet Haver til Wiedere Paa Kiendelse Eftter Louen,

VelEdle Hr: Commissarius Volquar Risbrech, Hafde eftter Mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Jørgen Michelsen Helgeland, for 2de slagsmaal, næfnlig Odt Helgel: og Olle Myrland, her fore blef Paastaaed bøder eftter Louen,

dend indstefnte møtte iche ey heller Hans slags brødre eftter paa Raabelse,

Afsagt,

Dend indstefnte Jørgen Helgeland, Odt ibdm og Olle Myrland Legges Loug dag for til Neste ting, da de Eftter Loulig beWieslig Stefne maal bør møde, til denne sag at gjøre forKlaring, under Et Lod sølfs bøder eftter Louen,

Hr: Commissarius Hafde Ladet Stefne Olle Hynningen, for begangen slags maal med Gulich Hummedahl, de indstefnte begge møtte og Negted dette, til prou Nafn gaf Hr: Commissarius, Kari Dags datter, og Ingebjør Michels datter Helgeland, Huilche prou

1707: 102

iche møtte, men Olle Hynningen self suarede at de indted udj sagen Hafde at suare,

Afsagt,

Parterne og Olle Hynningens forsuarde prou næfnlig Kari Dags datter, og Ingebjør Michels datter, Paaleges til Neste Rettes dag En huer udj Egen Person at møde, om denne sag at gjøre forKlaring under toe Lod sølfs bøder eftter Louen

Opsiderne Paa Gierstad, Gullach, Bryndel, Magne, og Erich Jørgensen Gierstad, hafde Ladet Stefne Knud Nielsen Finde, for Hand bruger deris Haufner Ved Hans field Støel Quiting, her om de udj Rette Lagde En Dom af Dato 3die Julj 1663, Ligeledes Et sKouge sKiftte bref af Dato 22 Junj 1665: der eftter de for meendte at Niude deris Eien deel,

Knud Nielsen møtte, og Refererede sig til deris udj Rette Lagde Dom, Parterne Hafde Prof Paa begge sider, men som Kalle det, Kleve Lj Hafde og de Andre Quitings Hofder

Afsagt,

denne sag Hen Wiises til Aastedet, da Parterne Paa Begges sider Haver at føre deris prou, og sagen at Tages udj øyen siufn, til Wiedere Paa Kiendelse eftter Louen,

Knud Finde Hafde Ladet Stefne Lauridz Tormosen Soude for hand haver Kasted med Not, udj Findes teyen, dette hand formeendte at wære Loug stridigt,

dend indstefnte Lauridz møtte, og sagde at Knud Findes Egenen {Stedz} \med/ Eyer, og wærsøster Kiersten Miltzou Hafde Givet Hann: forlof at Kaste med Notten,

Afsagt

Eftter die Lodz Eyeren Kiersten Miltzou haver givet Lauridz Soue for Lof at Kaste med Not, saa Kand hand for dend Gang iche tilKiendes \at/ bøede, men her eftter bør hand iche Kaste Paa hans moders eller Leylendingens forlof men saadan Hærlighed til Kom/m/er En huer Landz (Loedz?) Eyer allene,

1707: 103

Wichin Gietlesen Soldat, Hafde efter \Mundtlig Stefne maal/ Ladet Stefne Olle Gietlesen, som er hans broder, for Hann: at oplade dend Løb smør udj Graue, Endten til Kiøbs eller bøxxel,

dend indstefnte Olle møtte, og sagde sig iche at være Loul: Stefnt, til med Kunde Citanten, iche Hiemle Stefne maallet: dog udj Rette Lagde Hand Skiødet: af dato 22 October Ao: 1703:

Afsagt,

Efter die Wiching Gietlesen iche Kand Louglic afhiemle og bewiese Stefne maallet, aldt saa beroer denne sag til Louglic Stefne maal efter Louen for Retten afhiemles, da sKal Kiendes efter Louen

Mons Siuers: Soldat: Hafde efter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Olle Joensen sKoemager, for hand om trændt 3 V-ger siden haver sKuet Hann: 2de Gange til Jorden, og bidet Hann: udj dend Høyre tommel finger,

Olle Joensen møtte og udj Rette Lagde sit sKriftlig indlæg af Dato 18 9br: 1707,

her om War begge Partternes prou Suend Lauridsen som efter giorde Ed, Wandt at Nestleden 9de October, da hand med Mogens indKom at Vilde driche En pot øl udj Olle skomagers Huus, da sad Olle paa En Stoel, og Endre Nesseim Laae Paa benchen udj Høy sædet, saa sætte Mogens Siuers: sig Wed Endres føder og Olle drach Hann: til, da Sergianten gich ud, Reyste Olle op, og Ragede af drochensKab, saa Reyste Mogens og op, imod Olle, og tog imod Hann: Ved Armen saa sKuede Olle Mogens til Golvet 2de Gange, med sam/m/e tog Mogens Olle udj brøstet, der paa gich Liuset ud, og de faldt begge udj Golvet, der paa Raabte Mogens Kare Styrrer af Jamten bider mig i fingeren og det 3de Gange, men Hand saa det iche, for Liuset Var slugt, men da Liuset Kom ind saa de Mogenses finger at være blodig, og de atter Røg tilsam/m/en, da faldt Olle Under, og Suend wilde af Styre, saa Kom Olles Kone og slog Mogens med En mangel Stoch toe slag, og Suend fich det 3die,

1707: 104

Der Nest Kom Olle Siuersen Griodtland og efter Giortte Ed Wandt, at da de Kom ind, og Vilde Kiøbe En Pot øl, da sad Olle sKomager paa En Stoel, og Strax der paa Reyste op, og Vilde gaae for døren, saa slogede Hand, saa tog Mogens imod hann: saa sætte Mogens sig paa Stollen, og Olle sagde du sætter!! (sitter?) mig Wel Nær da Olle Stoed op sætte Mogens sig Paa Stollen igien og Olle tog Stollen fra Mogens, saa suarede Mogens Er det paa goede, er det wel, ellers skal ieg tudtle med dig, saa tog Mogens Olle i brøsted, der paa faldt de begge til Jorden og slugte Liuset, saa Raabte Mogens, og sagde Karlle Hielp mig Jamten bider mig, da Liuset Kom ind, tog de fat paa huer Andre igien, og Olle faldt under, saa Kom Olles quinde Inger, og slog Mogens Et slag om iche toe, Ellers sagde hand at Olle war drochen og Mogens sætte sig Hann: for Nær, huor af Klam/m/eriet Reyste sig,

Mogens forKlarede at Olles Konne til bød hann: 2 mrk udj forligelse, men Hand denn: iche Wilde imodtage,

Olle til spurttte Vidnerne om de saae Hand bed hann: udj fingeren, der til de suarede Ney, men de hørtte Mogenses talle,

Afsagt,

Efter die Widnerne forKlarer, at da de indKom udj Olle sKomagers Huus, War Olle drochen, og for medelst Mogenses Nær sidende, Hos Olle sKoemager, Huilchet war Aarsag til dette Klamerie, Huor over, der paa begge sider wanchede tørre Næve Houg, og Widnerne iche saa, at Olle beed Mogens i fingeren, saa sluttes at dend sKade udj fingeren Lige saa snart Kunde blive Støtt som bides, og Olle sKoemager for fred at Stille, og Wært udj sit Eget huus til dette, udj drochen sKab øvede, Lettelig Kunde op irres, Aldtsaa

1707: 105

Kand Olle Joensen iche Kiendes udj wiedere Straf, End at betalle Mogens, for Hans fingers saarelse, En half Rix daller, aldt under Wiedere adfært eftter Louen,

Jomar Arne tuedt Hafde Ladet Stefne Erich Peders: og Sølfæst Arne tuedt, som er begge Soldatere, Paa Huad maade de Haver beKomet Hans Jord, udj brug, og for de Haver Nedrevet 7 Huuser Hann: tilKommende, og for de Haver udKasted Noget af Jommers!! (Jomarses) Høj og Løf, af Hans Lade og Lagt deris i Steden igien, Jomar udj Rette Lagde sin bøxsel Sædel af Dato 8tende Janvarj 1707,

De indstefnte 2de Soldatere Erich Pedersen, og Sølfæst Arne tuedt, møtte og forKlaredede at de Louglig haver bøxslet deris Jorder, Erich Pedersens af Dato 23 Junj 1703 og Sølfæst af dato 16 Janvarj 1707: Erich Pedersen suarede at Hand ingen Huuse Hafde Revet, uden de som Støed til Nedfaldz af Leylendings Huuserne som Hand war Nød til at forbedre, Sølfæst suarede ingen huuse at Have Revet, men wæret Nød til at forbedre 2de som war En gamel Stue, og Et bue Huus, Huor Paa War indted tag før Hand Kom, og Noverne for derwet, Paa Støed at Jom/m/er burde beWiese hans besKyldning

Jomer Var af Retten til spurt Huad Vidne Hand hafde til sin besKyldning, der til Hand suarede Gullich Hommedahl, og Lauridz Eide tuedt, og der Nest beraabte hand sig Paa ald bøygden, Jom/m/er og hans quinde sagde at Sølfæst Hafde udKast Hans Høj og Løf, der til Sølfæst suarede at i som/m/er afVigt Hafde Jomerz quinde indlagt 2de á 3de Løfs Kier udj Hans Løe, det Lagde Hand udfør døren, og bad hende Læge det i sKiøtgen(?) (skykkjen?) Thj Hand behøvede Løen til sit Koren, men Høj Kaste hand iche ud, fordie der war Ey Andet End Et Gamel Sengeboel, af Halm som hand Loed udføre, udj ud sKøddet (utskotet?), og bad Jomers quinde forware baade Løf og sengeboellet, Thj Sølfæst sagde at Jomers hafde

1707: 106

Lige saa mange Huuse Paa sine 9 mrk smør som har!! (han) haver Paa ½ Løb og 9 mrk smør, næfnlig Huer fem Huuse

Ingen af deellene Hafde Prou til Stæde, men beraabte sig Paa deris Naboer,

Sølfæst sagde at Jomer Sætte Støtte under alle sine Raadne Huuser, og der wed for dærvæd Hans Huuses tage, den Løe som Jomer Ancher Paa, Haver Hans formand tæchet, deese Widner som Sølfæst beraaber sig paa, om huusene baade huor mange Jomer bruger, og de hand bruger og huor leedes de seer ud, Nafn gaf Hand at Være Lauridz Eide tuedt, Olle og Lauridz Holle, Item Olle Eidetuedt,

Erich Pedersen sagde at Have ichons fem af \gaardens/ Huuser, Huor af Hand Haver for bedred de fiere, som Støed til Nedfaldz, og det femte Nødes Hand til at forbedre, beraabte sig Paa forige Prouf

her til Jomer suarede at Erich siger at Have for bedred fiere Huuse, saa Haver hand og Nedrevet fiere og sat dem op Paa Andre Stæder, for at faa dem fra hann: Jomer sagde at \de/ Haver taget sig Jorden til, og Jaget Hann: med quinde og børen der fra, der for Hand Paa Støed at \faa/ Jorden igien, fra denn: begge Eftter de Widner Hand agter at føre til Neste ting,
Afsagt,

Jomer Arnesen beholder sit brug som Hand bøxslet Haver, med Huuse der eftter \af/ Andeel, og mændz Ligning Lige saa bør Jom/m/er til Neste ting beWiese sit Stefne maals besKyldning, saa Wel som de Andre begge Erich og Sølfæst, til Neste ting at føre deris Vidner og Imidler tid beholder huer sit brug, eftter deris bøxsel Sædels meldning, Særdeelis eftter die de Nu iche fører deris Paa beraabte Winer!! (Widner),

Dend 21 9br: blev Retten igien betiendt Paa Wangens ting Stue Paa Waas, af for indførte Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, og Lauretedz biVoning

da

1707: 107

Hans ErWærdighed Prousten Hr: Christen Nielsen Hafde Ladet indKalde efter skrefne Landbønder, og skylde mænd, som hans Søn Sr: Hendrich Weinvig frem Kallede, og Paa Hans faders Wegne for Retten Comparerede,

Anders Lille Honve blev fordred LandsKyld og 3die tage 17 mrk 7 sk den indstefnte møtte, og til bød sig inden tre V-ger at betalle med om Kaastrning 3 rd 7 sk og begierede LandsKyld bog, som bør efter Kom/m/es efter Louen,

Erich Iversen Gierstad war Stefnt for hans søns graffæstelse En Rixdaller, Mattias, og Anfind Ringem som Stefne mænd møtte og Wed Ed af Hiemlede at Erich war Louglig Stefnt, dend indstefnte møtte iche Huor fore Hann: Lægges Laugdag for til Neste ting, da hand bør møde til sagen at suare,

Amund Tollesen Huusmand paa Flættre er Stefnt efter forige Dom af 16 9br: 1705 2 rd 1 mrk 4 sk: med om Kaastrning da giort 1 mrk 8 sk dend indstefnte Amund møtte, og meendte at Have føed 3de Oxser og fich ichons 3 mrk Støchet, Amund blev [af] Retten til spurt om Hand siden seeniste Dom Hafde betaldt Noget, der til Hand suarede Ney, Afsagt, Efter dend udj Rette Lagde Dom, bør dend indstefnte, Amund Tollesen!! (Tollesen) betalle de der udj mentionerede 2 rd 1 mrk 4 sk: og om Kostning efter sam/m/e Dom 24 sk: aldt inden 15 dage under Nam efter Louen, og efter die den Dom iche er giort Louens biudende Wed Nam, efter Fogden Sr: Gladz Paa tegning, aldt saa biuder Citanten denne om Kaastrning Wed sin Egen Wuldende,

Endre Nessem war Stefnt efter forige Dom 2 rd 1 mrk 4 sk: med om Kaastrning efter sam/m/e Dom 1 mrk 8 sk: de forige Stefne mænd af Hiem/m/elede Stefne maallet, dend indstefnte møtte iche, Efter Paa Raabelse, Afsagt, Endre Nesseim Paa Legges til Neste ting her om at møde og giøre forklaring, Under Et Lod sølfs bøder, og Doms Lidelse, efter Louen

Noch war Stefnt Rolf Moen for LandsKyld af 2 pd smør pro 94: 95: og 96 Aarlig 1 rd 3 mrk: og fierde penge 2 mrk 4: Er til sam/m/en 5 rd 3 mrk 12 sk: dend indstefnte Rolf møtte, og forklared at Hans Jord skatter ichons for 18 mrk smør, og dend aldrig Er Lagt eller Taxeret, af SorensKriver og mænd

1707: 108

Paa Stoed at Have givet ald for Høy LandsKyld huor over Hand geraader udj Armoed, Sr: Hendrich Weinvig udj Rette Lagde En Dom, af Da!! (Dato) 28 Junj 1686 som melder udj sine agter!! (akter) \at/ af dette Pladz Fladelandz moen Er givet ½ Løb \s:/ udj græsleye Dend indstefnte Rolf møtte og Paa Stoed ey at giVe Høyere LandsKyld End hans gaard skatter næfnlig 18 [mrk] smør førend den efter Louen blev Taxeret: af mænd, Monsr: Weinvig blev af Retten til spurt, om gaarden Fladelands moen, af mænd er Taxeret: for sin LandsKyld, der til Hand suarede Ney, ey Wiedere En Domen formelder, Afsagt, Efter die her tuistes om denne Fladelandz moens LandsKyldz Høyde, og Louens 3die bogs 14 Capt: 14tend Art: siger at ingen Jorddrodt maa sætte {s} \sin Jord/ for Høyere LandsKyld End Dommeren og Sex skellige mænd Kand Kiende Loulig og Ret at være, \og som dette iche bewiises at were sked/ aldt saa bør saadan besigtelse sKee, \for inden saa Høy LandsKyld Kand pretenderis/ og imidler tid Rolf at betalle for de for faldene 3de Aar efter som Hand

skatter, næfnlig af 18 mrk smør, med fierde penge og udj om Kaastning 2 mrk: aldt inden femten dage under Louens Wiedere adfært,

Noch Var Stefnt Olle Wælle for LandsKyld af ½ pd smør udj Wælle pro 1705 og 1706: aarlig 2 mrk 13 sk: er 5 mrk 10 sk: Paa Stoed om Kaastning 1 mrk: dend indstefnte Olle møtte og Er bød sig at wilde betalle af 9 mrk smør med fierde penge, Citanten frem Lagde Hans Salig formandz Jordebog af Dato 27 Martj 1644 som melder at Præste bollet følger LandsKyld af 12 mrk Afsagt, Eftter dend gamele udj Rette Lagde Sal: Hendrich Miltzous forKlaring om LandsKylden af Wælle, bør dend indstefnte Olle betalle af ½ pd smør for de 2de Aar med fierde penge 5 mrk 10 sk: og udj omKaastning 8 mrk: aldt inden femten dage under adfært eftter Louen

1707: 109

Olle Hylle for Korn og Andet til samen bog sKyld 2 rd 5 mrk 8 sk møtte iche men blef suared at Hand war i byen,

Knud Bachetun for LandsKyld tiende og forstrechning 2 rd 2 mrk 10 sk møtte iche ey heller Nogen Paa Hans Wegne eftter paa Raabelse,

Lauridz Ronve 12 rd 1 mrk 11 sk eftter Hans Eegen LandsKylde bogs forKlaring, møtte iche,

Olle Bachetun for Korn 2 rd møtte iche ey heller Nogen Paa hans Wegne,

Karie mit Bære af Rundahlen, sKyldig for Korn tiende og offer mælle 4 rd 1 mrk 14 sk møtte iche

Tøris Søgne berg, første bøxsels, LandsKyld smaa tiende, offer mælle, og fierde penge 5 rd 5 mrk 8 sk: møtte iche eftter Paa Raabelse,

Gulf (G ulf?/gml: Ulf?) Reym/m/e af Rundahlen, sKyldig 3die tage tiende, offer melle 3 rd 6 sk møtte iche,

Torchild Lauridzen, som boede i Rørlien, for Korn 2 rd 5 mrk 12 sk for Offer mælle, for de Aar Hand boede udj Rørlien, møtte iche, eftter Paa Raabelse,

Johanes Eggereed, smaatiende og offer mælle 4 mrk møtte iche eftter paa Raabelse,

Lauridz Windnie Paa Strande for Korn og tiende 6 rd møtte iche

Joen Mælland eftter forige Dom 11 mrk og om Kaastning 1 mrk 6 sk møtte iche,

Sr: Hendrich Weinwig Paa Stoed at de ude blivende motte Paa Legges Laug dag, og Er Statte i bragte Om Kaastninger baade for dette og forige,

Afsagt,

En huer af de indstefnte som iche møtte, legges Laug dag for til Neste ting at møde, og gjøre forKlaring om dend Paa Stefnite fordring, aldt under Doms Lidelse eftter Anledning af Louen

Til Huilchen tied for Retten frem Kom Lauridz Peders: Ronve, Som Paa Egne og faders Wegne, tilspurtte Almuen, og Laugrettet, om denn: iche er Witterligt, at de Ere fattig Mænd, og Hans fader Peder Knudsen, formedelst Suaghed og fattig dom for 17ten á 18ten Aar siden maatte quitere sin bøxslede oddels Jord Ronve, Huilchen Oddels

1707: 110

Jord Lauridz Pedersen afVigte 1706 Paa Stefnite, og og!! Nu formedelst Hans slette WilKors sKyld, iche Kand udføre Sin sag, Med mindre dend Høye øfrighed Wild af Naade assistere Hann:

Her til Laugrettet og tilstæde wærende Almue suarede, og BeKræftede, at denn: Noch er Witterligt, og udj sandhed befindes, At Lauridz Pedersen, og Hans fader er udj slette WilKor, og iche goed for at udføre deris sag til over Retter, med mindre de af dend Naadige Høye

øfrighed, faar Assistentz, saa og befindes det udj sandhed, at Lauridz Pedersens fader om trændt 18 Aar siden for medelst Suaghez og fattig doms sKyld maatte quittere sin bøslede Jord Ronve, som hand Er oddels baaren til, og at Hand Endnu Er En fattig Huusmand, Huilchet Er ald Almuen Vitterligt,

her Paa Lauridz Ronve war tings Widne begierende Som Vj iche wiste Hann: at Vægre, men saaledes udj sandhed at være og for Retten passeret beKræfttes med under trøgte Zignetter

Iver Olsen som haver ægted Tormoe Knudsen Mællandz Enche Loed Læse sin bøs sel Sædel, Paa Et \half/ spand smør udj Mælland belligende udj Ewangers Sogn, udsted af Prousten Hr: Christen Nielsen, af Dato 1 Decembr: 1706:

Laugrettes mænd pro 1708 som udj Ewangers Sogen sKal betiene Retten; Gulluch!! (Gullich) Fandenes, Olluf Roe, Jacob Bræchhuus, Olluf Teiten, Størch Bragstad, Olluf Styve, Jacob idm, og til at gjøre Laugrettes Ed Peder HorVey, som betimelig Haver sig for Welbr: Hr: Laugmanden at indstille til Edens afleggelse,

Laug Rettes mænd af Wangens ting laug pro 1708 ordineris Gullich Gierstad, Jon Quatle, Olle Æn, Wiching Groue, Anbiøren Græe, Bryndel Liland, Størchor Duchstad, og Siuer Tuedte i Myrdahlen, de sidste 3de sKal fahre til Laugtinget, at aflegge deris Laugtings Ed efter Louen,

1707: 111

Ao: 1707 Fredagen d: 9de Decembr: Holdtes Høste og Sageting Paa hoved Gaarden Liuse Closter, til Stæde Wærende Sr: Widing Paa Ege!! (Egne) og med Eyerer Vegne, Bonde Lensmand Lauridz Houge, Elias SiøVigen, Anders Drange, Niels NorWigen, Niels Siøbøen, Elling Leque, Lauridz øfre Eide, og Chrestopher Bøe, Edsorne Laugrettes mænd af Liuse Closters goedz med mehre ting søgende Almue,

Sr: Jacob Widing Hafde wed Bonde Lensmand Eftter mundtlig Stefne maal, udj Rette Kaldet, Anders Lauridsen, for Hand haver Stochet, Olle Ellingsen udj det tycheste af foeden med En tolle Knif,

dend besKadigetz fader Elling Lequen møtte og for Klarede, at Hans søn Olle, sagde til Anders Lauridsen at Hand iche skulde spøge med Kniven, der paa Hand fich Knif Stinget i foeden, uden Nogen Klamerie Eller V-Enighed imellem denn:

dend indstefnte Anders Lauridsen frem Stillede sig for Retten med hans moder Giertrud Anders Datter, som for Klarede at hendes søn war iche 15 Aar, førend Nu udj Adventt: og drengen Anders sagde sig iche med Willie, eller ond forsætt: at Have giort sKaden, men Olle Ellings: spendte efter hann: og med sam/m/e fich Hand Knif Stinget, dog uden Nogen Klam/m/erie Eller V-Enighed imellem denn:

Elling Leque Paa Stoed opretning, for Hans søns sKade og balberer Løn, til første balberer 2 rd skiødtz til og fra Bergen 4 mrk: Noch til dend Anden balberer, mester Christian Lahuusen, som Sr: Widing beKaasted haver, Eftter Høy Edle og Velbaarne Hr: Stiftt befallings mandens Anordning af Dato 26 October 1707: til sam/m/en 4 rd 3 mrk 8 sk:

Sr: Widing Paastoed at efter die dend sidste beKaastning Var til drengens frelse, at Hand der fore udj Anders Lauridsens midler maatte Wære prijoreteret:!! for uden fem V-gers tied

bemeldte Anders Sad hos Lens manden, V-gentlig 4 mrk 8 sk: er 3 rd 4 mrk 8 sk: for uden dette Paa Støed Elling Leque for hans søns tidspilde udj 8te V-ger, Huer V-ge En rd er 8 rd

1707: 112

Dend indstefnte Anders og Hans moder blev af Retten tilspurt, Huad hand hafde til at betalle dend Paa Staaende omKaastrning med, som udj aldt er 19 rd der til de suarede at ald hans Eiendel bestoed udj 4 rd 4 mrk som Hand haver Arvet eftter hans Salig fader, til med sagde moderen, at sKaden skede iche af Noget ondt forseet, men af Vaade, eller barne spel,

Endnu sagde Elling Lequen, at hans søn iche Kunde gaae af Stuen, Ellers Kunde hand Ede, saa hand mendte at berge Livet,

Afsagt,

Eftter denne sags besKaffenhed bøer dend indstefnte Anders Lauridsen, eftter Louen pag: 165: 9de Art: betalle først til Sr: Widing for mester Christian Lahuusens: beKaastrning 4 rd 3 mrk 8 sk: og udj det øfrige, til Olle Ellingsen, for første balberer, og Anden tidz spilde 8 rd aldt inden 15ten dage under Wiedere adfært Eftter Louen,

Sr: Widing Hafde Ladet Stefne Niels Ols: Lien, for V-Louglig sKoug hugster udj UIVens sKoug, der fore blev Paastaaed bøder eftter Louen,

dend indstefnte Niels møtte og tilstoed at Hans søn Mogens Hafde Houget, udj UIVens sKoug fiere træer til fierdings Staver, som hand soldte udj Bergen af Wærdie omtrændt 2 mrk: Ellers tilbøed hand udj forligelse En Rixdaller,

Afsagt,

Eftter die det befindes at Niels Olsen Lien, uden forlof Eller anmodning [af] hans principal der om, haver huoget!! (houget) udj UIVens sKoug, fiere træer, og det eftter Egen til Staaelse, aldt saa bøer hand der fore, for denne Gang, at bøde 8 rd og det under Nam inden 15 dage eftter Louen

Johanes Jensen yttre Moeberg for V-Louglig sKoug hugster udj bemeldte UIVens sKoug, blev Paastaaed bøder Eftter Louen

1707: 113

Dend indstefnte møtte, og tilstoed Louglic \at/ Wære Stefnt sagde sig ey Wiedere, at Have Houget, En!! (End) hans søn Zander Hafde Houget 2 á 3 smaa træer, af Wærdie 14 sk tilbøed udj for Ligelse En Rixdaller,

Afsagt,

Johanes Moeberg, bøer for denne forseelse, bøede 3 rd aldt inden 15ten dage, under Nam eftter Louen, og her eftter fraholde sig, sKougen, uden Jordherens tilladelse, under Wiedere Straf eftter Louen

Noch Var Stefnt Olle Nielsen Maabøe, for sKouge hougster udj UIVens sKouge teig, der fore blev Paa Staaed bøder, Særdelis eftter die Hand eftter forige til talle Ey haver Wildet givet Et goet ord,

dend indstefnte møtte og tilstoed at Have Houget Olle Nielsen!! 2de træer, som hand Kiøbte 1 sKieppe Koren for, sagde sig indted at Have til at bøde med,

Afsagt,

Olle Nielsen som uden Jordtrottens tilladelse Haver huoget!! (houget), udj UIVens sKoug, eftter Egen til Staaelse, 2de træer, bøer der fore, for denne gang bøede 2 rd aldt inden 15 dage under Nam eftter Louen,

Sr: Widing Loed offentlig freedliuse, alle Liuse Closters og under ligende sKouge, at ingen denn: til V-pligt Huoger eller forhouger Lader, under Straf Eftter Louen, samt, at ingen Leylending ind tager Huusmænd eller inderster, imod Louen

Olle Nielsen Eye, og Pouel Ols: Houge ordineris at fahre til Laugtinget, at aflege Ed, og betiene Retten til Komende Aar 1708,

Ao: 1707 d: 25 Maj!! betiendtes Retten Paa dend Gaard Indre(?) Wichnees, af de mænd Lens mand Baard Richolfsen SPAanum, Iver, og Siuer ibdm, Hans Olsen Undeland, Hans Opbeim, Magnus, og Lauridz Leque, Elling Aause, og Magnus Randestuedt, og blef

1707: 114

da eftter begge Partter, og JordEyeres begiering, og over wærelse, sKoug og march Agger og Eng, uddeltd, og Marchesteene Nedsat som her eftter følger,

Først paa hiem/m/e bøen,

Udj Egge hougén blef Nedsat En marchsteen, som Vidner udj Søen, og op udj indre LøeNovén, udj En der Nedsat march Stén, som og Vidner op under gierdz gaaren, udj En Andén der Nedsat march Stén, Andet bytte begyndtes udj En March Stén, oppe Ved gierdz gaarden, eftter march Steenens ud Wisning, Ned eftter 1 bech inden og Neden for Huusene, huor Er Nedsat 1 march Stén, OVEN for Søer (Søes) weyen, og følger Nøst Vejen Ned udj dend 3die marchsteen, i dette bytte, og En Kors tet hos Hougen som Widner udj Søen

Imellem 3die og 4de bytted Huor der er Nedsat 1 march stén i Echer hougén, og Widener tet op Under, Jeldtnes Veyen huor der Er Nedsat 1 marchstén, og der fra op under Hylmes tuedt Huor ogsaa er Nedsat 1 march Stén, Huilchet der og Er Ende paa bøen,

Angaaende Hylmes tuedt da har der wæret om fare teyer, og gaar bytted eftter Weyen, og i fald der som!! (dersom) foresKrefne 4re ud deelte teyer, Naar de 2de og 2de Legges til sammen, iche sKulle wære Lige goede, da sKal der sKee wæderlaug udj Hylmes tuedt, og Resten at deeltes udj 2de Ligge partter,

Agernes uddeeling; Echre Ageren blef deeldt udj 2de partter med 2de march steene tuert over, Dall Agers bytte gaar fra 1 Jordfast Stén med 1 Kors udj Hougen som Widner tuert over i En march stén, Under 1 Liden Røys, og de 2de flæcher som Liger oven for Weyen sKal hørre til Bue Ageren, saa Vel som det Lille Støche som blef fra Dals Ageren tagen

SKougens deeling, fra Hylmetuedz beedet uden gierdet, Veyen op Eftter udj dend første march Stén, der fra Weyen op eftter til dend Andén Marchsteen, og der fra op udj Et Kors Houget udj En Jord fast Stén, og følger Weyen op udj En march Stén, OVEN for, der fra bendt op Eftter udj Fugle Hougen, udj 1 Kors Hougen udj Et Svæ, Huor der Staar tedt hos En march Stén, og Widner der fra udj Endén Paa sKougén imod Haaims bytte

1707: 115

Alle diese sKiffter, og Nedsatte march steene, war Partterne, Christopher Amundsen ØdVen, og Iver Haldsen, om for Enede, og af Iver Haldsen som Jorden Wichnes Længst Hafde beboed, eftter Gamel Con!! (Can/kann/grensepunkt), og Egen goede tyche Anwiist, Huor imod Christopher sKulde Kiøse, og Lovede Huer Andre, at om Nogen af fore næfnte 2de

Halve Partter, Wed Lou og Ret blev for Ringet eller forbedret, da huer for sig at Holde hin Anden sKades Løs, og Huer at giøre halve beKaastning;

da Eftter saa dan Iver Haldsens AnWisning uddeeling, og Nedsatte march Steene Kiøsedede Christopher Amunds: Paa sin Halve Loed, dend indre Part udj sKougen, som følger fra Hylmes tuedt Leedet, Paa bøe gierdet og aldt i søen, som Er dend indre Part imod Jeldtnes, bytte, og Iver Haldsen beholder dend yttre part, imod yttre Wichnes, som sKiel og sKiftte Paa Alle sider udViser, Huilchet saaledes Paa begge sid:!! (sider) bør Holdes aldt Under Wiedere Louens adfært,

At denne forretning iche Paa Stædet blev indført for Woldt En Hastig Paa Komen suaged, og siden \til/ aaretz udgang af Partterne for søm/m/et,

Huor med Ao: 1707 Aars for Retninger udj Jesu Nafn sluttes

Tingbok I. A.d. 6, 1707-1709, for Hardanger, Voss og Lysekloster
Året 1708

1708: 115

I Jesu Nafn

Ao: 1708 d: 11 Febr: Holdtes Almindeligt Vaar skatte og Sageting, med Østensøe sKibbredz Almue Paa dend gaard, Nedre Axenes udj NerWerelse af Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzens tiener, samt Sr: Peder Jensens tieners biWerelse, Falch Erichsen, og Matias Von Westens overVerelse, Bonde Lensmand eftter Fogden Sr: Olluf Lauridsen Anordning, Olle Lauridsen Berven, Suend sKeie, Olle Brichtsen Østensøe, Olle Moe, Niels Øfre Wig, Tostein Midhuus, Lauridz Vangdahl, Tormoe Lepsøe, og Lauridz Nesthuus, Edsorne Laurettes Mænd af Østensøe sKibbrede, med mehre tingsøgende Almue

Til huilchen tid deris Kongl: mayts: Aller Naadigste Patent: Om Høyeste Ret af Dato 24 October 1707 Pro 1708: for Almuen aller underdanigst blev publiceret:

Item tiende Taxten, pro 1707 af Dato Bergen d: 21 9br:

1708: 116

Paa VelEdle Hr: Asser!! (Assessor) Welhelm Hansen Wegne War Stefnt eftter mundtlig Stefne maal, Dreng og AsKild Aase for slags maal, imellem Huer Andre, her om War Stefnt til Prou, Arne og Siuer Biugtuedt,

de indstefnte møtte iche Ey heller det prou Arne, men Siuer møtte, og sagde at Hand og Arne Kom gaaende udj sKomringen, og saa at de begge indstefnte, AsKild og Dreng Store As!! (Aas), Laae Paa Marchen og Hafde Wær Andre udj Haaret, men om de war udj Klamerj eller Huor af saadant Reyser sig Wieste Hand iche

Afsagt

de Indstefnte AsKild og Dreng Stoer Aas, med deris Windner bør til Neste ting Møde, om denne Sag at Giøre for Klaring, aldt under Wieder adfært eftter Louen,

Lauridz Brichtsen sKeie Loed opliuse 2 pd 1 ? smør udj Jorden Stene \udj/ Brigtses(?) brug, som Hand (Hann:?) Er pandtsat for En rixdaller huer march, om Nogen oddels arVing det efter Louen Vild Indløse, fra Hann: som til bemeldte Brig Er half broder

Siuer Olsen Amanglede sine Penges mangel at bemeldte Goedz iche burde selges, førend efter 10 aars forløb efter Louen, og siden Wiedere Liusning efter Louens Meldning,

Restandtzen som Paa de Kongl: sKatter pro 1707: udj dette sKibbrede fandtes war 3 rd 4 mrk: Og Paa LandsKyld Leeding og tiende underligende Halsnøe Closter War udj aldt efter for Zegled og udstede Restandz 20 rd 5 mrk 11 sk:

Ao: 1708 d: 13 Febr: Holdtes Almindeligt Waar sKatte, og Sage ting med Kindzerwigs sKibbredz Almue, Paa dend gaard Midnes, Paa WelEdle Hr: Asser!! (Assessor) Wilhelm Hansens

1708: 117

Wegne, møtte Matias Van Westen, og Paa Kongl: Foget Sr: Olluf Lauridsens Wegne Hans tiener Falch Erichsen, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Knud Moue, Jærend Mælland, Knud Hofland, Jon og Lauridz Utne, Peder V-reim, Jacob Wines, og Amund Lauridsen Bue Edsorne Laug Rettes mænd, af Kindser Wigs sKibbredz Almue, med mehre ting søgende Almue,

til Huilchen tid deris Kongl: mayts: Aller Naadigste patent: om Høyeste Ret, pro inde Wærende Aar af Dato 24 October 1707:

Item tiende Taxten pro 1707: af Dato 21 9br: afVigt,

Samson Baardsen Loed Læse sin bøxsel Sædel paa 2 ½ spand smør og Et halft buchsKind, af Dato 18 April 1707:

Amund Lauridsen Bue Loed Læse sit Pandte bref paa Bloch ham/m/er teyen af Dato 28 October Ao: 1707:

Sr: Matias Von Westen, Paa WelEdle Hr: Asser!! Wilhelm Hansens Wegne efter mundlig Stefne maal, af Lensmand Lauridz Bech og forige til talle, war Stefnt Knud Jørgens: Frøm, for hand sKal Have slaget Elling Wastun,

dend indstefnte Knud Jørgens: møtte \og/ sagde saa ofte at være Stefnt, uden Nogen beWislighed, formeendte og Paa Stoed udj denne sag at Være GandsKe V-sKyldig,

Paa Elling Wastuns Wegne møtte og suarede Lauridz Bech, at Elling indted Wieste om dette slags maal, til Wieste Lens manden efter tilspørgelse, ingen Widener udj denne sag,

Afsagt,

Efter die her Nu udj 2de á 3de ganges Stefne maal Ingen Widner føris om dette slags maal, aldt saa saa frie Kiendes Knud Jørgensen Frøm, for Citantens Wiedere til talle denne sag Angaaende,

Sr: Van Westen Paa WelEdle Hr: Asser!! Wilhelm Hansens Vegne hafde Wed Bonde Lensmand Lauridz Bech, Ladet Stefne, Dorthe Michels datter Langesætter for ægte bøder, med Soldat Hans Langesætter 1 rd 12 sk

Paa dend indstefntes Wegne møtte Soldaten Hans Langesætter, og Loved betaling til somer tinget, Huor Wed det bør forblive,

Johanes Tioflet Loed Læse sit sKiøde Paa 23 ¼ mrk smør udj Jordan Tioflet af Dato 13 October Ao: 1707

1708: 118

Noch Var Stefnt efter forige til talle Hellie QualVigen for Hans quindes fortillig Kommende, udj barselseng, her paa blef Paa Staaed Egtebøder efter Louen,

dend indstefnte Hellie møtte og frem Lagde hans Sogne Præstes Atest: om hans Wielse, og barns fødsel, fore gaf at Hans quinde iche Gich sin Rette tid med barnet: Huilchet hand wilde bewiise med Faderne, Jon QualVigen, Maritte ibdm og Olle ibdm og Sønneve Aase,

Afsagt,

Efter die her Defererer iche saa meget Paa Hellie QualWigens quindes fortillig Komende, at det Kand Regnes til Bøder, aldt saa frie Kiendes Hellie QualVigen for denne Citantens pretention,

Sr: Matias Von Westen Hafde Wed Bonde Lensmand Ladet Stefne Hellie QualVigen for afsoning Paa Hans af dage Kom/m/e broders Wegne 4 rd 2 mrk 8 sk: og mehre for dølgede Penge Efter seneste Høstetings Wiedere til talle,

dend indstefnte Hellie møtte og sagde sig efter hans Sallige Broder indted at Have for dølget, Undtagen Nogle Gamle Kiør!: hour!! (huor) om hand hafde afsonet, og Lovet Sr: Peder Jensen 4 rd 2 mrk 8 sk: mehre Wieste Hand iche af eller Kunde tilsuare særdeelis efter die det øfrige til foren war afhendted,

Afsagt,

Efter die det befindes at Hellie QualVigen for Resten af Hans af dage Komne broders midler Haver af sonet for 4 rd 2 mrk 8 sk: aldt saa bør sam/m/e fiere daller 2 ½ mrk inden 15ten dage betalles, af Hellie Aamunds: QualVigen, og Hand for Resten at være frie aldt Under Wiedere Louens adfært,

Noch Var Stefnt Jacob og Jon Wines samt Lauridz Odtsen Lohte for de skal Have slaget og over faldet HaaVer Nere Wig udj tørne(?) Nest afWigte Høst Paa by Weyen,

de indstefnte møtte og Negted dette, beraabte sig Paa prou, som er Holgier Kiøbse (Kiæpse), Knud Luusand, Erich NøstWich (NøstWig), og Trond Helliesen Lohte, deese Widner sKal forKlare, at ingen af de indstefnte slog Eller gjorde HaaVer Nogen sKade,

her imod haver Haaver i Wig beraabt sig Paa prou udj sit sKibbrede næfnlig Olle Tiusaas, og Odt Nere Wig, som iche møtte, ey heller Nogen Paa Haavers Vegne,

1708: 119

Afsagt,

Efter [die]? diese partter udgrener sig fra 2de ting steder, næfnlig!! Østensøe, og Kindserwigs sKibbrede, aldt saa bør Jacob, Jon, og Lauridz Odtsen, til Anstundende somer ting mødde Paa Østensøe tingsted, at anhøre Haaver i Wigs Paa beRaabte Widener, og Haaver igjen til bemeldte somer ting at møde Paa dette ting, at Hørre deris Widner, aldt under Et Loed sølfs brøde, for huem som til Neste Som/m/er ting iche møder, Paa det da udj sagen Kand Kiendes huis Ret er efter Louen,

Noch Var Stefnt Erich NøstWig for Hans quindes for tillig Kom/m/ed der for blef paa Staaed bøder efter Louen,

dend indstefnte møtte og sagde at det Var Lidet Hans quinde Kom for tillig, Ellers forligte Hand sig med bøder 2 rd huor Wed det bør forblive,

Noch Var Stefnt Aadt Gunders: Tuedt af Odde sogen, for begangen Leyer maal med Karj Espeland, der fore blef Paa Stoed bøder efter Louen, eller og at Lide Paa Kroppen,

Aadt Gundersen møtte udj Egen Person, og tillige med Olle Lotte Paa Quindfolchetz Wegne suarede, at Hun iche Kunde møde for dend Stærche Kuldes sKyld, med hendes Nyføde barn, sagde sig begge indted Hafde til at bøde med,

Afsagt,

Dend indstefnte Aadt Gundersen, og Kari Espeland, bør efter Louen pag: 965 første Art: bøde hand 24 og hun 12 Loed sølf, Eller og efter bemeldte \Louens art:/ at Lide Paa Kroppen, Hun 3de søndager efter huer Andre at Staa udj Hals Jernet, og hand udj 2de Aar udj Arbeid, aldt inden 15ten dage under Louens Viedere adfært,

Samson sKelWigen war efter mundtlig Stefne maal af Lens mand Lauridz Bech, Paa Aambudz mandens Wegne Stefnt, for afsonte bøder 3 rd 5 mrk: Huor Paa blef Paa Stoed Dom, med Paaløbende Om Kaastning 1 rd

Paa dend indstefntes Wegne møtte Hans Suoger Wichlich Tosteinsen, som Loved betaling til Somer tinget, dog iche omKaastning,

Afsagt,

Samson sKelVig som Nu til 3de ting Haver Loved at betalle de afsonde 3 rd 5 mrk bør sam/m/e trej rd 5 mrk med om Kaastning En rixdaller inden 15ten dage at betalle under Nam efter Louen,

1708: 120

Knud Luusand Hafde Stefnt Christopher Haastebøe for Hand sKal have sKieldt Hann: for En tyf, her Rørende 2de slette dallere som Knud for trej Aar leden udj Bergen fra Christopher skal have wexslet, og Christopher Negter iche for bemeldte, 2de slette dallere at Have faaed smaa Penge,

Christopher møtte og Negted for bemeldte 2de slette dallere at Have faaet smaa Penge,

der til Knud suarede at Hand Strax Leverede Christopher 16ten Otte sKillinger igien, her om førte Knud Luusand 2de Prou som War Gunder Alsager og Drich!! (Dirich) NøstVig som begge møtte og Wandt at de saa at Knud Luusand wexslede med Christopher Haastebøe, og gaf Hann: Strax 16ten 8te sKeling for de 2de slette daller, men Christopher for alder dom, og mueligt Noget drochen, da hand wexslede Pengene, med Knud Luusand,

Afsagt,

Efter die de 2de Mænd, Gunder Alsager og Dirich NøstVigs Widners for Klaring, bør Christopher Haastebøes besKyldning eller talde ord, iche at Kom/m/e Knud Luusand til Nogen æris for Kleinelse udj Nogen maade, Særdelis efter die Christopher udj sin alder dom Kand være V-mindig, dog bør Christopher betalle til Knud Luusand udj denne om Kaastning 2 mrk dansKe, og her \efter/ fra holde sig saadan V-bewislig besKyldning under Straf efter Louen,

Bonde Lensmand Lauridz Bech, hafde Paa Ombudz mandens Vegne udj Rette Stefnt Christi Aamundz datter til Leyer maals bøders af betalling, for begangen Leyer maal med Haldor Johansen,

det indstefnte quindfolch møtte og til Støed gierningen sagde sig indted at Eye til bøders af betalling, Jon Wines møtte og Lovede til somertinget at betalle 2 rd Paa det indstefnte quindfolchs wegne Hour!! (Huur) Wed det forbliver,

Olle Pedersen Klocher Hafde Ladet Stefne Knud Nielsen til at quitere det Ringe Pladz Staaen, eftter giortte for Ligelse afVigte Waarting, som Holdtes Paa Ystenes, Særdeelis og eftter die hand iche eftter da giortte Løfte Haver afsKaffet sin da wærende huus mand, Olle Knuds: men mehre begge ødde Legger dend Ringe marchesKoug og bierche sKoug bemeldte Pladz Staaen til aller Største Ruin, og for dervelse, dend indstefnte Knud Nielsen med sin quinde møtte, og udj Rette Lagde sit indlæg af

1708: 121

Dato ingen, dog Ao: 1708, med tilbiudelse at Vilde giVe sin Eyere bøxsel, men Knudz quinde brugte adsKillige V-Nyttig ord, huilchet Olle Peders: sagde war hendes gamle Vane, baade imod Grander og Naboer, der fore Hand War Nød til, for freedelighedz skyld at skaffe saadant V-forligeligt folch der i fra,

Afsagt,

Eftter dend Giortte forligelse Nest afVigte Vaarting, Huilchen forligelse Knud Nielsen Wed huusmandens afsKaffelse iche haver eftter Levet, men mehre til fortræd og pladset til sKade, haver beholdt huusmanden Hosig!! (Hos sig), Huor Wed Knud Nielsen Haver over traaed, dend for Retten giortte forligelse, Aldtsaa bøer saadan forligelse for Retten giort, og af Knud Nielsen frie Willig indgaaet udj alle maader eftter Leves, og Knud Nielsen til Vaaren quitere bruget, og udj fredelighed med sin quinde imod tage Huus Sæde, aldt Under Wiedere adfært eftter Louen

Willich Tosteinsen Reserve Soldat Hafde Ladet Stefne Hans fader broder Olle Willichsen Reysætter, til at giøre Rødig for hann: dend Jord Fladebøe, som hand Nest afVigte soldte Hann: Huor Paa boer 2de Leylendinger, og Willich Er Huus wild, her om Willich udj Rette Lagde først En Supplique af Dato 12te December 1707: med Høy Edle og Welbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings mandz De Tonsbergs Paa tegned Resolution, Noch Et sKiøde af Dato 14 Majj Ao: 1707: Huor eftter Willich Tosteinsen Paa Støed at Hans fader Broder burde skaffe Hann: En Rødig Jord, Særdeelis eftter die Hand som meldt er Er huus Wild, Paa dend indstefnte Olle Reysætters wegne, møtte Hans 2de Sønner, næfnlig Willich og Johanes Soldat: som suarede at deris fader war En gamel suag mand der fore hand iche self Kunde møde, Ellers tilspurtte de Willich om hand iche Nest afWigte Høst Hafde oppebaaret LandsKyld af Flade bøe, der til Willich suare!! (suarede) ia, Ligge saa til spurttte de Willich om deris fader Hafde forpligtet sig at sKaffe Hann: \Nogen/ Jord Rødig, der til Willich sua[rede]

1708: 122

Ney, Huilchet war Aarsag til dette Stefne maal Eftter saa dan besKaffenhed, refererede Willich og Johanes Olsøner sig til deris faders udstæde sKiøde, og formendte at deris fader iche war pligtig at sKaffe Willich Tostens: Andet Goedz En!! (End) sKiødet om formelder, partterne blef tilspurt om de Wiedere Hafde her udj at Lade protocolere, Huor til de suarede Ney men war Dom begierende

Afsagt,

Eftter die at Villich Tosteinsen her for Retten iche Kand giøre bewisligt at Hans fader broder Olle Willichs: Reysetter, Haver forbandet (forbundet) sig at skaffe Hann: Nogen Rødig Jord,

Eller Andet Goedz En!! (End) sKiødet af 14 Majj 1707: om for melder, aldt saa bør det \Ved/
sam/m/e goedz som sKiødet om for melder at forblive, og Willich Tosteinsen at gjøre sig
sam/m/e goedz og sKiøde saa Nøttig som hand best efter Louen wed og Kand,

Wiedere sager War iche efter Paa raabelse, derfor Restansen Paa de Kongl: skatter og
Resterende Lægde Penge af de Vacante Lægder er til sam/m/en udj dette sKibbrede

Halsne!! (Halsnø) Closters Rettighed af Leeding tiende og bøder efter Under forZegling
udstæde Restandz er 81 rd 3 mrk 2 sk:

Ao: 1708 Onsdagen d: 15 Febr: Holdtes Almindeligt Vaar skatte og Sageting med Gravens
sKibbredz Almue Paa den Gaar Eie, udj Gravens Sogn, da Comparerede Paa WelEdle Hr:
Assesser Wilhelm Hansens Vegne Hans Tiener Matias Von Westen, Kongl: mayts: Foget Sr:
Olluf Lauridzens tiener Falch Erichsen, Bonde Lens mand Baar Richolfs: Spaanum, Lauridz
Spilden, Tostein Lione, Anders Leggre, Trond Erdahl, Olle Leggre, Arve Houchenes, Erich
Eye, og Viching Neseim Edsorne Laugrettes mænd af Gravens sKibbrede med mehre
tingsøgende Almue,

Til Huilchen tied deris Kongl: mayts: Aller Naadigste patent: om Høyeste Ret: og tiende
Taxsten for Almuen blef Kundgiort som forhen findes Extraheret,

Hans Olsen Loed læse Et Pandte bref Paa 2 Løber 2 pd smør udj Hærre for 150 rd af Dato 30
9br: 1707.

A\n/find Breches gave bref Paa ½ Løb smør udj Breche af Dato 12 Febr: Ao: 1707 udsted af
Hans StifFader Lauridz Michelsen

1708: 123

Olle Indresen Legre Loed for retten Loubiude 1 spd smør og Et faarsKind udj Lund,
belligende udj Eidfordz!! (Eidfiordz) Sogen, og uden bøxxsel

Hans Olsen Undeland war af Bonde Lensmand Baar Spaanum Nu Lige saa wel som Paa
Høste tinget Stefnt for øved Clamerie med Christopher Ødven, da Retter gangen Holdtes Paa
Legre, afVigte Aar 1707: d:

dend indstefnte Hans Olsen møtte og beKlagede sig at Hand til Høstetinget saa Welsom Nu,
Hafde Ladet Stefne Christopher Ødven, som Hann: over faldt, men Hand iche faar hann: til at
mødde,

Lensmanden Baar Spaanum, med sine Stefne Widner for Klarede at Christopher Ødven
suarede da Hand blef Stefnt, at Hand om bemeldte Clam/m/eri war forligt med sit Herskab
Høy Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantz, og Wilde de Hann: Noget da burde de Stefne
Hann: til sit Wærne ting for Baroniet,

Hans Undeland frem Kallede Sex af de mænd som sam/m/e tid Retten betiendte, Næmflig!!
Peder Andersen Hærrøe, Bonde Lensmand Baar Spaanum, Pouel Haldanger, Tostein Sæd,
Elias Neseim, og Daniel Bagne, som alle møtte, og Wandt at Christopher Amundsen Ødven
meget V-sKyldig over faldt Hans Ols:, og først sKieldte Hann: for En Hychler, og Strax der
Paa Støtte Hans for brøsted, og tog hann: 2de á 3de tag udj Haaret, saa Hans War Nød til at
wærge sig for Christophers over fald,

dend indstefnte Christopher møtte iche eftter Paa Raabelse, der hand dog 2de gange er Stefnet:

Afsagt,

Eftter de udj Rette Stefnte Laurettes mændz for Klaring om Christopher Ødvens over fald og øved Clammerie imod Hans Ols: frie Kiendes Hans Ols: for bøder, og Christopher Ødven for sam/m/e slags maal og Rettens for Agtelse, at Stæfnes til sit Wærnes ting, findes hand da iche der fore at \have/ Clareret: om gaaes der om Wel eftter Louens Wiedere adfært,

Noch Var Stefnt Britte Torfindz datter for begangen Leyer maal, med Olle Ols: Soldat: hour!! (huor) for blef Paa Staaed, bøder eftter Louen 12 Lod sølf,

Paa quindfolchets Wegne møtte hendes Suoger Jens Ols: Berge, som bad om Delation til Høsten, da Wilde hand betalle 5 ½ rd

1708: 124

Afsagt,

det indstefnte quindfolch Britte Torfindz datter Bør hendes Leyer maals bøder 12 Lod sølf at betalle aldt inden fembten dage under Nam og Vurdering eftter Louen,

Gunder Nielsen huusmand Er Stefnt formedelst sKal Wære befunden med V-Louglige Nøgler, denn: udj Retten at fremlege, her om Hans Olsen War Stefnt til Widne

dend indstefnte Gunder Nielsen møtte iche men Loed suare Wed Lauridz Jeldtenes sKaffer, at Hand meendte at Lens mand Baar Spaanum skulde suare for Hann: og frem Wieste 3de Nøgler, Huor af Hans Olsen suarede at de 2de Nøgler War iche tilstæde,

Afsagt

Eftter die Gunder Nielsen iche eftter Stefne maal møder Aldtsaa Paa Legges Lensmand og sKafferen af V-Lvig!! (Ulvig) at føre Gunder Nielsen udj Rette til Neste som/m/er ting, da Gunder Nielsen bør medtage de Paa Stefnte Nøgler til Wiedere Paa Kiendelse eftter Louen,

Find Haldsteinsen Bue Hafde Ladet Stefne Magnus Ivers: Leque, til at betalle de 60 rd udj mellem Lag, Paa deris magesKiftede Jorder, Leque og Bue, eftter magesKiftte brevetz Wiedere formeld af Dato 6 majj \1701/ Item Clarering og afregning eftter sKiftte brevevene!! (brevene), eftter Magnuses quindes fader og moder Huor Paa, Find formeener at Kom/m/e til goede imod 44 rd og der over, at Magnus Er Loflig Stefnt, Widner Amund Wichnes og Lauridz sKaffer,

dend indstefnte møtte iche eftter Paa Raabelse Ey heller Nogen Paa Hans Wegne til sagen at suare,

Afsagt,

Eftter die der findes imellem Find Bue og Magnus Leque afregning at giøre, og Magnus Nu iche møder, aldt saa, Paa Legges eftter Anledning af Louen, Bonde Lensmand Baar Spaanum, Lauridz Wambeim og Hans Undeland, Partterne for sig at Kalde, og om Mueligt Partterne Imellem at afregne, og for mindre om Kaastning at spare udj mindelighed forEne, til Wiedere Paa Kiendelse til Neste ting, eftter fore gaende Stefne maal,

1708: 125

Til Huilchen tiid WelEdle Hr: Aesser Wilhelm Hansens besKichede tiener Matias Von Westen, for Retten Comparerede, og til spurttte Laugrettet, og tilstæde wærende Almue, om iche WelEdle og Velbr: Hr: Capitain Jacob Christensens Assinerede fri Gaard Eye som

sKylder Smør 2 Løber 22 ½ mrk afVigte Aar 1707 Haver Liget Ødde saa der af huerchen sKat Eller LandsKyld, Leeding Eller tiende er betaldt, saa Dito Jord, Eftter saa oftte til tinge Opbydelse iche er bleven børslet men Nu udj mange Aar Liget Ødde,

Her til Laugrettet og tilstæde wærende Almue Ens Steemig suarede at foresKrefne Jord, Eye ald for Lenge Haver Liget ødde, saa Ingen Rettighed pro 1707: der af er suaret,

her paa begierede Sr: Von Westen tings Widne, som iche Kunde wægres men saaledes udj sandhed at Være beKræfttes med Woris Under trøgte Zignetter, Actum Gravens sKibbredz Waarting ut Supra

Dend under for Zeglede udstede Restandz Paa Halsnøe Closters Rettighed udj dette sKibbrede Er Penge 111 rd 1 mrk 5 sk:

Ao: 1708 d: 14tende Maij Betiendtes Retten Paa Aastædet Hougse Eftter opsættelse, Paa Nestholdende Høste ting, som folg 79 Wiedere for Klarer, Angaaende Løfskougs Eiendel Imellem bemeldte Gaard, Hougse, og øfre Qualle, de mænd som Retten betiendte, war Bonde Lensmand Lauridz Bech, Gunder Huus, Asbiøren Age, Iver Eidenes, Knud Diøne, Johanes Rateig, Tostein og Jacob Huus, Edsorne Laugrettes mænd af Kindser Wigs, sKibbrede,

Til Huilchen tid Torgildz Hougse, Paa Egne og myndlings Wegne, AlVer, og Torbiøren Nielsøner, Paa Egne Vegne Alle som Eyere udj Jorden Hougse, Hafde Ladet Stefne Elling Hansen, Eilof Jonsen, og Enchen, øfre Qualle, til at Wise Et bewisligt sKiel og sKifte, Imellem, begge bemeldte Jorder, eller og Nu at Være ofver Wærende at marchsteene eftter Prou og Videner bliver Nedsat: fra fieldz og til fiære, Aparte War Elling Hansen Stefnt, for \hand/ afVigte som/m/er bemægtigede sig det Løf som war om trændt toe Hundre Kiærf, som Torgieldz Hougse Hafde Houget, oppe udj Lien som kaldes sKae hambrene,

1708: 126

De for bemeldte Elling Hansen Paa Egne \og myndlings Wegne/, Eilof Joensen øfre Qualle møtte, Lauridz Leque, og Jon Diøne, Paa \deris/ myndlingers Wegne, og suarede til denne sag Loughlig at wære Stefnt, Elling Hansen beraabte sig Ligeledes Paa prou, at det Løf {Hand} som \blef/ houget, Er houget Paa hans Eien march og sKoug,

der eftter begaf Vj os op udj Lien, Huor bemeldte Løf Er Houget, til at Høre Widnernes forKlaring, Huem dend om tuistede Løf skoug til Kom/m/er, Ligesaa for at eftter see dend øfverste march Steen, som begge Parterne Kalder Kieste, Da Vj der opKom for Klarede Widnerne, at det øverste bytte, eftter Parternes Egen sigelse, Kaldtes Kiesten, Wiedere for Klarede og Vandt Torbiørn Trodnes som Er En Gamel mand at bytted imellem begge fore skrefne Jorder gich øfverst af Kiesten, og Ned igiennem Lien udj søen, inden for En Liden Houg Kaldtes Oppele Hougén, det sam/m/e wandt Torbiøren Erichsen Alsager og Hans broder Hellie Hougse som begge Ere alddrende mænd, og op fød Paa Hougse,

Elling Hansen øfre Qualle Loed føre 2de Widner som war Aamund Erichsen Alsager, og Guri Sølfæstfatter Hougs tuedt som begge møtte og for Klarede, at for 20 \aar/ Leden tiendte de Sal: Hans øfre Qualle, og da brugte Hand dend Løfskoug som Nu om tuistes,

eftter saadan besKafenhed Blef det øverste bytte Holdt og Kiendt for Ret, udj Kiesten, der fra og udj Gruble Waed, Huor blef Houget Et Kaars, der fra og udj Einer Hougén, Huor Blef Nedsat En march Steen, der fra Ned udj Leggere Huor blef Nedsat En march Steen, oven for Weyen, der fra og Under Weyen udj Ruus Hagen, huor blef Nedsat 1 march sten der i fra og udj indre Kandten Paa Eske flaaet, udj Ruushagen oven for Hougse Weyen

1708: 127

Huor og blev Nedsat En march steen, der i fra og Beendt Ned wed søen, Huor blev Nedsat 1 Stoer march Steen,

Eftter forbemeldte Widner og Nedsatte march Steene befindes det, at dend om tuistede Løfskoug tilKom øfre Qualle, saa Torgieldz Hougse V-Widende Hafde Houget Løf paa sin Naboes Eiendeel, og befandtes dese 2de Jorders forige skiftter, at Have Gaaed meget Kroget, Huilchet Nu wed foresKrefne Nedsatte march Steene, Er bleven Retted, saa de af Hougse meste af deris forige Egen (Egne), midtlies og de af øfre Qualle, meste Nere imod Søen Een Homle Hage, til Kom/m/ende Eilof Jonsen, for uden Nogen Hagebeinde, alle øfre Qualess mændene tilKom/m/ende, af Homele Hagen, beholder Eilof afgrøden dette Aar og til Aare tager Hand Rødder og gierde, bort paa sin Egen Grund,

Torbiøren Trones møtte og aflagde Ed at Hand Hafde hørt af hans Salig Wær fader Lauridz TrondNes at bytted Imellem Hougse, og øfre Qualle, gich af søen, udj 1 sKaarhoug \huor/ Stoed En Apfel udj, og op som meldt er, Wiederer mindtes Hand iche,

Torbiøren Erichsen eftter Edens aflegelse wandt sam/m/e ord eftter formeldte Salig Lauridz Trones, Liggeledes eftter Hans beste moder, Maritte Hougse, at bytted gich af Appelen og op igienem Roushagen,

Hellie Erichsen Hougse eftter Edens afleggelse, wandt at bytted gich af Appelen og op igienem Rougs Hagen,

Partter!! (Partterne) blev forholdt forligse!! (forligelse), En Huer eftter Andeel at suare om Kaastningen, eller om de Hafde Noget Videre at Lade protocolere, der til de suarede Ney, men War Dom begierende, baade Angaaende om Kaastninger sKoug og Eiende sKiftter eftter Nedsatte marchsteene

1708: 128

Afsagt,

Eftter die det befindes at Imellem forbemeldte 2de Jorder Hougse og øfre Qualle, Haver wæret Holdet Et meget Kroget, og V-Rigtigt sKiftte, Huor over Naboerne dend Ene dend Anden Lettelig den Ene dend Anden Kunde fornærme, saa bør det Huogede!! (Hougede) Løf iche at Kom/m/e Nogen af Partter til Pengens udgiftt, men her eftter bør Enhuer af Partterne Holde sig de i dag Nedsatte marchsteene eftter Retlig, Hougs mændene Ligner om Kaastningen mad og driche \angaaende/ for denne dag imellem, og af Pengene til mændene og Sorenskriveren 5 rd 3 mrk: betaller Hougs mændene de toe partter som er 3 rd 4 mrk: og aare Koldz!! (øfre Qualle) mændene den tredie Part som er 1 rd 5 mrk, aldt under Wiedere Louens adfært,

Ao: 1708 d: 15 Majj betiendtes Retten Paa Aastedet Biugtuedt Eftter forige til talle Paa Som/m/er tinget Nest afVigt som folj 39 Wiedere for Klarer, Angaaende dend sKouge teig Bloch hammers indløsning, der Nest Angende!! (Angaaende) gamel Kan og sKiftte imellem Biugtuedt og Bue, saa Vel og En huus mand som Aamund Bue wild sætte Paa Bloch ham/m/er teien Olle Biugtuedt til for Nermelse, De mænd som Retten Betiendte, eftter Fogden Sr: Olluf Lauridsens Anordning Er Bonde Lensmand Lauridz Bech, Iver Eidenes, Torbiøren Suendsen Alsager, Peder V-Reim, Endre Hougse, Knud Diøne, Johanes Ratteig, og Jacob Suendsen Hougs, Edsorne Laug Rettens mænd, af Kindser Wigs sKibbrede

Til Huilchen tid Olle Siuersen eftter forige tiltalle som for Er meldt, Hafde Ladet Stefne Aamund, Olle Torbiørensens og Enchen Bue, først for at imodtage Penge eftter Olle

Biugtuedtz Sallig faders Pandte bref, der nest til Et Rigtig sKiel og sKiftte, imellem bemeldte 2de Jorder, saa Vel og for dend Huusmand, Amund Bue Vild sætte udj Bloch ham/m/er teyen aldt Olle Biugtuedt til sKade, og for Nermelse

1708: 129

her imod at suare møtte Olle Torbiørensen, og Aamund Laurids: ibdm, Paa Egne, og Enchens wegne, og suarede, Olle Biugtuedt war self En Pandte mand til dend om tuistede tey, som eftter følgende breve udj Pandte Retten AnViiser, først frem Lagdes Et Pandte bref Dateret 10 Aprilis Ao: 1627: Noch Et Dito Dateret 10de Maij 1666: Item Et Dito af dato 28 October Ao: 1707: eftter Huilche Pandte breve de formendte at Niude dend om tuistede tey til Et brugelig Under Pandt, V-afWunden, og V-indløst af Olle Biugtuedt, Særdelis eftter die, dend Rette oddels Et!! (ætt?), er Pandtsættere,

Olle Siuersen Biugtuedt!! (Biugtuedt) Paa Stoed, af gamel tid at Have haftt sit Græs beide, udj bemeldte tey Huilchet Hand End Nu formendte at Niude, frem Wieste udj Retten 5 rd udj En Pung, og 1 Kaaber Kiedel til teyens indløsning, Huilche Penge Aamund Lauridzen Bue iche Wilde Anname, men refererede sig til sit Pandte bref, og Bad Olle Biugtuedt anWiese de om tuistede sKifter, med sine Widnes biurd, der Paa Olle Biugtuedt frem Kallede eftter sKrefne 3de Prou, Næfnlig Aamund Nielsen Jaastad, Haver!! (Haaver) Baardsen, og Olle Knudsen Hetlenæs, og alle trej Ens Stemig Wandt, at bytted gich Angaaende, Bloch Ham/m/er teyen, af Sal, og udj Suobech, men Bues mændene Haver iche brugt Lenger ud End udj sKræen, og Biugtetz!! (Biugtuedtz) mændene Haver brugt græsbeidet til \øg/ og Kalver udj Bloch hamer Næset, ind i KleiVen, om som/m/eren men Høst og Waar over ald teien, eftter bemeldte begge Partters begiering, Loed de for Ermeldte 3de Widner følge Laugrettet, som eftter deris AnVisning Nedsatte eftter sKrefne Widner, og march Steener, fra søen og op Imellem Biotuedt og Bloch Ham/m/er tey, udj En Kleif mit udj sKreen blev Houget Et Kors, og der fra oven og inden i Kandten Paa suartte suaed, blev Ned sat 1 march Steen, der i fra udj brechen med Sellie heesen!! Huor blev Nedsat En march Sten, der fra

1708: 130

og op i Mose Hougen Huor blev nedsat En marchsteen der i og op udj dend øfste olsKaars Weyen, Huor blev Nedsat 1 march Steen, Lidet der oven for Er Houget Er!! Houget!! 2de Kors \over Et moed i et berg/ og oven Paa berget er Nedsat En march Steen, og af dend {den} march \Steen/ Wieser ind op igi...(?) (igiennem?) En giotte!!, og under Olle Bues slaatte, saa Olle Bue Eyer oven for berget, og Olle Biug tuedt Neden for, ind igienem, fra den for bemeldte sidste march Steen, og \ind/ udj Et Lidet suaes, som sees fra Olle Biutuedz Kirseber Hage af tunet der oven for er Olle Bues slaatte, dette er det inderste suaes, men udj dend Høyeste field Nut, Eyer Olle Biugtuedt udj Høyeste Rusten saa Wiet mand seer op af tunet,

Angaaende Bloch ham/m/er teyen, bleve de om for Enede at Amund Lauridsen beholder teyen eftter sit Pandte bref og Nu Nedsatte merche udj sKræen, og saa Høyt op udj Lengden og bredden, som til foren wæret Haver, men udj Bloch ham/m/er Næset Niuder Olle Biugtuedt Græsbeide ind udj dend trangeste Kleyf, om Waaren, og uden for Kleyven {Hos} aldsom/m/er til Kalver og øg, wed den inderste Kleif er slaatte, der Aabør!! Olle Naar de \ander/ farer til Støls Eller!! (eftter?) gamle Korsmis,

af om Kaastningen betaller Olle Biugtuedt 2 rd og alle trej Bues mændene 2 rd som for denne dag til Sorenskriver og mænd betalles, Huor med alle tuistigheder denne tey og foerrefnte sKiftte Angaaende ophæves, under Wieder omKaastning og Straf eftter Louen

Ao: 1708 Fredagen d: 8tende Junj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Wadz Wærs Otting Paa Waas, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lens mand Johanes Boelstad, Endre Ellie, Olle Roe, Olle Johanes: Styve, Jacob ibdm Gullich Fandenes, Jacob Brech Huus, HalVor Biørgaas, og Peder HorVigen, Edsorne Laquettes mænd, af bemeldte Wadz Wær tinglaug med mehre tingsøgende Almue,

eftter tingetz sættelse frem Lagde Fogden eftter sKrefne Kongl: for ordninger, som aller underdanigst for Almuen blef publicerit

1708: 131

1. Dend Kongl: Aller Naadigst sKatte forordning for inde wærende Aar, af dato 2den April Ao: 1708,

2det Dend Kongl: forordning om Landtmelittien i Norge, af Dato 28 Febr: Ao: 1705:

3die Reglement: for over og under Ret betiendterne, i Norge samt deris Reyser, fortæringer, og U-mage, Paa Aastæderne og sKifter maa Nyde, Dateret Kiøbenhavn d: 24 Febr: Ao: 1708 Huilche forordninger Aller underdanigst for Almuen blef publiceret

4de Høy Edle og Welbaarne Hr: Stiftt Befallings mandens bref om de Unge mandz Kiøns forbydelse af Lægderne at Reyse, Dateret Bergen d: 30 April 1708: Huilchet bref og forbud til foren, af Lens manden Paa KirKKe [bakkene]? Er forKyndt

Johanes Olsens sKiøde Paa Et pund smørs LandsKyld udj Jorden Lij som Hand self Paaboer, udstæd af Lauritz Miltzou, Dateret 20 April Ao: 1708

Knud ArVesen Reserve Soldat Loed Læse sin bøsse Sædel Paa pladset Kidenæs, af dato 12te April 1708

Joen AsKildsen Loed Læse sin bøsse Sædel, Paa dend halve Jord Wælle, som hand self til foren Haver beboet, af Dato 28 April 1708

Knud Torbiørensens bøsse Zædel Paa 2 pd, 12 mrk smør, udj Jorden sKierven og Hægøen, af Dato 3die April 1708

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad Hafde Ved Bonde Lensmand Johanes Boelstad, og behørige Stefne Widner, Ladet udj Rette Stefne Boedtelle Niels datter, fra Berg i Esing dallen, for begangen Leyer maal, med Olle Nielsen, af Hosanger sKibbrede, Paa dend Gaard LadVigen, der fore blef paa Staaed bøeder eller Straf eftter Louen,

det indstefnte quindfolch møtte iche ey heller Nogen Paa hendes wegne, men Laugrettet og Almuen suarede, at fore Næfnte quindfolch, Eyede indtet til Bøders betalling,

Afsagt,

Boedtelle Niels datter Legges Laugdage fore til Neste ting Eller da at Lide Dom eftter Louen,

1708: 132

Hendrich Weinwig Paa Hans faders, og Sr: Hendrich Miltzous wegne, Hafde Ladet Stefne eftter sKrefne for tiende

Hellie Axelberg for tiende pro 1701 Kongens part 1 AsKe Koren der fore blef paa Staaed 1 mrk dansKe, dend indstefnte Hellie møtte og sagde at sam/m/e Aar, 1701 beKom hand indtet Koren, Ellers tilbøed Hand for dend AsKe 8 sk: Huilche hand Strax betaldte, til monsr: Weinwig, og sagde til foren at have tilbødet Klocheren, som Endelig Wilde Have 1 mrk:

Iver og Anders Breche i Bærs dallen, Huer 1 ½ AsKe \p: 1701/, møtte iche ey heller Nogen Paa deris Wegne,

Lauridz Neseim pro 1701 1 ½ AsKe, møtte iche ey heller Nogen Paa hans Wegne, Siuer Fose i Bærdsdallen pro 1702 1 ½ AsKe møtte iche

Knud Bærstad pro 1702 1 ¾ AsKe, møtte og Wed Ed for Klared dend Paa Stefnte tiende til Sr: Hendrich Miltzou sam/m/e høst at Have betaldt, der fore Hand bør være frie,

Tormoe Bærstad pro 1702 1 ¾ AsKe, møtte iche, ey heller Nogen Paa Hans wegne, Tormoe Ligeledes pro 1706 1 ¾ AsKe

Paa fore skrefne tiendes op raabelse, som skulle til Kom/m/e Sr: Hendrich Miltzou, Paa Stoed Hendrich Weinwig og Kirche Wergeren Gullich Fandenes, at fore skrefne tiende burde deellis udj alle 3de Laader, og iche allene eftter Paa Stand at følge Sr: Miltzou Paa Kongens Part,

Afsagt,

En huer af de indstefnte Paaleges til Neste tiende tagelse at betalle deris resterende tiende med 12 sk AsKen, da og Vel sKeer Ligning imellem, Sr: Miltzou, Hr: Prousten, og Kirche Wærgeren, aldt under Wiedere Louens adfært,

Noch Var [Stefnt]? Paa Hr: Proustens wegne, Endre Ellie 6 AsKer pro 99: møtte og mindtes iche andet End have betaldt, til Kirche Wærgeren Gullich Fandenes, Jon Øfsen dallen pro 99 2 AsKer, Paa Sr: Miltzous Wegne pro 1703: Mogens og Knud øfre Rasdallen til samen 1 AsKe, Anders Sævelstad pro 1703: 1 AsKe, ingen af denn: møtte, Tormoe Bærstad Paa alle 3de Loder pro 1705 1 ¾ AsKe møtte iche, ey heller Nogen Paa hans Wegne,

1708: 133

Hendrich JørneWigen pro 1705: 4 AsKer, Paa alle 3de Laader pro 1706: Hans Hermandz dallen, 1 AsKe, paa alle Laader, møtte iche Lauridz Quille Qual pro 1706 paa alle trej Loder, 6 AsKer møtte og forKlarede sam/m/e Aar iche at saae mehre End 2de AsKer, huor fore hand formeendte iche at Kunde suare tiende, Mogens Hyller Aas, pro 1706: Paa alle Loder, Tormoe Bærstad pro 1706 1 ¾ AsKe, møtte iche Hendrich JørneWigen pro 1706 4 AsKer, til alle 3de Laader, møtte iche, Siuer Fose 1 ½ AsKe pro 1706: møtte iche, Iver og Anders Bræche pro 1706 huer 1 ½ AsKe, møtte iche Anders Berie 2de AsKer pro 1706, møtte iche, Lauridz Næseim pro 1706 1 ½ AsKe, møtte iche, Hans Hermandz dallen pro 1707: En AsKe møtte iche, Lauridz Quille Qual pro 1707: 6 AsKer møtte og tilstoed, Hendrich JørneWig pro 1707: 4 AsKer, Anders Breche i Bærs dallen 1 ½ AsKe pro 1707: møtte iche, Lauridz Næseim i Exin dallen 1 ½ AsKe pro 1707: møtte iche, Paa for indførte tiende Paa Stoed Sr: Weinewig skades Løs Dom til betalling,

Afsagt,

En huer af de indstefnte som rester tiende, Legges Laug dag fore til Neste ting at møde, eller \da/ Dom til betalling at Lide Undtagen Lauridz Quille Qual, som pro 1706 iche saae, Hand frie Kiendes for tiende pro 1706: da hand for fattig doms sKyld iche formaaede at saae,

Sr: Hendrich Weinewig Hafde Ladet Stefne Lauridz Quille Qual for resterende Koren og Rettighed 7 rd 4 mrk 4 sk: for uden tienden pro 1707: Ellers beretet monsr: Weinwig iche at wilde søge hann: Wed Dom, eller føre hann: udj omKaastning, Naar hand Nu Kunde Stelle Nøy agtig Caution,

dend indstefnte Lauridz møtte, og sagde iche, \at/ wære Stefnt mehre En!! (End) med 8te dagers Warsel, og Caution Kunde hand iche Stelle, men ærbød sig at wilde betalle, med tiden og i gaard betaldte hand 4 rd

Afsagt,

Eftter die monsr: Hendrich Weinwig Nu wild søge Caution af Lauridz Quille qual, og hand dend iche Kand sKaffe, aldt saa Paa Legges benefnte Lauridz inden førstKommende Kyndelsmis, at Stelle Caution for bemeldte sKyld, aldt Under Wiedere adfært efter Louen

1708: 134

Noch Hafde Sr: Weinwig Paa hans fader Hr: Proustens wegne, ladet Stefne Gullich Andersen Brech Huus, for Resterende Koren og smaa tiende til sam/m/en 12 rd,

her imod suarede dend indstefntes quinde Guroe Peders datter, og for gaf at Paa denne sKyld sKulde wære betaldt 3de Nød, der imod til bewiis \at de 3de Nød til foren Er udquiteret/ fremlagde Sr: Weinwig En Riktig til tinge tagen Restans, dateret d: 13 Febr: 1697: Huor af sees at Gullich Andersen war skyldig 9 rd 5 mrk 7 sk: her for uden 3 mrk udj Koren, det øfrige bestoed udj Kaaster Hald Huilchet Sr: Weinwig dog iche wilde Regne, men Paastoed skades Løs betaling \og Dom/ Paa de 10 rd 2 mrk 7 sk:

Afsagt,

de 3de Nød som Gullich Brech Huuses quinde Paa Staaer Paa denne Debit: at sKulle udKorttes, kand iche sKee Eller Ansees, men eftter udj Rette Lagde til tinge tagne Restandz som er 9 rd 5 mrk 7 sk: Og Koren for 3 mrk som er til samen 10 rd 2 mrk 7 sk: bøer Gullich Andersen Brech Huus inden 15 dage betalle under Nam eftter Louen,

Børie Møchle tuedt Hafde eftter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Hellie Axel bierg for Nogle U-bequems ord, hand haver taldt Paa hans datter Herborg Børies datter, Nænflig at hun skulle wæret En horre, der hun dog Nu Er 1 Erlig Egte quinde,

dend indstefnte Hellie møtte, og Nægtet aldeellis dise ord, som skulle wære sket i drochensKab dog Hann: V-widende,

Her om war Stefnt til Prou Olle Johansen Styve og Knud øfste Dahlen, som iche er beslegtiget til Børie eller hans datter, Huilche møtte og begge wandt at Hellie war drochen, da taldte Hand u-bequems ord, om Herborg Børies datter, at Hun skulle begaaet Løes øgtighed!!,

Hellie blef tilspurt af Retten, om Hand Kunde bewiese de taldte ord, der til hand suarede Ney, og wieste sig aldeles ingen føye til diese ord at talle, men maatte wære skeet udj drochensKab, bad om forladelse baade til Børie, og Herborg Børies datters mand, Hans Aldahlen,

Afsagt,

Ihuor Wel Hellie Axel berg, Haver bedet Børie Møchletuedt og Hans Suoger Hans Aldahlen om forladdelse, for hans i drochensKab taldte ord, saa dog allige Wel

1708: 135

findes Hellie Axel berg at wære Lætsindig udj sit drochenskab, og Lidet agte Huad hans mund taller, aldt saa bøer Hand for denne Gang bøde til de fattige trej Loed sølf, og her eftter at fra Holde sig saadan Æris sKiending, Endten udj drochenskab eller fastende, under Hans æris for tabelse eftter Nam Paa bøder, og Anden Louens Wiedere adfært, inden femten dage, med Paa Løbende om Kaastning 1 mrk 8 sk:

Fogden begierede forklaring og Tings Widne om, Huorledes befandtes og Rettelig Er, med dend Lille Jordepart Træfald som sKylder Tolv marcher smør, og eftter Knud Træfald der for mord blef Refset 9 Aar leden, om udj Hans Ejer og boe skulle falde Jordegodz som oven meldt,

der Paa frem stoed for Retten Knud Træfaldz efterlatte Quinde Gundbiør Gullichs datter Træfald som Nu er giftt igien med Erich Træfald saa og Knud Træfaldz Søn Jacob Knuds: Træfald, og Krævede Gullich Fannenæs, Lensmand Johanæs Boelstad og Olluf Roe, til at for Klare hvis de wiste om det Lille Jorde Goedz som Knud Træfald som self Eyere beboede; Huor paa de Trende forbemeldte paa KræVede mænd frem stoede og En Stemig for Klarede, som de og Wed Ed til Stode at dend Lille Jord Træfald som sKylder 12 mrk smør blev dend tid Boen eftter Knud Træfald sKulle deellis og til sKylde mændene udlægges, Saa blev og Jorde partten Træfald saaVelsom Aldt Hvis befandtes i boen, formedelst dens slette tilstand, med sKyld og Geld til sKylde mændene udlagt;

huor Paa Fogden begierede tings Widne, som Vj hann: icke Kunde Wejgre, men saaledes i sandhed at være beKræftter Vj foresKrefne, Laugrettes mænd med Under trøgte Zignetter,

Ao: 1708 Mandagen d: 11te Junj begyndtes Et Almindeligt Sommer sKatte og Sage ting \med/ Wangens tinglaugs Almue Paa Waas, udj Dito Wangens tingstue, første dag med Dyrvedal og Guldferdz Ottinger, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lensmand Wiching Tivlde!! (Tvilde), Gulov Jacobs: Gierstad, Jon Knuds: Qualle, Olle Niels: Æen, Wiching Bryndels: Grove, Anbiøren Laurids: Græe, Bryndel Jons: Liland, Siuer Lauridsen Tuedte, og Størch Aamunds: Dugstad, Edsorne

1708: 136

Laugrettes mænd, af Dito Wangens ting Lav, med mehre ting søgende Almue,

eftter tingetz sættelse af Kongl: mayts: Foget, blef alle forhen Extraherede høy Kongl: forordninger Aller Under danigst for Almuen publiceret,

Lensmand Wiching Stefensen Tuilde Loed Læse Et sKiøde til Hann: ud Stæd, Paa 26 ½ [mrk] Smør udj Jorden Reque Andet tun, af dato 11te Junj Ao: 1708:

Anfind Sølfæsts: Loed Læse sit sKiøde Paa 1 ½ Løb smør udj hans Paaboende Jord Schulestad, udsted af Bøye Rafns dorpf, af Dato 4de Junj 1708:

Peder Anders: Holdem (Haldem) Loed Læse sit sKiøde Paa 1 Løb 18 2/3 mrk smør udj Jorden Lille Ringheim, udstæd af Monsr: Lauridz Miltzou af dato 4de April 1708: Eftter dette sKiødes oplæsning frem Kom Bryndel Lofthuus, og Amanglede af for indførte ½ Løb 4 mrk Smør, som hans søn Knud Bryndelsen war oddels baaren til at indløse med bøxxsel og over bøxxsel Paa ½ Løb 5 mrk Andet goedz som De agter wieder at Paa talle,

Tollef Knudsen Lod Læse sin bøxxsel Sædel Paa 3de spand smør udj Jorden Bøe, af Dato 20 Martj 1708: udsted af Hr: Christen Weinwig

Sr: Hendrich Miltzou Hafde eftter mundtlig Stefne maal for Retten Ladet indstefne Peder Erichs: Børche for Resterende 4 rd første bøxxsel Paa Peders formandz Vegne Næfnlig Siuer Anders: som Niels Hiermund Hafde ordre udj Sr: Miltzous fra wærelse at indfordre

dend indstefnte Peder møtte, og frem Wieste Hans Salig formandz Bøxsel Sædel og LandsKylde bog som ingen forKlaring om de fordrende 4 rd gjorde, tilmed blef det ey fordred da sKiftet Stoed, efter Hans Salig formand,

Afsagt,

denne sag beroer til Neste ting, til Huilchen tid, Niels Hierman og Peder Erichsens quinde udj Egen Person bør møde, til at giøre for Klaring om de Paa Stefnte 4 rd, Næfnlig Niels Hierman af Huad Aarsag hand \iche/ gjorde Anfordring da sKiftet efter Siuer Andersen Stoed, og Peders quinde om Hun iche war Witterlig at Hendes Salig mand war sKyldig, Aldt til Wiedere op Liusning udj sagen,

Lauridz Pedersen Hæve Hafde Stefnt efter sKrefne Widner til Et tings Widnes Erholdelse, om hans gaard Hæves indKiøb, af Sr: Lauridz Miltzou, i Bergen, af Wigte Waar 1707: da blef først frem Kaldet, Schach Tosteinsen Hellenes, og efter Edens af

1708: 137

Legelse, [wandt] at forleden Aar da hand war i Bergen Hos Lauridz Miltzou da sagde Lauridz Hæve, om hand matte!! (maatte) faa Kiøbe sin gaard Hæve, om hand war goed for at sKaffe saa mange Penge, Thj Hand war En fattig mand, da spurte Lauridz Lauridz!! Miltzou Huor mange Penge hand hafde til Gaardens indKiøb da sagde Lauridz Hæve ieg meener at Have 120 rd da suarede Lauridz Miltzou Kand du sKiche mig de Penge i dag, saa sKal ieg bie med dig med de andre Penge udj 8te dage, Saa bad Lauridz Hæve Sr: Miltzou bie med alle Pengene udj 8te dage, da suarede Lauridz Miltzou Kand du sKaffe mig 145 rd i denne dag saa sKal du faae gaarden, der til suarede Lauridz Hæve, at fich først Raad føre sig med sine folch, wiedere Kiøb Hørtte Schach iche imellem denn: at wære sluttet,

Suend Michelsen møtte og forKlare sam/m/e ord, med dette tilleg at Lauridz Miltzou sagde for din Sallig faders og \moders/ sKyld, sKal du faae gaarden Hæve for 145 rd og om du sKaffer mig 120 rd saa skal ieg bie med dig En U-ges tid med de 25 rd Wiedere Kiøb hørtte hand iche imellem denn: at wære sluttet,

Arve Hoversen Ullestad møtte og forKlare sam/m/e ord, at Ao: 1707: onsdagen for bede dagen Hørtte sam/m/e for indførte ord, imellem Sr: Miltzou og Lauridz Hæve,

Endre Tosteinsen Gillerhuus møtte og for Klaret at Hand war med Lauridz Hæve hos Sr: Jan Haasse Winchel, og hand Lovede at Laane Hann: 100 rd til Gaarden Hæves indKiøb, da de siden indKom til Sr: Miltzou da war Hand udgaaen, saa sagde Sr: Miltzous Kieriste du faae iche gaarden under 150 rd dette sKeede dagen for bede dagen, Ao: 1707:

Arve Haaversen for Klarede sam/m/e Ord, at bededags Aften war Hand og Torgiers sKielde war hend sKichet til Sr: Miltzou, at tilbiude Hann: Paa Lauridz Hæves wegne 145 rd for Jorden Hæve, men da wilde Sr: Miltzou have 150 rd

Mogens Reque forKlarede at om trændt 8te dage der efter, bad Lauridz Hæve [Hann:]? at gaae til Sr: Miltzou og biude Hann: 7 rd udj Caup fauch, da suarede \Sr:/ Lauridz Miltzou ieg Giør udj hans penge Jeg haver soldt Gaarden til madz Sæve, og hand skal beholde dend,

Sr: Miltzou repliceret her imod at ey Noget Kiøb blef sluttet med Lauridz Hæve, iche heller Pengene udj natura presenteret og der for uden refererede sig til Loven pag: 129: art 23:

1708: 138

At ingen Widner maa føris Paa hvis Nogen af Andens mund hørt haver efter Et Aars forløb, og der fore Paa Stoed, at dette mund Clam/m/er /: som hand dog taalmodelig haver An hørt :/ iche burde wære af Nogen Wærdie, saa som det iche efter Louen pag: 133 Art: 1ste Er sKet, Paa fredsk foed,

Lauridz Hæve [tilspurtte]? Laugrettet og til Stæde wærende Almue, om denn: iche er witterligt at hans for fædre Haver beboed sam/m/e Goedz mand eftter mand, her til Gamle mænd, Laugrettet, og til Stede wærende Almue, Ens Stemig suarede at ingen Andet Kunde mindes, End Lauridz Hæve io Er fierde mand der som Leylendinger haver beboet sam/m/e Goedz udj Hæve

Dend 12te Junj Holdtes sKatte, og Sageting med Borstrandz \og Vindnies/ Ottinger udj Dito Wangens Tingstue, og af for indførte Laugret betiendt,

Knud Laurids: Loed Læse sin Bøxsel Sædel Paa 4 pd smør udj Giere udsted af Knud Anbiørns: oven Staaende Dato

Monsr: Hendrich Weinwig Comparerede for Retten og fore gaf eftter mundtlig Stefne maal, at have Stefnt Stefen Michelsen Ringem til Widner at Anhøre, Om at Stølle Paa Afdahl, Stefne Widnerne war Knud Giere og Anders ibdm, Huor af møtte Knud Giere allene, som møtte og sagde at Hr: Prousten bad hann: self Anden Nest afvigte 4de Junj til at Stefne \2/ Michel \1/ Stefensen!! (Stefen Michelsen) Ringheim, til at Anhøre Knud Gieres ord ord!!, om huem der af denn: til foren Hafde givet Lof at Stølle Paa Afdahl,

dend indstefnte Stefen Michelsen møtte og suarede at eftter die Hand iche war Louglig Stefnt Kunde hand ey heller anhøre Nogen Widner udj denne sag,

Afsagt,

Denne sag beroer til Louglig Stefne maal bewieses at Wære dsKeet eftter \Louen/ Thj først møder ichons det Ene Stefne Vidne Knud Giere, som ey heller siger Louglig Med fiortten dags Varsel at Have Stefnt, ey heller møder det Andet Stefne Widne, som skee burde, eftter Louen pag: 34, art: 3die

Sr: Hendrich Weinwig eftter forige til talle Paa Nest afVigte Høste ting med Lensmand Wiching Tuilde hafde eftter mundtlig Stefne maal for Retten indKaldet Lensmand Wiching Tuilde, til at suare for hans Hr: faders første pretenderende af 2de Løber smør

1708: 139

udj Jorden Tuilde, der Nest for de da taldte ord som indleget om for melder Paa Nest afVigte Høste ting udj Rette Lagt, Huor til hand sig refererede, Wiedere udj Rette Lagde monsr: Weinwig Et udtog af En Kongl: for ordning Paa det forZeglet Papier No: 19ten, af Dato 30 Maj Ao: 1648, Item En tiltalle om sam/m/e Bøxel Ret, Paa sam/m/e Papier dateret d: 19tende Sept: Ao: 1626:

her om War Stefnt af Hr: Prousten til Prou, Lauridz Trondsen Gier!! Gierager \som møtte og Vandt/ at \hand/ Hørtte af Salig Michel Lirhuus, at hand hørtte at Salig her Hendrich Miltzou skulde begiert af Wiching Tuilde at bøxelen matte!! (maatte) følge Præsten af 2de Løber udj Tuilde, der til Salig Wicing Tuilde skulde suard, ach Ney fader sagde hand udj min tid wild ieg iche hørre det, i haver saa mange Jorder og \ieg/ ichons dend Ene, Lad det blive i min tid,

Noch udj Rette Lagde Sr: Weinwig En Gamel Landskylde bog som findes tegnet om sam/m/e Tuildes bøgsel, Noch begierede Sr: Weinwig at Lensmand burde udj Rette Legge, Hans Salig fader Stefen Tuildes bøxsel Sædel og LandsKylde bøger, huor med sKulde bewises at bøxelen af 2de Løber til hørtte Præsten imod 50 Aar, Item udj Rette Lagdes En bog som Salig mag: Giert Miltzou Hafde tegnet udj Ao: 1666: hafde givet 2 rd men huor fore Kunde iche sees, for det med bogstaver Er tegnet: Noch begierede Sr: Weinwig at hans Salig faders indlagde indlæg afVigte Høst maatte oplæses, som og sKeede,

og der efter førte 2de Widner, næfning Niels Windnie og Lauridz Gierager, som \begge/ møtte og efter Edens for maning og af Leggelse, Wandt \Niels Windnie/ at afVigte Høst sidst udj October, bad Lensmanden gaa med sig hen \til/ Prousten at til spørge, om hand Vilde bøxsle hann: 2 ½ pd udj Tuilde, der til Hr: Prousten suarede Naar ieg faar bøxsle af 2de Løber som mine for mænd, saa sKal hand faae dend, da suarede Lensmanden, ieg mener i bør iche have mehre bøxel En af 2 ½ pd: der til suarede Prousten ieg Will have som mine for mænd af 2 Løber, saa suarede Lensmanden, da for Staar ieg, de maa have taget sig bøxlen til, udj Præste gaarden, Eller og Prousten skulle have suaret huem haver taget sig bøxselen til, da suarede Lensmanden det maa de have gjort her udj Præste gaarden,

Lauridz Gierager Eftter Edens aflegelse wandt, at Lensmanden sagde til Prousten, at bøxelen Hafde fuldt bonde Partten indtil de Hafde taget dend udj Præste gaarden, med anden talle som hand iche kunde mindes

1708: 140

her imod at suare møtte Lensmanden Wiching Tuilde og Paa Stoed først at de gamle for ordninger, iche maatte Ansees imod Loven, der Nest tilspurtte Lensmanden, med huilche Documenter eller Rigtige bewiiser Prousten Kand beViise Retmæssig at være Komen til overbøxelen Paa 2de Løber udj Tuilde,

her imod {at} suare\de Sr: Weinwig/ iche at have Andet End udj Rette Lagde bewiiser, refererede sig Paa dend Hæfd som Louen beVilger

Lensmanden tilspurtte Paa huilchet goedz Endten Paa Latinsk skollens, eller fattighuusetz goedset udj Bergen, Eller om det er Paa bonde goedset som Hr: Prousten med Rette skal tilKomme over bøxelen paa, som hand Nu søger,

her til Sr: Weinwig suarede af det goedz som Lensmanden bewiser sig med skiøde eller \Anden/ bewiis, sig at til Kom/m/e forlanger Hr: Prousten ingen overbøxel til {goedz} men det Andet V-bøxlet Goedz indtil det opnaar 2 Løber, som hans for mænd oppe baaret haver, Paa Staar hand Endnu efter Louen

her imod Paa Staaer \Lensmanden/ at hans Wæder Part maatte udførlig \suare/ til spørs maalene og fremlege Documenter førend hand Widere Kand inlade sig udj proces,

her til Sr: Weinwig sagde ingen anden skriftlig forligelse hafde at frem lege, men refererede sig Louens hæfd, og udj Rette Lagde gamle bøger,

Lens manden Paa Stoed at der som Weder partten iche wild fremlege Documenter eller suare paa spørs maalene, da paa Staaes, at Retten hann: det wille Paalegge, og det udj protocolen at indføre

Sr: Weinwig suarede at efter die Lensmandens Salig fader iche udj modsagde første bøxsle og 3die tage at betalle, saa Haver hand iche for modet saa magtes Løse spørsmaal af Lens manden for denne Ret,

Wiedere Paa stoed Lensmanden, at Dommeren Wilde sKiøne paa om de Documenter Ere gyldige Noch til at Vinde over bøxel fra Andet goedz, besynderlig bogen, Saa og {at} Paa staaes Bogen maatte af Retten for Zegles, og blive udj Retten Eller til Stiftt Amtmanden Leveris Paa det dend Kand blive tilstæde som dend nu er, om den for Andre Retter sKulle behøves Ellers udj Rette Lagde Wiching Et udtog af Waase Regenskaber for det Aar 1648, som efter Sr: Weinwigs begiering, blef med orginalen /: efter Kongl: mayts: Fogetz fremwising :/ befunden Conform,

1708: 141

Monsr: Weinwig Paa Stoed iche at Hans Hr: faders bøger maatte forblive i Retten, Langt mindre for Zegles, saa som de daglig Kunde behøves, og \for/ huad Ret de skulde blive Paa

Stefnt skal de, som de Nu fore findes frem Kom/m/e, Noch Paa Stoed Widere Weinwig at Lensmanden burde udj Rette Legge sine gamle skiøder, hans Salig faders bøxsel Sæddel, og Landskyld bog, samt og refererede sig til Louen, pag: 306 Art: første,

her imod suarede Lensmanden, at Hand Nu icke war warslet med saadane breve, alleniste ikkons bøxelen af 2de Løber at betalle,

Monsr: Weinwig Paastoed Laudag, og Lensmanden at Legge sit sKiøde udj Retten, som hans Salig fader indKiøbte goedset efter Eller det sKiøde som hand fich da \hand/ samlet goedset til sig, og \ind/ til det sKeede begierede hand opsættelse udj sagen, til Neste ting, der Paa Lensmanden suarede at wieste icke Endten handz Salig fader hafde skiøde eller skiftte breve,

Endelig begierede begge Partterne at være fornøyet, om denne sag Kand blive og beroe til Anstundende Høste ting,

AfsKeediget,

Denne sag gives Rom til først Komende fredag som er d: 15 Junj: Klochen trej om efter middagen, til Huilchen tid Lensmand Wiching Tuilde bøer udj Rette legge Huad sKiøde, eller bewiiser hand haver, være sig bøxel bref Landskyld bøger eller Andet: det sam/m/e bør Citanten at efter Kom/m/e, til sagens Nærmere opliusning, imidler tid forbliver de udj Rette Lagde bøger udj Retten,

Dend 13tende Holdtes Sage og sKatte ting med Quitler, Boerdals, og Wiiger Ottinger udj Dito Wangens ting stue, og af for indførte Laurett biVaonet,

Hans hæderlighed Hr: Niels Weinwig Amanglede 2 ½ pd smør med bøxel og over bøxel Paa 1 Løb Andet Goedz udj Store Rochne, som Rasmus St.....sen(?) Kiøbt Haver, af Hans Hr: fader Hr: Christen Weinwig, og Amangel gjorde Hr: Niels icke Alleniste Paa Egne men Paa samtlige SødsKendes wegne,

Rasmus Bryndelsen Store Rochne Comparerede for Retten, og gjorde Amanglede sam/m/e goedz, som hand og formendte at Være oddels baaren til,

Haldoer Tormoesen Loed Læse sit sKiøde Paa ½ Løb smør udj Tuedte uden Bøxel, udstæd af Oedt Aadtsersen Soue, af Dato 11 Martj 1708:

Isach Andersen Soldat: Loed Læse sit sKiøde Paa 5 spand 1 mrk smør udj Jorden Gierager, Dateret 11 Junj 1708:

1708: 142

Olle Ingebrigtsen Kytte Hafde Ladet Stefne Lauridz Trondsen Gierager, efter mundtlig Stefne maal, til at EndtVige 5 spd 1 mrk s: udj bemeldte Gierager for Soldat: Isach Anders: som er oddels Mand og Jordrodt, Særdeelis efter die bemeldte Lauridz Tronds: for omrørtte Goedz icke haver bøxlet, men Allene for Kongl: skatter brugt haver,

Lauridz Gierager møtte icke efter 3de gangers Paa Raabelse der dog Lensmanden Hiemlede at Hand Var Louglig Stefnt:

Afsagt,

Lauridz Trondsen som efter Louglig Stefne maal icke møder Legges Laug dag fore til Neste ting at møde her imod at suare, under Et Lod sølfs bøder, og Dom at Lide efter Louen og sagens førende opliusning,

Haachen Gulfsen Lod Læse sin bøxel Sædel Paa trej spd smør udj Reimme, af Dato 2 Martj 1708: udstæd af Prousten Weinwig

Rognald sKiples 2de bøxel Sædeler Paa 2 Løber smør udj sKiple begge af Dato 5 Junj 1708

Niels Pedersen Rochne, Hafde eftter mundtlig Stefne maal ladet udj Rette Kalde, Erich Fære for hand uden tilladelse Haver houget Bragge Stouer, udj Hans sKoug, der for hand for meendte Erich burde Lide eftter Louen,

Paa dend indstefntes wegne møtte Odt Lauridsen Tachle og forKlarede eftter Erich Færes ord, at Olle Eilofs: Wælle Hafde givet Hann: forLof at hougge braggestouer, udj sin sKoug, og Wieste iche at Have for nærmet Niels Rochne,

Olle Wælle møtte og til Stoed at have givet Erich Fære forLof, at Hougge, udj sin sKoug, og Wieste iche at hand hafde for Nærmet Niels Rochne,

Afsagt,

Eftter die Olle Wælle her for Retten til Staar, at have givet Erich Fære forlof udj sin sKoug, bragge Stouer [at hougge]?, og der findes tvist Imellem Niels Peders: Rochne, og Olle Wælle, aldt saa hen Viises denne sag til Aastædet, at mand da Øyensiuflig Kand Erfahre Huem Wed braggestouernes Huogelse er for Nærmet: aldt Under Wiedere adfært eftter Louen,

Lauridz Peder!! Ronve hafde ladet Stefne /: eftter mundtlig Stefne maal Prousten Hr: Christen Nielsen til Widner at Anhøre, og der eftter tings Widnes Er Langelse, først \om/ da Lauridz Ronve eftter Hiem/m/e tings Dom til bød Hr: Prousten Penge, for gaarden Ronve, her Paa beraabte Lauridz Ronve sig Paa Jon Viche og Niels Rochne, som der til war Prou,

1708: 143

der Nest og for det 2det da Laug mandz Domen war falden at Lauridz Ronve Anden Gang bød Hr: Prousten, Ved Knud Finde Jorde goedz Paa En Anden Stæd, igien, aldt for fredelig Rolighedz at Niude, 3. At Anhøre Widner paa huad maade hans gamle fader Peder Ronve blef dreven fra Jorden Ronve, her paa beraabte hand sig Paa Rasmus Bryndelsen til Prou 4de samt om iche Lauridz Var U-møndig da goedset blev soldt Ligeledes da hans fader blev for fattig doms sKyld, dreven fra Jorden Ronve og Huor Lenge det er siden, her om blef beraabt Paa prou, Rasmus Rochne, og Knud Finde, med flere Prou som hand sagde Paa denne Post, at Kunde føre,

<at> Hr: Prousten blef Louglig Stefnt \med 14ten dagers Loulig Warsel/ til deris Widner at Anhøre, beKrefttet Lensmand Wiching Tuilde og Lauridz Gullichsen, med Ed og opragte fingre,

Eftter Paa Raabelse møtte ingen Paa Hr: Proustens Vegne, til denne sag at suare, Huor fore mand af Retten hensKichede bud til Hr: Prousten om hand til sagen wilde suare, da Loed Hr: Prousten Wed hans søn monsr: Hendrich Weinwig suare budet, at Hand holdt sig eftter Hr: Laug mandens Domb, og iche wilde suare til dette Stefne maal,

Afsagt,

Eftter die {Hr:} Prousten Hr: Christen Nielsen nu iche Vild Lade møde for sig i Retten til at Anhøre Widner til tings Widnes Erlangelse aldt sKiøndt hand er Louglig Stefnt, med 14 dagers Warsel, og Præste Gaarden er iche over Et Steen Kast fra tingstuen, saa og Pleyer dend Wellærde mand, moxen paa alle Tinge sædVanl: Lade indstefne Sager, og Ved hans søn for sig møde, som og udj diese \ting/ dage er sKeet, saa Paaleges Prousten Hr: Christen Nielsen til først Kom/m/ende d: 15 Junj Klochen trej Eftter midag her for Retten at Lade \for sig/ møde, til Stefne maalet at suare, og saa fremt hand iche Lader møde, eftter denne Laugdags fore leggelse, saa bliver Tings Widne AlligeVel udstedet,

Ragnilde Hermundz Datter med sig havende hendes Wærfader Olle Lauridsen, Hafde efter mundtlig Stefne maal, som af Lens manden og Lauridz Gullichsen blev hiemlet, Ladet udj Rette Stefne Prousten Hr: Christen Nielsen Weinwig til at betalle hende 2de Aars fortjendte Løne, som hun fem Aar Leden Haver fortjendt, Næfnlig Aarlig 8 mrk samt for det sidste Aar trøye og Pildz,

Paa Hr: Proustens wegne møtte ingen til sagen at suare, efter Paa Raabelse,

1708: 144

Efter budz sKichelse af Retten, blev af Hr: Prousten suaret, at Naar hun betaller hann: det hun for Kom, fra sine hender, saa skal hun faae hendes Løn,

Afsagt,

Hr: Prousten Legges Laugdag fore til Neste ting, her imod at suare, under Et Lod sølfs bøder, og Dom at Lide efter Louen,

Odde Nielsen, og Gullich Knudsen \Songve/ Hafde Ladet Stefne RanVes (Ronves) Opsidere Næfnlig Lauridz og Olle, for \beide/ sKoug, de Vild til Egne sig Sognve tilhørende, de indstefnte Lauridz og Olle Rongve møtte og begierede at sagen maatte Stefnes Paa Aastædet, til huilchen tid Olle Rongve og Kunde warsle sin Jordt Eyer, HøyErWærdige Bischoopen Dater!! (Docter?) Niels Randulf

Afsagt,

Denne sag hen Wieses efter fore gaaende Louglig Stefne maal Paa Aastædet, da og Leylendingerne Paa begge sidz!! (sider) haver at warsle deris JordtEyere, Paa det da efter tagen Øyen syfn, Kand Kiendes huis Ret er efter Louen,

Endre Tæsdal Hafde Paa sin!! (sine) fem V-myndige børns Vegne Ladet Stefne Knud Erichsen Dugstad, for Nogle marcher Jorde Goedz Hand haver soldt udj Jorden Fandenes, og Hans børn Ingende!! (Ingen) af Pengene haver beKomet,

Paa dend indstefnte Knudz Wegne møtte, og suarede Hans Stif fader, Størch Dugstad, at Knud Endnu iche war myndig, og ey wieste om dette at suare, til med Kunde Endre iche giøre forKlaring, Endten huor meget godz eller Penge, hans børn til Kom/m/er,

Afsagt,

denne sag beroer til Neste ting, til huilchen tid Endre Tæsdal, bør giøre forKlaring, om hans børns pretenderende Arve Loed, Endten huor mange mrk goedz Eller Penge, de med Rette Kand have at søge, da og Paa Leges Knud Erichsen, til sagen at suare Under faldz maal efter Louen

Den 14tende betjendtes Retten Paa Wangens tingstue med Bøer otting wed sKatte ting om formidagen, og Sageting om efter midag,

1708: 145

Da war af Lens manden Wiching Tuilde indstefnt Siuer Torchildsen Hæg, for hand {første} \2de/ Pindse Dag, darch!! (drach) sig drochen under Prædichen og siden trediedag giorde sam/m/e, alarm udj Rundallen

Dend indstefnte møtte og sagde udj sin ungdoms 27 aar blev for ført af Øst mænd og Andre Wener, til drochen sKab, der fore hand bad om forladelse,

Fogen!! (Fogden) Sr: Glad Paastoed at eftter die Contra Parten Siuer Torchildsen er myndig at Hand for saadan adfært, bør bøde, eftter Louen 6te bogs 3 Capt: Art: 1 Hellie brøde 3 Lod sølf, eftter die hand iche Nest Wed KierKken Under Gudz tienistes for Rettelse, haver Ladet sig indfinde, Heldst under Prædichen, mens søgt Kroe og Øll huus, som hand eftter Egen beKiendelse findes sKyldig

Afsagt,

Eftter die Siuer Torchildsen findes under Prædichen, og saa Nær til Stæde, at have drochet, Og iche søgt Kierchen, aldt saa bør hand eftter Louen pag: 900 (906?) betalle Hellige brøde 3de Lod sølf, og udj om Kaastning 3 mrk \danske/ aldt under Nam eftter Louen

Olle Iversen Kalve haver eftter mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Siuer Torchildsen, for V-Christelig tillæg, at sKulle Lagt Stefne Lag med Groe Knudz dader!! (datter), hender udj sKoug og march at bellige, der hand dog er En Erlig ægte mand,

dend indstefnte Siuer møtte og sagde at war drochen, og hafde ingen føye til de taldte ord, imod Olle Kalve, men bad om forladelse, for hans drochen skabs taldte ord,

Afsagt,

Ihuor Wel Siuer!! (Siuer) Torchilsen her for Retten beder sin Wæder Part, om forladelse for de taldte ord, saa bør hand dog for sam/m/e ord betalle til de fattige 2 Lod sølf, aldt Under Nam eftter Louen,

Dend 15tende Holdtes sKatte og Sageting med Holbøgder Otting udj Wangens ting Stue, og af for indførte Laugret betiendt,

Bonde Lens mand, Hafde Ved Siuer Quarne Ladet udj Rette Stefne Ingeri Hendrichs datter, for begangen Leyer [maal] med Reserve Soldat: Odde Gunders:, der fore blef Paa Staaet bøder eftter Louen,

det indstefnte quindfolch møtte og sagde at hender war Lovet ægtesKab, men Nu Nægter hand det, for Klaret Alddeelis indtet at Eye til bødernes aftalling!! (afbetalling), men gaar Paa bøgden at bede sit brød, med hendes 2de V-myndige børn, Huor af det første er Et ægtebarn,

Afsagt,

Ingerie Hendrichs datter bør eftter Louen betalle hendes Leyer maals bøder 12 Lod sølf, eller og at Lide Paa Kroppen, aldt inden femdten dage Under Nam, og Louens wiedere adfært, Andre til afsKye,

1708: 146

Noch Var Stefnt Olle Ols: og Inga Torbiørens datter for begangne Leyer maal med huer Andre, der fore blef Paa Staaet bøder eftter Louen,

de indstefnte møtte iche eftter Paa Raabelse, men blef suart wed Anders Neseim, at de wilde ægte Huer Andre,

Afsagt,

Olle Olsen og Inga Torbiørens datter som iche møder eftter Paa Raabelse Legges Laug [dag] for til Neste ting, da at giøre bewisligt om de huer Anden agter at ægte eller Dom At Lide til bøders betalling eftter Louen,

Odt Johansen Breche eftter forige til talle, møtte og frem Kaldede Anders Neseim, for skægetz afrivelse, og slags maal øvet Paa Hann: udj Brøllupet Paa øfver Land, det da Paa beraabte Prou Tollach (Tallach) Tambur, Er Nu udj Kongens tieniste, Paa Compag: mynstring

Anders Neseim møtte, og sagde at Have Prou, Næmfliig Jon Olsen som iche er til Stæde, men Siuer Quarne suarede eftter Jon Olsens ord, at Tambur Tollach sKulle sagt ieg tog sKieget af Odde Breche, og hand hafde det, Hans Hirt wandt sam/m/e eftter Tollach tambur ord, at hand tog skeget og for wartte det, Noch beraabte Anders sig Paa Johanes Neseims Prou som iche Nu er tilstæde,

Afsagt,

Eftter die Tallach Tambur Er udj Louglic Kongl: ærinde, og denne Sag Mest beroer, Paa hans Etdlig Widne, og Anders Neseim ey heller haver sine Paaberaabte Prou til Stæde, aldt saa bør En huer af Parterne, til Neste ting føre deris Paaberaabte Widner, og da at Anhøre Dom udj sagen eftter Louen

Arne Christophersen, og Hans Lauridz: Hafde eftter mundtlig Stefne maal Lattet!! (Ladet) udj Rette Kalde Knud Siuersen Øyen, for En baad, som Laae under hans Land, og hand brugte baaden, om dagen, Natten der eftter bar EIVen baaden bort, og slog den i Støcher, og der haver maatted betalle Penge for baaden 10 mrk: huor af der mendte Knud Øyen burde betalle dend halve Part,

dend indstefnte møtte iche men Loed suare Wed Olle Bryndelsen at hand iche hafde udtagen eller Rørt baaden siden Citanterne skildtes der fra,

Afsagt,

Knud Siuersen!! (Siuersen) Øyen bør til Neste ting møde, og suare til dene Sag under Straf eftter Louen,

Angaaende dend sag Imellem Hans Velærwærdighed Prousten Hr: Christen Nielsen Weinwig, og Lensmand Wiching Tuilde som til i dag er given Rom, Comparerede Sr: Hendrich Weinwig og refererede sig til forige udj Rette Lagde, Og War Dom begierende,

Lensmand Wiching Tuilde udj Rette Lagde Et sKiøde dateret 30 September 1691: hans Salig faders Andre sKiøder, bøxel Sædel eller LandsKyld

1708: 147

bøger wiste hand iche at finde, Ellers Kand hand iche Nægte, at Hans Salig fader io haver betaldt første og 3die bøxel af 2de Løber og LandsKyld af 2 ½ pd, Noch udj Rette [Lagde] Lensmanden sit indlæg af dato 14tende Junj 1708: Ellers berettet Lensmanden at Have arvet det øfrige goetz udj Tuilde med bøxel og over bøxel, Huilche breve hand Nu iche Kunde finde,

Sr: Weinwig Paa \Stoed/ at det udtog af de gamle RegnsKaber, iche Kunde wære Krafttig at imodsige dend Gamle Hæfd, hans Hr: fader haver haft Paa bøxelen af de 2de Løber udj Jordan Tuilde, Wiedere Paa Stoed Sr: Weinwig, at Lensmanden eftter seeniste Paalegelse, maatte udj Rette Lægge sKiøde Paa det øfrige Eyende goetz udj Tuilde med bøxel, og over bøxel, der til Lensmanden suarede at hand iche wieste huor de øfrige sKiøder eller sKifte breve findes,

Partterne blef tilspurt om de Wiedere Hafde at udj Rette Legge Eller at lade protocolere, der til de suarede Ney, men Paastoed Dom, og mons: Weinwig Paa Stoed at Lensmanden maatte betalle processens om Kaastning,

Afsagt,

Ihuor \Vel/ at hans ærwærdighed Prousten Hr: Christen Nielsen Paa Staaer, udj sit indleg afVigte Høste ting, som og Paa dette ting for Retten er oplæst, dateret 17tende 9br: 1707: at Lensmand Wiching Tuilde skulle betalle første bøxsel af dend U-frælselig til flytte Jord Tuilde, for 2 Løber smør, Lige saa forKlarer dend WelErWærdige mand udj sit udtog af Salig formændz bøger Dateret 12te October 1707: at sam/m/e bøxel eftter Salig formændz bøger

skulde følge Præste bollet efter forligelse imellem da værende Præst Sal: Hr: Hendrich Miltzou, Olle Gierager og Michel Lirhuus, og siden fuldt Præste bordet fra 1648: efter indlægetz wiedere formeld af oven Staaende Dato, men {men} som Lensmanden suarede og begierede opsættelse, til Neste ting, og hans WelErWærdighed, efter seeniste Paaleggelse, iche Kand producere dend da Paaberaabte forligelse af begge Partter under skreven, men udj dend Sted producerede 2de Gamle saa Kaldede LandsKyld bøger, som iche høyere i denne sag Kand Ansees End Klade bøger, saa som de findes over Strøgen og Maculerede, wild dog der efter winde over bøxel fra 2 ½ pd til 2 Løber udj Tuilde, og bewiiser iche paa hand!! (huad?) slags goedz over bøxelen (overbøxelen) sKal være Paa, saa og produceris til dette ting En Gl: forordning dateret: 30 Majj 1648 som iche imod Louen Kand Ansees, til med produceris Copie af Et indleg Dateret: 19tende Septembr: 1626; men der om er huerchen Dom Eller forligelse fremlagt, Hour!! (Huur) fore det ey heller Kand ansees, Efter Huilche frem Lagde Documenter Hr: Prousten wed sin søn monsr: Weinwig Kraftteligst, Paa Staar at winde over bøxel!! (overbøxel) Paa mehre End 2 ½ pd indtil 2de Løber udj bemeldte Jord Tuilde, og Lige saa Vel som Hr: Prousten efter sin Paastand, Søger over bøxel (overbøxel) Paa det hann: iche Kunde til Kom/m/e, efter saadane bøger som med bogstaver iKons findes tegnet: og at være betaldt 2 rd men huor for \det/ erfundes iche hos sat, Lensmanden Wiching Tuilde har og udj Rette Lagt: Et udtog af RegnsKaber slutet d: 29 April 1649: som \med/ dend fremwiste

1708: 148

Original findes Conform, Huor udj meldes at da værende Præste bord haver vært 2 ½ pd, og iche haftt over bøxel (overbøxel) Paa mere, men Wiching Bryndelsen da at Være bøxel Raadig for det Andet goedz udj Tuilde, men over aldt dette Kand ieg som under Dommer iche \Vige/ fra Louen pag: 306: Art: 1ste samt Louen pag: 800 7de Art: med flere Louens ord om hæfd, Heldst efter die Lensmand Wiching Tuilde iche for denne Ret har bewist at dend hæfd, som Præste søger Paa bøxel, og over bøxel haver inden 20 aar til tinge Wæret Paataaldt, men Kiendes for Ret at bøxelen her efter for 2de Løber udj Tuilde \Wed Gaardens Ledig blivende/ bør følge Prousten, \og/ efter Komende Præster paa Waas, \og/ efter die Hr: Prousten for denne Ret \iche/ har bewislig giort huad slags goedz Wiching Stefensen bør bøxle, eller betalle bøxel for, og der befindes at Wichins!! (Wichings) moder Anne Olsdatter som er Enche, bruger End nu, halve gaarden Tuille!! (Tuilde) som er 2 Løber, Aldtsaa Kand \ieg/ iche følge hans VelErwærdighedz pretention, at Lensmanden Wiching Tuile!! (Tuilde) \Nu Strax/ bør betalle bøxel af 2 Løber førend hans moder gaarden Louglig opsiger eller dend i Andre maader Ledig worder, Ti da bør Præsten til Waasse Præste giæld søge Huis hand med Rette efter hæfd til Kom/m/er, de Paa Stefnte ord som er falden af Lensmand Wiching Tuilde bør iche Kom/m/e Nogen til Nach deel, de udj Rette Lagde bøger Leverer Hr: Prousten self for Andre Retter om Paa Anches, OmKaastringerne ophæves Paa begge sider

Sr: Lauridz Miltzou Loed Læse 2de sKiøder det Ene udsted af Sr: Mortten Coch, og Sr: Hans Flindt, Paa Noget Jorde goedz paa Waas, belligende, dateret: 9 Decembr: 1707: det Andet dat: 22 Julj 1707:

Lauridz Ronve forlangede tings Widne om for indførte 4re Poster

her imod møtte Paa Hr: Proustens Wegne {møtte} hans søn Sr: Hendrich Weinwig som til dend første Post iche Negtet, at Lauridz Ronve /: med 2de mænd Jon Wich og Niels Rochne :/ efter hieme tings Domen tilbød Penge \84 rd/ for gaarden Ronve, og de blef 2de gange Paa bordet \optællet/ men efter die de wilde Stefne til Laugtinget blef pengene iche Annamet, til med wilde Lauridz ey heller betalle skylden til de fattige, til \dend/ 2den Post suarede

mons: Weinwig at Knud Finde eftter Laugmandz Domen war falden, og Nogle dage førend hand \Lauridz/ Reyste til Christiania, til \bød/ Hr: Prousten andet goedz udj Steden for Ronve, Huilchet tilbud hans fader iche Kunde Antage førend hand fich Raadføre sig med øfrigheden Paa de fattiges Wegne

1708: 149

Knud Finde forKlarede same hand med Ed wilde Stadfæste, at hand Paa Lauridz Ronves wegne \tilbød/ Hr: Prousten Andet goedz, og blef suard af Hr: Prousten, som før ermeldt, at Hr: Prousten først Vilde Raadføre sig med øfrigheden, førend hand de fattiges goedz Kunde afhænde til \den/ 3die Post suarede mons: Weinwig, at dette war sKeet førend hans her fader fich goedset udj Hænder, Kunde dog iche nægte at Lauridz udj \de/ tider war V-myndig, Rasmus Bryndels: som til prou war Næfnt: war bleven suag og iche møtte, 4de At Lauridz Ronve war V-myndig da goedset war soldt og \da hans/ forder!! (fader) for fattig doms sKyld blef dreven fra Jorden, dette bewidnede Michel Houge, og Lauridz Himle som er Gamle mænd, og Hr: Prousten, Stoed udj Rette med Peder dend tid, der til mons: Weinwig suarede at Hans fader Stoed udj Rette Paa hans Salig Sogne Præstes Wegne, Noch for Klarede Peder Ronve, at hand for same uddrivelse fra Jorden sKyld iche Paa Aar og dag gich til Aldters, blef dog siden forligt for uden at Staa Aabenbare sKriftt, dog uden Penges udgiftt, dette Lauridz Himle og Michel Houge Stædfæstede, mons: Hendrich WeinWig til spurtt Peder Ronve, om hans fader Hr: Christen war sKyld udj at Peder iche gich til Aldters i Aar og dag, der til Peder Ronve suarede Ney, men det sKeede \af/ forharmelse, at hand saaledes skulde quitere Hans oddels iord!! (jord), for Wan magt sKyld, og for Hr: Christen gich udj Rette mod hann:

her paa Lauridz Ronve war tings Widne begierende, som saaledes for Retten \Er/ passerede: Kand Vj beKræfte, under woris brugelig og witter!! (witterlige?) Zignetter

Lauridz Bøe Loed Læse sit sKiøde Paa 5 spd smør udj Jorden Bøe, Dateret 15 Junj 1708: udsted af Peder Lemwig,

Knud Finde Hafde eftter mundtlig Stefne maal Ladet udj Rette Kalde \Joen Siuersen Lunde/ for hand Nest for PaasKe udj fasten, da ind Kom Jon Lunde Paa Finde udj Knudz Huus, og over faldt hann: med houg og slag og U-bequems sKieldz ord, samt drog Knif til Knud Finde, Siuer Quarne møtte og forKlarede at Jon Lunde blef af hann: allene Warslet, da suarede Jon Lunde, at der som Knud Finde Vilde Hann: Noget, saa burde Hand Stefne Hann: til Hans Wærne ting,

Jon Lunde møtte iche ey heller Nogen Paa hans Wegne, til sagen at suare,

Afsagt,

Knud Finde Haver at Stefne Jon Lunde som boer uden ting lauget med 4re U-gers Warsel, da bøer Jon Lunde møde til dette ting Widner at Anhøre, Under Louens biudende Straf, og Widners førelse om hans adfært eftter Louen

1708: 150

Ao: 1708 d: 16 Junj Holdtes marche sKiel imellem Rasmus Nesthuus, og alle fiere Ulles Staedz!! (Ullestads) opsidere Næfnlig Lauridz Gullichsen og Lauridz Olsen, Huis Eyere Er Dom KirKKe benificeret Præste boels goedz, Paa huis wegne Compareret: Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Paa Embedz og Kongens godz, Torgils A\n/finnedsen og Ove

Hoversen, Ulles Stad, Jordroedt og Eyer Sr: Hendrich Miltzoe som Personlig møtte, Laugrettes mænd til dette marcheskiel, Er af Kongl: mayts: fore Næfnte Foget til Næfnt efter sKrefne mænd Lensmand Wiching Tuilde Madz Torbiørensens Sæve, Gulou Gierstad Anbiøren Græe, Wiching Groue og Olle Æen, Edsorne Laug Rettes mænd af Wangens tinglaug,

Til huilchen tid Rasmus Arnesen Nesthuus \med sig havende Jacob Berie/ Hafde til i dag, og forige ting Ladet udj Rette Stefne fore Næfnte Ules Stadz opsidere for U-Louglig skoug hugster og om Kaastningers Erstatning, for det de Haver houget udj bemeldte Ullestadz tey, dog Høyere op, End hand formeendte Prou og Widner skulle Kunde Widne og besande.

da begaf Vj os samtlige at eftter see for bemeldte Ullestads sKouge tey, Huor udj Ulestadz mændene Haver Eyet sKougen og Rasmus Nesthuus græsbeidet, og begyndes først same sKouge teys mærche Neden fra, Lidet Støche fra Wandet, op eftter Hvor Salle Groe Paa Vestre side og Ulles Stadz gielletz Elf paa Østre side Løber sam/m/en, og War imellem Parterne ingen Stridighed, der om, at Salliei Grof Paa Westre side, og UllesStadz gillet Paa Østre side io war Rette Gamle merche Paa bredden af Ulles Stadz tey, saa Høyt op, som teyen burde Naae med Rette, men tuistigheden og træppen bestaar der udj at Rasmus Nesthuus, til Egnede sig det hand i mange Aar haver brugt, som Var fra tam/m/els fos Wadet, Paa Westre side, og til Sydost at regne sKroet over teyen, til Ullestadz Stadz!! Elf og Gield, i En huog!! (houg) Kaldes merches Hougen som træcher Noget Høyere op End Lige for tamels fos Wadet, men opsiderne Paa Ulles Stad, paa Stoed at merchet træchte sig høyere op, imellem dise 2de Elve, End Rasmus Nesthuus fore gaf,

der Paa Rasmus Nesthuus, førte eftter skrefne Widner som Eden blev for Klaret, Næfnlig Siuer Sættre, som er En Gamel mand 72 Aar møtte og for Klarede at være sødskende barn til Rasmus Nesthuus quinde, at om trændt 48 Aar Leden, da tiendte Hand Salig Olle Nesthuus \da gich skifttet/ fra Tammes fos Wadet, og op Eftter oven for, og Ulles Stadz mændene Neden for til Groene eller \der/ Ellvene Løber til sam/m/en og alle dage brugte Nesthuus manden Græset \i dend og flære teyer, Lidve!! (Lødve) og Findes teyen/ og Ulles Stadz manden sKougen men om Noget merche Paa Østre side wieste hand indtet om udj de tider Widere wiste hand iche eftter til spørgelse at for Klare

1708: 151

Olle sKougstad \Nest/ Sødskende barn til Rasmus Nesthuuses quinde, \møtte og/ Wandt at om trændt 37 Aar leden tiendte hand, Salig Olle Nesthuus, og da Var \1/ Karel Paa 24 aar, da gich Hand op i sKougen, med sin Huusbunde, same Windter førend Salig Olle Nesthuus døde, sagde hand til Olle som da war hans dreng, byttet imellem mig og Ullestadz teyen, gich af tammes fos Wadet, og i mærches Houg, huor En fure Stod, og \i/ sam/m/e fure skulle være mærchet med 1 Kors, men eftter til spørgelse af Retten, sagde hand iche at Kunde mindes om Paa bemeldte fure war Houget Kaars, om Wiedere Gloppe eller merche hørte hand iche af Hans Sallig Husbonde, ey heller Wieste at giøre froKlaring!! (for-) om,

Lauridz Glyme møtte og forKlarede at være \sød/sKende barn til Rasmus Nesthuus, wandt eftter sin Salig fader, Tormoe Glyme, at det øverste merche Paa Ulles Stadz teyen Gich Paa dend Westre side, udj tommes fos Wadet, og i mærches houen men Wieste, iche Wist, Huor det Var, førend Rasmus Nesthuus self syfnte Hann: at udj En fure war houget Kors, Wiedere Wieste hand iche,

Peder Ronve møtte og Var V-beslegtiget til begge Parter wandt at om trændt 16 Aar leden, gich hand med, Madz Sæve, \Salig/ Matias Windsand, og \Sal:/ Erich Rogne, da sagde den Sallige mand, Matias Windsand at Ulles Stadz teyen, skulle iche Stræche Lenger op End udj tommes fosen, men Huor det Egentlig war Wieste Hand iche, dog Pegede de imod West, Thi de Stoed Paa Ham/m/eren af Lødves teyen \Ellers/ og til foren Hafde hand hørt at alle teyer

skulle gaae lige Høyt, og Wiedere hafde hand høret eftter \Gamle folch eftter/ Lauridz Ullestadz tilspørgelse, at teyen Gich fra fiæren og op saa Langt udj øverste braat som de Kunde see af fiæren, dette hafde hand hørt eftter hans gamle fader Knud Ronve, og flære gamle mænd, dette Rasmus Nesthuus wedstoed at have hørt af Aser Suor Som og er En Gamel mand,

Lauridz Hage Wandt eftter hans madmoder som hand frem aaleden!!, tiendte Rasmus Nesthuus udj 4re Aar, da fuldte hand hans madmoder i skougen, da spurttte Hand hender om Ulles Stadz mærche, da suarede hund, udj tammes fos Wadet, og siden flæechet hand Næver oven for, og Torgils Ulles Stad Neden for, og ingen Anchede der paa, dette Torgiels Ulles Stad iche mindtes at Være sKeet

her imod at suare og til fore Næfnte Widners anhør, møtte alle 4re Ulles Stadz mændene, og samtlig suarede, at de iche war stefnt til Nogen omKaastrings Er Statning, men Wel til sagen at Suare,

Stefne Widnerne møtte iche, men blef foregiben at Bryndel Leque, som Var det Ene War i Bergen, og Christen Rogne møtte iche, sam/m/e mænd hafde Stefnt til Prou eftter skrefne mænd, Næfnlig,

Lauridz Lødve udj Souger!! (Suoger) skab med, Lauridz Gullichsens quinde, forKlarede, at Have hørt \af/ gamel Salig Siuer Mølster, at Ulles Stadz teyen gich Lige saa høyt som Lødves teyen, og Lødves teyen Stræcher sig Lige saa høyt udj Rousten som de Kunde see af fiæren, men tommes fos Wadet skulle \iche/ være udj denne tey, Hann: af Witterligt førend Rasmus Nesthuus hann: det sagde,

1708: 152

Erich LødVe møtte og sagde at Have hørt af Hans Stif fader \Anders/ som War En Gamel mand at alle teyer skulle gaae Lige høyt, Wiedere Wieste hand iche,

Iver LødVes teyen, som Louglig war Stefnt: af Schach Helles næs, og Jon Jørgensen Reque, Loed suare Wed Lauridz LødVe at hand hafde Wist Lauridz Gullichsen, mærchet, som blef eftter seet og befandtes eftter øfverste Rousten, som mand Kunde see \Ned/ i fiæren

Knud Finde møtte og Wandt at førend marche gangen sKeede Paa Findes teyen, da sagde Rasmus Nesthuus, at alle teyerne gich Lige høyt og sam/m/e Wandt Rasmus da marche gangen War Paa Findes teyen Ulles Stadz mændene spurttte Rasmus, om LødVes teyen siden den tid war ophøyet, eller for nedret der til hand suarede iche at mindes

Jon Qualle møtte og Wandt Eftter hans Salig faders ord, at Sal: Størch Mølster sagde til Hann: at alle teyer gich Lige høyt

Suend Baadhuus møtte og Wandt at Siuer Mølster om trændt 31 Aar leden sagde {Siuer Mølster} til hann: at alle teyer gich Lige høyt, og det sam/m/e haver Sal: Lauridz Ystad og Johanes Oppeland, Wed Ed for Klaret, da marche gangen Stoed Paa Findes teyen,

Da Vi war Paa Aastedet wed tommes Wadet blef Rasmus Nest Huus til spurt om der eftter blef fundet Nogen Gloppe Eller march steen, der til Rasmus suarede Ney, men det eftter som hans formænd haver brugt, og gameldt Can,

Lauridz Himle som Er En Gamel mand, sagde aldrig at Have hørt at {udj} tommes fosen skulle wæret kaldet udj dene Egen (Egn), men inden for Mølsters teyen, Kaldes tommes fosen, Ellers hørtte hand ofte at Olle Ulles Stad Anchede \?./ at Hand iche Nød Ulles Stadz teyenes Rette bytte, udj Høyden,

Wiedere Windner!! (Widner) Hafde ingen af partterne \eftter tilspørgelse/ at Lade føre, men Rasmus Nesthuus beKlagede at Ulles Stadz mændene V-Louglig Haver houget oVen for tomes fos Waden uden Hans minde eller samtøche, her imod Lauridz Gullichsen suarede at afVigte Windter Et Aar leden da Wieste Iver Løves!! (Lødves) teyen \hann:/ baade det øverste og Nederste merche udj Ulles Stadz teyen \og der over haver de iche houget eller

brugt,/ men Wed Eftter siufn fandtes ingen Gloppe eller marchsteene \huerchen/ oVen for, Eller Neden for, af de om tuistede sKiftter, wed tom/m/es fos Wadet, og merches houen Kaldet,

Iver Lødves teyen møtte iche, men Loed suare Wed Lauridz LødVe, \som meldt er/ at hand hafde Anvist Lauridz Gullichsen Ulles Stad sKiftett, det sam/m/e for Klarede Schach Hellenes, at Iver {for} Sagde, da Hand Stefnte \2det/ Hann: og \1ste/ Et Andet Stefne Widne,

Lauridz Ols: Ulles Stad forKlarede at udj 23 Aar hand haver boet Paa Ulles Stad {for Klarede at de udj alle} \haver de alle/ dage haftt Anche

1708: 153

Paa sam/m/e sKiftte, og for Wan magt Kunde de iche Stefne, Thj Rasmus Nesthuus giorde forbud, og self tog det bort, saa de ingen Ret i saa maade Kunde Niude, \Alle/ diese \Ulles Stadz/ Leylendinger beKlage sam/m/e deris Wan magt, og fattig dom, at de iche imoed Rasmus Kunde udføre proces, førend Nu forleden aar Rasmus Nesthuus self Stefne,

Fogden Sr: Glad Paa Stoed, Paa det Benificerede goedz at Ulles Stadz teyen burde gaae Lige saa Høyt som LødVes teyen,

Sr: Hendrich Miltzou som Jordtrot for begge Jorderne, undtagen dend halve Jord Ulles Stad, som er benificeret Bergens Dom KierKKe, til Stoed og tillod Ulles Stadz opsidere udj dend øverste Roust, at Niude og bruge, Huilchet Er Lige saa høyt op som LødVes teyen, og Sr: Miltzou siufntes at Ulles Stadz opsidere Wed sam/m/e tey er mehre for nærmet, af hans Leylending Rasmus Nesthuus, End hand til foren Kunde tængt, der fore hand som før Ermeldt, tillod at Ulles Stadz teyen, her eftter sKulde Gaae Lige saa høyt op, som LødVes teyen, og det eftter Louglic Nedsættende march Steene, Paa det ald tuistighed her eftter Kunde ophæves,

Parterne blef tilspurt om de Wiedere udj denne sag Hafde at Lade protocolere, der til Jacob Berie Paa Rasmus Nesthuuses Wegne, og Ulles Stadz mændene Paa Egne Wegne suarede Ney men war Dom begierende,

Eftter deris Kongl: mayts: Aller Naadigste Reglement: Dateret: Kiøbenhavn d: 24 Febr: Ao: 1708, og den 9de Art: tilhold, begyndtes denne Sag fore Staaende 16tende Junj Næfnlig Rettens betiendter Reyste fra Wangens tingstue om morgenen Klochen Siuf, Kom til Aastædet Nesthuus sam/m/e dag om trændt Klochen half Thj: der paa til skougs, og Endtes sagen om trændt toe, om Natten, til Kom/m/er saa Kongl: mayts: Foget for sin Reyse, V-mag sKydz, og fortæring eftter die hand af parterne, Paa sit Embedz Wegne War begiert at møde 3 rd huer Laugrettes mand for deris U-mag: 24 sk: er 1 rd 3 mrk: SorensKriveren Eftter bemeldte \Aller/ Naadigste forordnings 4de og 5te Art: for dagen toe rd for fortæring dagen eftter til sit Huus, 4 mrk dansKe, for sKydz Paa 2de Hæster 2 ¾ mil, pretenderis ichons 2 mrk Er til samen 7 rd 3 mrk:

Afsagt,

Eftter de førte Widner, og denne om tuistede skouge teyes Rette over weyelse, finder Vj Lige saa Wel for seelse, hos Ulles Stadz opsidere som hos Rasmus Nesthuus, udj det de iche for længst Haver paa Stefnt deris Egen sKade, men uden Ret Widende brugt udj dend øfste sKouge tey, som Nesthuus manden sig og har til Egned, da eftter die JordRotten mons: Hendrich Giertzen Miltzou her for Retten tillader de flæste førte Widners ord, Næfnlig, at Ulles Stadz teyen skal gaae Lige høyt op, som LødVes teyen, Aldtsaa bør det der Wed forblive, og Kiendes det for Ret at marchesteene bør Nedsættes, fra Solei Grofven, Paa dend Westre side, og til Ulles Stadz gillet Lige beendt over LødVes byttet Paa dend Østre side, og det Nederste bytte at forblive, som af Gam/m/el tid imellem begge ElVene, bredden Paa teyen opigienem, dog at Ullestadz opsidere, iche for hindrer Rasmus Nesthuus eller hans eftter Kommere, deris hid indtil brugte, Støels Recher (Reche), Støel eller beide, af fore Staaende

OmKaastrninger, betaller Ullestadz mændene huer fem march dansKe, og Rasmus Nesthuus 4 rd 1 mrk: der af Kommer

1708: 154

Paa Kongl: mayts: Foget, eftter die Rasmus Nesthuus saa Vel som de Andre partter Hann: Paa sit Embetz Wegne Haver begiert trej Rix daller, huer Laugrettes mand for deris U-mag, og besuering 24 sk: er 1 rd 3 mrk, SorensKriveren eftter forhen Specificerede Aller Naadigste forordning, for U-mag sKydz og fortæring trej Rixdr Er tilsamen 7 rd 3 mrk som inden 15ten dage Under Nam eftter Louen bør betalles,

Ao: 1708 d: 13 Julj Holdtes Almindeligt Sommer sKatte og Sageting med Jondahls sKibbredz Almue Paa dend gaard, Gundtuedt, tilstæde Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, Paa WelEdle Hr: Assesser Hans!! (Hansens) Wegne, monsr: Peder Jensen Smit Bonde Lensmand Lauridz Drage, Evind Wadsel, Lauridz Samland, Lauridz Traae, Torchild Eye, Olle Audestad, Samson Samland, Engel Bache, og Lauridz Oudestad Edsorne Laugrettes mænd af Jondahls sKibbrede, med mehre tingsøgende Almue,

eftter tingetz SædVanlig Sættelse af Kongl: mayts: Foget, blev Aller Underdanigst Læst og for Kyndt deris Kongl: mayts: Aller Naadigste forordninger som forhen Paa Waase som/m/er tinge findes Antegnet Paa folj 131:

Monsr: Peder Jensen Smit Hafde Wed Bonde Lensmand Lauridz Drage og Lougl: Stefne Widne, eftter mundtlig Stefne maal Ladet indstefne Jacob Pouelsen Breche for ødVet!! (øvet) slags maal Paa Lauridz Biercheland,

dend indstefnte møtte og sagde sig iche der af at Wiede, her om War Stefnt til Prou Niels Biercheland og Knud Dæggrebreche, Item Jacob Ols: QualVig her af fremkom

Niels Biercheland, og eftter Edens aflegelse, Wandt at om!! (for?) 6 Aar leden, war hand med for bemeldte Jacob Breche, og Lauridz Biercheland Hour!! (Huur) dette skulle sKeet, da Hørtte hand de trættede om deris Sætter Støel, men slags maallet Wieste Hand indtet om, for Hand War druchen,

Knud Dæggre breche møtte og eftter Edens afleggelse Wandt, at da Jacob Breche og Lauridz Biercheland Kom udj baaden, da sKuede Jacob Breche Lauridz Biercheland over Ende, i baaden, og hand med Jacob Ols: sKildte denn: Strax fra huer Andre, Thj de ware druchen, der paa sof Jacob Breche og Lauridz Biercheland, men Knud og Jacob Ols: Roede 1 ½ mil, Wiedere mindtes Hand iche,

Jacob Ols: eftter Edens aflegelse, Wandt sam/m/e at Hand saae at Jacob Breche Skuede Lauridz Biercheland oVer Ende i baaden, og Hafde hann: fat udj sKuldrene, indtil Knud Dægre bræche og hand som begge ware Eddrue, sKildte denn: fra huer Andre, Thj de trej ware druchne,

Monsr: Peder Jensen Paa Stoed at Jacob Breche burde bøde for hand skuede Lauridz Biercheland, eftter de 2de Widners forKlaring,

Afsagt,

Ihuor wel de 2de Widner for Klarer at Jacob Breche sKuede Lauridz Biercheland, over Ende i baaden, og Sr: Peder Jensen Paa Staar at Jacob Breche burde bøde for JordsKuf, mens saa dog alligewel forKlarer Widnerne at dette sKuede [skede]? udj druchenschab

1708: 155

Hour!! (Huor) fore Er agtes for billigt, at Jacob Pauelsen Breche, bør bøde for denne adfært Paa baaden, 3 rd aldt inden femten dage Under Nam efter Louen,

Christopher Siuers: Eye, Hafde Ladet Stefne Iver Ivers: og Peder Peders: TørVigen for de uden Hans minde haver houget udj Hans sKoug, der fore hand Paa Stoed de burde betalle sKougen, og der for uden Paa Stoed monsr: Peder Jens: bøder efter Louen,

de indstefnte møtte, og til Stoed Iver Ivers: og Peder Peders: at de afVigte Waar, Laae Wær fast under Eyes Landet, da Hougede Iver trej: og Peder fiere smaae Færings Aarer, og det Paa Christopher Eyes trøst, at Naar de fandt Hann: wilde de fornøye Hann: for huis Ringe Aarer de Hougede,

Iver og Peder TørWigen forligte sig med Christopher Eye, at de huer sKulle giøre Hann: 2de dags Arbeid, og betalle hann: om Kaastningen, huer med 12 sk: her for uden protesterede Sr: Peder Jens: at de Endten burde bøde deris 3 mrk efter Louen, Eller og udj Andre maade Ansees, her imod Peder Peders: suarede at hand war U-mage og hans fader Wieste indtet af, at hand hougede Aare træerne, Iver Ivers: og Peder Peders: forligte sig goed Villig for Retten at betalle til monsr: Peder Jens: huer trej rixdr Huor Wed sagen beroer

Ao: 1708 Løver dagen d: 14 Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Østensøe sKibbredz Almue, Paa dend Gaard Sandven, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Laurids: Paa WelEdle Hr: Assesser Hansens Wegne Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Olle Lars: BerVen, Suend sKeie, Jans!! ibdm Olle Ingebrigts: Moe, Niels øfre Wig, Tostein Meedhuus, Lauridz Wangdal, Lauridz Michelsen Nesthuus, og Tormoe Lepsøe, Edsorne Laugrettes mænd, af Østensøe sKibbrede med mehre ting søgende Almue,

efter tingets sættelse af Fogden blev [for]hen Antegnede Aller Naadigste forordninger, Aller Underdanigst for Almuen Kund giort og forKyndt

Suend sKeye Loed for Retten oplæse Et til Hann: udgiVen sKiøde Paa En deel Oddels Ret udj Jorden Steene Dateret 15 Febr: 1708:

Sr: Peder Jensen Wed Bonde Lensmand og Stefne Widner Hafde Ladet Stefne AsKild og Dreng Stoer Aase, for begen!! (begangen) slags maal med huer Andre,

de indstefnte møtte og sagde sig iche at Wiede af Noget slags maal, her om War Stefnt til prou, Michel og Siuer Biotuedt, de indstefnte berettede self, AsKild sagde at Dreng Wilde opsætte En smedie Paa hans Grund og slaatte, og da hand det Wilde forbiude, drog Dreng hann: udj Haaret og slog hann: i marchen, Dreng her imod for Klarede, at AsKild Wilde Kaste hans opbygte smedie Ned, og hand Wilde forbyde hann: det, saa tog AsKild hann: i haaret, indtil Siuer og Arne Biutuedt Kom og sKildte denn: fra huer Andre,

Siuer Biugtuedt, og Haaver Rychen, Paa Arnes Wegne møtte og forKlarede at de Kom til gaaende og Saae, at Dreng og AsKild Stoer Aas Laae \Paa Marchen/ og hafde

1708: 156

Huer andre med Hænder udj Haaret, og de Laasnede deris Hænder, og skildte denn: fra huer Andre, Thj det var imod quelden i skumtningen, men huem af denn: der først begyndte Wieste de iche,

Sr: Peder Jensen Smit Paa Welbyrdige Hr: Assesser Hansens Vegne Paa Stoed at efter som Askild og Dreng Aase, self for Retten beKiender at have haft Haargreb med hin Anden, som og Nu med 2de Widner bewiises, saa refererer hand sig til Louens 6te bogs 7 Capt: 8tende Art: huor efter hand Paastaar de huer bør bøde 9 rd,

Afsagt,

Efter de indstefntes Egen beKiendelse, og Widnernes forKlaring bør Askild og Dreng Stoer Aas, Efter Louen pag: 930: Art: 8tende bøde for Haargreb øvet Paa huer Andre, næfning begge 3de Sex Loed s: aldt inden femten dage Under Nam efter Louen,

Efter forige tiltalle Paa Nest afwigte Waarting Hafde Sr: Smit Ladet Warsle Haaver i Wig, med sine Widner, at bewiise, at Jacob, og Jon Wines, med Lauridz Loehnte over faldt hann: i Tærøen, Nest af Wigte Høst paa hans byWey,

Haaver Wig blef for Nogle dage siden suag, Huor fore hand self iche Kunde møde, Ellers Loed hand suare dette Wed Jacob sKaffer, og om hand blef fridsK igien sKulle hand Wedstaae, at Hand i Tærøen blef over faldet, med Knibelse og haar Antastelse udj hans Arme, saa hans Arm War blaae af deris Haarde medfart, men Huilchen det gjorde Wieste hand iche Thj det war mörgt om aftenen, og de war drochne

Olle Tios Aas efter Edens aflegelse møtte og wandt, at Hand war med Haaver i Wig og de indstefnte Wines mænd udj Tærøen, da hørte Hand de hafde ord imellem sig om Homle Kiøb, men imod aftenen udj tusmørchet, da Hørte hand at Haaver sagde, at hand blef Kneben udj sin Arm, men huem det gjorde Wieste hand iche,

Odde Wig møtte iche men war Paa Reyse til Berg:

Paa Jacob og Jon Winesses wegne møtte Torbiøren Suendsen Alsager, og Lauridz Odsen Lohte Paa Egne Wegner, og formendte Paa deris Eget Wærne ting, skulle de bewise at da de war i Tærøen sam/m/e tid, da Hafde [de]? Løgte med sig da de gich baade op og Ned i Jagten

Afskeediget

denne sag beroer til d: 16 Julj da Jacob, [og] Jon Wines og Lauridz Ods: Lohte Haver at føre deris Winer!! (Widner), til sagens Nærmere opliusing og Endelig Kiendelse, Paa deris Rette Wærne ting,

Lauridz Brigtsen Tuedt, Hafde Ladet Stefnen Hans Stifsøn Siuer Tronds: for hand uden hans og quindes tilladelse, Haver taget sig huus wærelse hos hann: Paa Jorden Tuedt, og det med quinde børen og 2de Kiør 1 Quige med smaller, denn: til Største trængsel,

dend indstefnte Siuer møtte og sagde at Have forlof at være der til huus, og græs huis behøver tager hand udj ud marchen, wieste ingen Nermere at drage til End til hans Egne forEldre, efter die hand war huus Wild,

1708: 157

der til suarede Lauridz Tuedt og Hans quinde Ragnilde Richolfs datter og forKlarede at der som Hand hafde Ladet Hans efter tallske ord wæret U-talddt saa skulle de dog Ladet hann: Niude Huus Wærelse, men hand der imod sKal have beskyldt Hende at Have wæret En AdKom/m/e til hans faders død, der til Siuer suarede og Negtede aldeelis iche at Have talddt, men Hans moder Ragnilde Hafde sagt til hann: at hans fader Kunde Levet hæfde!! (hafde?) iche hand og de Andre børen Waaren, Ellers siger Siuer self for Retten, at Hans Salig fader hafde Noch at gjøre med hender førend børenne blef saa Stoere \at/ de Kunde sKiøne paa,

Lauridz Tuedt og hans quinde Ragnilde, Som er Siuer Trondsens moder, blef af Rettens midler, og Andre til Stæde wærende til Raad, at beholde Siuer Trondsen, Hos sig dette Aar, til huuse, og formanede Siuer at Holde sig søm/m/elig imod sine forEldre, der til moderen

suarede iche at Kunde til give eller Have sin søn Lengere hos sig, med saadane ord, og U-sam drægtighed, og daglig ilde Levende,

Afsagt,

Eftter die Siuer Trondsen uden Nogen Louglic bewilling, er Kom/m/en til huus Wærelse, Hos sine forEldre, og i Wærende tid sig med U-bewislig ord beegnet Hans moder, aldt saa bør saadant Huus Wærelse iche Lengere til Stædes, men Siuer Trondsen bør Endt Wige sine forEldres U-tilladelige Huus Wærelse inden femten dage, Under Sex Lod Sølf's brøde, og for denne opsættelse, imod hans forEldre, og U-bewislige taldte ord imod hans moder denne Gang at bøde trej Lod sølf, aldt Under Nam eftter Louen, inden fore Næfnte femten dage,

Joen Lauridsen Soldat: Hafde Stefnt Enchen Maritte Pauels datter Botten som Er Hans Naboe Kone, for hun iche Holder Huusene Wedlige med hann:

Enchen Maritte Pauels datter møtte og sagde, at Wilde forbedre huusene Eftter hendes Wilchor og Efne, men begierede at Huusene maatte sKiftes denn: imellem Huilchet og bør sKee,

Lauridz Tuedt og hans quinde udj Sr: Peder Jensens over wærelse, og tilladelse frem Kom for Retten og blev forligt med Siuer Trondsen, at hand dette Aar skulde Niude Huus Sæde, og til Waaren eftter forige Dom at quittere sit brugende Huus Sæde, dog imidler tid at Ertee sig sømelig og freedelig imod hans forEldre, Under trej gange saa meget i bøder som Dom/m/en om melder, her paa Siuer Trondsen Wed haandtag for Retten, bad hans moder om forladelse, og i alle maade war for nøyet til Waaren 1709: at fødte!! (flødte?), imod fore Næfnte bøders betalling,

Ao: 1708 d: 16tende Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Kindser Wigs, Ullensuang Odde og Røldahls \Sogner/ og sKibbrede, Paa dend Gaard Eidenes, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lars: Paa Welbr: Hr: Assesser Hansens Wegne Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Jørgen Frøm, Knud Moue, Joen Eilofsen Utne, Lauridz ibdm Iver og Niels Eidenes, Peder Mælland, og Samson Tocheim Edsorne Laugrettes mænd, af for bemeldte Sogner og Kindser Wigs sKibbr:, med mehre tingsøgende Almue

1708: 158

Eftter tingetz Sættelse, af Fogden, blev forhen Extraherede Aller Naadigste Kongl: for ordninger Hør someligst for Almuen Læst og for Kyndet, Item Andre breve som følger,

Sr: Jan Bae Loed for Retten oplæse, Et til hann: udsted Pandte bref, af Stengrim Olsen Reysætter, Paa 60 rd og Under Pandt ½ Løb smør udj Espeland, belligende udj Jondahls Sogn, samt ½ partten i Jægt med Elling Wastun, dateret: 3die October Ao: 1706:

Lensmand Lauridz Lauridsen Bech, frem førtte for Retten En Kruche om trændt Paa 1 ½ Kande Encheldt Hamburger brende Win, med En tin pæl og En blich Pæl, som Hand eftter Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Larsen og Peder Jensens til foren giortte giortte!! forbud, Paa Nest afVigte Høste ting, Hann: Hafde Paabudet at fra tage forige Leutenant: Monsr: Jan Davidsen, Naar Hand til V-Louglic for prang, for Eller under Prædichen, indførte brende Win, Eller Andet drichende Ware til Odde KierKKe, der paa bemeldte Lensmand, Atraperede

Gedagte Leutenant: Paa 3die Pindse dag Nest afVigt Wed Odde KierKKe, med sig havende 2de Roers Karle, som med sig førte for omrørte brendeVin [og] Noget Rougbrød, til forprang, og eftter Prædichens Endelse, tog Lensmanden Lauridz Bech brende Winet fra Leutenanten, og paa Rettens Vegne eftter til foren giorte for bud Stefnede Lensmanden til dette ting Hr: Davidsen, at Lide eftter Louen og Kongl: forordninger at Leutenant Jan Davidsen Er Louglig Stefnit, for dette U-Louglig forprang Wed Odde KierKKe, til dette ting, af Lagde Lauridz Helleland, og Gunder Huus deris Ed, som Louglig Stefnede Widner, Eftter Paaraabelse møtte iche Sr: Davidsen Ey heller Nogen Paa Hans Vegne, Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen Paa Stoed at Leutenant Davidsen maatte, Paa Legges til Neste ting at møde, og det udj [Retten]? førte brendeVin saalenge at forblive under Sequestration

Afsagt,

Eftter die dette Stefnede \maal/ Edtlig for Klaris Louglig at Være sKeet og ingen Paa Hr: Leut: Davidsens Vegne møder til sagen at suare, aldt saa Legges Hann: Laugdag fore til Neste ting at at!! møde, og imidler \tid/ iche at øve Nogen U-Louglig for prang før eller under Prædichen \Wed Odde KierKKe/, aldt Under Sex Lod sølfs bøder og Dom at Lide eftter Louen, og imidler tid for bliver brendeVinet og de 2de pæller under Lensmandens for Waring,

Sr: Peder Jensen Hafde Paa Hr: Assesser Hansens Vegne Wed Bonde Lensmand Ladet Stefnede Daarette Michels datter til hendes Egte bøders af betalling, 1 rd 12 sk: for hendes fortillig Kom/m/ende med Soldat: Hans Langesætter,

Eftter paaraabelse møtte ingen, men Lensmanden Lauridz Bech suarede at Soldaten Hans, Erbød sig til høsten

1708: 159

at betalle, dette Sr: Peder Jensen og Paa Stoed at burde sKee Under adfært eftter Louen,

Afsagt,

Dorette Michels datter bør betalle for hendes fortillig Kom/m/ende udj \barsel seng i/ ægte sKab, med Soldat: Hans Langesætter 1 rd 12 sk: aldt inden femten dage Under Nam eftter Louen,

Paa Hr: Assesser Hansens Vegne Hafde Sr: Peder Jensens Wed Bonde Lens mand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefnede Lauridz Ods: Alsager, Jacob, og Joen Wines, eftter forige til talle, for de skal have over faldet Haaver Nedre Wig af Østensøe sKibbrede, Paa hans byWey udj Tærøen, Huilchen sag til i dag er optagen til Paa Kiendelse,

de indstefnte møtte og frem førte eftter sKrefne, Widner huor af

Holgier Kiepsen eftter Edens afleggelse, Wandt at hand war i Tærøen da dette over fald skulde sKeet, og Hand bar Løgten af Tærøen og Ned paa Jægten og Wel hørte, at Haaver Klagede sig, at blive Knebet udj Armen, og skuet, men huem det gjorde Wieste hand iche,

Knud Luusand eftter Edens afleggelse, Wandt at Hand iche saa Nogen af de indstefnte Rørre true Eller slaae Haaver Nedre Wig ey heller Wieste hand huem det gjorde,

Erich Peders: Nøst Wig eftter Edens afleggelse Wandt det samme

Afsagt,

Eftter die Ingen af de indstefnte Widner Kand gjøre for Klaring, om dette Paa Stefnede over fald, aldt saa frie Kiendes de indstefnte mænd, for sag søgerens pertention!! (pretention), udj denne sag,

Sr: Peder Jensen Wed Bonde Lensmand Lauridz Bech hafde Ladet Stefne Hald Ellingsen huusmand, Wed Nedre BerWen, for begangen Leyer maal med Borgilde Peders datter, udj begges ægte sKab,

dend indstefnte møtte og Negtet iche Gierningen, wedstoed Paa sam/m/e forseelse, at Have udstaaet KierKKens Desciption, Hafde efter tilspørgelse aldeelis indtet at bøde med, Huilchet Laugrettet og Almuen tilstoed, men de betlede deris brøed,

Olle Ols: og Borgilde War iche til Stæde, men udreyst Paa tiKKerie,

Afsagt,

Efter die Hald Ellingsen huusmand befindes at Have forseet sig udj sit ægte sKab, og indtet Eyer til bødens af betalling for saadan for seelse, aldt saa bør \hand/ Lide Paa Kroppen, efter Louen, med 3de Søndagers udj Hals Jernet Staaelse, wed Ullen Suangs KierKKe, Huer Søndag 2de timmer for Prædichen aldt Under Wiedere tuang og Louens adfært,

Peder Jonsen Loed Læse sit sKiøde Paa 1 ½ spand smør udj Jordan Bleyen af fore Staaende 16 Julj 1708:

1708: 160

Hald Jonsen Hafde Ladet [Stefne] sin fader broder Samson Quitne til at imod tage Penge for dend Jord Quitne sKyldende 1 Løb smør som hand som Eldste broders Søn Paa Stoed, Paa Egne og Søster Ingerj Wegne, som Eldste broders børn at indløse, samt og at giøre Rigtighed for Wiedere deris fæderne Arf, som En fød Wæрге Eftter Louen, efter sKifite brevetz Wiedere formeld af Dato 23 Ap: Ao: 1678: efter hans Salig faders moder, dette goedz formendte Halle Jonsen som Eldste broders søm!! (søn) at indløse,

her imod at suare møtte Samson Quitne, og udj Rette Lagde et sKiøde dateret: 2den 9br: Ao: 1695: Noch Et afKald dat: 27 Majj Ao: 1687: Item Et sKiøde Paa det øfrige goedz udj Quitne, af Hans SødsKende udstæd, Dateret: 17 Sept: 1676: med over dragels Paa sam/m/e dat: 17tende (måned manglar) 1677:

Til dette at suare forKlarede Halde Jonsen at Hand aldeles indtet war Widende om det sKiøde Dateret: 2 9br: 1695: ey heller Wieste Hand om sit bue merches Under tegnelse,

Afsagt,

denne sag henWises til Aastedet efter Louen, til Nestholdende Aar 1709: tache tisdag, da sagen sKal blive Paa Kiendt Eftter Loulig førende oddels Widner, og desen Wiedere besKaffenhed med Løsnings Ret og Wæрге maal,

Lauridz Lauridsen Loed oplæse Et sKiøde Dateret: 8tende Junj Aar 1708 Angaaende de huuse udj KindserWig, bestaaende,

Hr: Jørgen Brose hafde Ladet Stefne Lauridz Lauridsen for Grunde Leye af de Staaende huuse udj Kindser Wig, som Hr: Leutenant Davidsen i boer, Næfnlig Nie Aar, 1 rd huer Aar

dend indstefnte Lauridz Lauridsen møtte og sagde til dette Kraf at have Stefnt monsr:

Leutenant Davidsen, da hand erbød sig at Vilde betalle Hr: Jørgen,

efter Paa Raabelse møtte ingen Paa Davidsens Wegne,

Afsagt,

Hr: Leutenant \Davidsen/ Paa Legges til Neste ting at møde, til denne sag at suare, under faldz maal efter Louen,

Aamund Elingsen Tøsedal hafde Ladet Stefne Christopher Olsen sKude Næs, for Resterende 16 mrk her Rørende Nogle afKiøbte boer, her om war Stefnt til prou Christen Danielsen,

som møtte og Wandt at da Aamund Ellingsen Giorde afregning med Christopher, sagde Amund at blive skyldig til Christopher 16 mrk,
Olle Eidtrem Loed Wed Lensmanden efter Olle Eidtrem!! Widne det same

1708: 161

her imod at suare møtte Christopher og sagde at have prou huor mange boer der war i Jægten, og da hand Annamede borne skulle de wære trej hundrede 2 tyldter og Nie boer, som War Stengrim Ols: Knud Frøm, og Olle Staaen, og Arne Machestad, huilche prou iche war tilstæde,

Afsagt,

Denne sag beroer til Neste ting, til huilchen tid Christopher Ols: haver at warsle, og for Retten frem føre sine paa beraabte prou, til dene sags udKrævende opliusning da skal Kiendes huis Ret er,

Hellie Tommesen Røe af Sundhordlen, Hafde Ladet Stefne Pouel Langesætter, for 16 mrk Resterende Paa En hest, som Salig Asbiøren Hans: Laugesætter!! (Langesætter) Kiøbte, og siden udsKichede \de/ En børsse til hans Stiffader Farttein Røe,

de indstefnte Sal: Asbiøren Langesætters broder Elling Aare Kaalde, som formynder for børnene, og Joen Diøne som er Pouels broder, [mødte]? og suarede at denne sKyld War over 30 Aar, siden Kiøbet sKeede, der fore de Paa Stoed iche at Kunde betalle denne fordring,

Afsagt,

Efter die at Hellie Tormosen fordrer En sKyld som hand iche beWieser at have fuldmangt at fordre, Paa hans Stiffader Farttein Røes Wegne, og Contraparterne, for Klarer sam/m/e skyld at wære over 30 Aar gl: aldt saa Kand Sal: Asbiøren Langesætters Kone, og U-myndige børen, iche til Kiendes at betalle denne paa stefnte Gamle fordring, men bører for Citantens fordring at wære frie,

Græb Willichsen Bleyen Loed for Retten oplæse sit Pandte bref Paa ½ Løb smør udj Bleyen, udsted af Peder Jonsen samestedz, udj pandte bogen ord fra ord indført, dateret: 16 Julj 1708

Aasmund Asbiørnsens udstæde sKiøde til Hans Søn Lauridz Aasmunds: Paa 30 mrk smør belligende udj dend gaard Haare udj Røldall, Dateret 16 Julj 1708

{....}(?) Gundersen Sanwens udstæde over dragelses brev til Lars Gunders: Paa Noget Pandte Goedz udj Tuedt af Dato 16 Julj 1708

Osmund Leversens udstæde sKiøde Paa 1 half Løb smør udj Jorden Odland, til Olle Jonsen af Røldal Dateret 13 Febr: 1708:

Sr: Peder Jensen Smit Paa forige for Waldter Sr: Johan Frimandz Wegne, frem Stoed for Retten, og tilspurtte Laugrettet og til Stæde wærende Almue, om iche det Jorde pladz Renssenæs og Fose, som sKatter af 18 mrk smør, det

1708: 162

Aar 1699: Lae Ødde, saa for Waldteren ingen LandsKyld Leding eller tiende der af beKom, Huor over der paa tings Widne blef tagen, og Under for Zegling udstæd, Eyde udj Kong: Mayts: Jord, Liggeledes udj Odde Sogen belligende Er af same besKaffenhed og Lae ødde Ao: 99: Noch til spurtte Sr: Peder Jensen Laurettet og Almuen, om Nogen Kunde sige at

forige for Waldter Sal: Frimand war aarsag udj Renssenes og Foses Ødde Liggende, men mehre udj mange Aars ødde ligende tog sKade paa deesen Rettighedz forliis,

Her til Laugrettet og gandske tilstæde wærende Almue Ens Stemmig suarde at bemeldte Renssenes og Faase, Laae ødde Ao: 1699: saa for Waldteren Ingen Rettighed der af bekom Eller oppe bar, Ey heller Kand Nogen sige at for Waldteren til deesen ødde Ligende war Aarsag, men for medelst Jordens Høyt til fieldz Liggende, saa de \paaboende/ af Stoer mis Wext for Armes, Huor fore om sam/m/e ødde Liggende Høsten 99: tings Widne blef udstæd, og Kongl: mayts: Jord Eye af sam/m/e besKaffenhed,

her Paa blef tings Widne \begiert/ som Wj iche Kunde Wægre, men saaledes udj sandhed befindes, beKræftter Wj med Under trøgte Zignetter

Wiedere frem stoed for Retten Christen Bierig og Paa forige Foget Hr: Borgemester Falch Lauridsens Wegne, for Retten frem Kallede, Iver Oppem og til spurttte ham om hand da hand {til} træde til Gaarden betaldte Nogen bøxsel Eller 3die tage de 3de Neste efter følgende Aar, og om hand iche Gaarden til træde Paa dend maade at hand huuserne /: som da War forfalden og i slet tilstand :/ igien sKulle forbedre, begiærede og at aldt Huad hand om sam/m/e forKlarer hand det med sin æd Wilde beKræftte, og ey Andet End dend Rette Sandhed for Klare,

der til suarede Iver Oppem, at dend tid hand begiærede Gaarden Oppem, af Falch Lauridzen, begiærede hand Bøxsel Men da hann: blef forKlaret Gaardens Huusers slette til Stand og de af mænd blef efter seet, tilsagde hand hann: Gaarden uden bøxsel, med dend Condition at Hand huuserne igien skulle forbedre, som hand og Aar efter Andet har giort, iche heller siger hand at de 3de Eftter følgende Aar blef Nogen 3die tage betaldt, huor paa hand aflagde sin fulde Æd, saa at wære som for Klaret Er, det

1708: 163

samme siger og dend Gandske Almue, at Hand Gaarden, som da War i slet tilstand formedelst dend Nogle Aar har Liget ødde Paa dend maade Antog,

Huilchet Christen Bierig begiærede at maatte indførís, og Hann: af Retten givís besKreven som Vj iche Kunde Hann: Nægte, men saaledes i sandhed at wære beKræfttes med Under trægte!! (trøgte) Zignetter,

Iver og Tostein Haldsøner som Er Gamle Soldatere, frem Kom for Retten, og beKlagede sig Huorledes de for Nogle Aar leden Antog deris Kongl: mayts: Ødde Ligende Jord Oppem, og da de Nu Aar Eftter Andet Huuserne Haver forbedret, paa Kom denn: En Stoer U-Lychelig Waade Ild, Nest af Vigte for Paaske, som Natte tiider opbrendte deris Stue Huus og sengebue, Huor over de iche alleniste miste deris ringe Eyendeeller, men End og snart self maatte inde brendt, denne deris Store over Komende U-Lyche, til spurttte de Laugrettet og Almuen, om det sig iche saaledes udj sandhed befandtes, Huilchet Laugrettet og den Gandske Almue Ens Stemig besandede, Huor Paa de war tings Widne begiærende, som denn: iche Kunde Wægres, men saaledes udj sandhed at wære beK:

Ao: 1708 d: 19tende Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med GraVens sKibbredz Almue Paa dend Gaar Aause, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, Paa Welbyrdige Hr: Assesser Hansens Wegne Peder Smit, Tostein Lione, Peder Hærrøe, Lauridz Andersen Wambeim, Christian Boelstad, Olle Dahle, Moridz Kierland, Erich

Eye, og Michel Linde bræche, Edsorne Laugrettes mænd, af GraVens sKibbrede med mehre tingsøgende Almue,

Efter tingetz sættelse, blev Alle forhen Antegnede Kongl: forordninger, for Almuen Kundgiort,

Johanes Naaesen \Soldat/ Loed Læse sin bøxxel Sædel Paa Et spand smør og Et giedsKind Paa!! (udj?) Jorden Næsbøe, Dateret: 15 Febr: 1708: udsted af Hr: Hendrich á MønicKen,

Niels Lauridsen Loed Læse sit sKiøde Paa En Løb 12 mrk smør udj Jorden Spilden udsted af Hans fader, af oven staaende Dato

Tomes Nielsen Loed Læse sit sKiøde Paa ½ Løb ½ Huud udj Wangen Dateret: 15 Febr: 1708: udsted af Asbiøren Eliassen,

Elling Aause Loed Læse sin bøxxel Sædel, Paa 3 spd 5 ½ mrk smør af Dato 30 Martj 1708

Hns!! (Hans) Nielsen mit Følchedahls udstede Gave bref Paa ½ Løb smør, udj Følchedahlen, til Hans Søn Niels Hans: Dateret: 23 Junj 1708:

1708: 164

Olle Baardsens Gave bref Paa En Løb smør og En hud, udsted af Hans fader, dateret 30 Majj 1708:

Paa WelEdle Hr: Assessor Hansens Vegne Hafde Sr: Peder Jensen Efter mundtlig Stefne maal Ladet udj Rette Stefne Anfind og Magne Børsen, efter forige til talle, for slags maal med huer Andre til Prou war Stefnt, Haaver Breche, og Johanes Nedre Følchedal, her af møtte ichons Magne, ey heller Prouene,

Afsagt,

En huer af de indstefnte Anfind og Magne Børsen, saa Welsom Prouene Haaver Breche \og Niels!! Følchedallen/ Paa Legges til Neste ting at møde med deris prou til sagens, opliusing Under Et Loed sølfs bøder efter Louen, for huis som ude bliver,

Gunder Nielsen efter forige Stefne maal, war Stefnt for de brugende falsKe Nøgler, der fore blev paa Steod!! (Stoed) hand burde Lide efter Louen Noch Var Hans Ols: Undeland Stefnt, til Wæder mælle,

den ind Stefnte Gunder Nielsen møtte, og frem Lagde fiere Nøgler, Huor til hand sagde at Have Laaser Hiemme, og Endda 2de Nøgler, Huor til hand sagde iche at Have Laase

Hans Olsen beKlagede sig oftte at være bleven bestollen, saa og fandtes der Lax, Uld og saldt Hos Gunder Niels: som hand skiød Paa Hos Andre at Have beKommet, Huilchet de efter tilspørgelse Haver Nægtet, huor om Siuer Spaanum, og Pouel Maabøe, war Stefnt til Widne, som iche møtte,

Afsagt,

Siuer Spaanum, og Pouel Maabøe, paalegges til Neste ting at møde og Edtlig aflege deris Widne udj denne sag, Under 2de Lod sølfs bøder, imidler tid forbliver dise falsKe Nøgler udj Retten, saa Paa legges Gunder Nielsen for Retten at frem føre de Andre 2de paa beraabte Nøgler, og Louglige Laase til diese fiere Nøgler, aldt Under Wiedere Louens adfært, og Doms Liddelse,

Hans Olsen Undeland Hafde Ladet Stefne Hald Ivers: Wichnes, for trej Lengde Stoch, huor paa war houget mærche udj dend Største Ende, huilchen tych Ende war afhouget, og i Nøstet indlagt, og der eftter soldt dend Største Stoch til Torchild Westelien, og de Andre 2de til Lauridz Jeldtenes, som møtte og Vedstoed, at Have Kiøbt de 2de Stocher af Hald Wichnes,

Paa dend indstefntes Wegne møtte Hans fader Iver Wichnes og forKlaret, at Hans søn fandt Stochen, afVigte Høst Paa fiorden, og siden war det Hans baren dom, at Hand hougde Stoer Enden af, og soldte Stochene,

Parterne bleve forligte at Hand for sin forseelse skulle betalle En Rixdaller til Hans Undeland og toe Rix daller til ombudz manden, til Anstundende Høsteting huor wed det bør forblive, Under adfært eftter Louen,

Find Haldsteinsen Eftter forige til talle Paa Waar tinget Hafde Ladet Stefne Magnus Iversen Leque, for deris Imellem HaVende Regning, og udj Rette Lagde Et sKiftte bref af Dato 10de

1708: 165

October Ao: 1695: og Et magesKiftte bref af Dato 6te Majj 1701 Huor eftter Hand for meendte at Have betaldt for meget, til Magnus Ivers:

dend Indstefnte Magnus møtte og udj Rette Lagde sit Ligeliudende MagesKiftte bref, af fore Staaende Dato Item Et sKiftte bref Dateret: 17 Martj 1696: Noch fremlagde Magnus En Regning Imellem denn: som Liuder at da de magesKifttede Jorder, blef Find sKyldig til Magnus 51 rd 4 mrk 7 sk: der imod sagde Find at Have betaldt 66 rd Huor over hand formeendte at [have] betaldt aldt for meget, og hans huuser Staaende Paa Leque, som hand ArVede eftter Hans Salig quinde, som beLøb sig 28 rd 1 mrk \Ey at være Komen Hann: til gode eller afKortning/ de 3de mænd som seeneste Waar ting blef Paa Lagt, at Regne parterne imellem sagde sig iche at Kunde faa denn: til for Ening, Eller afregning,

Find fastelig Paa Stoed ingen Wæderlaug at Have beKom/m/et for Huuserne Hann: er tillagt i arf eftter sKiftte brevetz formeldning, for 28 rd 1 mrk, Ey heller findes de mentioneret udj magesKiftte brevet, der fore Hand war Dom begierende,

Magnus suarede Ey mehre Penge at Have oppebaaret af Find, End hann: med Rendte og Capital til Kom,

Afsagt:

Eftter die sKiftte brevet af dato 10de October 1695: fuldKommelilig melder, at Find Haldsteinsen Paa sin Laad er falden Et Stabur for 6 rd 1 Nøst for 4 rd 1 fiøs for 3 rd 1 Quern huus 1 rd 1 mrk En bue for 14 rd som beløber sig til sam/m/en 28 rd 1 mrk: og magesKiftte breVene iche melder om de Huuser som saaledes er sæt Paa Ødde toftt og Find udj sin fulde Loed eftter Hans Salig quinde beregnet: aldt saa Kan ieg iche fra wige sKiftte brevet \af fore Staaende Dato/ men Find Halsteins: bør der eftter at Niude sine tillagde Huuser, og alle(?) deris øfrige imellem Havende mis Regninger at Være ophævet, aldt under Louens Wiedere adfært,

Christopher ØdVe Loed Læse Et Kiøbe bref til Hann: udsted Paa 16 ½ mrk smør med bøxsæl udsted af Lauridz Suends: Jeldtenes

Noch Et Pandte bref af bemeldte Lauridz Suends: Paa 70 rd og til Under Pandt 1/2 Løb 12 mrk smør, udj Hans Paaboende Jord Jeldtenes begge af fore Staaende 19tende Julj 1708:

For Retten opstoed Sr: Peder Jensen Smit, og Paa forige Halsnøe Closters Ombudz mandz, afgangne Johan Frimandz ArfVingers Weigne, saa Welsom Itzige Kongl: mayts: Ombudz

mandz Welbyrdige Hr: Assesser Wilhelm Hansens weigne, tilspurtte Laugrettet og tilstede werende Almue, om denn: iche war witterligt, at deris Kongl: mayts: Under bemeldte Halsnøe Closters goedz Eiende Gaard Eye, udj GraVen Sogen belligende, for det Aar 1699 war Ødde ligende, Huor om

1708: 166

det Høy Kongl: Cammer Colegj, udj dend 31 Post udj forige Foget Hr: Birchemester Falch Lauridzens RegensKaber, om Et udførligere tingsVidne End Wed det RegensKab fulgte, der om at for sKaffes, Naadigst Hafde Desideret:, Item udj Itzige Fogedz Sr: Olluf Laurids: Antegnelses Poster, for de Aar 1700, 1701, 1702 og 1703, 27 ½ rd Under dend 47 post samt for det Aar 1704 udj dend 31 post 6 rd 48 sk., og for det Aar 1705 dend 19tende post 5 rd 93 ½ sk: Aldt i Kongl: Resterende sKatter, og tilspurtte bemeldte Peder Jensen Smit Laugrettet om de Poster, det Naadigste udgifne forpagtnings brev eftter Decessionens for Klaring, og tilhold, EsKer opliusing om, \Neml:/ 1. Om det iche for Alle Witterligt er at udj Gaarden Eye 2 Løber 2 pund og Sex mrk: udi de forhen Specificerede Aar, GandsKe war ødde, og Under fæfoed beligende, 2det Om for Waldteren, Nogen betalling udj bemeldte Aaringer /: for medelst ingen der paaboede :/ Endten af LandsKyld Leeding, tiende, eller Anden Rettighed, Nødt!! (Nødt) haver, 3. Om forpagteren iche alletider angewendte flid, til at faa Jorden igien besat, Wed oplysning til tinge; og Endelig for det 4de Om Almuen War Witterligt at forpagteren Hafde givet Nogen føye til sam/m/e Gaardz ødde Ligende!

Huor paa Laugrettet med samtlig tilstede Wærende Almue Ens Stemig bewidnede og tilstoed, 1. at denn: aldt for meget war beKiendt at gaardepartten i bemeldte Aar GandsKe Laae ødde, 2det til dend Anden post forKlaredis, at det bewiste sig self, ingen sKat, LandsK: Eller Rettighed der af Kunde faaes i bemeldte tid, efterdie ingen der paa boede, som der af Noget Kunde betalle, 3die Paa tingene Hørtte de oftte at Jorden med goed WilKor og uden bøxel war opbøde men formedelst huusene war Ned falden, og Jorden Ringe, Wilde Ingen dend optage! 4de Almuen war iche witterligt, at for Waldteren Hafde givet Anledning eller føye til at Gaarden, Endten war bleven ødde, Eller saalenge Liggen ødde, men desen slethed war der udj Aarsag, fornehmelig eftter die Gaarden til officer fri Gaard war udlagd, af HiVlchen!! (Hvilchen) det iche War mueligt dend Store Servis der af Kunde udreedis, dette begierede Peder Jensen Smit, udj tingbogen at maatte indföris og Hann: af Retten besKreven gives, Huilchet Vj Hann: iche Kunde wegere,

Dend sam/m/e besKaffenhed har det sig og, med de sKatter for Halstein Saa quitne 15 mrk 4 sk: for Aar 1698: saa Welsom for Arne Eye samme Aar 3 rd 2 mrk 4 sk: eftter Antegnelsen Rester, og det hos denn: formedelst de i Armod er Komen fra Gaarden, indtet Endten har wæret eller Er at beKomme, At saaledes i ald Gudz sandhed befindes bewidner Wi med Woris Under trögte Zigneter, actum

Ao: 1708: Løver dagen d: 21 Julj betiendtes Retten Paa det Pladz Kaldet Næsbøe udj GraVens Sogen belligende, Bonde Lensmand Baar Spaanum, Torbiøren HolVen, Iver Hougse, Olle Dahle, Niels og Peder SPilden, Edsorne Laugrettes mænd af GraVens sKibbrede

Til Huilchen tid Comparerede WelErWærdig Hr: Hendrich á Mönichen, som til besigtelse Paa fore næfnte

1708: 167

Pladz for om Rørtte mænd Hafde begiert, Ligeledes eftter mundtlig Stefne maal, Hafde Ladet Stefne Saaquite, og Houegens opsidere, Næfnlig Arne og Joen Saaquitne, Trond og Salomon Hougen, til at frem Wiese deris bøxsel Sædler, for Gedagte pladz Næsbøe, som Hr: Hendrich á Mønichen {finder} eftter Hans Salig formændz bøger, finder at give LandsKyld første og 3die bøxsel til GraVens Præsteboel af Et pund smør og Et GiedsKind,

De Indstefnte fiere mænd møtte og fore Gaf, at Have bøxlet gedagte Pladz af forige Sogne Præst, Salig Hr: Peder Paasche, men eftterdi de ingen bøxsel Sædler der paa Hafde beKom/m/et, Er bød de sig Endnu af for bemeldte pladz at wilde betalle første bøxel, og Anden Rettighed, som de og formænd til foren givet Haver, særdeelis Eftter die de Ingenlunde Kunde miste pladset Næsbøe fra deris Jorder Til Et NødVendigt fæbeide, og Waar Reche for deris Creaturer,

Her imod suarede og Paastoed Hr: Hendrich á Mønichen, at eftter die de indstefnte mænd ingen bøxel Sædler Hafde til at frem Wiese, Saa burde Nær wærende Soldat, Johannes Naesen wære Nærmest gedagte Pladz Næsbøe, at bruge Røde og forbedre, eftter hans bøxel Sædels formeldning, dateret 15tende Febr: 1708:

der paa begaf Vj os til at Eftter see bemeldte Pladz Næsbøe, samt Saaquitne og Hougens buereche, Saa Vj iche Andet Kunde forneme, End forbemeldte opsidere Høylig Hafde Pladset Næsbøe fornøden til deris bureche om Waaren Naar deris Creaturer Ere suage, af Huilchen Aarsag de Høylig Hafde fornøden, at give første og 3die bøxel med Aarlig LandsKyld, Af pladset Næsbøe, Saa som de det iche Kunde miste, fra!! (for?) deris Store fornødenhed,

Endelig blef Partterne forligte, at hans WelErwærdighed Hr: Hendrich á Mønichen, tog hans udstæde bøxel Sædel til Soldat Johannes Naesen tilbage, og sKulle bøxle Pladset Næsbøe, til Saaquitne og Hougens opsidere, som det!! (de?) her eftter som til foren, for Aarlig Rettighed, til GraVens Præsteboel, sKulle bruge, og det til Et NødWendigt bureche, for deris Creaturer Naar de Helst om Waaren Ere Suage, Ligeledes tillod Hr: Hendrich á Mønichen, med forbemeldte Saaquitne og Hougens opsideris tilladelse, at Soldaten Johannes Naesen, og hans quinde iche skulle blive HuusVild, men Niude deris Paa bemeldte Næsbøe opsætte Huus, samt Et Half maal i bøe, som hand Kunde Lægge udj Ager, Neden for Huuserne som med Steig(?) Er udmaaldt, herfor uden Er Hann: tillat En slaatte oppe i ham/mrene, som Arne brugte til foren, og \de/ Andre der imod Jæfner med Arne, af dend Anden slaatte Huilchet HuusSæde Johannes Naesen uden afgift til præsten Eller Leylendingerne sin Lifs tid blef Lovet at Niude, saa blef og dend Gamle huusmand Halstein, tilladt at Niude sit Ringe huus Wærelse, dog med de Wilchor at ingen af huusmændene Johannes Naesen, eller Halstein skulle tillades at Huoge udj bierche sKougen, Endten Næver, Eller Wede sKoug, men

1708: 168

Teigen her eftter som til foren, følge Saaquitne, og Hougens opsidere, og i fald, Soldaten Johannes Naesen, Eller Halstein Endten Wed døden afgaar, Eller Andre Stæder HenKom/m/er, da ingen Huusmænd Paa bemeldte Pladz Næsbøe, at indsættes, med mindre det skier med Sogne Præsten, og forbemeldte Saaquitne og Hougens Opsideres samtlig tilladelse, saa Huer her eftter Retter sig eftter deris bøxel Sædel, og Huus manden eftter sin frælse Zædel, Saa Er for Enet, som bør wed magt at Stande, beKræfttes,

Ao: 1708 d: 5te September Holdtes Sommer, LandsKylde, sKatte og Sageting med Liuse Closters Almue udj Hardanger Paa dend Gaard, Aarhus, tilstede Wærende Sr: Jacob Widing, Bonde Lensmand Olle Michelsen Liusand, Gunder, Aanund (Aamund), og Engel Ringøen,

Hans Langesætter, Anders Oppedal,(?) (Hans?/Knud?) Johans: Bleien, Christopher Sexse, og Pouel Oppedahl, Edsorne Laugrettes mænd, med mehre tingsøgende Almue, af bemeldte Liuse Closters Goedz,

Eftter tingetz sættelse af Sr: Widing, blev forhen Aller Naadigste forordninger, for Almuen Læst og forKyndt

Torgier Gundersen SandVens udstæde, Obligation til Christen Danielsen Eitrem, Paa 40 rd 4 mrk af Dato 14 Maij Ao: 1708:

Tollef Lauridsen Loed for Retten oplæse sin boxel Sædel Paa ½ Løb smør ½ Huud udj Jordan KrageWig Dateret: 30 Martj Ao: 1707:

Knud Ellingsen, Hafde Ladet Stefne wed Bonde Lensmand og Et Andet Louglig Stefne Widne Torgier Gundersen SandVen, for Laandte Penge 5 rd 1 mrk og fiere Aars Rendte, og da Hand Krævede Hann: Penger, sKieldte Torgier, Hann: for En tyf, for En Liden øgge bielle, dend indstefnte Torgier møtte og Nægtet iche at Hand io sKieldte Knud Ellings: for tyf Thj Hand hafde taget biellen fra SandVen, og Levert dend til Torgier Peders: Jordal, de indstefnte blev eftter af Handling for Retten forligt, at Torgier Gundersen sKulle betalle de paa Stefnte 5 rd 1 mrk med Rendte til Høsten, og bad Knud Ellings: om forladelse, for de Hastig talde ord, saa afsonede Torgier Gunders: sagen med Sr: Widing med 4 rd siger fiere rixdr Huor med Sagen bør forblive

Joen Bleyen Hafde Ladet Stefne Hans Naboe Michel Matiesen for Hand skieldte Hann: for En tyf, her paa beraabte Hand sig paa Prou som war, Jens Aamunds: Bleyen, Isach Tosteins: Reysætter, som Nu iche møtte, dend indstefnte møtte og formendte, at prouene iche sKulle beWiese saadane ord, at være taldt,

Afsagt,

denne sag beroer til Neste ting, til Huilchen tid Parterne bør møde, og med føre deris prou til sagens opliusning,

Tore Brams tuedt Hafde eftter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Tollef Lauridsen, for Hand udj 9 Aars tid friede til hans datter Britte Tores Datter, og gaf hender Et sølf beldte, og siden Lochede beldtet fra hende, og hender saaledes forlod, dend indstefnte

1708: 169

møtte og forligte sig med Tore Brams tuedt og Hans datter Britte Tores datter, at Hand skulle give hender, trej rd aldt(?) inden Anstundende Jul, saa skulle [hun?] beholde det øfrige hand hafde givet Hender, som beløb sig til 3 ½ rd for uden fore Næfnte 3de rd Huor Wed sagen beroer,

Ao: 1708 Løverdagen d: 3die 9br: Holdtes Almindeligt Høste sKatte, og Sageting med Joen dahls sKibbredz Almue, Paa dend Gaard UnderHauen, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen Bonde Lens mand Lauridz Drage, Samson Samland, EVind Vadsel Olle Audestad, Lauridz ibdm, Lauridz Samland, Lauridz øfre Traa, Engel Bache, og Ingebrigt

Arnesen Eichen, Edsorne Laugrettes mænd, af Joen dahls sKibbrede, med mehre tingsøgende Almue,

1. Lauridz Biercheland, Loed for Retten oplæse, sit sKiøde Paa Tive og En half march smør, udj Hans Paaboende Jord, Biercheland, udstæd af Anna Erichs Datter, Dateret: 16 October Ao: 1708:

2. Lars Siuersen Samland Loed Læse sit sKiøde Paa 16 mrk smør uden bøxxsel udj Hans Paaboende, Gaard Samland, Dateret Som/m/er tinget d: 13tende Julj Ao: 1708:

Bonde Lensmand Lauridz Drage Hafde Paa Ombudzmanden, Welbyrdige Hr: Assessor Hansens Wegne, udj Rette Stefnt, Maritte Torbiørns Datter, for begangen Leyer maal med Aamund Bryndelsen \Bache/ som Er ægte giftt, med Maritte Torbiørns Datters, moders Søster, Magdeli Ols datter,

det indstefnte Quindfolch møtte, og forKlarede at for Leden Aar for Juul, da war Hun i sKougen med hendes Hosbunde Aamund Bache, og da tog Hand fat Paa Hender, og imod hendes Villie hafde sin Omgjengelse med Hender,

Her imod Aamundz Quinde Magdelie Ols datter møtte, og forKlarede iche at wiede af Hendes mandz om Giengelse, med Maritte Torbiørens datter, førend hand om trændt fiere Uger Leeden Rømte fra Hender, og siden dend tid haver Maritte Torbiørens datter Staaet Aaben bare skriftt, og udlagt Aamund Bryndelsen Bache, for Rette barne fader, Huilchet hun og her for Retten tilstoed, iche at wide \af/ Anden barnefader,

Sr: Peder Jensen Paa Stoed at saa som det indstefnte quindfolch Maritte Torbiørens Datter, her for Retten Self beKiender, og tilstaar at have Leved udj Løsagtighed med dend afrømte, Aamund Bache, hendes Kiødelig moders Søsters mand, og med hann: Auflet det foester hun Nu gaar frugtsomelig med, Saa henstilles \det/ til Dommeren, og Laugrettetz sKiøn og Kiendelse, Huad hun for saadan for Argeligt Lefnet, og misgierninge, der baade Gudz og Kongenz Lou er modstridigt, bør Lide og Undgjelde, Andre til afsKye og Exempel

1708: 170

Maritte Torbiørns Datter blef af Retten tilspurt Hour!! (Huur) Lenge Hun tiendte Aamund Bache, der til suarede Hun toe Aar, og i det Andet Aar begyndte Hand dend Løsagtighed med hender, dog første Gang i sKougen imod hendes Willie, Noch blef Hun til spurt Huor Gamel hun Var der til suare!! hun, om trændt 18 Aar, Noch blef Hun til spurt Naar hun Wendtet sig i barselseng, der til hun suarede \det/ iche Rettelig at wiede,

Partterne blef til spurt om de Wiedere Hafde at Lade protocolere, Huor til blef suaret Ney, men Sr: Peder Smit war Dom begierende,

Afsagt,

Eftter die at Maritte Torbiørens datter her for Retten beKiender at Have Levet udj Et Løsagtigt Lefnet, med hendes moders søsters mand Aamund Bryndelsen Bache, og Hand Nyelig før det blef oppedaget bort Rømte, og Hun findes at være frugtsom/m/elig, efter at hand hender udj sKougen som et Ungt meenisKe, første Gang til den syndige gierning forleidede, aldsaa Er agtes for billigt, at Hun fem V-gers dag eftter hendes barne fødsel, efter LoVens pag: 971 Art: 13tende tager Præstens Atest: og Paa fiere Aars tid begiver sig Paa fisKerLeyerne Norden fieldz, og det Under wiedere adfært efter Louen,

Torchild Iversen Eye Loed Læse sit sKiøde Paa 32 mrk smør og 3/7 hud(?) udj Eye, af Dato 3die 9br: 1708

Endre Samsonsen Traa Hafde Ladet Stefne Sølfæst Knudsen Flade bøe, for En Koe til Hørende Joen dals Kierche, og trej Aars Leye Næfnlig pro 1705 1706 og 1707 her Paa hand war skades Løs Dom begierende,

dend Indstefnte Sølfæst Knudsen møtte og forklarede at Hand opyngte Kirchens Koe, og \da/ Koen bar dend Anden Kalf døde Hun af Kalfs bur, her om førte Hand 2de Hans Naboer til Prou, Næfnlig Peder Ivers:, og Knud Ols: som begge møtte og efter Edens aflegelse wandt, at de Saae at dend Paa Stefnte Kierche Koe hos Sølfæst Knudsen døde af Kalfs bur Waaren \1705/

her Paa Endre Traa til {be Widner begierede som saaledes udj sandhed efter Prouenes forklaring befandtes} spurte Sølfæst Fladebøe, om hand iche Nøttede Huden, der til Sølfæst suarede at Hand Lod wurdere Huuden for trej march, Huilche Hand Er bød sig at Wilde betalle og for Resten formeendte Hand at være frie,

Afsagt,

Efter die Sølfæst Knudsen Fladebøe bewieser at Kirchens Koe døde af Kalfs bur Waaren 1705 og Hand er biuder sig at betalle Huden med 3 mrk efter Wurdering, aldsaa bør hand efter Louen pag: 820: Art: 10de for Resten at være frie

1708: 171

Laugrettes mænd pro 1709 ordineris Lauridz Hauen, Iver Suosand Lauridz Brattebøe, Sølfæst Fladebøe, AsKild MolVen, Amund Espeland Lauridz Biercheland, og Knud Dægre breche bør for!! (fare?) til Laugtinget at aflegge Ed efter Louen,

Ao: 1708 dend 5te og 6te 9br: Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med Østensøe sKibredz Almue, Paa dend Gaar Moe, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen, Paa WelEdle og Velbr: Hr: Assesser Wilhelm Hansens, Wegne, Sr: Peder Jensen Smit Bonde Lensmand Olle Berven, Lauridz Wangdahl, Suend sKeie Tostein Midhuus, Lauridz Nesthuus, Olle Ingebrigtsen Moe, Niels øfre Wig, Olle Brigtsen Østensøe, og Tormoe Lepsøe, Edsorne Laugrettes mænd af Østensøe sKibbrede, med mehre ting søgende Almue,

Stie Gunders: BerVen, Hafde efter mundtlig Stefnemaal ladet Stefne, Hans Grande, Aamund Ols: ibdm, for Hand opgrof Steenheller, udj Hans march, og \der/ Paa sKieldte Hann: for En tyf,

dend indstefnte Aamund møtte, og formeendte iche at Prouene sKulle Kunde Widne dette saadant sKieldz maal,

her om war Stefnt til Prou, Lens mand Olle BerVen, og Jacob sKaffer, med Niels BerVen, som alle trej møtte, og efter Edens aflegelse Wandt Lensmanden, at Aamund Ols: sagde til Stie Gundersen, om Steen hellerne, der er til besnildhed giort paa En tyve maade, at Hand tog Niels med sig, det sam/m/e Wandt Jacob sKaffer, og Niels BerVen,

Parterne blef for retten for Ligt at Aamund bad Stig om forladelse og gaf til sagsøgeren trej rd Huor wed sagen beroer,

Olle Siuersen Axenes Hafde Ladet Stefne Hans tieniste dreng, Niels Jørgensen for Hand i Som/m/er Sante Hans tieder, forderwede Hans øg som Hafde Kaastet Hann: 4 ½ rd og beKiendte for Hann: at foer dend Rette Støls Wey, da Øgen foer ilde og som Nu befindes Reyede Hand En slemmere Vey, huor Wed øgen foer ilde,

dend indstefnte Niels Jørgensen møtte og til bød at wilde betalle Half partten af øgen,

Afsagt,

Efter die det befindes at Niels Jørgensen dref Hans Huusbondz og En V-bequem Wey, Huor over øgen foer ilde, aldtjaa eragtes for billigt at Hand betaller øgen med 3 ½ rd inden femten dage Under Nam efter Louen,

Laugrettes mænd pro 1709: ordineris Lauridz sKeie, Lauridz Øftzhuus, Olle Jacobsen Noreim, Hans øfre Vig, Hover Røchen, Asgut Bierche, Niels Sanven og Bryndel Fixe sKal fahre til Laugeting deris Ed efter Louen at aflegge

1708: 172

Ao: 1708 d: 8tende og 9de 9br: Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med Kindser Wigs sKibbredz Almue, udj KindzerVig over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa Hr: Assesser Hansens Vegne Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lens mand Lauridz Bech, Iver og Niels Eidenes, Knud Moue, Jon Aachre Joen og Lauridz Udtne, Peder Mællen, og Aamund Huus(?), Edsorne Laugrettes mænd, af Ullensuang KindserWigs Odde, og Røldahls Sogner, med mehre ting søgende Almue,

Huor da for Retten frem Kom Tostein, og Jacob Huus her af Kindser Wigs Sogn, som først tilspurtte Laugrettet og dend GandsKe tilstede werende Almue, om denn: iche er Witterligt at i forige Tiid Støed saug, Paa deris Paaboende Gaardz Huuses Grund, og udj forige sorensKriver Christen Refs tiid, da hand boede Paa bemeldte Huus af Wan magt forfalden, og det om trændt 20 Aar Leeden, for det Andet til spurtte de Almuen, om denn: iche er Witterligt, at dend Ringe deel, af Saug tøm/m/er som de oppe udj dallen oven for Gaarden Kand have Staaende Om de ere goed for det til Søen at Nedføre, uden med Støre Om Kaastning End Tømmeret Kand were af Wærdie, for det 3de tilspurtte de Almuen at der som de Kunde formaae dend Høye øfrighedz tilladelse at opsætte En Liden saug op udj deris dall, om da Nogit tømmer Endten fra Kongens, Kierches Eller Nogen Benificeret sKouge, Ey heller Andres der op Kunde Komme, til at sKiere,

der til suarede Baade Laugrettet og Almuen, at denn: Alle er Witterligt at paa Huus Grund for Nogen tid siden har Staait En saug, der Nest suarede de til dend Anden Post at det befindes sandfærdigt, at det tømmer som samme mænd udj dallen oven for deris gaard Kand hafve Staaende Er de ey goed for uden Aller Største om Kaastning til søen at Bringe, og til det 3de suarede de og at det er Umueligt at Nogit tømmer fra Andre sKouge did hen Kand Kom/m/e, huor de Nu agter at opbygge Saug, men denn: \sielf/ Allene, og ingen Anden Kand af sam/m/e saug have Nøtte, ey heller Kand dend prejudicere Nogen Andre sauge eller sKouge i Nogen maade,

dette de begierede at maatte protocoleris og et sandfærdigt tings Widne af Retten besKrives, Huilchet Wj iche Wiste denn: at Kunde wægre, men saaledes udj sandhed at wære, beKræfttes med Under trøgte Zignetter,

Siuer Michelsen Loette af Kindser Wigs Sogen, frem Kom for Retten og beKlagede sig, dend Stoere Ulychelig Ildebrand, som over gich hans Paaboende Gaard Lohte Ao: 1704 Nest for Juul,

1708: 173

udj Huilchen Waade ild, hand med Naboer, iche Alleniste miste deris Andre Eyendelle, men End og bemeldte Siuer Michelsen Hans AdKomster saa som sKiøder og sKiftte breve, for hans arvelig Paa boende Oddels Goedz, som sKylder 1 Løb smør og En hud, med bøxxel og Herlighed, da Paa det Hand Kunde Have Nogen adKomst for Ermeldte Hans Paa boende oddels Goedz, war hand begierende tings Widne, om sam/m/e Waade ilde brand,

her til Laugrettet og til Stæde Wærende Almue Ens Stemig suarede, at det war aldfor beKlageligt, at Gaarden Lotte beligende udj KindserVigs sogn, og Hardangers fogderie, Ao: 1704, afbrendte, Huor over Bemeldte Siuer Michelsen miste, sine Eyendeelle, saa Wel som AdKomsterne for sit Paaboende oddels goedz som sKylder 1 Løb smør og 1 Huud, med bøxxel og Herlighed,

her paa Siuer Michelsen war tings Widne begierende, Som Vj hann: iche Kunde Nægte men saaledes udj sandhed at wære, beKræftter Wj med Under tegnede Zignetter,

Dend sag som Nest afVigte Somer ting war Paa Stefnt af Halle Jansen (Jonsen) og Hemming Lauridsen, Angaaende Oddels og Aasæde Retten Paa Quitne, Er her i dag for retten forligt, at Joen Samsonsen betaldte for Oddel og Aasæde Retten, udj Quitne 30 rd, Huor af Citanten, Halle Jonsen beKom eftter for Ening 17 rd og Heming Laurids: 13 rd, hour!! (huor) Wed sagen beroer, og bøer for blive

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Wed Bonde Lensmand Ladet udj Rette Stefnen Johans Rateig, for V-Louglig sKouge Hougster udj Luthrums til Hørende sKouge teig, til Wæder mælle Lutrums opsidere Østen Michels: Østein Helliessen, Knud og Niels,

dend indstefnte Johanes Rateig møtte og forKlarede iche at Have houget mehre End 1 faun Wed, og det for 3de Aar Leeden, som da wærende opsidere Christopher Olsen hann: tillod,

Niels Luthrum fore gaf at Johanes hafde houget 3de færings faune der til Johanes Løgtet Hann: 3de Gange,

Endelig blef Johanes forLigt med Sr: Peder Jensen om 2 rd og ad Luthrums mændene om forladelse, Huor Wed sagen beroer,

Eftter forige til talle Paa Som/m/er tinget med Hr: Leutenant Davidsen Angaaende det brende Win, som Lensmand Lauridz Bech 3die (Pinse) dag Wed Odde Kierche, Hann: fra tog, møtte Hr: Leutenant (Davidsen) og forKlarede at hand Reyste til Odde, og Hafde med sig (1 Kruche) Engeldt (Encheldt) Brende Win, og Huerchen soldte for eller (under Prædichen)

Sr: Peder Jensen Paa Stoed at saadant for prang Wed Kirchen (ingenlunde?) burde tillades, under Wedbørlig Straf ef(tter Louen)

1708: 174

Afsagt,

Eftter die det befindes at Lensmand Lauridz Bech, haver taget brende Winet fra monsr: Leutenant Jan Davidsen 3die Pindse dag eftter Prædichen, og iche bewises at Noget for prang, eller fylderie for eller under Prædichen, dend dag at wære sKeet, aldt saa bør Lensmanden igien Levere til Sr: Davidsen det fra tagne brendeWin, dog Paaleges Sr: Davidsen iche at selge saadane ware, for eller under Prædichen, aldt under Sex Lod sølfs Straf, aldt under Wiedere adfært eftter Louen,

Lauridz Lauridsen hafde Ladet Stefnen monsr: Leutenant Jan Davidsen, for Grundeleje og Huus hyre af det i boende huus i Kindser Wig aarlig 3 rd og det udj 9 Aar forfalden, Lauridz

Lauridsen fore Gaf at Have Ladet Sr: Davidsen Louglig sige forbuføre til sommeren Sante Hans tieder, og ey Wed Huad tilladelse Sr: Davidsen Hafde til at beside Hans huuse her imod at suare møtte Sr: Davidsen, og frem Lagte En Regning udsted af Hr: Jørgen Brosse Dateret: 15 Augustj, 1707: og af dend goede mand forKlaret Sr: Davidsen, at Have faaet tilladelse at boe i Huuserne, og Wieste aldeelis indtet af Laurids Lauridsen at sige, Ellers presenteret: Davidsen Penge udj Retten for Huuserne og Grunde Leye efter Hr: Jørgen Brosse Regning, og om Lauridz Lauridsen iche Wild imodtage Pengene, saa begierer hand opsættelse udj sagen, til Neste ting, at hand imidler tid Kand talle med hans Suoger, Hr: Jørgen om hand Wild efter udstede Regning Wil imodtage Penge, Lauridz Lauridsen blef til spurtt om sit sKiøde at frem Wiese, der til Hand suarede iche at have det Ved haanden,

Afsagt,

Efter die Lauridz Lauridsen iche producerer sit original sKiøde og ey heller Wild imodtage de udj Retten præsenterede Penge, aldt saa beroer denne sag til Neste ting, da sKiødet In originalle bør i Retten fremlegges, og af Lauridz Laurids: bewises Huad huuser hand pretenderer, Særdeelis efter die Sr: Davidsen self Haver byget, da skal her udj blive Kiendt hui Ret er

.... Torbiørensens Bue hafde Ladet Stefne Olle Midnes, for 2 ½ rd (Angaae)nde 1 Koe som hans \Wær/ moder war hann: sKyldig, og for Nogle (Aar Leden) forligt sig med hann: om fore Næfnte 2 ½ rd den (indstefnte) Olle Midnes møtte, og fore Gaf at hans med burde suare med, udj de 2 ½ rd til med war (Hand En fatti)g mand, som iche Kunde betalle Allene

1708: 175

Afsagt,

Efter die Olle Midnes for Nogle Aar Leeden her for Retten Haver forligt denne petention!! (pretention) for 2 ½ rd saa bøer hand same betalle med om Kaastning En half rd aldt inden femten dage Under Nam efter Louen,

Laugrettes mænd pro 1709 ordineris Torbiøren yttre Alsager, Knud Trones, Siuer Lotte, Ingebrigt Qualnes, og Olle Isachsen Jordahl dese 3de skal fare til Laugtinget Ed at aflege efter Louen, Hellie BerVen, Iver Eidenes, og Elling Wastun,

Anno 1709 d: 9de og 10de [9br:] Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med, GraVens UIVig, og Eidfiord Sogner, Paa dend Gaard Eye, over Værende Kongl: Mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa WelEdle og Velbr: Hr: Assessor Hansens Vegne, Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Baarde!! (Baard) Richolfsen SPAanum, Niels Følchedal og Siuer ibdm, Hans ibdm, Tostein Lione, Moridz Kierland, Erich Eye, Michel Linde breche, og Torbiøren HolVen, Edsorne Laugrettes mænd af GraVens sKibbrede, og fore Næfnte Sogner, med mehre tingsøgende Almue,

Anfind og Magne Breche efter forige Stefne maal og til talle war Stefnt for begangen Slags maal med huer Andre, de indstefnte møtte og Negtet aldeelis iche at Have haft Klamerie med huer Andre, her om war Stefnt til Prou, Haaver Olsen, og Johanes Følchedahlen,

Haaver Olsen møtte og eftter Edens aflegelse Wandt at Hand iche saae Magne og Anfind slagest, men Magne Kom til Anfind som war spelle mand i brølluper, og Wilde have hann: op af søfne, Wieder slags maal saae hand iche,

Johanes møtte og Wandt det sam/m/e,

Afsagt,

Eftter die dette slags maal, eftter 2de Stefne maalle \iche/ Loulig bewises, aldttaa frie Kiendes Parterne for Citantens til talle, udj denne sag,

Sr: Peder Jensen eftter forige tiltalle Hafde Ladet Stefne Gunder Nielsen Huusmand af UIVigs Sogn, for de U-Louglige Nøgler, Paa seeniste Som/m/er ting fremlagt, huor fore blef Paa Staaet Straf eftter Louen,

dend indstefnte møtte for Retten, og frem Wiste 3de Laase, Huor til Ingen af de i Sommer fremlagde Nøgler Kunde Læse eller opluche,

Hans Olsen møtte Endnu og forKlaret, at ingen af de frem Lagde Laase, til Hørtte Gunder Nielsen, men hand denn: maatte have Laant, og eftter forsøgelse for Retten Kunde Gunder iche oplæse Laaserne med de Nøgler

1708: 176

Som Hand forleden som/m/er i Retten fremførte,

Baard Spaanum, og Pouel Maabøe, forKlarede at Gunder Nielsen maatte Have Staallet baade fra En og Andre, eftter die Hand iche Kunde frem Wiese Laase til de fremlagde Nøgler Paa Som/m/er tinget, og Ey heller for Retten Wilde frem Wiese sin Handels mand huem hann: saadanne Nøgler Hafde Leveret,

Hans Olsen med flere af UIVig beKlagede at de daglig war bestaallen, og Huerchen Gunder Nielsen Eller Nogen Anden saadant Wilde beKiende,

Afsagt

Eftter die Gunder Nielsen Paa Nest afVigte Sommer ting frem Lagde Nøgler, Huor til Hand til dette ting frem leger Laase, som hand med sam/m/e Nøgler, iche Kand oplæse, og iche wild beKiende Huem saadane Nøgler Eller Laase for Hann: giort Haver, aldttaa bør hand hos Ombudz manden Hr: Assessor Hansen, til Waartinget Paa Wand og brød wære udj for Waring, indtil hand sine medhandlings mænd, om sam/m/e Nøgler og Laase beKiender Under Wieder Louens adfært og Kiendelse

Torchild Opbeim Lod opliuse, 1 Løb smør udj Wichnes beLigende udj UIWigs Sogn, om Nogen oddels arVing det inden aar og dag eftter Louen wild oplæse og Ind Løse

Laugrettes mænd pro Ao: 1709 ordineris, Niels Kierland, Erich Eide, Elling Aause Daniel Bagne, Tostein Sæd, og 3de Ny, Halstein Bilde, Tomas Nils: Wange, og Michel Tuedt skal fahre til Laugtinget Ed eftter Louen at aflegge

Ao: 1708 10de 9br: Holdtes Almindeligt Høsteting med WasWær ottings Tinglaug Paa Boelstadz øren, Nærwærende Kongl: mayts: Foget Sr: Sr:!! Søhren Glad, Bøyde Lensmand Johanes Boelstad, med Laugrettes mænd, Oluf Roe, Endre Elie, Olluf Johansen StyVe, Jacob ibdm, Gullich Fandenes, Jacob og Halver Bræch huus, med Peder HorVey, Edsorne Laugrettes mænd, med mehr tingsøgende Almue, af Waswær ottings tinglaug,

eftter tingetz sættelse af Kongl: mayts Foget, blev eftter skrefne Kongl: forordninger, og Høye ordre samt flere Documenter for Almuen Læst og forKyndt

1. dend Kongl: forordning om forhold med strandet skib og Goedz Dateret 21 Martj 1705:
2. det Høyloflig Rendte Cammers ordre til Fogden om udrednings Eller Kaastpenge for døde absente vacante og Siuge Soldater, at Fogden af Legderne Leveris, og til RegensKab føris, dateret 25 Augustj 1708:
3. Welbaarne Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings mand De Tonsbergs, ordre til Fogden om at Ingen Balberere Paa Landet maa sig Needsætte, Dateret 20 Sept: Ao: 1708:

1708: 177

4. Welbaarne Hr: Estatz Raad, og Stiftt befallings mandz SKriftlig Reyse Pas, udgivet for frie skydz til Wel Edel baarne Hr: Major Storm, Naar hand Reyser i Compagnietz Destrict, til Compag: eller batalionz mynstring Dateret, d: 13tende October 1708
5. Hr: Søfren De Fines udgifne skiøde til Sr: Lauridz Miltzou, udj Gaarden Føre skyldende smør $\frac{1}{2}$ Løb med bøxel, og Langeland smør $\frac{1}{2}$ Løb 9 mrk med bøxel, Dateret 7de Sept: Ao: 1708
6. Endre Ellies Gave bref til Hans søn Anders Endres: paa $\frac{1}{2}$ Løb smør uden bøxel, udj gaarden Ellie, Dateret: 10de J...(?) 1708:

Knud Olsen Mugaas En ung Person, Wed 21 Aar Loed tingliuse sin Oddels Løsnings Ret, til dend Jord Mugaas, beligende udj Waswær tinglaug, tilmed Lyste Hand Nu sine Penge mangel,

Laugrettes mænd pro Ao: 1709: Er af Kongl: mayts: Foget ordineret: Knud Bærg, Styrch Bragstad, Gullich Steiene, Siuer Hjørne Vig, Mogens Radz dal, Johanes Hatlestad, Siuer Fose, dese Ere Gamle og haver til foren aflagt Ed, men Hans Helliesen Aldalen haver sig betimelig, for Welbr: Hr: Laugmanden at indfinde, Ed at aflege efter Louen,

Endnu tilnæfnte Fogden af forNødenhed udj adskillige tilfælde, Paa Rettens wegne, den Welagte mand Sr: Nils Hiermand, GastGieber paa Boelstadz øren, til at fare betimelig til Laugmanden Ed af aflege efter Louen,
her med dette ting Endtes

Ao: 1708 Mandagen d: 12 9br: begyndtes Et Almindeligt Høste og skatte ting med Wangens ting laugs Almue, udj Dito Wangens tingstue, paa Waas, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, og Hr: Commisarius Volquar Risbrech, Bøygde Lensmand Wiching Tuilde, Gullich Gierstad, Wiching Groupe, Anbiøren Græe, Jon Qualle, Olluf Æn, Siuer Tuedte, Styrch Dugstad, og Bryndel Liland, Edsorne Laugrettes mænd, med mehre tingsøgende Almue af Wangens tinglaug sam/m/e Stedz,

eftter tingetz sættelse samt fredliusning, og adVarsel om æddruelig frem Komelse, af Kongl: mayts: Foget, Blef forhen Extraherede, Kongl: forordning, med Andre Høye befallinger for Almuen Læst, og forKyndt,

der Næst blev Høy Edle og Welbaarne Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings mand ordre til Fogden, om at befalle forEldre og Andre WeKommende!!, Lægs mænd at Indsende det Unge mandsKab til Lægderne, Endten de ere Reyst til Bergen eller Synden fieldz, Dateret: 30 April Ao: 1708:

2. Hans Mogensen Rødbergs udgifne sKiøde, til Sr: Lauridz Miltzou Paa 1 Løb smør med bøxel, udj Gaarden Hommedal Dateret: 4de Julj 1708:

3. Sr: Hendrich Miltzous udgifne bøxel Sædel til Soldat: Knud Bryndels: paa 18 mrk smør (udj) Jordan Lille sKipple Dateret 7de April 1708:

1708: 178

4de Hr: Jørgen Brosses udstæde bøxel Zædel til Iver Michels: som haver wæret Guarnisons Soldat: udj 3de Aar, som hans Pas udViser, og er bemeldte Iver byxlet 2 Løber smør udj Lierhuus, Dateret 7de April 1708

5. Sr: Hendrich Miltzous udgifne bøxel Zæddel til Soldat Siuer Odsen, paa 2 Løber smør [udj] gaarden Berge, Dateret: 16 Junj 1708

6. Hr: Christen Niensens udstæde bøxel Zædel til Olle Hermans: Soldat: Paa 9 mrk smør udj Halsteins berget, Dateret: Dateret:!! 5 Junj 1708

7de Tollef Knudsens udstæde sKiøde Paa trej spand smør udj Jordan Kalve, til Ellj Knudz datter, udsted Dateret: 11te Junj 1708

Sr: Lauridz Miltzous udstede Hiemmels bref Paa trej spd smør udj Kalve af Dato 25 October 1708

Sr: Hendrich Miltzous udstæde sKiøde Paa ½ Løb smør udj Jordan Almland til Johanes Herløfsen, udsted af Dato 17 Julj 1708

Knud Aamundsen Rougstad, Loed tingliuse sin Oddels Løsnings Ret, Paa sin Quinde Inger Lauridz Datter Miltzous Wegne, 3 Løber og Et spand smør, med bøxel og Herlighed, udj Jordan Fiose, beligende udj Winier otting Paa Waas, til med Loed hand Liuse sine Penge mangel, Særdeelis efter die Hans Konnes Salig fader afgangene Claus(?) Miltzou bemeldte Goedz haver soldt,

Aamund Tollefsen Jellen Loed Læse sit sKiøde Paa 6 mrk smør udj det Pladz Jelden, udsted af Sr: Morten Coch Dateret: 23 Junj Ao: 1707:

Anders Pedersen Haldens udstede sKiøde Paa Egne og Søns wegne, Næfnlig Peder Anders: Paa 2 Løber smør udj Jordan Lille Ringheim af Dato 12 Junj Ao: 1708:

Idewart Hansens udstede sKiøde til Olle Battelsen (Bottelsen) SunVe, paa 1 Løb toe pd smør udj Gafle med underligende Rødnings pladser Humble breche og Engeland, af Dato 28 Junj Ao: 1708:

Halver Pedersen Loed Læse sin bøxel Zædel Paa 1 Løb smør udj Finde, udsted af Hr: Nils Weinwig, af Dato 3 Sept; 1708:

Dend 16tende og 17tende betiendtes Retten af for ind førte Kongl: mayts: Foget og Laugrettes mænd wed sagernes fore tagelse af Dito Wangens tinglaug,

Til Huilchen tid Lensmand Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tieniste Hafde Stefnt, Olle Gietlesen Groue, for begangen slags maal, Næfnlig Olle slog Colben Kytte med Een tamcher(?) i hove(det?) der om war Stefnt til Prou, Lauridz Øgre og Knud Noreim, som møtte tillige med Wæder partten Colben Kytte, og sagde at de ware

1708: 179

Alle druchne, og Hand tog tancheren i drochensKab, og Støtte Colben der med i sKulderen, dog uden wred hue, og iche hafde Wiedere slags maal til sam/m/en, dette Widnerne Med Ed Wilde forKlare, og Weder Partten iche Klagede,

Afsagt,

Efter die Widnerne forklarer at dette slags maal, icke skeet af Nogen wred hue, eller betængt slags maal, men alleniste udj drochenskab, hans wæder part uden skade og Klage maal, aldsaa frie Kiendes Olle Gietlesen Groue, for denne pretention, dog at hand En Anden tid fra Holder sig saadane adfærtter, Under 3de Loed sølfs brøde, og Anden Straf efter Louen,

Siuer Groue haver Stefnt Hans grande Olle Gietlesen, for hand haver Pløyet, et Styche af Hans Eng til sin Agger, og skieldt hann: for En tunge tyv og En Haande tyv,

her om War Stefnt til prou, Knud Gundersen, og Anne Bryndels datter, som møtte, og forklarede at det skeede i Waar, og Hastighed udj Pløye tiden,

dend ind Stefnte Olle Gietlesen, bad sin Grande Siuer Jonsen om forladelse og Wieste ingen føye til de i Hastighed taldte ord, og skulle give til de fattige 2 Laad sølf, saa skulle de Stefne sagen Paa Aastedet, til Anstundende som/m/er, Huor Wed sagen forbliver,

Sølfæst Siuers: Loed Læse sin bøxel Sædel Paa 9 mrk smør, udj Niaatuedt som Jomar Arnesen, for hann: opsagt haver, udsted af Hans Lunder Vigen Dateret: 18tende October 1708

Bøygde Lens mand Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tieniste, hafde Stefnt Knud Lille Høen, for Hand er Komen fortillig med sin quindes Barsel Seng,

dend indstefnte møtte og gjorde forklaring at Hans quinde icke Kom mehr En 14ten dage for tillig,

Afsagt,

Knud Lille Høen fri Kiendes for dette Stefne maals tiltalle, Særdeelis efter die Hans quinde icke Kom for tillig, mehre End 14ten dage,

Lens mand Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tieniste, Hafde udj Rette Stefnt Olle Olsen Nesseim (Nesheim) og Inga Torbiørns datter, for begangen Leyer maal, og barns Aufling med huer Andre,

dend indstefnte Olle Olsen møtte og tilstoed gierningen, sagde at wilde ægtet hende, men deris fattig dom fraholder denn: til med wild hendes wener icke tillade ægte skabbet, Olle forklaret at være imod 24 Aar, og hafde indtet til bøders afbetalling,

Paa Quind folch Inga Torbiørns datters wegne møtte Niels Høen og bød for hendes bøder 5 rd

Kongl: mayts: Foget war Dom begierende efter Louen Endten til bøder eller at Lide Paa Kroppen

1708: 180

Afsagt,

Efter die det befindes at Olle Olsen og Inga Torbiørns d: Haver aflet barn til samen, aldt saa bøer de bøde efter Louens Siette bogs 13tende Capitel første Art: Næfnlig Hand 24 Og Hun 12 Lod sølf eller og at Lide Paa Kroppene med fængsel, aldt inden 15 dage Under Nam, og Louens Wiedere Adfært,

Bonde Lensmand Paa Kongl: mayts: tienistes befordring Hafde Ladet Stefne Ingerie Hindrichs datter, for begangen Leyer maal med Soldat Od Gunders:

Paa det indstefnte quindfolchs wegne møtte Hendes fader Hendrich, og beklagede at Hun indtet Hafde at bøde med, men gaar om Kring og tigger

Afsagt,

det indstefnte Quindfolch Ingerie Hendrichs datter bør efter Louen pag 965 første Art: bøde Hendes Leyer maals bøder 12 Lod sølf, eller Lide Paa Kroppen, udj fængsel, Paa Wand og brød, udj fiere U-ger, Andre saa Lætsindige til afsKy aldt inden femten dag!! (dage) Under Louens adfært,

Lensmand Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tienistes befording Hafde Ladet Stefne, Olle Ingebrigtsen, og Anne Michels datter for begangen Leyer maal, og barns Aufling med huer Andre,

dend indstefnte Olle møtte iche, ey heller Nogen Paa Hans wegne,
Quindfolchet Anne Michels datter møtte og tilstoed Gierningen, Huor Paa hun og Hafde Staaet sKriftt, sagde at Hand hafde Lovet Hender ægtesKab, Huilchet hand Nu iche wild efter Kom/m/e,

Afsagt,

Olle Ingebrigtsen Paa Legges til Neste Rettes dag at møde til sagen at suare, og Anna Michels datter som møder og til Staar Gierningen bør efter Louens 6te bogs 13tende Cap: første Art: bøde hendes 12 Lod sølf, eller at Lide fængsel Paa Kropen, paa Wand og brød i trej V-ger, aldt inden femten dage Under adfært efter Louen,

Arne Christophersen efter forige til talle, hafde Ladet Stefne Knud Siuersen Øyen, for baaden, som Hans folch brugte efter denn:, og Loed dend af EIVen bort tage, for mendte hand burde betalle halpartten af de udlagde 10 mrk, med Paaløbende om Kaastrning 4 mrk
dend indstefnte Knud Øyen møtte og sagde iche war hieme, da baaden Kom bort,

Afsagt,

Efter denne sags besKaffenhed, bør Knud Siuersen Øyen betalle dend halve baad 5 mrk og udj om Kaastrning 1 mrk er En rix daller som Knud Siuersen bør betalle, inden femten dage Under Nam efter Louen

1708: 181

Hr: Commissarius Volquar Risbrech tillige med Odt Johansen Breche efter 2de til taller Hafde Ladet udj Retten Warsle Anders Erichsen Nesseim (Nesheim), først Hr: Commissarius for bøder efter Louen, og Odt Johansen, for sine 3de Reiser, og sKægs afrivelse,

dend indstefnte Anders Nesseim møtte iche efter seeneste paa Leggelse, og ey heller møtte sKafferren, Siuer sKierVen som sKal have warslet Siuer!! (Anders) Neseim,

Knud Siuersen Øyen, suarede Paa Siuer!! (Anders) Neseims Wegne, at Hand war suag udj sin foed, huor fore hand iche Kunde møde denne Gang,

Afsagt,

Efter die at Anders Neseim iche til dette ting Lader suare for sig, og fører sine paa beraabte Widner, aldt saa gives hann: for suaghez sKyld Endnu, til Neste ting opsættelse, til Huilchen tid, Næfning Neste ting Anders Neseim, Paa Legges at møde til sagen at suare, og Dom at Anhøre Under 6 Laad sølfs brøde, om ude blivelse findes, aldt Under Wiedere Kiendelse Efter Louen,

Knud Finde Havde Stænt!! (Stæfnt) Jon Siuersen Lunde til at Anhøre tings Vidne om det slags maal, og over fald Joen Lunde havde begaaet paa Knud Finne i Knudz Eget Huus, for PaasKe Nestleden, saa og Var Stefnt Jon Lunde at Anhøre Widner, om de sKieldz ord, Joen Lunde over hann: udøste sam/m/e tid, aldt til Rettens Nærmere udfør,

Joen Lunde møtte og forKlarede iche saa aldeelis Louglig at Være Stefnt, dog Erbød hand sig at wilde tage imod gien mælle og Anhøre Widner,

Ranvey Erichs datter Huus quinde Paa Finde, Siuer Knudsen tienende Knud Finde, Zigrie Anders datter tienende Paa Finde, og Rognald sKipple, diese Hafde Knud Finde Stefnt til Prou udj denne sag,

Jon Lunde beraabte sig Paa prou, Olle Tollefs: Breche af yttre Sogns fogderie, Lauridz Pedersen Ronve, og Rognald sKipple, diese formeendte Jon Lunde at være V-partiske Widner, men Knud Findes op Næfnte Vidner paa Stoed Joen at være Partiske, og Hans Egne tienere og huus folch,

Knud Findes 3de Prou møtte Næfnlig Ranvey Erichs datter, Siuer Knuds: og Zigrie Anders datter, men Rognald sKipple møtte iche, Ellers forklared Lensmanden at Hand war suag, de til Stæde wærende 3de Widner blef Eden oplæst for, og fra Huer Andre Separeret da efter Edens Aflegelse \Wandt/

Ranvey Erichs datter, at Joen Siuersen skioldte Knud Finde, Nest for Paaske i Knudz Eget huus for En tyf og sKielm, og hafde Ned duldt Konges

1708: 182

sager, Lidet der efter drog Joen sin Knif og Hafde dend bag Ryggen, og Under bordet, saa tog hun Kniven fra hann: og Kaste dend Paa Golvet, saa tog Joen Lunde En botellie, og skienchte brende Vin i Et sølf støb, og tog Støbet i dend Wenstre Haand og slog Knud Finde der med Paa dend høyre side i hovedet saa Støbet Krømte til sam/m/en, og gich Støcher som det Nu frem Wieses, der Paa tog Knud Finde Jon Lunde i skægget, og Knudz quinde Laasede Knudz Hænder af Jon Lundes skiæg, tillige med Lauridz Ronve, da skioldz maallet skeede af Jon Lunde, war Rognald skiple og Zigrie tieniste tões, tillige Knuds quinde i Stuen, men da Knud fatet (faket/fattet) Jon i skiægget Kom Lauridz Ronve ind i Stuen, der efter undvigede Knud sin Egen Gaar og gich til Wangen, her til Jon Lunde suarede at dette war Knud Findes Huusquinde, og PartiesK: efter tilspørgelse blef af Ranvey suaret at hun iche war beslegtet til Knud Finde eller Quinde, men war Eniste til huus, og holdt sig self mad og driche,

Zigrie Anders datter tieniste Pige efter Edens afleggelse Wandt at hun hørte at Jon Lunde skioldte Knud Finde for En Kongens tyf, og hand Ned dulde Kongens sager som En skiellem, saa tog Jon Lunde Sølf Støbet og slog Knud Finde i Panden der med, saa Støbet gich i Støcher som det Nu er, der Paa tog Knud Finde Jon Lunde i skiægget, efter at Jon Lunde hafde draget sin Knif tog Ranvey Knifven fra Joen Lunde og hendes madmoder Knudz Quinde Laasede Knudz hænder af Jon Lundes skæg, og Rognald sKipple war i Stuen da dette skiede, og Lauridz Ronve Kom ind, da de slogest, og saa at Knud hafde Joen i skiægget, der Paa drog Knud af gaarden og Ned Paa Wangen, for at sky Klamerie,

Siuer Knudsen tienende Knud Finde efter Edens aflegelse Wandt at Hand og Lauridz Ronve Kom ind i Stuen, og saae Jon Lunde tog botellien, og skienchte i Støbet brende Vin, saa tog Jon sølf Støbet i dend wenstre Haand, og slog Knud udj Hovedet saa beggeret gich i Støcher, som det Nu er, der Paa tog Knud Jon Lunde i skiægget, og hans madmoder Knud Findes Quinde Laasede hendes mandz hænder af Joen Lundes skiæg, skioldz maalet og Knivens dragelse saa \eller hørte/ hand iche, men Hans huus bund, Knud Finde undvigede sin gaard, for at sky Klammerie

1708: 183

Knud Finde og Jon Lunde begierede begge at Lade føre flere Winder!! (Widner) til Neste ting, Næfnlig Knud Finde Rognald sKipple, og Jon Lunde sine forhen, Paa beraabte 3de prou, og det Widne fra Sogne fogderie Olle Tollefsen, forpligtet Jon Lunde sig Paa Egen bekaastning, her for Retten at Lade frem føre, og denn: samtlig for denne Ret at Lade føre, til sagens Nermere udfør,

Reserve Soldat: Hans Ingebrigtsen Hirt Hafde Ladet Stefne hans Suoger Holdor Kolbensen, som bruger 2 pd smør udj Hans faders fra døde Jord Hirt, Huilchet hand formeendte at være Nærmest til at bruge ald Jordan, frem for Haldor som iche haver tiendt deris Kongl: mayts:, her om Hans Hirt frem Lagde En Supplication, med der paa tegnet Resolution af Dato 9de Junj Ao: 1708,

dend indstefnte Haldor Colbensen møtte og for Klaret at være indKomen paa Jordan med Hans Ingebrigts: Egen tilladelse, Huilchet Hand og wilde bewise med Et sKrifttlige Widne, under VelEdle Hr: Captain Jacob Christensens Egen Haand af Dato 15 9br: 1708:

Knud Siuers: Øyen, og Siuer Tuedte møtte og Wandt at Hans tillod Haldoer Colbens: at bruge Halve Jordan saa Lenge hand Wilde holde sig sKichelig, men Hans for Klaret at Colben sKulle skaffe Halve bøxsel Penge, for ald Jordan Huilchet hand iche har willet holde, der til Haldor Colbensen suarede at hand wilde holde sit Løftte,

Hans Hirt refererede sig til dend Kongl: forordning, om Landmelitien i Norge, der efter Hans formeendte at være Nærmest at bøxle sin Salig faders fra døde Jord, frem for Haldor Colbensen som iche haver tiendt deris Kongl: mayts:

Afsagt,

Eftter die deris Kongl: mayts: Aller Naadigste forordning om Landmelitien af 1705: iche tillader at Nogen maa Bøxle Jord som iche Haver tiendt deris Kongl: mayts: sine fulde melitair tieniste, aldt saa seer ieg iche at Jordt Eyeren Imod bemeldte Aller Naadigste forordning, Kand under Staae sig at bøxle Haldor Colbensen, men Hans Ingebrigtsen, som Endnue Staar for Soldat: at være Nærmest at Bøxle Hans Salig faders fra døde Jord, Er agter Vieg/ forbilligt eftter forordningen og Lovs Udførligere adfært og der imod Haldor at Niude sin Bøxel igien af Hans Ingebrigtsen

1708: 184

Siuer Olsen Biøgd hafde Ladet Stefne Peder Fliseram for hand Haver flægt Næver Paa Hans formeenende Egn, her om hand sagde at Have Prou,

dend indstefnte Peder Fliseram formendte at det Var Hans Egen Egen!! (Egn) huor Paa hand flæchet Næver,

Siuer Biøgd frem Kallede Olle Myrland, som møtte, og Wandt eftter Hans gamle moder Steenvor Siuers datter, som for 55 Aar leden tiendte hun paa Biøgd, da Wiste hun iche at Fliseram manden Eyede indtet førend de Kom om Quandølen, siden aadte!! (eiede) Hand huer tredie træ,

Øyel Pedersen Wandt Eftter Hans gamle fader som er over 70 Aar, at Hand tiendte 2de Aar Paa Fliseram, da flæchede hand Næver uden for Quandølen og saa blef Elven saa Stoer at Hand iche slap over Elven da spurtte Hand sin Hosbond om hand iche maatte flæche hiden for Quandøllen, da suarede hand Ney, det komer Bøgd til,

Syneve Tuedte og Siuer Quarme Wandt det same,

Peder Fliseram frem Kaldte Niels Høen, som sagde eftter sin fader at de brugte samteidt baade hiden for og bortten for Quandøllen,

Afsagt,

Eftter denne sags besKaffenhed, hen Wises denne sag Paa Aastædet da Partterne haver at føre deris Widner, som Edtlig eftter sKiftter bør afleges, da skal worde Kiendt, eftter Louen,

Endre Tæsdal eftter forige til talle Paa sine fem moderløse Børens Wegner, Hafde Ladet Stefne Knud Erichsen Duchstad til at meddeelle denn: Nogen af de 12 rd Hand fich for

Fandenæs, som hand Nestleden Aar, soldte oddels Retten, og Endre Tæsdalls børn war af Eldste broderen,

dend indstefnte møtte og og!! wilde indtet give denn: af de Penge, med formeening at efter die Hand talde Paa goedset til Kom Hann: og saa for tienisten,

Afsagt,

Ihuor wel Knud Erichsen Duchstad siufnes at for die Hand talde Paa sagen, at hand der fore indtet wild give, Endre Tæsdahls børen, men saa dog allige wel befindes bemeldte Endre Tæsdahls børen, at være Lige saa Lod tagen, udj bemeldte oddels Ret som Knud Erichsen, aldt saa Bør Knud Erichsen betalle til Ermeldte Tæsdals børen trej Rixdaller, og det \sKades Løs/ inden 15 dage Under Nam efter Louen Huor med alle pretentioner ophæves,

Monsr: Peder Borch Paa Sr: Hans Bangs Wegne Hafde Wed Bonde Lensmand Wicking Tuilde, Ladet udj Rette Stefne

Knud Gulfsen Reime for saldt og Koren Wahre 2 rd 2 mrk 2 sk: dend indstefnte møtte iche Ihuor Wel Lensmanden bewidnede at Knud war Louglig Stefnt,

1708: 185

Aamund Nielsen Urand for saldt Lin og tobach 2 rd 5 mrk 8 sk: møtte iche, Laurettet for Klarede at Hand war Paa Kaaber Wærchet med Quinde og børn, Huor fore hand ey heller war Stefnt, men Iver Michelsen som for oven Staaende skal have Caveret fra gich Cautionen, undtagen En Rix daller som war for Linen, det Wilde hand betalle,

Lauridz Appeltun for Korn Ruog maldt Roug og saldt 3 rd 1 mrk 4 sk: dend indstefnte møtte, og sagde sig at wilde sætte 1 Koe i pandt til Waaren,

Olle Øxen berg for ½ tønne Koren 5 mrk møtte iche ey heller Nogen Paa Hans Wegne

Olle Kalve for Koren Roug maldt og saldt 12 rd 1 mrk 6 sk:, Olle Iversen Kalve møtte og Negtet aldeeles sKylden, men sagde at det maatte være En Huusmand wed Nafn Olle Lauridsen, som Ao: 1705 war Raasmand Paa Kalve

Olle Qualle for Et quartter saldt som Olle Kalve sagde sig goed for {Et quarter march} og fiere skilling siger 4 mrk 4 sk: møtte iche

Elias Grove som Olle Fæne skal have sagt sig \god/ for 1 ½ tønne sKatte Koren 2 rd 3 mrk: møtte iche ey heller Nogen Paa deris Wegne,

Johanes sKomager for maldt Koren Roug og brende Vin, med Rendte 15 rd 4 sk: møtte iche ey heller Nogen Paa hans Vegne,

her Paa Sr: Peder Borch war sKades Løs Dom begierende, efter die de alle Ere Louglig Stefnte, Særdeelis Paa Staaes at Johanes sKoemager iche maa tillades at for pandte sine Huuse eller Eyen deelle til Nogen, førend denne fordring bliver betaldt,

Afsagt,

En huer af de indstefnte som iche møtte Legges Loug dag fore at møde til Neste ting, Imidler tid wild fornehmes om Olle Laurids: Kalve Haver udtaget for de 12 rd 1 mrk 6 sk: som Olle Iversen fra gaar til Wiedere Kiendelse efter opliusning i sagen, men Lauridz Appeltun som møtte og wedgich sKylden, bører inden Neste ting betalle under billig omKaastrnings Erstattelse,

Paa Prousten Hr: Christen Neelsens Vegne møtte Hans søn Sr: Hendrich WeinWig og Hafde Ladet Stefne

Knud Kaarsen Hylle, for Resterende LandsKyld og tiende, 1 rd 3 mrk 11 sk, dend indstefnte møtte og Kunde iche bewiise at denne sKyld, war betaldt sagde at Hans bog Var hann: fra Komen,

Tormoe Dalle efter Rigtig afregning 1 rd 2 mrk 10 sk: dend indstefnte møtte og for meendte at Have Arbeidet der paa,

Lauridz Ronve skyldig til de fattige første bøxel 9 rd 1 mrk 11 sk Noch sKyldig tredie tage 3 rd der af fierte penge 4 mrk 8 sk: Noch LandsKyld pro 1707 3 rd 5 mrk 10 sk der af fierte Penge 5 mrk 14 sk, Er til samen til de fattige 17 rd 5 mrk 11 sk her for uden til Hr: Prousten 1 rd 3 mrk og Et slagter nød,

1708: 186

dend indstefnte møtte iche Ey heller Nogen Paa hans Wegne,

Niels Nere Leme skyldig for Koren og tiende 3 rd 2 mrk 6 sk: møtte iche ey heller Nogen Paa Hans Wegne

Knud Hermansden Qualle for LandsKyld og oster (øster) mælle 1 rd 2 mrk 7 sk møtte iche Lauridz Gierager sKyldig LandsKyld 3die tage og smaatiender 3 rd 5 mrk 8 sk blef suaret at være suag,

Olle til Huus Paa Imestad for Koren og tiende 3 rd 2 mrk 10 sk møtte iche

Olle Bachetun for Koren tiende og smaatiende 3 rd 12 sk møtte iche,

Lauridz Gullichsen sKaffer afhiemlede Stefne maalet at fore skrefne war Louglig Stefnt, der fore Sr: Hendrich Weinwig Paa Stoed sKades Løs Dom,

Afsagt,

Knud Kaaresen, og Tormoe Dalle som møtte og iche fremlagde deris bøger, bør til Neste ting producere deris bøger, og de Andre Legges Laugdag fore til Neste ting, Her imod at suare med Paaløbende OmKaastringers Er Statning, Wed Dom og Kiendelse efter Louen,

Hr: Commissarius Hafde efter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Jørgen Michelsen Helgeland, for Hand sKal have slaget Aadt Helgeland blaa og blodig, Prou Anders ofver Land og Colben ibdm,

de indstefnte møtte iche ey heller Prouene, Siuer Quarne Kunde iche Hiemle at de war Louglig Stefnt,

Afsagt,

Denne sag bør Louglig Stefnes, og Stefne Widnerne bør mødde at af Hiemle Stefne maalet, om sagen ellers skal holdes gyldig Naar saadant Stefne maal skeer skal Kiendes Huis Ret er,

Noch Var \Stefnt/ Jørgen Michelsen for hand sKal have slaget Olle Myrland Blodig, med En Kindnie i Hovedet, til Prou war Stefnt, Aad Helgeland, Siuer og Knud sKierVen,

her af møtte ingen uden Olle Myrland, som sagde iche at være slaget,

denne sag beroer til Neste ting, da Widnerne bør møde tillige [med] Parterne Jørgen Michels: og Olle Myrland, aldt under 2 Lod sølfs brøde for huer som ude bliver,

Noch Hafde Hr: Commissarius Stefnt Olle Hyningen og Gullich Hummedal for begangen slags maal med huer Andre, til prou Karj Dags datter og Ingebjør Michels datter,

Huerchen Parterne Eller Prouene møtte efter Paa Raabelse, i hour!! (huor) wel Nils Høen sKaffer, forKlaret at de Var Louglig Stefnt

1708: 187

Afsagt,

Olle Hønningen og Gullich Hommedal, saa Welsom begge Prouene, Karj Dags datter og Ingebjør Michels datter, Paalegges til Neste Rettes dag at møde til denne sag at suare, Under toe Lod sølfs bøder, og Doms Anhør efter Louen,

Her Commissarius, Hafde Ladet Stefne Kaare Rasmusen Tuedt for at Betalle \de/ til dømte bøder 3de Sex Lod sølf, for begangen slags maal med hans Broder Olle Fæne, efter ergangene Dom, af 31 Julj Ao: 1706

Lensmanden forklaret at Kaare war Louglig Stefnt, efter Paa Raabelse møtte iche Kaare Tuedt ey heller Nogen Paa hans Wegne til sagen at suare,

Afsagt,

Kaare Tuedt Paaleges til Neste ting at møde, efter fore gaaende Louglig Stefne maal, under Et Lod sølfs bøder,

Hr: Commissarius Hafde Ladet Stefne Siuer Wætte efter forige til talle, for afsonte Bøder 4 rd og der Paa tildømte omKaastning En Rix daller, efter protocolernes wiedere formeld af forige Aar Ao: 1707. Huor Paa war sKades Løs Dom begierende, dend Indstefnte Siuer Wætte møtte og for meendte at wilde betalle de fiere Rix daller, og der med være frie,

Endelig blef det forligt, at Siuer skulle betalle førstKommende Mandag, de fiere Rix daller, og dend fembte tillagdes af Rettens midler og forbud huor wed sagen beroer,

Sr: Casper Normand, Hafde Ladet indstefne Efter sKrefne for betrod Koren af Kongens og Kirchens Korn tiende, som Hann: til udselgelse Er betroedt, Nænflig

Lauridz Tronsen Gierager for tienden og betroed Koren 6 rd møtte iche ellers suarede hans dreng at Hand Laae siug,

Niels Nedre Lemme for Koren 1 rd møtte iche ey heller Nogen Paa deris Wegne,

Joen Nere Kytte for Koren En Rix daller,

Lauridz Lunde for Sæde Koren 2 rd møtte iche ey heller Nogen Paa deris Wegne,

Ellers for Klarede Lensmanden at de war Louglig Stefnt, der fore Casper Normand war sKades Løs Dom begierende

Afsagt,

En Huer af de indstefnte Legges Laug dag for til Neste Rettes dag, da de bøer møde og Lide Dom til skades Løs betalling

Endre Neseim Hafde Ladet Stefne Gulou Knudsen Sanve (Sonve) for Et Sølf beldte hand Laandte for gangen Høst, og iche Levert det Igien,

dend indstefnte møtte iche efter Paa Raabelse,

Afsagt,

Gulou Sonve Paaleges til Neste ting at giøre forklaring om det Paa Stefnte Sølf beldte, under Widere Adfært efter Louen,

1708: 188

Kongl: mayts: Foget Loed for Retten frem Wise En Reegistering, Paa Guluo!! (Gulou) Olsen Øfre Berges Eyen deelle som efter Louen, til Hans Kongl: mayts: eller HersKabet er Hiem/m/e falden Efter die Bemeldte Gulovg!! hafde omKomet sig selv, og sprunget i Søen og druchnet sig, da Hand d: 7de October dette Aar Kom fra Bergen, Huilchet de mænd Guloug Oppeim, Elling Berge for Retten forklarede og saae at Guluo!! (Gulou) det selv willig begich, og befandtes efter Registeringen Naar dend bewislig bortsKyldige giæld er fra draget: at blive til overs 2 rd 1 mrk 4 sk: siger 13 mrk 4 sk:

Her Nest Blev for tilstundende Aar Wed Kongl: mayts: Foget til Rettens Betiening efter skrefne Laugrettes mænd til Næfnt, Jacob Berge, Joen Mølster, Torbiørn Løne, Gotskalch Fiose, Bryndel Grove, Niels Mittun, Unge mænd Joen Kinde og Knud Nyre, som betimmelig sig hos Welbr: Hr: Laug manden haver at indstille til deris Laugrettes mændz Eed efter Louen at af Legge,
Huor med tinget sluttes

Her ender året 1708

Tingbok I. A.d. 6, 1707-1709, for Hardanger, Voss og Lysekloster
Året 1709

(1709: 188)

Ao: 1709 Torsdagen d: 24 Januari Holdtes Almindeligt Waarting, med Joendahl og Østensøe sKibbrede, Paa dend Gaard Wangdahl, tilstede wærende [paa] WelEdle Hr: Assessor Wilhelm Hansens Wegne Sr: Peder Smit, Paa Kongl: Mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzens Wegne hans fuldmægtig monsr: Christen Biering, Bonde Lens mand af Jondahls sKibbrede, Lauridz Drage, og af Østensøe sKibbrede Olle Laurids: Berven, Lauridz sKeye, Lauridz Øftz huus, Hover Røchen, Niels SandVen, Ingebrigt Eichen, Engel Bache, Olle Aaudestad, og Lauridz Traa, Edsorne Laugrettes mænd, af foremeldte sKibbreder med mehre tingsøgende Almue,

Efter tingetz settelse, blev aller Under danigst Læst og forKyndt efter skrefne Høy Kongl: forordninger,

1. om fremede menistes!! (meniskes) goedz som ey maa Aresteris Dateret 8tende October 1708
2. patent: om Høyeste Ret Dateret 28 Sept: 1708: som dette Aar 1709 Holdes sKal,
3. om Hesters udførsel af Norge Dateret 24 Sept: 1708:
4. Tiende Taxten pro 1709 Dateret 16 9br: af Bergens Can.....:(?)
5. HøyEdle og Velbaarne Hr: Estatz Raad og Stiftt Befalings [mand] V: Tonsbergs: skrivelse til Fogden Sr: Olluf Lauridzen, om deris Kongl: mayts: udReyse, om Resolutions Erholdelse Paa Raadstuen i Kiøbenhavn, Dateret 27 9br: 1708

WelErwærdige Hr: Peder Geylmeyden!! (Gelmeydens) udstede Bøxxsel Zedel til Arne Arnesen, Paa 1 Løb smør udj Jordan Moe, af Dato 5 December Ao: 1706

1709: 189

Sr: Petter Lamberg Comparerede for Retten og efter Louen Liuste sine Penge mangel, og fuldKomelig Amanglede 2 ½ spand smør udj Jordan Selswig belligende udj Jodahls!! (Jondahls) sKibbrede, som hans Salig fader udj hans U-myndige Aar soldt haver, og hand med tiden Agter at indløse,

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet udj Rette Stefne dend bort Løbne Aamund Baches Quinde, til at wedstaae, Hendes mandz sKyld, samt og at betalle huis bøder deris Kongl: mayts: for hendes

mandz hovet Lod Kand til Kom/m/e, eftter Registerings formeldning af Dato 6 9br: Ao: 1708, huor af sees at Naar sKyld og giæld Er fra dragen, bliver Aamund Baches Part 20 rd 3 mrk:

dend indstefnte Aamund Baches Quinde møtte, og Endog hendes mandz Laad iche war Høyere End 20 ½ rd saa forligte hun sig med Sr: Smit om 22 rd Paa det hun self Kunde selge sit Jorde Goedz, og øfrige midler \beholde/ Huilche 22 rd Hun for hendes mandz forseelse, Lovede til som/m/er tinget at betalle, og til betalling sKeer Sequestreris Et pund smør til deesen betalling, Huor Wed sagen bør forblive,

Sr: Peder Jensen Hafde Wed Bonde Lensmand Olle Bleven!! (Berven), og Jacob sKaffer Ladet udj Rette Stefne Zigri Jons datter, for beGangen Leyer maal med Lauridz Gundersen Huus, imedens hund tiendte Paa bemeldte Huus Lehnetz Goedz,

Lensmanden og sKafferen afhiemlede Stefnemaalet, Louglic at wære sKeet men Quindfolchetz fader Joen Østensøe, suarede denn: at Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantz Hafde befallet, at hun skulle suare for Leyer maalet til Hann: der fore hun iche møtte eftter Paa Raabelse, til med forKlaret Lensmanden at Quindfolchet iche war Komen i barselseng, men Wendtet sig med første,

AfsKeediget,

Quindfolchet Zigri Jons datter Paa Legges til Neste ting her for Retten at møde, og giøre forKlaring om hendes barns afling, til Dom at Lide og Anhøre eftter Louen, Huilchet Lens mand Olle Berven, og Jacob sKaffer Hender Louglic haver at anKyndige, Paa det hun sig iche af V-Widenhed skal beKlage.

Ao: 1709 d: 4de Febr: War Høy Edle og Velbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings mand De Tonsberg, udj Egen Person Paa Wangens tingstue \Paa Waas, udj Fogden Sr: Søren Glads nærwærelse/, og Examinerede Eftter sKrefne Gaarders Kongl: sKatter, og proprietari Gl: LandsKyld som iche Stemer over Ens med Matriculen

1709: 190

Dyrve Dals Otting,

1. Reque øfre tun, Opsideren Mons Ispersen (Jespersen?) blev Examineret: og befandtes hans Jord og brug LandsKylden Angaaende at wære \eftter/ Matriculen 3 Løber smør, men Eftter Bondens Bøxell Zædel Dateret 7de janvarj Ao: 1692 Af Biscopen Doct: Niels Randulf udsted Er LandsKylden ickons 2 ½ Løb Smør, Huor eftter Bunden Underdanigst begierede at ydde Rettighed,

2. Reque mellem tun giver LandsKyld eftter Matriculen 2 Løber 2 pd 6 mrk Smør, Opsideren Er Jørgen Jonsen, Eftter VedKommende Jorddrotters Jordebøger, Befandtes til Wangens KierKe er!! (at wære?) suaret 18 mrk smør, Sr: Lauridz Miltzous Myndlinger Eyer 1 ½ Løb smør, Bøxler ald Gaarden, Huilche 1 ½ Løb smør En Bonde Magne Gierstad Nyelig Kiøbt haver, og suares til Fattighuuset Paa Waas 1 pund Smør Lauridz Helleland har Eyet 13 ½ mrk smør Michel Flage 6 ½ mrk Lauridz Himle 6 ½ mrk Huilche 26 ½ mrk smør Nyelig er soldt til Lensmand Wiching Tuilde, fattes saa paa ald Gaardens LandsKyld 21 ½ mrk smør, Huor til Ingen Eyer eftter flittig Examination Kunde findes,

Winjer Otting,

3. Lofthuus giver LandsKyld eftter Matriculen 2 Løber 2 pd 12 mrk smør der til Blev af Opsideren Bryndel Lofthuus Angivet JordtEyere Wangens Præsteboel 1 Løb 7 mrk smør, Wangens Kircke 9 mrk Ullensuangs Præste Boel 1 Løb, Enchehuuset i Bergen 12 mrk Hr: Marcus Faje 1 pd 6 mrk smør fattes saa denne Gaard eftter Matriculens Høyde 2 mrk

Smør, Huor til Ingen Eyer eftter Nøye Examen Nu fandtes, og forklarede Leylendingen, der af icKe mere at Have betaldt udj LandsKyld eller Rettighed udj 30 Aar hand Jorden Lofthuus Beboed haver,

4. Gierager er Eftter Matriculen 4 Løber \2 pd/ 18 mrk Smør, Opsiderne Lauridz og Wiching, JordtEyere Ere Wangens Præstebol 18 mrk Wiching Lauridzen Gierager 1 Løb 1 pd 12 mrk, Soldat Isach 1 Løb 18 mrk Ullensuang Præsteboel 6 mrk Hr: Commisarius Risbrech 1 Løb 1 pd 21 mrk, fattes saa eftter Matriculens Høyde 15 mrk Smør Huor til eftter Examen og Nøye udforskning ingen JordtEyere fandtes,

5. Øfre Røchen er sat for LandsKyld udj Matriculen 4 Løber Smør, Opsiderne, Torbiøren og Lauridz, JordtEyer Knud Roustad har suaret 3 ½ Løb, og Ey Widere, men forklarede at

1709: 191

da Gaarden øfre Røche skyldede 4 Løber, da Lae den Pladz Hillestuedt der Under som Nu skylder 2 pund Smør, Huilchet de bewiiste med Et Gammeldt Brev Datert in Julj Ao: 1635, og eftter die at Hillestuedt nu saaledes Er taget fra Hovet Gaarden, formeendte JordEyeren det maatte blive Wed de 3 ½ Løber, saa som der om og skal findes udj Matriculen, Ellers findes ingen Anden Eyere til Øfre Røche End Knud Roustad, men Opsiderne Aller Under danigst formodede, at det formedelst deris Gaards Ringhed Ved samme skyld maatte forblive,

6. Qualle Er sat for LandsKyld eftter Matriculen 2 Løber 18 mrk Smør, der af Eyer Wangens KierKKe 18 mrk Knud Hermansen opsider 1 Løb 2 pd 6 mrk Rester saa paa Gaardens Høyde 18 mrk Smør, huor til eftter Nøye Examen ingen Eyere fandtes

7. Øfre Winje er sat eftter Matriculen til Gamel LandsKyld 2 Løber 18 mrk smør, der af Eyer Wangens KirKe 6 mrk smør, Fattighuuset paa Waas, 2 Løber Johanes i Wigs Arwinger 6 mrk smør, fattes saa paa denne Gaard eftter Matriculen 6 mrk smør, huor til ingen Eyer fandtes,

Bøer Otting,

8. Øye flaaten er sat til LandsKyld 9 mrk Smør, Huor til ingen Eyere fandtes, men eftter Nøye Examen befandtes det at Præsten paa Waas LandsKylden af 3 mrk smør sig Haver tilholden og oppebaaret med Bøxel og over Bøxel og monsr: Hendrich Miltzou 6 mrk smør, saa som samme Pladz skal være Rydet fra Præsteboels Gaarden Lij, Huor udj monsr: Miltzou og er Lods Eyere,

Bordals Otting,

9. Bryn er Lagt eftter Matriculen for 3 Løber LandsKyld, JordEyere Suier!! (Siuer) Spaanum 4 pund Smør, Opsideren Torgier 4 pd smør, eftter fremlagde sKiøder og Documenter, Wangens Præsteboel 9 mrk smør, Rester saa 15 mrk Smør, Huor til Eftter Nøye Examen ingen Eyere fandtes,

10. Himle Øvre tun er Taxeret til Gammel LandsKyld eftter Matriculen 3 Løber 18 mrk smør, der af Eyer Iddewært Hansen 1 Løb 2 pd 4 mrk Niels Gaardens besidere 1 Løb 20 mrk menquerer saa paa Gaardens sKyld 18 mrk Smør, Huor til ingen Eyere fandtes, men Enchen som i 50 Aar haver Boed paa Gaarden forklaret Aldrig at Have betaldt for de 18 mrk Smør som fattes, ey heller war de goed for der til at suare,

Wiger Otting

11. Øfre Rioe befindes eftter Matriculen 2 Løber 6 mrk smør udj Gammel LandsKyld, der af Eyer Wangens Kierche 1 pd 6 mrk Wangens Præste Boel 22 mrk Sr: Lauridz Miltzou 2 pd 6 mrk Opsideren Hindrich 1 pd 12 mrk fattes saa paa Gaardens Rette LandsKyld Eftter Matriculen 8 mrk Smør huor til ingen Eyere fandtes Ey heller haver der af wæret mehre LandsKyld paa fordret udj 43 Aar Opsideren Hindrich der paa Boet Haver, som hand eftter Nøye Examen der om beKiendte

Wadzwer Otting,

12. Fandenes sKylder eftter Matriculen til Gammel LandsKyld 2 Løber 1 pd smør
Opsideren Gullich Eyer 4 pd Joen Wælle 1 pd 12 mrk Wangens Præste Boel 12 mrk fattes
saa paa Gaardens LandsKyld 1 pd smør

1709: 192

Huilchet Opsideren Gulich forKlarede over 40 Aar leeden blef aftagen og siden dend tid er
ingen LandsKyld eller OddelsKat af det pund betaldt,

13. Styve skylder Eftter Matriculen 2 Løber 2 pd 12 mrk Smør huor paa Eftter Nøye
Examen fattes Paa ald Gaarden 12 mrk smør, Huor til Ingen Eyer fandtes, men eftter forige
besKaffenhed blev forKlaret at være aftagen,

Saaledes af HøyEdle og Velbaarne Hr: Estatz Raad og Stifft Befalings mand De Tonsberg
som foreskrevet Staar paa Wangenz Tingstue at være Examinerit og befunden, som og
protocolerit Test:

Ao: 1709 Mandagen d: 11te Martj Holdtes Almindeligt Waar sKatte og Sage ting med
GraVens sKibbredz Almue Paa dend Gaard Eye, som Ellers af Gudz Strenge Weyerligs
forhindring war beram/m/et dend 28 Febr: og da forhindret, over værende Paa WelEdle og
Velbr: Hr: Asseser Hansens Wegne, Sr: Peder Jensen Smit, Fogden Sr: Olluf Lauridzens
tiener, Christen Biering, Bonde Lensmand Baar Richolfsen Spaanum, Erich Eiye, Niels
Kierland, Moridz ibdm Lauridz Spilden, Niels Lione, Olle Dahle, Torbiøren HolVen, og
Aamund Wichnes, Edsorne Laugrettes mænd af GraVens sKibbrede med mehre tingsøgende
Almue,

Eftter tingetz SædVanlig Sættelse, blef forhen Kongl: forordninger oplæst,

1. Torbiøren Anwedsen Loed oplæse sin Bøxsel Sædel, Paa trej spd smør udj Hans Salig
faders fra døde Jord Aause, udstæd af Doct: Niels Randolf, d: 8tende 9br: 1708

2. Olle Andersen Loed Læse sin Bøxel Sædel Paa ½ Løb smør og Et Buch sKind, udj
Jorden Hylle, udstæd af madame Salig Burnei, d: 23 9br: 1708

3. Hauen og Saaquitnes Opsidere Loed Læse deris Bøxel Sædel Paa Et pd smør og Et
GiedsKind udj Pladzset Næsbøe, udsted af Hr: Hendrich a Mønichen, dateret 20 October 1708

Sr: Peder Jensen Paa WelEdle og Velbyrdige Hr: Assessor Hansens Wegne frem førte
Gunder Nielsen som for tyverie siden afVigte Høsteting Paa Halsnøe Closter haver været udj
for Waring,

til wædermælle war warslet Hans Olsen Undeland, som wed sin sKriv[else] af 16 Febr: 1709
suarer og refererer sig til Prouene, og de falske Nøgle som Hos hann: Er befundet,

Noch war Stefnt Soldat: Aamund Ols: Berge, som iche møtte, men Gunder Nielsen
BeKiendte for Retten at bemeldte Aamund Ols: Berge: war med hann: udj Hans Ols:
Undelandz Stabur, og Natte tider Stal de findt fladbrød, og saldt fisK, som siden blef funden i
Gunders Huus, og da sam/m/e blef funden, af Lensmand Baar og Siuer Spaanum for Klarede
Gunder Nielsen at have faaet fisKen af Pouel Maabøe

1709: 193

som Siuer og Baar Spaanum, forKlarede og Ved Ed Vidnede iche at Være sanden,

Gunder Nielsen blev tilspurt om de Natte tiider indbrød udj Hans Olsen Undelandz Stabur, der til Gunder suarede at Aamund Ols: Hafde Nøgel til Staburs Laaset, og Hand Lugte døren op for Gunder Nielsen,

Sergiant Thormølen og Aamundz Broder Jens Olsen Berge, suarede Paa Soldaten Aamund Ols: Wegne, at Hand huerchen Hafde været med Gunder Nielsen \i tyverie/ og ey heller giort Nogen falske Nøgler for hann:

Gunder Nielsen suarede at der som hand skulle Lide for tyvere (tyverie?), da skulle fiere Andre af UIVig Lide med hann: da blef Hand tilspurt og Paalagt at beKiende Huem det War, der af Hand Nafn gaf Amund Ols: Soldat: En Huusmand Joen Saatoe, skal have Staalet melch, og 1 huusquinde, Britte Magnus datter, dend fierde Wilde Hand iche beKiende, men suarede efter tilspørgelse at det Var Noch denne Gang,

Noch beKlagede Lensmand Baar Spaanumb, sig at der i Høst Nest for Høste tinget blef Staalet af Hans Jægte Zeigel som det Laae Paa Jægten 2 ½ faun, og efter Gunder Nielsen War Reyst til Closteret Blef der fundet af Støcherne i Gunder Nielsen[s] Huus, i Kleven, under GolVet, som Kom/m/er over Ens med Et Støche af Zæglet som i Retten blef fremført,

Her til Gunder Niels: suarede iche at Wiede, det maatte Hans quinde tilsuare som der om maatte være Widende,

Paa Welbyrdige Hr: Assessor Hansens Vegne Paa Stoed Sr: Peder Jensen Smit at Som Gunder Nielsen Huusmand for Retten tilstaar, efter Hans Olsen Undelandz besKyldning at Have Weret inde udj hans bue, og der Staalet brød og fisK, tillige med dend fra værende Aamund Berge, Saa paastaaes \hand/ for saadant sit Eget beKiendte tyverie [at] bør Straffes efter Loven, og Hans Olsen Undeland deesen BeKaastring at udrede, saa som tyven self iche det aller Ringeste er Eyende, paa det Andre Slige Ildsindede meenisKer der wed Kand have Et afsKy og Exempel,

Afsagt,

Efter die Gunder Nielsen, self for Retten beKiender Natte tider at Have været udj Hans Olsen Undelandz Stabur, og der Staalet Brød og fisK, og saaledes for sam/m/e besKyldning siden i Høst haver været udj Hr: Assessor Hansens

1709: 194

forwaring, og Endnu iche findes Stadig udj sin beKiendelse aldt saa Bør Gunder Nielsen for saadan beKiendt tyveri Efter Louen pag: 1014 33 Art: at miste sin Hud i fængsel, og indtil det Eer sKeet forbliver Gunder Nielsen, Endnu udj Hr: Assessor Hansens for Waring, Paa det de andre af hann: besKyldte dedz bedre Kand blive opdaget, og Nyde Straf Efter Louen,

Olle Hagestad Er Stefnt for [Hand] skal have houget Et æge træe Paa Wichnes uden forlou, der fore blef Paa Staad hand Burde bøde,

Lensmand Baar Spaanumb afhiemlede at Olle Hagestad war Loulig Stefnt, der hand dog iche møtte Efter Paa Raabelse, der fore hand Paaleges til Neste ting at møde til sagen at suare Under Et Laad sølfs bøder

forige Soldat Aamund Lauridsen tilholdende Wed Legrie udj Eidfiord, Stefnes Endnu for hans Konnes for tillig Komende, efter forige Dom,

Lensmand Baar Spaanumb med Arne Herøe afhiemlede at Aamund Lauridsen war Loulig Stefnt, og dog iche møder,

Afsagt,

Efter die Aamund \Laurids:/ efter forige Dom Er tilDømt at bøde Paa hans quindes wegne ægte bøder 1 rd 12 sk: og udj om Kaastring 2 mrk: og iche efter Er Gangene Dom Retter for sig og Ey heller efter Loulig Stefnemaal møder aldt saa for Nyes forige Dom, og Aamund

Lauridsen inden femten dage bør betalle de paa Stefnste 8te mrk 12 sk under Nam efter Louen,

Til Huilchen tid for Retten opstod Paa Welbr: Hr: Assesser Wilhelm Hansenz Weigne Sr: Peder Jensen Smit, Som for Retten proponerede og forklarede Huorledes, hans Kongl: mayts: under Halsnøe Closters Goedz Eyende Gaard Eye, her udj GraVens Sogn, beliggende, udj mangfoldig Aar Nest efter hin Anden haver været ødde og Under fæe fod, beliggende desen Paa Staaende Huuser Gandske til Nedfaldz, og Jorden i sig self, formedelst Elvebrudt, og der af Staaende Ruin, saa under for agt, at ingen til dessen Bøxling eller Antagelse, haver været at bringe Ihuor wel Ombudz mandene!!, tillige med WelEdle Hr: Captain Jacob Christensen, Aarlig Aars Haver Anwendt der om deris yderste flid, med at opbyde samme ødde gaard Paa tingene, og Ellers giort der om Huad i deris magt Haver Kundet Stande, i Særdeelighed haver Ombudzmanden wed sin i saa fald giørende flid aldtid opbøden Gaarden uden Nogen bøxels betalling, med mehre wilKaar, som \af/ de wedKom/m/ende Kunde begieres, der wed at Annimere Nogen til gaardens Antagelse og igien Paa foede hielpelse, Hans Kongl: mayts: Jordebog

1709: 195

Til Gaun og Nøtte, men ald saadan der Wed øvende fild!! (flid?) og WindsKibelighed haver været omsonst(?), i henseende til Jordens Ringhed, og ald forhøy LandsKyldz Taxt, som ingen har weret goed for, tillige med dend ordinaire Servis til Hr: Captain, der af at udReede, at det Loed sig aldt for meget Ansee, Gaarden aldrig meere skulde Kom/m/e i Hæfd, i fald Paa deesen Store og V-taalelig afgiffts Taxering, iche sKeede affald og forlindring! da i Concideration til dend belovede affald, aldtid er worden udraabt, paa bemeldte fri gaard Eye, Om Nogen maatte findes, der til desen opbygelse og dørchelse havde Attraa, Haver sig om Høsten 1707 hos bemeldte Sr: Peder Jensen Smit indfundet, Olle Iversen og Erich Richolfsen, som af atter bemeldte Peder Jensen Smit, Paa berørte fri gaard, Eye, haver erhødet 2de Bøxel Zedler, der Nu begge for Retten opLæstes, og begge Ligeliudende, som følger!

Som deris Kongl: mayts: Under Halsnøe Closters goedz ejende Gaard Eye, i GarVens!! (GranVins) Sogen beliggende, som til Captains fri Gaard befindes at være Assigneret, formedelst desen meget Ringhed, og at dend tid Eftter Anden Wed Elvebrudt og Wandløb er worden aftagen, i mange Aar har været øde, i huor Vel dend Aarlig paa tingene eftter Louen med goede Conditioner har været opbøden, i formodning Nogen sig skulle indfinde desen brug at Antage, Hivlchet!! (Hvilchet) dog hidtil aldtid har været frugtesløs, Og som sig Nu Endelig frem Stiller Ner Wærende Soldat Olle Iversen Welchen, begierende at der som Jorden maatte Ansettes hann: for slig LandsKyld, som Kunde være taalelig der af at udgive, wilde hand dend halve deel der af bøxle, og igien i goed stand bringe: Saa haver ieg til at bringe obmeldte!! Gaard igien udj Hæfd og brug, Hans Kongl: mayts: til Nytte og beste, bøxlet og fæstet, saa som ieg her med bøxler og fæster berørte Soldat Olle Iversen dend halve fri Gaard Eye, med Eftter sKrefne Condition, Nemblig, at End dog desen sKyld sig eftter Jordebogen beløber 1 Løb 6 $\frac{3}{4}$ mrk smør $\frac{1}{2}$ Huud $\frac{1}{2}$ GiedsKind, Anslaes!! dend hann: ichon for 1 Løb Smørs Leye, der af hand eftter 3de Aars forløb, Betaller Vedbøerlig LandsKyld og Rettighed, aldt saalenge Gaarden igien Kand Kom/m/e i forsvarlig hæfd, da dend af Dommer og Dannemænd, Hans Kongl: mayts: til beste, Kand Taxeris for saa taalelig LandsKyld, som der af Kand udreedes, imididertid betaller hand og ichon sKatter af 1 Løb smør, og som hand for uden Nyder bøxel frihed, saa opbygger hand der imod Gaardens Nedfalden Huuse, paa Egen beKaastning saaledes forsuarlig som Loven det Determinerer, huor til hand og Hans ArVinger worder Ansuarlig, og der foruden forholder hand sig eftter Norges Lov, som det En Leylendings Pligt Erfordres, Actum Haaeim d: 2 9br: 1707

1709: 196

Paa Velbyrdige Hr: Assessor \Wilhelm/ Hansens Weigne

P: J: Smit

Og som Sr: Peder Jensen Smit Eftter desen Wiedere indhold ey Allene Haver affeldet Jordan Paa sKat og LandsKyld, for dend Taxt Bøxel Zedelen Widere forKlarer, men End og eftterLat dem LandsKylden for 3de Aar Nest Eftter hin Anden; Saa til spurte Peder Jensen Smit Laugrettet og meenige mand, om dennem iche War Witterligt, det sig saa som forhen forKlaret er forholder, Samt om de Kunde sKiøne at Eye paa Anden maade War at Bringe udj Hæfd, End her Wed Nu sKeet er,

der Paa Laugretted med tilstede wærende Almue Een stemmende Suarede, at dennem Nochsom War Witterligt, det forholder sig med Ejers tilstand, som Peder Jensen Nu for Retten forKlaret haver, dennem og War beKiendt, at Gaarden Aldrig Kunde Kom/m/e i Hæfd, med mindre dend Bøxel Zædel Peder Jens: dennem givet og meddeeldt haver, worder overholden, Samt at de Høj biudende Herrer udj Rendte Cammeret, Naadigst Lader sig behage at eftterLade de Bøxlende, tillige med, Nogle Aars frihed paa sKatterne, saa som de dog til Kom/m/er at Anvende desen bedrag Paa huusenes opbyggelse dobbelt, og om de iche der udj Naadigst sKulle Bønhøris, Maatte de igien formedelst Armod forlade Gaarden Øde, at det der eftter Var at befrøgte Jordan aldrig meere Kommer i hæfd, Eftter die indtet Andet til Jordens Ruin og forderf har weret Aarsag, End desen Ringhed, ElVens sKade og Jordens forhøy Taxering; I werende tid at Jordan Lae øde, war Almuen og Witterligt at Huerchen sKat, Servis eller LandsKyld der af haver weret Suaret;

Huilchen Almuens beretning og forKlaring Sr: Peder Jensen Smit begierede udj protocolen at maatte Indföris, og hann: under forZegling meddeelis, det sam/m/e og bemeldte Bøxlende war begierende; at saaledes i al sandhed befindes, beKrefttes under Woris Zignetter Actum ut Supra

1709: 197

Ao: 1709 d: 13 Martj Holdtes Almindeligt Waar sKatte og Sageting med Kindser Wigs sKibbredz Almue, Paa dend Gaard Loftthuis, over wærende Paa WelEdle og Velbyrdige Hr: Assor!! (Assessor) Hansens Wegne, Sr: Peder Jensen Smit, udj Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lars:s Absens, Hans tiener Christen Biering, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Jærand Mælland, Gunder Sandven, Knud Hofland, Niels Eidenes, Hellie Berven, Knud Trones, Olle Jordahl, og Ingebrigt Christophersen Quallenæs, Edsorne Laugrettes mænd af KindserWigs sKibbrede med mehre tingsøgende Almue af Ermeldte KindzerWigs sKibbr:,

Eftter tingetz sættelse Blef forhen Extraherede Kongl: forordning[er] for Almuen Læst og forKyndte,

Jon Samsonsen Quittne Loed for Retten oplæse En Contract: Imelem hann: og Hans fader Broders børn, oprettet, Angaaende Oddel og Aasæde Retten udj Quitne, af Dato 8tende 9br: 1708,

Bonde Lensmand Lauridz Bech frem førte for retten Ragnilde Torchildz datter som fra sin Barn dom Haver wæret dom, og iche Kand talle og Nylig føedt baren, og eftter hendes tegning for retten henses!! (hensees) det at Hellie Iversen skal wære barne fader, Huilchet

hand dog benegter, men det dom/m/e Quindfolch, for Retten biuder barnet til bemeldte Hellie Iversen, Ligesom hund wilde sige at hand war Barnefader,

Hellie Iversen forKlarede at hun hafde giort sam/m/e tegn, om Olle Eye i Odde, som Er En Giftt mand,

Sr: Peder Jensen protesterede at eftter som det i Rette bragte quindfolch, her for Retten offentlig frem beer, betyder og tegner Paa dend Indstefnte Hellie Iversen, hendes Paa Armen Holdende barn, og der wed U-imodsigelig forKlarer, det hand er hendes barne fader, som Laug rettet og Alle tilstæde Werende Almue Kand bewidne og forstaa, Saa henstilles til Rettens sKiøn om Hellie Iversen Eftter Louens Naadige biudende bør legge sig sagen fra wed sin Corporlig Ed, Eller i Widrig fald bøde eftter Loven til deris Kongl: mayts: og Halsnøe Closters Ombudsz mand,

Hellie Iversen fremstoed og goedWillig Erbøed sig at aflegge Ed at hand iche war Ragnilde Torchildz!! (Torchildz) datters barne fader, Huilchet hand og eftter Edens oplæsning og forKlaring fri Postig gjorde, og saaledes befriede sig med Ed for denne domes besKyldning,

1709: 198

Afsagt,

Ihuor Wel det for Retten fremførte dom/m/e meenisKe Ragnilde Torchildz datter gjør tegn Paa Hellie Iversen at hand skulle være hendes barne fader, saa haver hand dog eftter Edens oplæsning, fripostig aflagt sin Ed at han iche Er barne fader, og ey heller haftt Legemlig om Giengelse med hender, der fore bør Hellie Iversen aldels være frie for bøder, og Ragnilde Torchildz datters tege iche at være af nogen wærdie,

Bonde Lensmand Lauridz Bech frem førte for Retten 2de Personer, Næfnlig Knud Ols: og Herborg Evindz datter, som sKal være Kiødelig SødsKende børen, og aflet baren, med huer Andre og Nestafvigte Anden Janvarj Er det opedaget at bemeldte Quindfolch Herborg Evindz datter skal have føedt sit baren i døls maal, der fore Lensmand Lauridz Bech Paa Welbyrdige Hr: Assessor Hans!! (Hansens) wegne Strax Paagreb quind folchet, og hender siden under Wagt Hos sig beholdet:

fore Næfnite Knud Olsen og Herborg Evindz datter, Blef tilspurt om de war i slægtsKab med huer Andre, og om der hos aflet Baren tilsam/m/en, der til de Begge suarede at de War SødsKende børen, saa hendes fader war Knud Olsens moders Broder, saa til Stoed de og deris Lædt færdighedz øVelse til Barns afling, der paa blef Knud Olsen udvist, og Herborg til spurt Huem hendes Rette Barne fader war der hun suarede Knud Olsen, og ingen Anden, Noch blef Hun tilspurt om Hand Lovede hender ægtesKab wed denne syndz begyndelse der til hun suarede Ney, \at de taldte indtet der om/ om Hun Aaben barede for nogen at Hun war med baren, der til hun suarede Ney at hun \iche/ Aabenbarede at Hun war med baren, Thj hun Nest for Juul om trændt 8ten!! (8te) dage, imod aftenen da hun bør!! (bar) 2de Bøtter Wand faldt hun og slog sig, Huor over hun fich ondt og gich op udj hendes faders bue og Lagde sig, og førend de Andre gich i seng eller Kom op til hender om aftenen, fødde hun Et dødt baren, og suøbte det i hendes sKiortte, og Lagde det hos sig \i/ sengen, der hun war Allene, saa Wel og eftter fødselen som med En gang Kom, med barnet, Huilchet hun aldt i Stelrum for warede til om morgenen, saa brendte hun eftter fødselen, og barnet beKiendte hun for Knud Ols: om Morgenen da hand Kom i Loftet til hender, at have født, med diese ord ord!!, Gudbedre os Knud ieg er faret ilde i Nat

1709: 199

tog hand barnet fra hender og gravede det Ned udj En høy seng i same Loftt, Huor det Laae fra om Løver dags morgenen, og til om Søndags aften, da det blef fundet af 2de drenge, Ellers hafde baade Hun, og Knud Ols: over Lagt at de wilde Aabenbaret barnetz afling, men hun torde iche saa hastig gjøre det for hendes fader, som Boede Paa sam/m/e Gaard Moue,

de 2de drenge som fandt barnet Blef frem raabt, Næfnlig Olle Knudsen, og Michel Tostens: som beKiendte at de om søndags aften 8te dage for Juul, Løb op i Lofttet og Leedte i sengene eftter En tøs, wed Nafn Zigri Jons datter og \da/ fandt de fosteret Ligende i En høy seng, indsuøbt udj Et Linen Klæde, der over de blef forsKrechet, \og Wiste iche huad det war/ taude!! (tagde) dog Stille der med til om \Mandags/ morgenen, Saa Aabenbartte de det for deris hus bønder og forEldre, som gich op Lauridz og Joen Mouges Quinder og besaae fosteret, da de saa eftter spurttte iblandt quindfolchene Paa Gaarden wedstoed Strax Herborg Evindz datter at det war hendes barn, og at hun der med war Komen fortillig,

Herborg blef til spurt Huor meget Hun Kom fortillig, der til hun suarede at om trændt 6 á 7 U-ger Kom hun fortillig, huilchet hun \fastelig/ forMendte at hun fich af hendes fald, det hun slog sig, \der af/ foer hun ilde, Herborg blef til spurt om hendes forsæt war, førend hun faldt og slog sig at hun wilde føde barnet i dølg's maal, der til hun suarede Ney, men over det hun faldt med Wandbøtterne fich hun Ondt, og Gich op og Lagde sig tængte dog iche at Hendes fødsels tid war saa Nær forhaanden Herborg blef tilspurt om Hun iche Wieste at de war saa Nær i slegtsKab med huer Andre, at de iche maatte ægte huer Andre der til Hun suarede ia at hun Wieste Wel at de iche maatte ægte Huer Andre, men det Var deris Store daarlighed som denn: til syndens øvelse for leydede, Noch blef Hun tilspurt Huorlengde de hafde Levet i syndig Lefnet til samem, der til hun suarede om trændt i Aar og dag, Noch blef hun til spurt om hun iche Kiendte at hun war med Levendes barn, der til hun suarede ia At førend hun faldt Kiendte hun Wel at barnet Lefde, men siden hun faldt og slog sig Kiendte hun indtet til barnetz Lif, Noch blef Herborg til spurt huor fore hun iche beKiendte for folch at Hun war med baren, der til hun suarede at Hun meendte det war tid Noch Naar barnet blef føedt, og \det/ war hendes Store daarlighed, at hun iche

1709: 200

BeKiendte at Hun war med baren, saa Wel og af frygt for hendes fader,

der Eftter blef quindfolchet udwist og Knud Ols: indKaldet som Blef tilspurt om hand war Herborgs Rette Barne fader, der til hand suarede ia iche Rettere at wiede, Huor Længe siden hand første gang hafde med hender at bestelle, der til hand suared, En á toe Gange i fiord imod someren Hafde hand omgiengelse med hender, om hand Agtede at ægte hender da hand saadan synd bedref der til hand suarede Ney, om hand iche Wieste at de war saa Nær i slægtsKab samem, der til hand suarede Ja, at hand Wieste deris slægtsKab, men deris daarlighed til dref denn: at synde, om hand Wieste at hun war med barn der til suarede hand ia men Wieste iche at hun \Wilde/ føde i døls maal, Ey heller Wieste hand der af førend om morgenen, Eftter hun hafde føedt barnet om aftenen, da hand Kom op i Lofttet til hende sagde hun til hann: at hun hafde \faret ilde i Natt og/ føedt baren og bad hann: Lægge det i sin Kieste der til hand suarede Ney men hand af forsKræchelse Lagde det fra sig, udj høy sengen huor det af drengene blef funden, Knud Ols: bad om Naade \for/ sig og hender, og beKlagede deris Store daarlighed og syndz øvelse,

Begge Partterne blef tilspurt om de tængte at ægte huer Andre, da de først begyndte at bruge deris øvede U-tugt der til de suarede Ney, men maatte de Nu Niude Kongens Naadige tilladelse at Leve, saa Wilde de Wel tage huer Andre til ægte,

Sr: Peder Jensen Smit til spurttte Lensmand Lauridz Bech huor fore hand iche Strax Loed hann: Wiede denne Sags tildraglighed, da hand quindfolchet hos sig i Jeren og Ware tægt Antog, der til hand suarede at de første 5 dage eftter war der V-føre af Is, saa gich der

Leylighed til Bergen da skref Lensmanden Fogden Sr: Olluf Lauridzen til som Hand meendte, skulle tilmeldet Sr: Smit om Sagen, der Paa fich Hand Wortings breve til dend 26 Januarj som formedelst Stormende Winde iche blef holdet,

Sr: Peder Jensen tilspurtte Lensmanden Atter, Eftter die hand saaledes har frem ført sagen, til denne tid, uden wedKom/m/des!! ordre og WidensKab, Saa Paa Staaes Hand bøer forKlare Huad Anstaldt Hand eftter Louens biudende pag: 920 Art: 9de hafver Ladet giøre til det fundene barns besigtelse

1709: 201

førend det blef Begraven, og Huem der haver givet tilladelse Eller befalling til barnetz begravelse, førend sagens uddrag her til Lensmanden suarede, at da Barnet blef funden, toge hand 2de Koner og 2de tøser til sig og besaae barnet, og de Kunde iche see at paa barnet war øvet Nogen haand gierning, men barnet saae ud som Et Andet fuldbaaren Ny fød barn, der paa blev barnet af WedKomende begravet,

Sr: Peder Jensen Smit Paa WelEdle og Velbyrdige Hr: Assesser Hans: Wegne protesterede om denne sag saaledes, at saasom Lensmand Lauridz Bech for Retten frem førte det quindfolch, Herborg EVindz datter som befindes at have avlet barn med Knud Olsen, som i Andet Lige Leed med hinder Er beslægtet, og det uden Nogens overværelse føedt I dølsMaal \af/ Huilchen Aarsag Lensmanden har haftt hender hos sig udj Jern og Waretægt, fra NytAar Nestleden til denne tid, for uden at til Kiende give hann: sam/m/e sag, som forhen forKlaret er, det befindes og quindfolchet for Retten sagen tilstaar og beKiender, eftter de Agter Nu er protocolerdt saa hensættes til Rettens sKiøn og Kiendelse Huad eftter Loven Kand Er Agtes hun for slig mishandling bør Lide og Undgielde, Angaaende drengen Knud Ols: som og self tilstaar Ey Allene at være Hendes SødsKende baren, men End og hendes Rette Barne fader, med mehre hans beKiendelse om Sagen Paastaas Hand for sam/m/e forseelse, og forhold, eftter Loven bør Wære WelKorlig Straf Under given, saa Welsom til Halsnøe Closters Aambudz mand bøde sin yderste formue, der Nest tilspurtte Peder Jensen Knud Ols: huad hand til bøders afbetalling war Eyende, der til blef suared at Hand war En fattig Huusmandz søn der Knap Eyer Klæder Paa Kropen,

Parterne blef til spurt om de Wiedere Hafde at Lade protocolere, der til de suarede Ney Undtagen Herborg Evindz datter, som beKlaged hendes tunge fald og slag, Huor over hun foer Ilde, og Ingenlunde Hafde tanche til at føde i døls maal, men det hun iche Aabenbarede til foren at være med baren, for Wuldt dend frygt Hun Hafde for hendes Gamle fader som hun iche wilde bedrøve, Huor over hun for Wendtet fri Kiendelses dom til at \beholde/ Livet

Afsagt,

Eftter die det Befindes af denne Sags besKaffenhed at quindfolchet Herborg EVindz [datter] faldt med 2de Wandbøtter huor over hun skal Have faret ilde, og for!! (før) tiden født

1709: 202

Et dødt baren til værden, som hun af frygt for hendes fader iche Strax torde Aabenbare, men dog Strax eftter det blef opdaget, til Støed barnet at være hendes, og at Hun der med foer ilde, og fødte for tiden, Ey heller Er hender over beWiest at hun til foren haver Liget udj Noget Lætfærdigt Lefnet, Aldtsaa bøer begge de udj Rette førte Personer, eftter Louens Siette bogs 13 Capt: Art: 13tende, at bøde eftter deris yderste formue, Staa Aaben bare sKrift, og hand at begive \sig/ Paa fisKe Leyen ud Zirs!! (Utsira?) udj fiere Aar, og hun paa fiesKer Leyerne udj Findmarchen Ligeledes udj fiere Aar, Huor hen Om budz manden Welbyrdige Hr: Assesser Wilhelm Hansen, En huer for sKaffer til denne døms fyldest Giørelse, og Louens Wieder adfært,

Sr: Peder Jensen Hafde Ladet Stefne Aadt Lauridsen Soldat for hans quindes for tillig Komende i barselseng 1 rd 12 sk: eftter seeniste Paalegelse, til Høstetinget, at frem Legge Præstens Atest:

dend indstefnte møtte iche eftter Paa Raabelse, Ey heller Nogen til sagen at suare, ihuor Wel Lensmanden forklaret at hand war Loulig Stefnt,

Afsagt,

Eftter die Aadt Lauers: til dette ting Er Louglig Stefnt: og iche eftter seeniste Paalegelse fremleger Præstens Atest: Eller suarer til sagen, aldt saa bøer hand bøde de Paa Stefnte 1 rd 12 sk: inden femten dage under Nam eftter Louen,

Sr: Peder Jensen wed Bonde Lensmand Lauridz Bech hafde Ladet Stefne Lauridz Gundersen for begangen Leyer maal, med Zigrie Jons datter, der fore blev Paa Staaed bøder eftter Louen Eller og at Lide Paa Kropen,

dend indstefnte Lauridz med sin fader Gunder Huus møtte, og sagde at hand War self Et Nys op woxen Persohn, og Hafde indten!! (indtet) at bøde med,

Afsagt,

Lauridz Gundersen bøer bøde eftter Louen pag: 965: første Artl: 24 Lod sølf, Eller og at Lide Paa Kropen, aldt inden 15 dage Under Nam eftter Louen,

Noch War Stefnt Elling Haldsen som til foren Er dømt til at Staae i Hals Jernet for at Hand haver bedrevet Leyer maal udj sit ægteskab med Borgilde Peders datter,

Huilche begge møtte og bekiendte Borgilde ingen Anden barne fader at Wiede af End bemeldte Elling Haldsen, Elling

1709: 203

forklarede at dette Er dend 3die Hore unge Borgielde hafde aflet, her til hun suarede at hende!! (hendes) første forlovede døde, og Nu wieste hun af ingen Anden barne fader, med flere U-blue ord hun taldte for Retten,

Afsagt,

Elling Haldsen bør Endnu eftter forige Dom Staa i halsjernet 2de gange, for prædichen, og Borgilde Peders datter, inden 15ten dage at Røme fogderiet, aldt under Wiedere Louens adfært,

Lauridz Lauridsen eftter forige tiltalle, til Hr: Leutenant Jon Davidsen ErsKinede for Retten, og forklarede at have Warslet Davidsen til Dom at Anhøre, Angaaende de Huuser i Kindser Wig som Lauridz Lauridsen \har/ Kiøbt eftter sit sKiødes Wiedere formeld som Hand udj Retten producerede, af Dato 8tende Junj 1708, Lauridz Lauridsen Paastoed at eftter die at hand betaller Grundeløyen at Jon Davidsen bøer betalle hann: Aarlig Hus Hyre 3 rd Huor Paa Hand war sKades Løs Dom begierende

Hr: Leutenant Davidsen møtte iche ey heller Nogen, Paa hans Wegne til sagen at suare, Lauridz Lauridsen Paa Stoed Dom, eftter Hans sKiøde, og 3de Louglige Stefne maaler,

Afsagt,

Eftter die Lauridz Lauridsen eftter seeniste Paalegelse producerer sit Orginale sKiøde, Paa de Huuser i Kindser Wig som hann: eftter Ergangene Dom 1699 Er fra Wurderet, og saaledes Er bleven Eyer, til Huuserne i Kindser Wig, og haver Lauridsen eftter sKiødetz formeld betaldt Huus Hyre for 9 Aar En Rixdaller Aarlig, Aldtsaa Kand ieg iche fra Wige det original sKiøde, men Hr: Leutenant Dawidsen bør eftter sKiødet indrøme Huusene, for Lauridz Lauridsen til første fahre dag, aldt eftter ind Wisnings Wærchetz Wiedere formeld, samt og

bør Davids: betalle Huushyre Aarlig En rix daller, Huor imod Davidsen sKeer fornøyelse for hui reparation hand bewislig Paa bemeldte Huuse Giort Haver, aldt Under Louens Afdært,

Knud Johansen Bleyen Hafde Ladet Stefne Marie Arnes Datter Naae, for En tey Kaldet Huus teyen, som skal være givet til hans Beste fader Tollef Naae, og siden Er teyen fuldt same Etlæg, mand eftter mand, indtil Nu Paa Nogle Aar Marie Naae Vild til Egne sig, teyen, Marie Naae og Hendes Broder Jaren (Jæren) Mæl: som Jort Eyer for gaarden Store Naae, møtte og forligte sig

1709: 204

med Citanten at Knud Johansens søster Gurie Johans datter som Nu bruger teyen skulle Niude dend 3die Part af teyen til brugs og Eiendom, huor med Parterne bleve forligte,

Knud Johansen Bleyen Johanes Rømbel, med flere indtreserende Hafde Ladet Stefne Aamund Olsen Tøse dahl, som Eldste broder til at indløse det Pandte Goedz fra Hellie Berven, som eftter Gamele sKiøder og Dom skal være 2 ½ Løb smør, til Wæder mælle og som Pandthaver war Steftnt Hellie Berven, som fremlagte Pandte brevet af Olle Gundersen, Liudende Paa 1 Løb smør 1 Hud, Citanterne Paa Stoed at ald denne sKyld beroer Paa Aamund Tøse dahl, som Eldste Broder at Hand eftter Stefne maal iche Wild møde, Endten at til Staae eller fragaae, om hand som Eldste Broder wild indløse det Pandtsatte Oddels Goedz Eller iche, Hellie Berven forKlaret det same at dend Eldste Broder Aamund Tøse dahl, møde bør førend Noget wed sagen Kand giøres,

Afsagt,

Eftter die Aamund Tøsedahl iche eftter Loulig Stefne maal møder, til sagen at suare, aldtsaa Legges hann: Laugdag for til Neste ting, da Aamund Tøse dahl Bøer møde, og som Eldste Broder suare til sagen Under 2 Laad sølfs bøder eftter Louen,

Ao: 1709 Løverdagen d: 29 Junj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Jondahls sKibbredz Almue Paa dend Gaard Udj Jondahls Sogen kaldet Sædtuedt, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa WelEdle Hr: Assessor Hansens Vegne, Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Drage, Guttorm MolVen, Olle Knudsen Espeland, Lauridz Biercheland, Lauridz Brattebøe, Erich Haue, Olle Aaudestad, AsKild MolVen, og Knud Dæggre Bræche, Edsorne Laugrettes mænd af Jondahls sKibbrede med mehre tingsøgende Almue,

Eftter tingetz sættelse af Kongl: mayts: Foget Blef deris Kongl: mayts: Aller Naadigste forordninger for Almuen publiceret Næfnlig, om Landmilitien i Norge Dateret 28 Febr: 1705 Liggeledes sKatte forordningen af 23 Martj 1709:

Knud Gulbrandsen Nærenes af Sundhordlen hafde Ladet Stefne Tostein Salmonsens Strøme Sten, for Laandte Penger 5 rd og \da/ hand fich Pengene Lovede hand hann: Sam/m/e U-ge at sætte

1709: 205

hann: Een Kaaber Kiedel i Pandt, som iche skeede, der Paa Stefnte Knud Nære Næs Tostein, til Nest afVigte Høste ting for bemeldte 5 rd: da Lovet Tostein at Sætte Knud 1 Koe til pandt, for saa Wit dend paa de Laandte 5 rd Kunde Stræche, Huilchen Koe Tostein Et Aar sKulle have Paa Leye, huilchet hand bad Lens manden opliuse, at Koen til Knud Nærenes udj forsichring for penge, som meldt er war Pandtsat, af Tostein Strømmesten, aldt dette U-agnet soldte Tostein Koen i Waer for 3 rd 1 mrk 8 sk og haver Nu indtet til at betalle Knud med, men hann: saaledes 2de gange bedraget haver, og Nu forWoldet hann: Anden \Gang/ om Kaastning Wed Stefne maal, for mendte at faae sin Koe igien af Olle Suends: som dend af Tostein Kiøbte Særdelis eftter die hand iche war Mægtig til at sælge det hand tilforen Pandtsat hafde

Dend indstefnte Tostein Salmonsens møtte og tilstod at have Laandt af Knud Guldbrandsen Nærenes, 5 rd og der \fore/ Lovet at Pandtsætte hann: En Kaaber Kiedel, og siden Nest afVigte Høsteting, satte Knud Nære Næs 1 Koe til forsichring, Huilchen hans Nød og trang dref hann: til at selge, til Olle Suends: sKaffer, Nest af Vigte Waar, Saa Tostein beKiendte at hans fattig dom trængte hann: saaledes at Liuge for Knud Nærenæs, Særdeelis Eftter die da hand i Waar soldte Koen, til Olle Suendsen sagde at hand i Andre maader med Knud war forligt, Er bød sig Ellers med tiden at wilde betalle Knud Nærenæs de paastefnte fem rixdaller

Afsagt,

Eftter die Tostein Salmonsens tilstod at have Laandt \af/ Knud Guldbrandsen 5 rd aldt saa bør hand sam/m/e inden 15 dage at betalle, og det sKadesløs, Under Nam og Adfært eftter Louen, huad sig Tosteins Pandtsættelse og mishandling imod Louen Angaar øvet imod Knud Nærenes, da Naar der paa Stefnes Omgaes huis Louen der om formelder

Ao: 1709 Mandagen d: 1 Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Østensø sKibbredz Almue Paa dend Gaard Steene, over wærende Kongl: Mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa Welbr: Hr: Asseser Hansens Vegne Sr: Peder Jensen Smit: Bonde Lensmand Olle BerVen, Olle Brigtsen Østensø, Lauridz sKaallem, Hans øfre Wig, Christopher Næs, Jon sKaalem, Lauridz sKeye, Lauridz Øfttzhuus, og Niels Sandven, Edsorne Laugrettes mænd med mehre tingsøgende Almue af fore sKrefne Østensø sKibbrede,

Eftter tingetz Sættelse, blev forhen Spetificerede!! Kongl: forordninger for Almuen publiceret,

1709: 206

Paa Welbr: Hr: Asseser Hansens Vegne, hafde Bonde Lensmand Olle BerVen eftter forige tiltalle, Paa NestafVigte Waarting, Warslet Zigri Jons datter, til Bøders afbetaling for begangen Leyermaal med Lauridz Gundersen Huus, imedens hun tiendte Paa bemeldte Gaard Huus Lehnetz Goedz,

Paa quindfolchetz Vegne møtte hendes fader Jon Tosteinsen, og frem lagde Høy Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantzdes fuldmægtigs Zædel om sam/m/e Leyer maal, Dateret Rossen thal d: 12 Martj 1709:

her imod Sr: Peder Jensen mundtlig suarede, huad sig Angaar, at Sr: OVe Holm udj dend i Rettelagde Zædel Antegner, at ieg forleden Waarting sKulle have Stefnt Joen Tostein!! (Tosteinsen) Østensø i Rette, at betalle hans Kongl: Mayts: Leyermaals bøder, da befunder det sig iche saaledes i Sandhed, som Lensmanden Nu for Retten gjør for Klaring om, men Jeg hafde da, saa Welsom nu Ladet Stefne quindfolchet Zigrie Jons datter, at betalle til deris

Kongl: mayts: og Halsnøe Closter Leyer maals bøder eftter Louen, formedelst begangen Leyer maal med Lars Gunders: Huus i Kindzer Wigs, hos huis fader hun da Gierningen baade sKeede, og opdaget, war i wirchelig tieniste under deris Kongl: mayts: Jurisdiction, og iche Baronietz og som Louen saaledes Allernaadigst byder, at bøderne til {Halsnøe Closter} \hersKabet/ bør Erleges, Saa Paastaaes her med, at Aller høyst bemeldte deris Kongl: og Halsnøe Klosters Ombudz mand Worder Anseet som det Rette hersKab, paa huis jurisdiction og Staun(?) bøderne Ere for falden forbrudt og til huem de saaledes bør Erlegges, og iche til Hr: Baron RossenKrantz paa huis Goedz quindfolchet Allene befindes at være føedt, og Nu til at \ligge/ i barselseng hen flødt,

huad OVe Holm Ellers om Tostein AalWigen fore giver da forholder det sig der med Langt Anderledes End hand behager at melde, Thj sam/m/e Person aldrig har tiendt paa Baroniet, men wæret hos sin fader Tostein AalVigen og som Leyer maalet sKeede paa hans Reyse til Berg: da hand med sin faders jægt og paa hans ærende Laa i Hiermundz haven, falder det WansKeligt at ErKyndige paa huis Eye Gierningen sKeede!

i det øfrige behager Dom/m/eren i dette til fælde at observere Louens ord og Rette meening her udinden paa paa!! det at deris Kongl: mayts: IndKomster og interesse ingen Nach deel imod Ret og billighed tilføyes sKulde, og saaledes Wendtes En Endelig og Absolutt Kiendelse, om bøderne bør følge quindfolchetz fødzels Sted, Eller dend Jurisdiction huor Gierningen sKeet er, og hun da Var i Wirchelig tieniste

1709: 207

Lensmanden Olle BerVen, forKlarede at til Nest afWigte Waarting, saa Welsom Nu, Warsled og Stefnede hand quindfolchet Zigrie Jons datter og iche hendes fader Joen Tosteins: men da begge Stefne maalerne sKeede fandtes hun hos hendes fader, Joen Tostensen, der hun og Laae udj Barselseng,

Quindfolchetz fader blev tilspurt om hans datter blev besovet hos hann: Eller Paa Huus i Kindser Vigs Sogen, der til hand suarede at Hans datter tiendte der inde 2de Aar, og førend hund Kom der fra blev hun besovet, og Laae i barselseng hos hann: der fore Høy Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantz fuldmægtig, Paa Nest af Wigte Waar ting forligte Sagen, og tilholdt sig bøderne, eftter hans Zædels formeld af fore næfnte Dato

Eftter til spørgelse om partterne Wiedere hafde til at Lade protocolere, blev suart Ney men War Dom begierende,

Afsagt,

Eftter die det befindes at quindfolchet Zigrie Jons datter Er bleven beLiget udj Kindzer Wigs Sogen Paa dend gaard Huus, som Ligger til Hardanger Lehns Jurisdiction, da om EndsKiønt hun siden er Reyst til hendes fader at Ligge i Barselseng, som boer paa Baronietz Goedz seer ieg iche at Høy Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantz fuldmægtig for deesen Aarsags sKyld sig, Zigrie Jons datters Bøder Kand tilholde, men sam/m/e Bøder bør følge Halsnøe Closters Ombudz mand, Under huis Jurisdiction, Gierningen sKeet er, og det eftter Louens Siette bogs 13tende Capit: første Art: saa høy Welbaarne Hr: Baron Rossen Krantz fuldmægtiges udstæde Zædel til Jon Tosteinsen, iche Kand befrie hans datter Zigrie Jons datter for de bøder hun til hersKabbet der Gierningen sKeet er bør betalle, eftter Louens Alligerede bog Art: og Capt: og det inden femten dage Under Nam og Louens Wiedere Adfært,

Erich Jansen (Jonsen) sKaare Loed Læse sit sKiøde Paa ½ Løb smør og Et buchsKind af Dato 1ste Julj 1709:

Olle Hindrichsen Gamel Liciteret Soldat Loed Læse sin Bøxsel Zædel paa 1 pd smør udj Jorden sKeie Dateret: 29 (måned manglar) 1709 af Olle Ivers: Biercheland udsted

Sr: Christen Bering Eftter WelErWærdige og Høylærde Hr: magister Olle Storems begier hafde Ladet Stefne Johanes Bierche for resterende Rettighed til sKallem i Bergen 10 rd 2 mrk Lauridz Brigtsen Tuedt for 1 rd

de indstefnte møtte iche, huor fore denn: Legges Laugdag fore til Neste ting, fornøyelse at giøre eller Dom at Lide eftter sagens fore findende

1709: 208

Til Huilchen tid fremKom for Retten, Hiene (Heine?) Guner, og Johanes, boende paa dend gaard Aarhus belligende udj Østensøe Sogen og sKibbrede sKyldende Aarlig udj Kongl: sKatter 3 Løber og 2 pd smør, Som Wæmodelig beKlagede deris Store V-formodende \overKommende/ U-Lyche, udj det at deris Paaboende Gaard, og Gandske Eiendeeler af Vigte Natten imellem d: 17tende og 18tende Maij Gandske blev Lagt udj AsKe, Huor over de Et sandfærdig tings Widne War begierende, til detz Støre Sandfærdighed de til spurttte Laugrettet og tilstede Wærende Almue, om deris Store over Kommende U-Lyche som meldt Er, denn: iche war Witterligt,

der til samtlige Laugrettet og til Stæde wærende Almue Ens Stemig suarede, at deris Klagge maal udj ald sandhed befandtes, ønsKendes at deris Store Nød udj Naade maatte worde Anseet,

her paa fore skrefne 3de mænd tings Widne War begierende, til at Niude deris Kongl: mayts: Høye naade om sKatte friehed Eftter anledning eftter Lou og forordninger, huilchet Vj iche Wieste denn: at Nægte, men saaledes udj ald sandhed at Være BeKræfttes med under trøchte Zignetter

Ao: 1709 Onsdagen d: 3die Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sage ting med KindserVigs sKibbredz Almue Paa dend Gaard øfre Berven, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa Welbyrdige Hr: Assesser Hansens Vegne Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Knud Trones, Hellie Berven, Peder Knuds: sKelVigen Knud Hofland, Torbiøren yttre Alsager, Olle Isachsen Jordahl, Ingebrigt Quallenes, og Siuer Michels: Lohte, Edsorne Laugrettes mænd, med mehre tingsøgende Almue, af Kindser Wigs sKibbrede,

Eftter tingetz sættelse af Fogden, Blef de 2de forhen Extraherede Allernaadigste forordninger, Aller Underdanigst for Almuen Læst og forKyndt,

Olle Tosteinsen Lohte Loed Lese sin Bøxel Sædel Paa ½ Løb smør og ½ Hudz LandsKyld udsted af Torbiøren Alsager d: 8tende 9br: Ao: 1708te

Sr: Peder Jensen Hafde Wed Bonde Lens mand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefne Giermund Buer, for slags maal med Olle baadz mand af Odde, til Widne Christopher Eye og Asbiøren Opbeim,

her af møtte Huerchen partter Eller Widner, eftter 3de ganges Paaraabelse,
afsKediget

Giermund Buer, Olle baadz mand, og Widnerne Christopher og Asbiørn Opbeim Legges Laugdag fore til Neste ting at møde til Sagen at suare Under 2 Laad sølfs bøder for huer af foresKrefne

1709: 209

fiere person/n/er der efter Louglic Warsel af Lensmanden iche møder

Sr: Peder Jensen Hafde Steft \Niels Sandven af Odde/ for hans quindes fortillig Kom/m/ende i barselseng

Lensmand Lauridz Bech suarede at Niels Sandven bad om delation til Høste tinget og Wedstoed gierningen

Afsagt,

Niels Sandven bøger betalle ægte bøder for hans quindes fortillig Kom/m/ende Eftter Louen, og det inden femten dage Under Nam efter Louen,

Sr: Peder Jensen Smit hafde Ved Bonde Lensmand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefne Hellie Ivers: Soldat: for hand og hans 2de søstre Guroe Ivers datter, og Christi Ivers datter, skal have slaget Britte Bache, til Widner Lauridz Knuds: Michel Aamunds:, og Olle Kypper, her imod at suare møtte Hellie Ivers: paa Egne og søstres Wegne, og suarede at Naar Britte Bache tog sit sKudz maal af Joendahl der fra hun er Komen saa Wilde de suare hender i Rette, formodede at efter die hun er Et Løst meenisKe der skifter 7 á 8te hosbønder!! (hos bønder?/husbønder?) om Aaret iche bøger troes udj hendes talle,

Quindfolchet møtte og beKiendte til foren at Være besovet, og da hun Laae paa Aarhus Wilde hand Liget hos hender, og da hun Reyste op spendte hand hender for brøstet, og slog hender,

Prouene møtte og for Kalrede!! (Klarede) at Hellie Ivers: sKal have slaget hender Et slag, med hans Egen sKoe,

Hellie Iversen forKlarede at Nogle dage førend hand blef skreven til Soldat: da hafde Britte Bache Paa Løyet hann: at hand wilde Liget hos hender denne snach fra gich hun, saa blef Hand for harmet og slog hender Et slag med hans Egen sKoe,

Sr: Peder Jensen Paa Stoed at efter die Hellie Iversen self til Staar at førend \hand/ blef Soldat: slog Britte Bache, med sin sKoe, der fore hand Paa Stoed bøder efter Louen 3de Sex Laad sølf,

Hellie Iversen blev til spurt af huad Aarsag hand saaledes slog Britte Bache, der til hand suarede efter die hun iche Wilde til Staae at hun Løy Paa Hann: Løet hand slaae hender, af harm/m/e for saadan Løgn, hann: U-bewieslig paasagt,

Afsagt,

Efter die at Hellie Iversen self tilstaar at hand førend Hand blef Soldat slog Britte Bache, for hun hann: Løs snach skal have paa sagt, aldt saa bøger Hellie Iversen efter Louen Siette bogs 7de Capt: 8tende Art: bøde for sam/m/e slag 3de Sex Lod sølf, aldt inden 15 dage under Nam efter Louen, Haud!! (Huad) Løse ord Britte Bache om Hellie taldt haver, da Naar hand der fore Stefner hender og saadan paa sagen eller besKylding bewiser, om gaaes huis Ret er efter Louen

Noch war Steft Mogens Hambre af Røldallen for hand sKal have slaget Herbrand Semb sam/m/e Stedz,

ingen af partterne møtte, der fore sagen beroer til Neste ting, til Prou war paa raabt Joen Hildal og Olle Torbiørens:Sagmester

1709: 210

Britte Bache Hafde wed Bonde Lensmand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefne Iver Eideneses quinde Anne Lauridz datter for hun skal Have skielt hender \paa/ ære, \for/ Hore og tære, med mehre slem/m/e ord,

Lensmand Lauridz Bech, og Aamund Lofthuus møtte \og/ afhiemlede at Anne Lauridz datter Eidenes Louglic war Stefnt paa Britte Baches Wegne, saa og for Kongens sigt for de ord Anne til Britte taldt haver, at Anne Lauridz datter skal have sagt, at hun gaf fanden om Louen, og de fandter som Louen Styrte, hun hafde udstaaet Et drag med denn: før,

her om war Stefnt til prou, Trond Oppedahl og Olle Kypper til huus paa Oppedal, Huilche 2de prou møtte,

Eftter paa Raabelse møtte iche Anne Lauridz datter Eidenes Ey heller Nogen Paa hendes Wegne til sagen at suare,

Sr: Peder Jensen Paa Stoed at eftter [die] Anne Lauridz datter befindes at være Louglic Stefnt, og Nu for Retten iche beWiser Noget forhold Endten Wed suagthed eller i Andre maader men fra Retten modt Willig ude bliver, der hun dog ichon her fra tinget ¼ mil er boende, Ordene, hun sigtes for, er af dend Consequentze at de dend høye øfrighed wild fore drages, Anseende deris Kongl: mayts: Lov og Rettens betiendter, der Wed Er fornem/m/et, Saa paa Staaes her med i Kraftigste maade de nu til Stede Wærende Widner ædlig maa afhøris og mig huis denne Gang der om for retten passerer besKreven med deelis

AfsKeediget

Eftter die Anne Lauridz datter Eidenes befindes at være Louglic Stefnt udj denne sag, og huerchen hun eller hendes mand ey heller Nogen paa deris wegne møder, aldt \saa/ Legges hender eftter Louens første bogs fierde Capt: 32 Art: Laug dag for til Neste ting, til huilchen tid hun bøer at møde Under toe Loedz sølfs bøder, Dom at Anhøre eftter da førende Widner og bewisligheder,

Sr: Peder Jensen Hafde Wed Bonde Lensmand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefne Olle Lauridzen Agge, for hans quindes fortillig Kom/m/ende udj Barselseng,

dend indstefnte møtte iche men Lensmanden Lauridz Bech suarede at hand Wilde betalle til høsten, eftter die hand Kiendte sig sKyldig udj sagen, der fore sagen til høste tinget beroer,

Lensmand Lauridz Bech hafde eftter mundtlig Stefne maal ind Stefnt Taarmoe Aen for begangen slagsmaal med Olle Knudsen Teien til Widner Samson sKelVigen og Lauridz FrøsVig,

her af møtte Huerchen partter eller prou, Eller partterne der fore sagen beroer til Neste ting da Lensmanden manden!! bøer Lougl: Stefne, og afhiemle Stefnemaalet som hand Nu iche Kunde giøre,

1709: 211

HalVer Berie af Røldahlen Hafde wed Bonde Lensmand Lauridz Bech Ladet udj Rette Stefne Ollof Jarends: Mælland, for hand sKal have tillagt hans quinde Ingrid Ols: datter at hun skulle have Staaet 13 ½ rd fra Johans Breche af Souh(?) (Soudz?) Sogen, udj Suldal, Nest afVigte Som/m/er da Røldahls marchet Holdtes,

her imod at suare møtte Olle Jarends: og beKlaget sig at saadant skeede udj drochenskab af hann: bad Halver Dagfindsen og hans quinde om forladelse, ErKlærede {..... Halver Dagfindsen Berie og Hans quinde om forladelse, og ErKlærede} og Wieste ingen føye til de talde ord,

her paa Halver og Olle Jarensen Wed haande tag for Retten blef forligte, og af sonede Olle Jarensen sagen for Kongens Siget med Ombudz manden om Thj rd huor Wed sagen bøer

forblive, og de talde ord iche at Kom/m/e Halver Berie Eller hans quinde til Nogen æris forKleynelse udj Nogen maader, Under Wiedere Straf Eftter Louen, for \huem/ saadant øver eller Wiedere til Nach deel eftter taller

Lauridz Grebsen Bleyen Loed Læse sit sKiøde paa ½ Løb smør med over bøxsel, eftter sKiødetz Wiedere formeld af Dato 19 Maij Ao: 1709:

Angaaende dend sag med Aamund Tøse dahl, Johanes Rømbel og flere med ArWinger, imod Hellie Berven, da beroer dend eftter samtlige Partters Sam tøche, til tache tiesdag eftter Louen

Ao: 1709 Fredagen d: 5 Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med GraVens sKibbredz Almue Paa dend Pladz under Eye Hos Olle Pych udj GraVens Sogen, oVerWærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen Paa Welbyrdige Hr: Assesser Hansens Vegne, Sr: Peder Smit, Bonde Lensmand Baard Richolfsen Spaanumb, Torbiøren HolVen, Elling Ause, Tostein Sæd, Tomes Nielsen Haldanger, Niels Kierland, Daniel Bagne, Halstein Bilde (Bilden), og Michel Tuedt Edsorne Laugrettes mænd, og mehr tingsøgende Almue af GraVens sKibbrede, som bestaar af Gravens, UIVigs, og Eidfiordz Sogner,

Eftter tingetz sættelse blef forhen aller Naadigste forordninger, Allerunderdanigst for Almuen Læst og forKyndt,

Siuer Iversen Spaanum, Loed Læse Et til Hann: udsted Pandte bref paa Capital 28 rd og til Under pandt ½ Løb smør med bøxel, og Hærlighed udj Jordan Wallerwig, udsted af Michel Suenchesen Wallerwig, Dateret 5 Julj Ao: 1709:

Soldat Hans Gabrielsen Loed Læse sin bøxsel Sædel Paa ½ Løb smør udj Jordan Wig udj Eidfiordz Sogen belligende udsted af Lauridz Lauridsen d: 8tende 9br: 1708te

Sr: Peder Jensen Eftter forige tiltalle Hafde Ladet Stefne Olle Gundersen Haggestad for V-bequems ord, imod Tom/m/es Nielsens quinde, Guroe Anders datter, her om War Stefnt til prou Christopher Wangen Soldat:, og

1709: 212

Ingebiør Bue, som forKlarede først Christopher Wangen udj Olle Gundersens Nær Wærelse, at forleden som/m/er da brøllupet Stoed paa Neseim, udj UIVigs Sogen, da war Olle Gundersen drochen, og sagde til Tomes Nielsens quinde Staar du her du førche men manden War Meget drochen, det sam/m/e Wandt Ingebiør Bue Wed Find Halsteinsen Bue, Olle Gundersen møtte og forligte sig med Contra parten, at hand saadandt udj drochenskab gjorde, og betalste til hann: udj omKaastrning 2 mrk: og Vieste indtet Andet End til børligt med hans quinde, huor Wed sagen forbliver,

Sr: Peder Jens!! (Jensen) Smit eftter forige tiltalle Er af Bonde Lensmand Baar SPAanum Stefnt Hans Olsen Undeland for slags maal med Gutorm Røyse, Hans Olsen møtte og formendte at hann: iche Noget slags maal skulle over beWiises, men 2de Wilde slaaes Nænfnlig, Gutorm Reyse, og Soldat Tostein Arnesen Moen, og der over faldt Een Gamel Kachloven!! (Kachelovn) Ned, men iche af Noget slags maal, Arne møtte og Kunde iche Widne Noget her om,

Afsagt

eftter die denne sag iche Louglig beWise[s] frie Kiendes parterne for Sagsøgerens til talle,

Christian Boelstad tillige med Lensmand Baar Spaanum for Konge[ns] sigt haver Ladet Stefne Arne Leggre for U-bequems ord imod Christian Boelstad,

her om War Stefnt til prou, Daniel Bagne som møtte og Vandt eftter Edens afleggelse, at Hand hørte at Arne Leggre sagde til Christian, Huor wildt du Gaae, der til sagde Christian Jeg wild gaae hiem at faae driche, der til sagde Arne, til Christian der Ligger magt paa dig som drager om Kring Landet og gjør Horrunger,

her til Arne Leggre møtte og suarede, og for!! formendte at de Andre prou iche sKulle forKlare saadane ord, men det sKeede af Lystighed,

her om war Endnu Stefnt til prou Anfind Bøsem, og Haachen {sK...} sK...(?) (sKaar?) som iche møtte,

der for Sagen beroer til Neste ting, til huilchen tid Partter \og/ Widner Eftter Loulig Warsel som af Lensmanden bør ske og eftter Louen afhiemles, bør møde Under 2de Lod sølfs bøder, aldt Under Doms Lidelse eftter Louen,

Sr: Peder Jensen Hafde Stefnt wed Bonde Lensmand Baar Spaanum Halstein Garetun og Arne Leggre for begangen slags maal med huer Andre, her om war Stefnt til Widne, Hans og Jens i Wig med Gundnilde Præste gaarden,

partterne møtte og Wieste iche af dette slags maal, Ellers war diese prou til Stede udj det første Klam/m/erie som begyndtes, med Baard Endresen Lilletun, der eftter Endre øfre Tuedt, og Endtes med Arne Leggre,

Parterne forligte sig med huer Andre, og afsonede Sagen, Halstein for 3de slags maale for 9 rd og Arne Leggre for 6 rd Huor wed sagen beroer, og betaling bør sKee inden høsten under Nam eftter Louen,

Noch Var af Ombudz manden, wed Bonde Lensmand Baar Spaanum Stefnt Aslach Bue for begangen slags maal med Rasmus Sæbøe, til Widner

1709: 213

Stefnes Gunder og Endre Sæbøe, med Nicolaus Bremnes, huor af ingen af Widnerne møtte, men Aslach møtte og Wieste indtet at have tilgiort,

AfsKeediget

Denne sag beroer til Neste ting da partterne og Prouene bør møde, til sagen at suare, Under 2 Lod sølfs bøder, og Dom at Anhøre

Hans Olsen Undeland hafde Ladet Stefne sKaars mænd opsidere, Nænflig Niels, Aamund, Haachen og Hans, for de haver houget marche og Anden beide sKoug under Herøre tilhørig, her imod at suare møtte Niels og Hans som suarede at de iche haver brugt Wiedere End deris formænd brugt haver,

AfsKeediget

denne sag hen Wieses til Aastedet, da skal eftter fore Gaende Louglig Stefne maal, og førende Widner eller beWisligheder om Gaaes huis Ret er eftter Louen

Hans Olsen Undeland Comparerede for Retten som Paa WelErWærdige Hr: Hendrich á Mønichens \wegne/ hafde Ladet Stefne, Jeldtnes Eyere Christopher ØdVen, Iver Wichnes, og Magnus Rondestuedt, for LandsKyld 3die tage og fierde penge af Jeldtnes 9 mrk smør Wichnes 13 ½ mrk smør Rondestuedt 14 mrk smør \pro Ao: 1707 og 1708 at dette Goedz

haver fuldt hans formænd fremlagde hand en quitering at hans formænd der af saa Welsom af andet præste boels goedz maatte betalle Rostieniste pro 1700:

her imod at suare møtte Christopher ØdVen, Iver Wichnes, og Magnus Rondestuedt og formodet at der iche skulle beWiises at der af de paa Stefnte saa Kaldede Præste æchre udj 30 aars tid haver været betaldt Nogen Rettighed, og da Odde Haaim war Lensmand som er 32 Aar leden da sagde Wærende Sogne Præst fore Næfnte Præste æchre fra sig til Suend Larsen Jeldtenes, og Hald Michelsen Wichnes, og Olle Magnusen Rondes tuedt, og siden haver det fuldt, børen og opsidere, uden Nogen Rettighed eller paa Kraf af forige præster

Efter Hans Undelandz paa EsKning Paa Præstens Vegne frem lagde Christopher Øve!! (Ødven) En Dom dateret 27 7bris Ao: 1660: som melder om En march Steen, der skal være Nedsæt imellem Jeltenes og Præste æcherne Paa Jeldtenes, Noch Paa Stoed Hans Undeland Paa Præstens wegne, at hand her om Wilde føre bedre beWiisligheder at diese foresKrefne æchere haver fuldt Præste boelet, og begierer Endnu at præsten maatte bruge det self \dette aar/ som hans formænd brugt haver, Efter die at hans formænd sam/m/e præste æchre til Iver og Baar Spaanum bortleyet haver, og der af givet Rettighed efter foreening,

Baar Spaanum forKlarede at om trændt 30 Aar leden gaf hand af alle trej præste æchrer!! (æchrer) 1 pd smør, og Præsten betaldte self skatten, og siden bød Præsten hann: sam/m/e æchre men hand denn: iche Lengere bruge wilde \Eller/ brugge, Kunde for deesen slethedz skYld,

Hans Undeland Paa Præstens Vegne begiere opsættelse udj sagen til Neste ting

1709: 214

AfsKeediget

Denne sag efter Hans Undelandz begiering Paa Præstens Wegne gives Rom til Neste ting, om hand bedre opliusning her udinden kand føre, da skal her om Kiendes huis Ret er,

Hans Olsen Paa Madz Olsen udj Bergens Vegne Hafde Ladet Stefne Olle Perderson!!

(Pedersen) Quams dal, for 3 rd 1 mrk 8 sk AsKild Qualle 5 rd 2 mrk 8 sk

de indstefnte møtte iche, ey heller Nogen paa deris Wegne,
afsKeediget,

denne sag beroer til Neste ting da Hans Undeland partterne Louglig bær Lade Stefne, og saadant Stefne maal Louglig beWiise, og afhiemle efter Louen, da skal her udinden Kiendes huis Ret er,

Christopher ØdVen hafde efter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Aalmoe Nielsen Mychletun for at Anname formyndersKabet for myndlingen ...se(?) Roversen, efter skiftebrevet [formeld af]? Dato 1706: tillige med Myndlingen ...se(?) Roversen som er suag, tillige med at suare sin halve part for dend omKaastning som paa dend suage myndling giort er Efter Laugmæsige Regning,

dend indstefnte Aalmoe møtte iche Ey heller Nogen Paa hans wegne til sagen at suare, Ey heller Kunde Lensmanden afhiemle Stefne maalet,

AfsKeediget

Denne sag beroer til Neste ting, Naar da Christopher ØdVen afhiemler Noget Louglig Stefne maal at være sket, og da Wed skifte Bref eller anden beViis om Aalmoe Gare tuns Wæрге maal skal her udinden Kiendes huis Ret er

Magnus Leque hafde Ladet Stefne Find Haldsteinsen Bue, for 3de Kiøer, og Sex Aars Leye, saa Wel og for Rendten af den broder Loed Find tog efter sin Salig quinde efter skifte brevetz Wiedere formeld af Dato 10 October Ao: 1695: Item til at suare hann: Anpart af

LandsKylden udj Selgier \Ødde/ efter forbemeldte sKifte brev, saa wel som Et Andet sKifte brev af Dato 17 Martj 1676: her paa Magnus War sKades Løs Dom begierende, her imod at suare møtte Find Halsteinsen, og begierede opsættelse udj sagen til Neste ting, da hand agtede at føre bedre opliusing udj denne sag Ved Stefne maal om same Selgier ødde, saa paa Stoed hand ey heller at hand burde give Rendte af broder Laaden, det Aar hand sad Enche mand,

AfsKeediget

Efter Find Haldsteinsen[s] begiering gives denne sag Rom til Neste ting da Find Haldsteinsen og Magnus bør frem legge huis de Widere til sagens opliusing agter at tiene

Aamund Ols: Sygnestuedt Hafde Ladet Stefne Snare og Odt Olsen Torblaae, for de haver marchet udj deris Eiende sKoug,

de indstefnte møtte iche, men Hellie Haaim forKlarede at de hafde saadan marche sKoug imod Gresbeidet,

AfsKeediget

denne sag hen Wises til Aastedet, til huilchen tid efter fore gaaende Louglic Stefne maal Parterne haver at føre deris beWisligheder til sagens Nermere opliusing og Kiendelse efter Louen

1709: 215

Lauridz Olsen Haaim Loed Læse sit sKiøde paa trej spand smør, udj Jordan Haaim, med bøxel og herlighed udsted af hans moder Dateret 5 Julj Ao: 1709:

Illigemaade Lauridz Olsens pandte brev udsted til til!! Hellie Haaim Paa 31 rd 2 mrk: af Dato 5 Julj Ao: 1709

Siuer Spaanum Hafde wed Bonde Lensmand og sKafferen Ladet Stefne Aamund Aslachsen sKaar for En hest hand for hann: føde Nogle Vindtre Leden, og der af betalste fosteret, paa dend maade at Aamund skulle have Waar Wærchet af hesten, og der efter faldt hesten ud for field og omKom, siden haver Aamund iche slaget sig til Rette, ey heller Willet møde til sagen at suare,

dend indstefnte efter Paaraabelse møtte iche, Ey heller Nogen Paa hans Wegne til sagen at suare,

AfsKeediget

Aamund Aslachsen bør til Neste ting at møde efter Louglic Warsel Under faldz maal efter Louen og Doms Lidelse

Ao: 1709 Mandagen d: 8tende Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er sKatte og Sageting med Wadz Wær Ottings Almue, Paa Boelstad, over værende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lensmand Johanes Boelstad, Gullich Steene, Olle Johansen Styve, Siuer Fose, Mogens Rasdahl, Johanes Hadtlestad, Joen HorVey, Halver Biørgaas, og Hans Alddahlen, Edsorne Laugrettes mænd med mehre tingsøgende, Almue af Er meldte Wadz Wer tinglaugs Otting,

Efter tingetz Sædvanlig sættelse, af Kongl: mayts: Foget, Blef deris Kongl: mayts: og Andre Høye ordre, Aller Under danigst, og Hørsomeligst for Almuen Lest og forKyndt som Spetificerlig følger,

1. det Høy Kongl: sKatte Bref for inde værende Aar, Dateret Florentz d: 23 Martj Anno 1709:
2. dend høy Kongl: forordning om Landmelitien Dateret Kiøbenhavn d: 28 Febr: Ao: 1705:
3. det Høy Kongl: Rendte Cammers Herrers ordre om Lægs pengenes ansKaffelse, Dateret 13 April Ao: 1709:

Johanes Aamundsen \Soldat/ Loed Læse sin Bøxel Zædel paa 1 ¼ spd udj Jorden Langeland, Dateret 24 9br: 1708te

Magne Helliessen Licenteret Soldat Loed Læse sin bøxel Zædel paa Et spand 4 ½ mrk smør udj Jorden Langeland, Dateret: 6 April 1709:

Niels Mogensen Loed Læse sin Bøxel Zædel paa ½ pd smør udj øfre Rasdahlen, Dateret 4 Martj 1709

Olle Endresen Loed Læse sin Bøxel Zædel paa 1 Løb 1 pd 12 mrk smør udj Jorden Giedtle Dateret: 12 Febr: 1709

Halver Johansen Loed Læse sit sKiøde paa 18 mrk smør med bøxel og herlighed udj Jorden Øfste dallen, som hand self beboer, udstæd af madame Christence Miltzous, af Dato 6 April Ao: 1709

1709: 216

Knud Knusen!! (Knudsen) Loed Læse sit sKiøde paa 18 mrk smør udj forskrefne Øfste dallen, af same Dato og udstædere,

Anders Olsen Lij Loed Læse Et sKiøde paa ½ Løb smør, udj Breche, som Tomes Tomesen Giere Kiøbt haver, af Dato 8tende Julj Ao: 1709

Lensmand Johanes Boelstad Paa Sr: Johan Haasse Winchels Vegne hafde Ladet Stefne Anders Torchilds: Bræche for betroed Koren og Andre døgtige Kiøbmandz wahre til sam/m/en 13 rd 1 mrk 2 sk: her paa Blef Paa Staaet sKades Løs Dom, dend Indstefnte Anders Torchildsen Breche møtte og til Stoed fordringen, og forKlaret at have Lidet at betalle med, bad om Delation, indtil Aaringerne for hann: Kunde forbedres,
Afsagt,

Eftter die Anders Torchildsen Berche!! (Breche) iche Kand imodsige, fordringen aldt saa Er agter ieg forbilligt at bemeldte Anders Torchilds: Breche, bøer betalle de paa Stefnte 13 rd 1 mrk 2 sk: med om Kaastning {ninge} 8te mrk dansKe, aldt inden femten dage Under Nam og adfært efter Louen,

Niels Olsen HaarWey Paa Sr: Rasmus Rans .usens(?) Vegne udj Bergen Hafde Ladet Stefne Tormoe Tormoesen Berstad, for betroed Warhre!! 1 rd 3 mrk 11 sk: LandsKyld af et pd smør udj 5 Aar á 4 ½ mrk er 3 rd 4 mrk 8 sk: for Sex fauner Wed á 24 sk; er 1 rd 3 mrk fløtnings penge af et pund smør siden Ao: 1701 En Rix daller 3 mrk: tredie tage for falden 1708te 2 mrk er til sammen 8 rd 4 mrk 3 sk: her paa blev sKadesløs Dom Paastaet, dend indstefnte Tormoe Tormosen møtte og til Stoed de første 9 mrk 11 sk: og formendte iche være skyldig mehre End fiere Aars LandsKyld, 3 rd fiere fauner Wed, til Stoed Tormoe eller der fore 1 rd fløtnings penge forKlaret Tormoe iche at Kunde betalle men Wilde gjerne

giøre fløtning udj Natura Naar paaEsKedes, tredie tage 2 mrk tilstod Tormoe, forKlarede at hans LandsKyld bog sKulle forKlare at hand ey mehre End fiere Aars LandsKyld war skyldig, og bogen for glemdte hand hieme, Lovede inden høsten at betalle, saa for mendte hand at hans Eyere iche gjorde hann: V-Ret, men efter Loed fløtnings Pengene,

Afsagt

Tormoe Tormoesen Berstad Paaleges til Neste ting at fremlege sin LandsKylde bog, og i midlertid efter Løfte at betalle og søge sin JordEyer, Under Doms Lidelse til Høstetinget, efter Louen,

Olle Rasmusen som haver tiendt under Posten Loed oplæse, En til hann: udsted Bøxel Sædel paa ½ Løb smør udj Fandenæs, Som Gullich for hann: op sagt Haver af dato 8tende Julj Ao: 1709

Efter til spørgelse suarede Lensmand Johanes Boelstad om Nogen Sager War Stefnt som angich deris Kongl: mayts: sigt, der til hand suarede Ney, formedelst Lensmandens alder doms skyld, ordinerede Fogden Niels Olsen HorWey, til at Assistere Lensmanden udj s..f(?) Embede

1709: 217

Ao: 1709 Onsdagen d: 10de Julj Holdtes Almindeligt Som/m/er og sKatte ting med Wangens tinglaugs Almue, udj Dito Wangens tingstue, over værende Kongl: mayts: foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lens mand Wiching Stefensen Tuilde, Jacob Berie, GodtsKalch Fiose, Jon Mølster, Niels Mittun, Torbiøren Løne, Bryndel Grove, Jon Kinde, og Knud Nyre, Edsorne Laugrettes mænd, med mehre tingsøgende Almue af Wangens tinglaug, sam/m/e Stedz,

efter tingetz SædVanlig Sættelse Blef forhen, Aller Naadigste for ordninger, for Almuen publiceret, med flere Breve som følger

Soldat Hermand Andersen, LøsgiVen paa seeniste Co\m\pletering Loed Læse sin bøxsel Sædel paa Giermoe, af Dato d: 19 Decbr: 1708te

1. Anna Ols datter Tuilde Loed Læse sit sKiøde paa 3 Løber 2 pd smør, med Bøxel og Hærlighed udstæd af madame Sal: Elsse Hofmandz, Dateret 5 Martj Ao: 1709: belligende udj Ringheim

2. Madz Torbiørensen Sæve Loed Læse et til Hann: udstæd sKiøde udstæd (af) Sr: Hindrich Miltzou, og Liuder paa 1 pd smør, udj Jorden Hæve (af) Dato 22 Febr: Ao: 1709: med Bøxel og Hærlighed,

3. Sonne Ods: Loed Læse sit sKiøde paa En Løb smør udj Jorden Himle, af dato 3die April Ao: 1709:

4de Odt Aadsersen Soue Loed Læse sit sKiøde paa En Løb smør udj Jorden Lunde udsted af Lauridz Knudsen, af dato 22 Febr: 1709:

5. Erich Tosteinsen Fære Loed Læse sit sKiøde paa 18ten mrk smør uden bøxsel udj hans paaboende Jord Fære udsted af Hans Jonsen Flindt, af Dato 20 Junj 1709:

6. Jon Ols: Loed Læse sit sKiøde paa En Løb smør udj Hylle som hand self beboer, af Dato 3die April 1709

7de Johanes Suerchesen Loed Læse sit sKiøde paa En Løb smør udj Jorden Giere af dato 1ste Junj 1709:

8tende Knud Bryndelsen Loed Læse sit sKiøde paa Toe Løber smør udj Lille Ringheim
Dateret: 23 9br: 1708te

9de det sKiøde paa Oddels Retten \til/ 18 mrk smør udj Jordan Bøe udsted til Lauridz Ols:
af Dato 31 Januarj 1709

10de Madame Judithe Ditla Basche Salig Hr: Peder Arctander, og Birgitha Erichs Datter
Loed for Retten oplæse deris oprettede sKiøde Contract: af dato 21 9br: 1708te som udj
sKiøde bogen folj 16ten ord fra ord er indført

Anders Haaversen Loed Læse sin Bøxel Zædel paa ½ Løb smør udj Giermoe af Dato 19
Decembr: 1708te

Lauridz Ols: Loed Læse sin bøxel Zædel paa En Løb smør udj Nestaas af Dato 6te Maij
1709:

1709: 218

Olle Nielsen Soldat: Loed Læse sin Bøxel Zædel Paa 1 Løb 6 mrk smør udj Jordan Lemme,
Dateret: 16tende Januarj 1709:

Knud Aamunds: Loed Læse sine 2de Bøxsel Zædler, paa Jordan Raustad, af dato 23 9br:
1706: dend anden af Dato 11 April 1707:

Stefnen!! (Stefen) Nielsen Loed Læse sin Bøxel Zædel paa 1 Løb 18 mrk smør udj Jordan
Scherven af Dato 26 Martj 1709:

Lauridz Ols: Loed Læse En bøxel Zædel paa Sex mrk smør udj Jorde pladset Quitne Dateret
9 Martj 1709

Halver Pedersen Sausjord Loed Læse Et af Hann: udsted sKiøde paa ½ Løb smør til Hans
datter Ragnilde HalVers datter, Huor udj meldes at være givet Et pd smør og arwet efter
hendes moder 12 mrk sm: af dato 24 9br: 1708te

...bin(?) Bryndelsen Loed Læse sin bøxel Zædel paa \5/ spand smør udj Jordan Hereim
udsted af Hr: Niels Weinwig af dato 3 September 1708te

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad fredliuste udj deris Kongl: mayts: Høye Nafn En deel
Gaarder her paa Waas, deris under Ligende sKouge, til hørig Sr: Miltzou, efter deesen opsat
paa det Stemplet Papier No: 19ten Dateret 11 Julj 1709: Huilchet for Retten blef oplæst d:
11te 12te og 13 Julj udj Wangen tingstue, Eftter detz Wiedere Paa tegning

Prouste Enchen Sal: Hr: Christen Weinwigs Loed Wed Kongl: mayts: Foget Sr: Gald!!
(Glad) til Liuse og Huus folchetz arbeide, udj Wangens Præste giæld, efter hendes indgivne
Supplicals Wiedere formeld, med der paa tegnet Resolution af Dato 20 April 1709: som for
Almuen blef Læst, og formanet til skyldig Lydighed

Dend 13tende Julj omtrændt Klochen trej begyndtes Sageting med Wangenz Almue, udj
Dito Wangens tingstue, og blef Retten af forindførte Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad
betiendt, tillige med Laugrettet, Undtagen Knud Nyre som formedelst SuogersKabs sKyld
aftræde, udj Huis Sted War Niels Knuds: Windnie,

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Loed for Retten fremføre 2de personer, Næfnlig Olle
Torbiørnsen Bachetun \af Bøer otting/ og Anne Michels datter Eigdetuedt af Holbøyger
otting, Eftter \at/ de om trændt En maanet leden blef Aresteret: formedelst de udj for buden
Leed haver bedrevet Hoer med huer Andre, og det udj Olle Torbiørnsen Bachetuns ægtesKab,

Olle Bachetun bleV af Kongl: mayts: Foget tilspurt om hand med Ane Michels datter Hafde
haft Legemlig omgiengelse til barns afling, og huor Ner de Ware beslegtiget, der til Olle

suarede ia, at hand siden Krosemis tider \i høst Nestleden/ hafde Legemlig omgiengelse med Anne Michels datter som hann: udj trej Aar tiendt Haver, og hon War hans quinde Giertrud Siuers datterz half søsters datter paa faderens side, saaledes Olle Bachetuns quinde Giertrud Siuers datter, war halvesøster til Anne Michels datters moder Nafnlig Guri Siuers datter, men de hafde huer sin moder, Noch blev Olle tilspurt om det Var hann: Vitterligt at Anne Michels datter War saa Nær

1709: 219

beslegtiget til hans Nu Levende Kone, der til hand suarede ia, at Wieste det Wel, men synden forblindede hann: og Wieste sig indtet til befrielse End at søge Gudz og Kongens Naade, der fore hand og self Aabenbarede hans syndz forseelse, Noch blev Olle tilspurt om hand Wieste at Nogen Anden hafde haft om giengelse med Anne Michels datter, der til hand suarede Ney, om hand begiertte denne Syndz begyndelse af Anne Michels datter, eller om hun gaf hann: Anledning til saa dant, der til Olle suare!! (suarede), at hand begiertte første Gang af hende, saa Willigede hun hans begiering, Olle Bachetun blev tilspurt om det iche War sam/m/e Anne Michels datter som hans broder Aamund friede til, der til hand suarede ia at det Var same quindfolch, men hand troede dog at hand War frie for hender, Noch blev Olle tilspurt om hand \Wieste/ at hans broder Aamund Nogle Nætter søgte Jaasøf(?) (Jamsøf?) hos hender \der til hand suarede ia/ men iche til Nogen V-tugt der med at bedrive, Ellers War det iche hans broders Willie \paa det sidste/ at hand Wilde ægte Anne Michels datter \der fore hand Stax!! (Strax) begaf at gaae lengere eftter hende/ Olle blev til spurt om hand hafde Levet Wel med sin ægte huustrue, siden hand saadan synd begyndte, der til [hand] suarede, eftter som til føren, hun War til foren Noget ild, der fore de Levede ymest, (og) Kunde ingen sige at [de] Levede meget V-samdrægtelig til samen, da blev Olle til spurt om hand Vieste sig Noget til aarsag af hans Konne øvet, som forleydede hann: til denne synd der til hand suarede Ney indtet andet End at hun War Noget ild,

Olle blev udvist og Quindfolchet Anne Michels datter for Retten frem Kaldet, og beKiendte at Wære med baren, som Olle Torbiørnsen Bachetun, hendes hosbond Er Rette barnefader til, og deris første syndz begyndelse <Var> forleden Korsemes i høst og siden om trændt Julle tider blev hun med baren, eftter at hand 15ten eller 16ten gange hafde haft sin Willie med hender, dog Wægrede hun hann: saadant 2de gange udj det første, Noch blev til spurt om hun iche Wieste at Olles quinde war hendes moders Søster, der til hun suarede ia, hun Wieste Wel at de ware halvesødsKende, Noch blev Anne Michels datter til spurt huor Gamel hun war, der til hun suarede 30 Aar, Noch blev til spurt Naar hun Wendtet sig at føde, der til hun suarede imod Sante Lauridz dag \førstKommende/ Anne Michels datter blev til spurt om iche Amund Torbiørensens, som er Olles broder friede til hender, der til hun suarede ia, om hun Wieste sig frie for hann: der til suarede Stadigt ia at hun for Aamund War frie, Noch blev quindfolchet til spurt, om hun Wieste sig ingen Anden barne fader, der til suarede Ney iche i denne syndige Wærden Anden End Olle Torbiønsen Bachetun, hendes Hosbonde som før Er meldt \som er hendes mosters mand/

Fogden atter indraabt Olle Bachetun for retten, og til spurte hann: om hans boes tilstand der til hand suarede at Naar sKyld og giæld war betaldt war Lidet til overs

1709: 220

Olle Bachetun blev til spurt huor Lenge hand haver wært giftt, og huor mange barn hand haver, der til hand suarede, at hand udj 11 Aar haver wæret giftt, og imidler tid aflet med hans Quinde 4re børn, huor af et pige barn Lever, som er fiere Aar

Begge misgiernings personerne blef indKaldet og Agterne for denn: oplæst, og til spurt om deris beKiendelse iche War som protocoleret er, der til de suarede ia, men begge indstendig bad om Gudz og Kongens Naade, og de hafde indtet beKiendt uden sandhed paa huer Andre, Undtagen at Olle 2de gange blef Negtet af Anne Michels datter førend hand fich sin Willie med hender, dette Olle Bachetun sagde udj det første iche at Kunde ihue Kom/m/e,

Fogden spurttte om Nogen War til Stæde Paa Olle Bachetuns quindes Wegne, der paa frem stod hendes broder Torgier Siuers: Hylle, og eftter til spørgelse Nægtet at hans søster, Giertrud Siuers datter iche Wilde tage Olle Bachetun til Naade, det sam/m/e suarede Olle {Bach} Torbiørens: Bachetun Lidet at Agte hans quinde for hendes Ondhedz sKyld, som hun aldtid mod hann: øvet haver,

Kongl: mayts: Foget Sr: Glad Satte udj Rette; Som Olle Torbiørens Bachetun, og quindfolchet Anne Michels datter Eigdetuedt, for Retten fri Willig tilstaa deris forseelse med barens avling, og de hin Anden Nermere End udj Andet og Andet Leed ere besVogrede, huor om Lovens 6te Bogs 13 Capt: 13 Art: om melder, men Nermere Kom/m/er til sam/m/e Capit: 14 Art: saa de Kunde Straffes paa Livet, dog ej saasom sam/m/e 14 Art: \udj slutning/ om de som BlodsKam begaae, forKlarer, saa formendte hand dog, at de Begge burde Straffes paa Livet med saadan Str\ a/ f som deris Kongl: mayts: Selv Aller Naadigst befaller, og Olle Bachetuns, saa og Ane Michels datters Goedz og midler til deris Kongl: mayts: wære forbrudt, huor paa hand war Dom begierende

Partter Blef til spurt om de Wiedere hafde at Lade protocolere eller udj sagen at indgive der til de suarede Ney, men Mis Giernings Personerne bad om En Naadig Dom, Wed Gudz og Kongens Naade at Niude,

Afsagt,

Eftter die diese udj Rette førte 2de personer friVillig beKiender for denne Ret deris grove forseelse imod Loven, udj det at Olle Torbiørnsen Bachetun, som war witterligt at Anne Michels datter war hans quindes Halv søsters datter, saa har quindfolchet Anne Michels datter Eigdetuedt selfVillig tilstaaet at have begaaet dend Store Synd med Olle Bachetun som hun Wel Wiste war hendes moder Systems mand, og ingen af dennem har at undsKylde sig Endten med Ungdoms daarlighed, eller U-Widenhed, Aldtsaa Under Staar Wj som Under dommere os iche, at fra Wige Louens Siette bogs 13tende Capit: 14tende Art: Næfnlig at Olle Torbiørns: Bachetun og Anne Michels datter eftter merbemeldte Louens

1709: 221

alligerede ord io bøer Straffes paa Livet,men om det eftter sam/m/e Louens bog Capit: og Art: sKal sKee Wed hals Huggelse Eller Anden Naadigere og mildere Straf paa Livet, instilles udj aller dybest under danighed, til deris Kongl: mayts: Aller Naadigste Dispensation, men deris Eiendeeller eftter yderste formue bøer wære deris Kongl: Mayts: hiemfalden, dog eftter at En huer af Creditorerne Nyder sin beWislig fordring, som Louen Wiedere beWilger,

Dend 15 Julj Blef Retten atter weed sagens fore tagelse betiendt udj Wangens Tingstue, paa Waas, Undtagen dend Laugrettes mand Knud Nyre, som udj Niels Windnies Sted, War Knud Nyre,

Lauridz Gulichsen Ullestad Hafde Wed Bonde Lens mand Wiching Tuilde og et Andet Stefne Widne Olle Bryndelsen, Ladet Stefne Peder Andersen Halden for hand Nestleden eftter Jul, Natte tider over faldt hann: med hug og slag og Ref hann: baade i haar og sKieg, da Lauridz Gullichsen Stod udj Arbeid og Brøggede for Niels Sergiant, her \paa/ Wangen, her om War Stefnt til prou Sergiant Niels Tormosen, og Ragnild sKipple,

Lens manden afhiemlede Stefne maalet Louglig at være sKeet udj Peder Haldens faders huus, dog war Peder Reyst Øster da Stefne maalet sKeede, og hand Endnu iche møtte efter paa Raabelse, ey heller prouene,

AfsKeediget,

Peder Halden Legges Laugdag fore til Neste ting at møde til sagen at suare under et Lod sølfs brøde,

De sager som Hr: Commissairi Volquer Risbrech Nestleden høst hafde Ladet Stefne, næfnlig Jørgen Michelsen Helgeland, Olle Hyningen og Kaare Tuedt, møtte huerchen her Commissarius som sag søger, eller Nogen Anden efter paaraabelse, der fore til Wiedere der med faar beroe,

Jomer Halversen Arnetuedt hafde Ladet Stefne, Størcher Drøgs Wold, for En Koe, hand toe á trej Aarleden tog af hans bue hagge, da hand boede paa Niaaetuedt,

her imod at suare møtte Størcher Drøgs Wold, og forKlarede at Britte Jacobs datter Høen hafde om trændt, 7 Aar leden sæt 1 Koe paa Leye til Jomar, og sam/m/e Koe hafde Jomar soldt til Østmænd, og da de Wilde bort føre Koen, bad Britte Størchor gaae med sig og tage sin Koe, paa det hun iche saaledes skulle miste sin Leyede Koe, som hendes Søster Endnu med hender, hafde Kiørleye at Kræve hos hann: over 9 mrk dansKe, og indtet hos hann: war at beKom/m/e, og Koen til Kom Britte Jacobs datter og iche Jomar som ichons hafde dend til Leye,

Jomar forKlarede at hand Anchede ichons paa at de tog Koen fra hann: der fore Stefnede hand alleniste for tag, som hand meendte de burde Lide for,

1709: 222

Størchor formeendte at efter die hand efter Britte Jacobs datters begiering, fuldte hender at afhendte hendes Koe, som Jomer hafde paa Leye, at hand der for iche bør Lide, og Særdeelis efter die det er saa lang tid siden,

Afsagt,

Efter die det befindes at Størchor Drøgs Wold, Alleniste haver været med Britte Jacobs datter, at afhendte hendes Koe som Stod paa Leye hos Jomar Halversen, aldtjaa seer ieg iche at Størchor DrøgsVold der fore, efter Jomars formeening at bør bøde, men Kiendes for dend sag Angerløs,

Bryndel Pedersen Soldat: hafde Ladet Stefne Halver Sous Jord, til Widners Anhørelse, paa hans Løfte, om en half Løb smør udj Finde, udj Holbøgder Otting, efter hans Suppliques formeld af Dato 12 Martj Ao: 1709 med der paa de Høybiudende Sessions Herers Høy respectives Resolution af 13 Martj 1709:

Halver Sausjord møtte, og forKlaret at Hand Ao: 1708te Bøxlede ald Jordan Finde som er ½ Løb smør og formendte at Niude Jordan efter sin Bøxel Zædels formeld,

Bryndel Pedersen Loed føre efter skrefne Widner, Næfnlig Størchor Ols: DrøgsVold og Anders Michels: Marcusteyen, som møtte og forKlarede, at da Bryndel Pedersens beylle Stefne war, da Loved Bryndel Pedersen!! (Pedersens?) vær(?) forEldre, Halver Erichsen og hans quinde Zigvor Siuers datter, at hand skulle Niude halve Jordan til Bøxsel, og Sønen med tiden dend anden halve part,

Halver Pedersen forKlarede at Hand tillod Bryndel Pedersen i Waar at saae halve Jordan biede til tinget blev, og Nu Biuder Bryndel Pedersen Halver 4 rd for opsagen paa den halve Løb, Halver Pedersen suarede at hand Wilde Endten have ald sin Bøxlede Jord Finde eller Wilde hand Bryndel Peders: skulle give hann: 11 rd udj opsagen for ald gaarden, Soldat

Bryndel Pedersen til bød Halver 9 rd udj opsagen for ald Jorden, Finde der til Halver suarede Ney, men Wilde hand give hann: 5 rd for dend halve Løb saa skulle hand faae dend til opsagen,

Afsagt,

Eftter die Soldat Bryndel Pedersen, med Widner forklarer at hann: War til sagt dend halve Løb smør udj Finde, til brugs at bøxle og Halver Pedersen, i Waar tillod Soldataten!! (Soldaten) Gaarden Næfnlig dend halve Løb udj Finde at saae, og bruge eftter hans Egen tilstaaelse her for Retten, til tinget bliver, og denn: alleniste Er imellem at Halver Pedersen Wild have 5 rd udj opsagen for dend halve Løb, og Bryndel Peders: til biuder fiere rixdaller, aldt saa Er agtes for billigt at Soldaten imod de fiere rd opsagen \til Halver/ og bøxels for Ening med JordtEyeren beholder dend for

1709: 223

hann: opsagte halve \Løb/ smør udj Finde, aldt under Wiedere adfært eftter Louen

Størchor Ols: Drøgs Wold, og Corporal Niels Hansen Bache, hafde eftter mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Jon Siuers: Lunde, til Widners anhørelse, for slags maal øvet paa Størchor Drøgs Wold, Stefne Widner war Hans Bache, og Peder skierpe, samt Joen Sleen, Huor af iche møtte mehre End Joen Sleen, for de Andre 2de war af Sogne Fogderie,

her imod møtte Joen Siuers: Lunde og forklarede iche Louglig at være Stefnt huor fore hand denne sinde, iche Kunde suare, til saadane Loustridige Stefne maaller,

det Ene Stefne Widne Joen Sleen forklarede at Jon Lunde war Stefnt med 14ten dags Warsel, til dette ting at møde,

AfsKeediget

Eftter die Joen Lunde findes at boe, uden tinglauet, og UndsKylder sig iche Loulig at være Stefnt, aldt saa bør saadant \Stefne maal/ skæe med fiere V-gers Kald og Warsel, og Stefne Widnerne møder Stefne maalet at af hiemle, da skal her om handles eftter Louen,

Angaaende dend sag, som Hr: Commissarius Risbrech og Odde Breche I... (?) til Neste ting, Ladet Stefne Anders Erichsen Nesseim for skæchs!! (skægs) afrivels: med Odde Breche, møtte Nu ingen af sagsøgerne, men Anders Neseim møtte indgaf her om sit skriftlig indleg, af Dato 13 Julj 1709:

her om sagde Anders Neseim at Wilde føre 2de Widner, som war Corporal Niels Hansen, som møtte og saae at Odde Breche, og Anders Neseim slagetz og hand skildte denn: fra huer Andre, men hand saa iche det første de begyndte Klameriet, Hans Hirt møtte og Wandt at hand saae at Odde Breche Hafde sin haand udj Anders Neseims Strubbe, og da de skildte denn: fra huer Andre, war Anders bidt udj fingeren, og da hørte hand Anders sige din hund du har bit mig udj fingeren, da suarede Odde Breche Gud give din finger War af,

AfsKeediget

Eftter die Hr: Commissarius og Odde Breche af Sogne Fogderie iche \som sag søgere/ møder, saa Kand her om denne sinde, indtet Wiedere Kiendes, men beroer til sagen af sagsøgerne Wiedere paatalles,

Siuer og Elling Wætte hafde Ladet Stefne En huusmand Wed Nafn, Peder Ols: for hand uden Leylendingernes tilladelse og denn: til Største skadde, og Ruin udbeider deris Waar Støel Klæppe, og udhuoge deris marche og beide skoug,

dend indstefnte Peder Ols: møtte og forklaret at have givet sin formand for hand Pladset Rødet haver 4 rd og siden haver hand meget forbedret pladset saa hand Nu Kand føde 9 bester, for uden smaaller,

her til Elling og Siuer Wætte forklarede at saadant skeede denn: til Aller Største skade, og Hovet gaarden til skade og udarmelse, Ellers til bød Elling og Siuer huusmanden

1709: 224

Sine udlagde fiere Rix daller, og det for freedelighedz skyld fremstod og Guulou (Gunlou?) Oppeim, og Lauridz Hagge, som forklarede at dette Pladz iche Kunde bruges uden Hovet gaardens Største skade,

Afsagt,

Efter die det forklaris at Huusmanden Peder Ols: sider Hovet Gaarden Wætte til trængsel, og saaledes haver Rødet udj deris fæbeide aldt saa er agties for billigt at saadant Rødning iche maa skee imod Louens 3die bogs 15 Capt: 8tende Art: men huus mand Peder Olsen bær til Waaren Kommendes fraVige det pladz Klæp, imod Sex rd som Wættes opsidere betaller, for det arbeid Peder Ols: gjort haver, og Pladset igien at Kom/m/e under Hovet Gaarden, aldt under Wiedere adfært efter Louens Alligerede ord

Sr: Marcus Davidzen Faye Loed Læse sit skiøde paa 2 pd 9 3/31(?) mrk smørs Landskyld udj Gaarden øfre Riøe, af Dato 13 Junj Ao: 1709

Sr: Casper Nordmand hafde efter seniste opsættelse Ladet Stefne

Lauridz Trondsen Gierager for Resterende Konges tiende og betred!! (betroed) Sæde Koren 6 rd dend indstefnte møtte og Negtede iche skylden, bad om Delation til høsten saa Wilde hand betalle,

Jon Kytte Illige maade Anden Gang for Koren 1 rd møtte iche men Loed suare wed Lauridz Gierager, at hand med første Wilde betalle,

Afsagt,

Efter die Lauridz Gierager og Joen Kytte seeniste Høste ting blef Lagt Laug dag fore, og Endnu iche indstellet sig med betalling Aldt saa Eragtes for billigt at Lauridz Gierager, betaller de af hann: her for Retten Wedgaaende 6 rd med om Kaastning En half Rixdaller, og Jon Kytte dend paa Stefnte Ene rixdr med om Kaastning 8 sk: aldt inden 15 dage Under Nam efter Louen,

Casper Nordmand Paa Sr: Hendrich Miltzous Wegne, hafde efter Mundtlig Stefne maal Wed Bonde Lensmand Wiching Tuilde Ladet indstefne efter skrefne Landbønder, for Resterende Landskyld og 3die tager Næfnlig,

Johanes Eggreid til samen 6 rd 1 mrk 14 sk: dend indstefnte møtte iche ey heller Nogen paa Hans Vegne,

Lauridz Herre Rester Landskyld og Rettighed 2 rd 4 mrk 7 sk: møtte iche ey heller Nogen paa hans Wegne,

1709: 225

Bryndel Emstad Rester efter afregning 1708te d: 13 Junj 12 rd 4 mrk 8 sk: Tredie tage forfalden Waaren 1709 2 rd 1 mrk 14 sk: til samen 15 rd 6 sk: møtte iche ey heller Nogen paa hans Wegne,

Peder Lille Røtte Ligeledes 2 rd 4 mrk 12 sk: møtte iche,

Niels Lemme Illige maade Landskyld og fierde penge til samen 3 rd 2 mrk 14 sk: møtte iche, ey heller Nogen paa hans Vegne

Casper forklarede En huer af de indstefntes Landskyld bøger skulle forklare fordringens Rigtighed der fore hand paa Stoed Dom, saa som de Alle ere Louglig Stefne,

Lens mand Wiching afhiemlede at en huer af indførte war Louglig Stefnt,
Afsagt,

Efter die ingen af de indstefnte møder til dette Stefne maal at suare, saa Legges denn:
Laugdag fore til Neste ting, til Huilchen tied, de bør møde og producere deris LandsKyld
bøger til sagens Nærmere opliusing, og Et Lod sølfs brøde med Domz Lidelse Paa en huer
som iche møder til Neste ting som meldt er,

Enchen øfre Berge War Liggeledes af Casper Normand Stefnt for Koren pro 1707 Som war
Sæde Koren 1 rd 1 mrk

Baar Lille Ree, Liggeledes for Koren 1707: En rd 1 mrk

Lauridz Herre Ilige maade 8te mrk

Tollaf Bøe i Rundallen 1 rd

Aamund Guldbrandsen paa Reine 4 mrk

ingen af for indførte møtte efter paa Raabelse, Ihuor Wel Lensmanden forKlarede at de War
Loulig Stefnt,

AfsKeediget

En huer af deese indstefnte Legges Laug dag fore til Neste ting, under Doms Lidelse, efter
Louen

Størch Lunde Hafde Ladet Stefne Hans Stifsøn Lauridz Knuds: Soude for hand soldte 1 Løb
smør udj Lunde som Odt Aasersen Kiøbte, {haver} huilchet Størch!! (Størch) formeendte
efter for Ening udj beylle maallet: Næfnlig at om Lauridz Knuds: Wilde sælge Goedset, at
hand da sKulde til biude hann: det,

dend indstefnte Lauridz Knudsen møtte og udj Rette Lagde Et sKiøde af Dato 9 December
Ao: 1706, Item Et sKiøde af dato 22 Febr: 1707: som begge Ere tingliuste,

Sr: Lauridz Miltzou møtte og for Klarede at hand War Oddels baaren til dend Løb Lauridz
Knudsen Kiøbt haver, saa Welsom til det Størchor Kiøbt haver, og tilstod huer at Niude sit U-
paataldt, der fore hand og for

1709: 226

meendte at huer burde beholde sit, og Størch iche at Anche Paa det hans Stifsøn Kiøbt og
soldt haver

Afsagt,

Efter die det befindes wed et Lougligt sKiøde af Dato 29 December Ao: 1706, at Lauridz
Knudsen først haver Kiøbt dend Løb smør udj Lunde, og dend atter soldt og afhendt til Odt
Aassersen, og det efter sKiødets wiedere formeld af Dato 22 Febr: 1707: og Sr: Lauridz
Miltzou som oddels mand til sam/m/e goedz Ermeldte sKiøde Stad fæster, og tilstaar, aldt
saa bør de udj Retten producerede sKiøder Wed magt forblive, Særdelis efter die Størk Lunde
Ingen oddels Ret til den paa Stefnte Løb smør beWieser at have,

(Ha)ns Ingebrigtsen Hirt Loed Læse sin Bøxel Zædel paa 1 Løb 1 pd ? mrk smør udj gaarden
Hirt af Dato 1ste December 1708te

Angaaende dend sag med Knud Finde og \Jon/ Lunde førtte ingen af partterne de seeniste
paaberaabte prou, huor fore ej Wiedere der Wed Kunde giøres

Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad tilspurtte Lensmanden udj Wangens tinglaug Wiching
Tvilde, samt tilstede wærende SKach Hellesnæs, og Lauridz Ullestad om de Pladser som til

foren Ware begyndt at Ryddes, og for sKat Lagde, saa som øfre U-Quitzen berget, Tømmer Aallen, Tørlings teyen Winnie Hagen, og Tryningen, Om de iche Ware ødde;

der til baade de oven mældte mænd, saa og Laugrettet Eedtlig forklarede, at samme Platzer, war øde, og havde Rum tid og mange Aar Wæret øde, Huusene borte, og Kunde Aldrig rydes, til med ware de iKun til Prøve begyndt at Rydes, Meen!! fordi de baade formedelst Hovet Gaardenes sKade og i Sætter Støhls marK Ware, Ere de tilforen dømte at blive til fæbeede, her paa Kongl: mayts: Foget War Tings Widne begierende, og at det maatte protocoleris samt hann: beskreven meddeelis, Huilchet Vj iKe Kunde Wegre Men saaledes i sandhed at være beKræfter \Vj/ med Woris Under trøgte Zignetter,

Der Nest blev Paaraabt om Nogen flære sager til dette ting War indstefnt Huor til Lensmanden suarede Ney, Undtagen Nogle mænd af Stranden som haver Stefnt Jon Siuers: Lunde, til Widners Anhørelse, og fordie de haver \ej/ Loulig Stefnet, Undslaar Jon Lunde sig til Loulig Stefne maal sKier og for Retten afhiemles, der for manede!! (derfor formanede?) Kongl: mayts: Foget Sr: Glad, Lensmanden, og Almuen, og oplæste Louens ord for denn: om Stefne maaller der med blev dette Ting Endet

1709: 227

Ao: 1709 d: 16 Julj Blev Retten betiendt paa Wangens Præste gaard paa Wos, til Besigtelse paa Præste Gaardens Huuse som Louen melder, udj Nær Wærelse af Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, og Sorenskriver Manderup Funch og de Wed Fogden til Næfnte mænd, Nemlig Lensmand Wiching Tuilde GodsKalch Fiose, Børne Mølster, Niels Winie, Joen Wiche, og Wiching Grove, Edsorne Laugrettes mænd af Wangens tinglaug,

Eftter at Retten War sat Blev Høy Edle og Velbaarne Hr: Estatz \Raad/ og Stiftt Befallings mand De Tonsbergs respective sKrifttlige Resolution oplæst Dateret Bergen dend 12 Julj Ao: 1709, givet paa ærwærdige Sogne præst til Wos Hr: Niels Christensen WeinWigs Supplique Dateret Wangen d: 10de Julj 1709 som og Blev Læst, og War da tilstæde bemeldte Sogne præst Hr: Niels Christ: saa og Comparerede dend hederlige matrone Madame Karen Ottes datter, forige Proust og Sogne Præst for Wos, afgangene Hr: Christen WeinWigs Eftter LeversKe, med hendes LaVg!! (Laug) Wærge, Welærwærdige hederlig og meget Vellærde Mand Hr: Peder Gelmeyden, Proust over Hardanger og Sogne Præst til Wigørs Præste Gield Sam/m/estedz, Paa Almuens Wegne af Wosse Gield møtte, Knud Giere, Knud Finde, Jacob Berie, Siuer Quarmoe,(?) Bradtholle, Olle Johansen Styve, Madz Torbiørnsen Sæve, og Jon Lunde, Som alle Eftter tilspørgelse sagde Goed Villig at Wilde Wedtage Gienmælle udj det dene forretning er Angaaende

der Nest blev Partterne tilspurt om de Hafde eller Wiste af, at der til foren befandtes Nogen besigtelses for Rættning, om Præste gaarden der til Blev suaret, Undtagen Et udtog af protocolen, pro 1706 paseret d: 19 9br: som blev Læst, End Blev af Retten tilspurt om det af Gam/m/el tid har wæret i brug at Almuen her i Gieldet har holdet huuse Wedlige paa Wangens Præste gaard, og huor mange og Huilche Huuse; der til de mænd paa Almuens Wegne suarede ia, at de haver holdt 3de huuse paa Wangenz Præste Gaard Wedlige, Næfnlig Herre Cammer, Borgestue, og Stald,

Der Nest begave Wj os til besigtelsen 1. de Huuse som Almuen Eftter Louen bør holde Wedlige paa Præste Gaarden,

Dend Borgestue, som Almuen af gammel tid haver holdt Wed Lige, som baade Sogne Præsten og de Paa Almuens Wegne tilstede wærende tilstoede, Befandtes Nu at være for Andret saa

ledes! at udj samme huus er ingen Ildsted, men til den Søndre side 4re Winduer, til Westre side 3de Winduer, og Østre Side 2de Winduer, til med er Bielker og Lem Nedlagt, Stuen malet med Gal:!! (Gammel) dags Maling, Under huuset er En Kielder, Huilchen for Andring skal være skeed af forige Sogne præst til Vos Sal: Hr: Hendrich Miltzou over 50 Aar leden, som nu værende Sogne præst \Enchen/ og Almuen tilstod, det forbemeldte huus har været 15 Sielandz Allen Langt med \ind/ Gangen som til foren haver været der til, Breeden er 12 Sielandz Allen med Nover, huilchet huus Nu aldeelis er U-tienlig for Præstens folch og Almue, til Borgestue eller Røg stue huor udj bør være ovn eller behøvende ild Sted; her om Wj saaledes sluttede at dette huus bliver til Præste Gaardz Huus, som Præsten holder her efter Wed Lige,

1709: 228

heldst som det over 50 Aar har Wæret efter Præsternes sind og til deris Nytte forandret og brugt AldtsKiøndt Almuen \siger de/ have det med tag Wedligeholdet, men ingen Nytte haftt der af; de mænd som paa Almuens Wegne tilstæde ware, forKlarede at de med ald sandhed Wiste det Sal: Hr: Hendrich Miltzou begierede at giøre sig dette huus saa Nøttig som hand Wilde, og Lovede at hand Wilde bygge En Ny Borgestue, som og er den sam/m/e borgestue paa Gl: Gaarden Nu findes, Aldtsaa tilKom/m/er Almuen dend Borgestue som Sal: Hr: Hendrich Miltzou Lod bygge; Paa forbemeldte mallede Stue huus, som i Gamel dage War Borgestue, men siden for Andret, findes {denne} denne Brøstfeldighed, Inden udj huuset i det Westre hiørne, der som Ovnen har Staaet er Weggene Lidet morchet eller affæddig Kand dog mange Aar Wære tienlig Naar der maa blive frit for draaber, Men Winduerne, Posterne, Ramerne, og Luger Vil forbedres, Suillen Paa dend Østre side er for falden, der for ... (?) (kan/maa?) Huuset opsKrues, og Ny Lang Svild indsettes, Boertag i Søer Brystet maa opsættes saa maa og Boertaget paa Westre Siden forbedris, som Vj Ansaee at Kunde Koste 24 rd huilchet Almuen Ey bør til suare, og som dend Borgestue der Nu findes er Gandske for falden saa bør Almuen af Ny opbygge og beKaaste En Ny Borgestue som forsuarlig opbyggt og Wedbørlig forfærdiget med Oven!! (Ovn) og Andet tilbehørigt Wild Kaaste 60 rd Andet det Wærelse som Nu Kaldes Herre Cammer Staaende paa Nordre Side af Gaarden Wed Portten, Befandtes at være 2de høyder saaledes Conditionerede, dend Underste Bygning fra dend Ende som Wender til Wandet op til portten er bygningen 17ten \Sielandz/ Allen Lang og Rum 10 Allen breed med Nover, Samme Længde er af deeldt i 3de Rum, dend Ene afdeeling med tøm/m/er dend Anden med bord, huilche Rum iche Ere tienlig til Andet end Koren og Pachboeder, de Ere og Gandske mørche og uden Winduer, Under diese Boeder er muret Rom som En Kielder Oven Paa forbemeldte Boeder er En bygning saaledes befunden, Lengde Er 22 Allen og Breeden 10 Allen, det Cammer Wed Østre Ende og over Portten Kaldet Lange Cammeret er maalet med Ringe Gamel dags Maaling det findes og med 4re Gamel dags smaa Winduer, men Ramer og blyet for falden, udj dette Wærelse er indtet Ildsted, Imellem det Rum og NestWærende Cammer paa Westre side i sam/m/e Længde af Wærelserne er En gang der i er Gulvet af U-Anseelige hougens bord, det Cammer paa Westre Side af Gangen er uden maling der udj findes 2de smaa Winduerom Men ingen Winduer, og syntes at der havde været En Liden sKaarsten som Nu War bortfløt, ellers Var der 2de Nagle faste Senge Rum, Paa dend Westre Ende af dete Cammer er et Lidet med bord afdeeldt Rom som Nu blev brugt til Bønder drengenes Klæder at gieme, Paa begge sider Wed

1709: 229

Lengden af diese Huuse, som oven paa Staar, er gange eller sualler, til op og Nedgang til sam/m/e Wærelser er en meget U-bequem trape, og er dise Wærelser i aldt U-Anseelige, og

findes gandske U-duelige, og U-duelige til Herre Cammer huor for Almuen gjør sig de forbemeldte Huuse saa Nyttig som de best Wed og Kand, og i det Sted bør de bygge Et Andet bequemt og Louført Herre Cammer, som efter Woris skion med behørige Winduer skaarstene ovner og ildsteder, Wild Kaaste for uden malingen 150 rd der om sagde de Sex Laugrettes mænd at de Kunde iche Noget slutte men beroer Paa Fogden og SorensKriverens tilsuar,

3die Stalden i dend Sted blev af de paa Almuens Wegne tilstede Wærende anVist og formeendte at \et/ sKiuel af smaat tøm/m/er, huor over War et halft tag, udj Længden Romt 8te Allen, bredden 6 Allen, paa dend yderste side 5 smaa Staacher Høyt, sam/m/e sKiuel Stoad Wed Nordre siden af dend Store Lade, der udj War indtet tienlig Gulf, og meendte Almuen at det War En Ret Stald, som Wed denn!! (denn:) skulle holdes Vedlige, de Sex mænd som Ware med paa Besigtelsen, syntes denne bygning Kunde være vært 2 ½ rd men Fogden og SorensKriveren syntes det ey saa meget af Wærdie, og Gandske U-tienlig til En Stald som bør hol(des?) Thj i det Ringeste, Burde saa meget Stalderom være til Præste gaarden som Inventari Kiør og heeste samt for Præste gaardens behøvende hæste for nøden giøris, og det med høe rom oven paa \for hæstene/ heldst som denne Præstegaard, Ligger \høyte/ til Landz, og blev da Parterne tilspurt om de Kunde foreenis saaledis, at Almuen Kunde WedLige Holde halvedeellen i det Store fæhuus eller Koe Stald, i Steden for Stald, huor om Almuen med Sogne Præsten iche blev forEenede, Thj Sogne Præsten Hr: Niels WeinWig, formeendte Almuen burde Wedlige holde det Store fæhuus eller Koe Stald, Huor fore Fogden og SorensKriveren Eragtede at Efter die Loven melder om Stald som Almuen skal holde eller Bygge, og dend iche melder Endten det er Koe Stald eller heste Stald, Almuen syntes og at denn: iche Kunde paalegges at holde aldt fæhuuset eller Koe Stalden som dend Hæderlig mand Hr: Niels Weinwig forlanger, Thj samme Store \fæ/ Huus som er 48 Allen Langt og Wed 10 Allen breedt haver Sal: Magister Giert Miltzou efter sit behag bygget: Der for Efter die Wedbørlig Stald ey findes, saa Bøer Almuen opbygge En Stald saaledes at Høerom der paa haves Kand som Ansees maa være med tilbørlig Høyde Neden til saa og oven til for høe Rom, Wedbørlig Bygget som i det Ringeste Wild Kaaste 45 rd og da benytter Almuen det tømmer som er i forbemeldte Lille hæste sKiuel efter die Almuen haver det forsKaffet, og da for færdiger Almuen det Rum paa Boertaget til Laden som der Wed bliver Aabnet, de Sex Laugrettes og besigtelses mænd, sætte dette til Fogden og SorensKriverens forefindende uden Ansuar for Laugrettes mændene,

Og Efter die saa silde paa Aftenen Leed at Klochen War Elleve blev for Retningen dette sinde ophævet,

Dagen der Nest d: 17tende Julj Blev betimelig atter begyndt og fort faret med besigtels: og War same Laugrettes mænd \med/ som i Gaar betiendte; da

1709: 230

der Rettens middel war forsamled og sat, og den Welær (ordet overskrive med ein stor O) Wærdige Mand Hr: Niels WeinWig Sogne præst til Wos, saa og dend hæderlige Matrone Karen Sal: Hr: Christen WeinWigs med hendes Laug Wæрге WelærWærdige Hr: Peder Gelmeyden, og paa Sal: Pro\ v/ sten Hr: Christens ArWingers Wegne war tilstæde Hr: Marcus Davidzen Faye, samt monsr: Hindrich WeineWig, som Blev tilspurt om Noget Krafttigt Document Kunde frem Wises, huor af sees Kunde huor mange Huuse Rættelig skulle tilKome hans mayts: paa Wangens Præste Gaard, som efter Loven af Præsten eller Enchen i Naadens Aaret bør holdes Wedlige; der til suarede Sogne Præsten Hr: Niels WeinWig at hand iche Wiste at saadant Document Præste Gaarden Angaaende {gaaende} War at finde, ey heller hafde hand der om Noget seet, som hand sagde sandfærdigt at Kunde forKlare, der nest

blev dend Hæderlig matrone Karen Sal: Hr: Christens til spurt om hund havde Eller Wiste Nogen sKriftlig forrætning, om forbemeldte Præste gaardz WedKom/m/ende huuse? der til hund suarede Ney, der nest blev ArVingerne, og Særdelis monsr: Hendrich WeineWig tilspurt /: heldst som Sogne præsten Hr: Niels WeinWig berettede at hand i deris Sal: fader Prousten Hr: Christen WeinWigs tid mest havde saadane Documenter under hænderne :/ om Bemeldte monsr: Hendrich WeinWig Wieste saadane Breve Ware at faa og finde, huor til monsr: Hendrich WeinWig suarede, at hand ey Noget der om havde eller Wiste, uden det som udj sKiftte brevet eftter Sal: Magist: Giert Miltzou fandtis indført, Huilchet sKiftte brev sagdes Wære udj dend Store Ilde brand i Bergen Ao: 1702 opbrændt dette berettede og Hr: Niels WeinWig, der nest blev \Stiftt/ Prousten og Sogne præsten til Bergens dom Kirche Welær Wærdige og Høylærde Mag: Olle Storem, saa og Wellærde Hr: Otte Edwersen Sogne præst til Ma'n/gers Gield, samt megit hæderlig og Wellærd Hr: Claus Schavenius SKiftte for Waltere for Sal: Hr: Christen WeinWigs Sterboe /: saa som deris ærVærdigheder da Ware tilstæde og udj NærWærelsen :/ tilspurt om deris Welær Wærdigheder udj Sterboen Havde fornummet saadant Document huor af fornemmis Kunde om de forbemeldte Præste Gaardens Rætte tilhørende Huuse, eller eftter huis beretning de havde om Gaardens huuses besKaffenhed, Huor til Welbemeldte sKiftte for Waldtere samt Enchens Laug Wæрге suarede at de ey Anden for Klaring der om havde, End til deals af Sal: Prousten Hr: Christen Nielsens eftter LeversKe, dend hæderlig matrone madame Karen Ottes datters forKlaring, til deals af de myndige ArWingers forKlaring, samt huis af et Document: udWirchet paa tinget d: 19tende 9br: Ao: 1706 Kand fornemmis, om huilchet Document til foren udj denne forretnings besKrivning er mentioneret. Madame Karen Ottis datter Sal: Hr: Christen Nielsen WeinWigs for Klarede, saa som hun sagde med Ed at Wilde beKræftte, det hun ey Rættere Wiste End de huuse, som hørtte Præste gaarden til, som Præstene hafde holdt Wedlige ware eftter sKrefne: dend daglige Waaning Bischof-Stuen, det Ildhuus som Staar Nest Baargestuen, En smaale floor, Høe og Koren Laden, En Smedie, En UdLade

1709: 231

Paa det Enge Styche som Kaldes Æggene, End en udlade paa En Støel Kaldes Afdalen, og forKlarede de tilstæde Wærende forbemeldte ArWinger, at de ey Ander ledes Wieste, der nest begav Wj os til de forbemeldte Huuse, som madame Proustinden, hendes Laug wæрге, og de myndige børn forklarede Wangens Præste gaard at til Komme, og denn: besigtede,

1. dend daglige Waaning Staaende paa dend Nordre side paa dend bebygde Wangens Præste Gaard, Waaningen fore fandtes saaledes, Indgangen fra Gaarden er med dør, Laas og hengsler forsynet og Et Steenlagt {Gluw!!} Gulv i Gangen, dend daglige Stue forefandtes med Jern KaKloven!! (Kakkelovn), som er Noget brusten paa dend side som Wender til Kiøchen døren, dog er ovnen tienlig, Gluwet!! (Gulwet) Wild optages og af Nyt Nedlegges Wild Kaaste med tilfang og Arbeidz Løn 5 rd udj same Stue er 7 Enchelt Høyde Winduer som er Wedlige Holden, for Stue døren Er Got Laas, og Klinche for dend dør til Kiøchenet, Begge døre er med gode hængsler forsynet, Paa Østre side wed daglig Stuen, er Et Kiøchen der udj 2de Winduer og 1 sKaarsteen, som er opdragen igienem toe Høyde, Lemen og taget, af Huilchen \sKaarsten/ Kand Brænde Wed Legges udj dend daglig Stues Oven, saa meget af sKaarsteenen som i Kiøchenet Kand sees befandtes Wedlige Holden og War Jern Støtte under dend østre Kant af mandtelen Paa sKaarsteenen, og fore fandtes, En Jern Stang som der bør til Kiøchen brug Behøves i sKaarsteenen, i Kiøchenet Er et Nagle fast sKab med døre og Hengsler uden Laas, af ringe Wærdie, Golvet i sam/m/e Kiøchen maa optages, og Wild Kaaste med tilfang af tilAaser Boerd og Arbeidz Løn 3 rd 32 sk: Heldst formedelst dend der udj (....?)dene Nagle faste sengested som maa Nedtages og igien opsættes, Wed syndre Ende

af Kiøchenet er En Stue Rød maalet der udj er 9 Enchelt Høyder Winduer, som med Ruder og bly Wild forbedres med 2 mrk danske, i sam/m/e Stue er En medelmaadig Stoer Jern Kacheloven som \er/ uden spræcher, udj Huilchen Legges brende af Kiøchen sKaarsteenen, begge døre til Stuen Ere med Hængsler og Klincher forsynede, Under denne Stue Er En Kielder med Steenlagt Golv paa alle sider optræchet uden Kalch, Nedgangen til sam/m/e Kielder er i Stuen, bielcherne over Kieldereren Ere goede, men det Underste Gulv er Noget af Elde mørnet Eller morchnet, som dog Endnu Wel Kand bruges, Paa dend Westre side til indgangen paa diese 2de Stuer Er et med Bord Parnelet af deeldt spiise Cammer, med dør Hængsler og Laas, samt et Lidet Windue, som fandtes iche at Være Brøstfældig, i sam/m/e indgang til Stuerne Er 1 trape til opgang, paa sallen over Stuerne Er meldte trape er brøst fældig og Wild Kaaste med tilfang træ ware spiger og arbeidz Løn 1 rd 3 mrk, oven for trafen er En Gang, til sam/m/e Gang er for dags Lius der at faae trende Winduer, til syndre Ende af Waaningen, med Ramer bly og glas er for falden og Wild Kaaste 1 rd 32 sk: at reparere, Nest der Wed er Et Cammer som kaldes Studere Cam/m/er der udj befandtes 8te smaa gamle Winduer dog helle, med de gal: Karm/m/er og Ramer som der Ware, døren War med Laas og hængsler der hos, over daglig Stuen og Kiøchenet Er En Sal som med Parneling Er deeldt i 2de Rom, i Sallen er 10 Encheldt høyde Winduer som maa forbedres med Ruder bly og Ramer ansees at Koste 2 ½ rd Gulvet i sallen over daglig Stuen Wild forbedres som ansees at Koste med Bord og Arbeidz Løn 4 rd til dise 2de Rom war døre og hængsler

1709: 232

og til dend yderste dør Et Wel brugeligt Laas, Paa Lemen der over war Gulvet Løst og Aabet, dog de bord som der ware, er moxsen sKadesløs, Wild Koste at om flyes 3 rd dend gandske Waanings tømmer befandtes Wedlige holden Undtagen suillen Paa dend østre side wed Kiøchenet war Noget brøstfældig {t} som bør forbedres og Kand Koste 5 rd taget er Wedligeholden Undtagen 3de spære Ender paa østre siden, paa sam/m/e østre siden wed Kiøchenet er Et Wascher huus af Staver og bord med halv tag over, Lengden paa huuset er 9 Allen, bredden 3 Allen, sam/m/e Wild forbedres med Ny suild eller soele Stoch oplenger og bord tag med arbeidz Løn synes at Kaaste 3 rd

2. Bispe Stuen saa kaldet befandtes at wære i aldt 10 Allen Lang og Romt 9 Allen bred med Nover, Inden til Er dend Rød malet huelvet!! med Parnel som er blaa og huid malet, i sam/m/e Stue er fem Winduer med Ramer og Karmer U-brugelig og brøstfældig dend U-duelige sKaarsten som der Nu befandtes maa Nedrives, Weggene Paa dend østre side, som er Længden af huuset, ere døgtige, og Kand ey Andet fornemes End at det Nordre brøst Undtagen Novene til dend Westre side maa wære wedlige Thj der War ey Leylighed at faae see aldhuusetz!! (ald huusetz?) tilstand ...den(?) til, Paa dend Westre side af huuset Er tømmeret gandske for (fal?)den, og er med et Ringe bordtag forsynet, Wed hiørnet og Ved det syndre brøst huor sKaarsteenen Staar, er Wæggene ganske forRodnet og forfalden taget med tro spær, Næver torvaller og Krografter syntes wære Lougfør, dog i aldt Wild sam/m/e Huus for de Store brøstfældigheder paa Westre side og syndre Brøst Nedrives og igien forsuarlig paa tompten opbygges, samt med sKaarsten for synes, og burde udj saadant Huus Wære En Kackelovn, Huilchet for uden maling og Kacheloven synes i aldt at Vild Koste 75 rd

3. Nest Wed forbemeldte Stue som kaldes Bispestuen, Er \En/ forstue eller saa kaldet Gang medlem!! (mellem) over \Staaende/ imellem dend Store Stuen som Staar i sam/m/e Linje; Længden paa dend er 8te Allen at Regne, indtil det som Wiser af forige Bygning af det Huus som Almuen over 50 Aar Leeden havde til Borgestue og af Salig Hr: Hendrich Miltzou forbygget, Huis besKaffenhed i dend første post Angaende de huuse Almuen holde paa Præste gaarden yder mere!! (ydermere) fornemes, og er denne forstue sam/m/e tid Almuen miste dend Borgestue Wed salig Hr: Hendrich Miltzou til sat, saa dend er i aldt 10 Allen

Lang Brede Paa forstuen halv Ellefte (10 ½) Alen, og er bemeldte forstue malet med Gamel dags maling \dend/ befandtes og med bielcher Lem og tag Lovfør til sam/m/e forstue war dør med Laas, og befandtes 3de Winduer med dobbelt Høyde, brøstfældige, som Wild Koste 1 rd udj bemeldte forstue Er Ned Gang til dend Kielder Præsterne af gamel tid hafde som er under den/n/e forbemeldte Store Stue der Staar Synderst af dend huuse rad Paa Westre side af gaarden, og befindes at bielcherne over Kielderen ere gandsKe forfaldene som Wild Koste at Nedlege og Gulvet igien at færdig Giøre tilsamen 20 rd og som Klochen War over 9 om Afttenen blev med denne dags for Retning ophævet,

d: 18 Julj Betiendtes Retten atter paa Wangens Præste Gaard af forbemeldte Rettens Midel, og med besigtelse Wærchetz Wiedere foretagelse fort faret, \4de/ An Gaaende Ildhuuset Staaende paa østre side af Borge Gaarden same huus er af tømmer i Længden Romt 10 Sielandz allen

1709: 233

og Romt 9 Allen bred, er Sex Allen høyt fra Suillen og til Stafleyen, dend Norder Tuærsuuld er forfalden, dend Østre Langsuuld i det Ene hiørne fordervet, paa taget En spære brusten, suallen som er Wed siden Wild forbedres, og med Nyt udsual træ og behørige oplænger forsynes som udj aldt Wild Koste 4 rd taget er iche Nyt dog Ansaar Wj det denne gang iche Aaboedz fældig,

5. Smale huuset Eller floer findes 22 Allen Langt og 9 Allen breed, med got tømmer opbyggt brøstet paa dend østre Ende wild Boer tæches, taget paa dend syndre side wild med Ny torWalde og øbze Næver samt Wæjer Læs for synes som med arbeidz Løn wil Koste 3 rd 6te Koren og høe Laden findes 31 Allen Lang og 19ten Allen bred med sualler Staverne 8te Allen høe Loven!! (Laaven/Laden) Wild samen drives og forbedris, boertaget i begge brøstene Wild for bedres Ansees at Koste 6 rd taget findes Laug ført,

7. Smiedien er 7 ½ Allen Lang og 7 ¼ Allen bred, er gandsKe forfalden, og Wild i det Sted En Ny smidie op bygges som Ansees at Kaaste 12 rd

8te dend udLade paa Æggene \Kaldet/ er brøst fældig paa 2de Stauleyer af 12 Allen Længde, spærer og tag maa for bedres Wild Kaaste 5 rd

9. dend udlade paa Afdahl Stallen som er 1 ½ mil fra Præste gaarden Antog sogne præsten Hr: Niels WeinWig for Lougfør der fore dend ey Wiedere blef besigtet,

10de Sætterhuusene paa \field/ Støllen Afdahl \saa/ og paa Waar Støllen sKior (sKioe) blev og af Hr: Niels u(den) besigtelse Antaget for Loufør,

11. Endog iche er Anmeldet til(foren?) om Nogen floer eller fæhuus, som Præste gaarden tilKom/m/er s(om?) Præsten har holdt Wedlige saa findes dog En Stoer floer Wed 48 Allen Lang og 10 Allen bred, som Salig magister Giert Miltzou 30 Aar siden har Ladit opbygge som Nu er gandske forfalden saa dend maa Nedrives til Grunden da som til Nu wærende Sogne Præstes \og efterKom/m/eres/ Nøtte behøves fæhuus eller Koe Stald for gaardens brug, for uden dend Stald Almuen bør bygge og holde Wedlige, {saa} og \Kand/ af dend Gal: floer benyttes Huis tienlig Kand blive, {og} \da/ bør saa Stort fæhuus til Præste gaarden opbygges og forfærdiges som fornøden eragtes til Gaarden, som Ansees Kand Kaaste 65 rd

om de \Andre/ Huuse som paa Præste Gaarden Stoede blev fore givet at Enchen og ArWingerne Eyede dem, Huor fore de af os ey bleve besigtede,

Eftter di dend {hæderlige matrone} befundene Aaboed er besKreven og Enchen dend hæderlige matrone Karen Ottes Datter Sal: Hr: Christen WeinWigs Endnu boer i Præste Gaarden, og dend Ærwærdige hæderlige mand Sogne Præsten Hr: Niels WeinWig ey Strax Annammede Gaarden saa suarede (suarer?) WedKommende til dend Aaboed paa Huusene, som eftter denne dag Meere Kunde Hænde!! (Enchen) at Komme førend Welbemeldte Sogne

præst selv Annamer Gaarden og Huusene, Inventarium Wangen Præste Gaard WedKomende, og paa sKiftet efter Sal: Prousten Hr: Christen WeinWig ind ført i Bergens Prouste protocol folj 58, er efter sKrefne En Grahest!! (Graa? hest) fandtes opsat i det Gamle inventaria, men itzige Sogne Præst Hr: Niels WeinWig War fornøyet med En gildet!! (gieldet?) 10 Aar Gammel Wærd 6 rd Et sKiud eller Hoppe, Wærd 4 rd Tuende Siller at Kiøre med og bidzel til Begge Wært 3 mrk Otte Kiør Stychet á 3 rd: En Gammel Brygger Kedel weyer \bismer/ 4 pd Tuende Kedeler brom Kaabber, Weyer 1 Wog der imod er En af Lige Wegt, En Jern gryde Weyer Et Bismer pund taxeret for 4 mrk: En Senge dyne

1709: 234

og En hovet dyne Wurderet for 3 Slette daller, En Aachlede for 4 mrk tolf Træfader og tolf træ tallerKener, tolf melche Kiørfveler eller trygler, En fuldKomen Kierne, En mesing WasKall Weyer 11 bismer march, og et Lidet Bechen Weyer 2 bismer march, Sex sold half Rendt Koren, tre sold Malt, og toe Sold Meel, her for uden fantis paa Præste gaarden, som Proustinden Enchen berettede 4 bordsKiver med huer sin Bordfoed, og ey tilforn i inventario Stod optegnet Noch 2 maalede Senge Steder med him/m/el paa test: Otto Edvartssen

Endelig

Efter som Aabods fald paa Præste gaarden befindes, saa suares for paagaende OmKaastringer og megen U-mage med GransKningen og for Retningen, heldst som ingen Rigtighed om Præste gaards Huusenis Tilstand til foren befandtes, saa og for besKrivningen, Huilchet Sogne Præsten dend ærwærdige mand Hr: Niels WeinWig betaller (eftt)er di hand har begiert besigtelsen, og synes Fogden Søren Glad for sin megen U-mage fortæring og sKytz samt Hindring (af) Andre for retninger at Have fortiendt 18 rd Ligesaa og SorensKriveren Mandrup Funch at have fortiendt 12 rd og Give for sam/m/e Betaling En Besigtelse besKreVen, Fogden og SorensKriveren syntes at de 6 Laugrettes mænd i det mindste havde fortiendt á dagen 2 mrk er udj 3de dage 6 rd for Lensmandens U-mage at sKiche bud og tilsige mænd ½ rd tilsamen 36 ½ rd for huilchen omKaastring dend ærwærdige og hæderlige mand Hr: Niels WeinWig søger Regres hos dem som Aaboden betalle bør, huor af maa Wære efter advenant for de huis Almuen tilKom/m/er at holde og de huuse Præstegaarden Ere tilhørende, og Ansees at Almuen for denne gang erlægger til OmKaastringen 11 rd 2 mrk: dette Under Woris hænder og Zignetter Som for Rættet Aar dage og Stæd som til foren Er mældt

Ao: 1709 Onsdagen d: 31 Julj Holdtes Sommer sKatte og sageting Paa Hovet Gaarden Liuse Closter, med Dito ting søgende Almuen over Wærende Sr: Jacob Widing, Bonde Lensmand Lauridz Houge Niels Olsen Tøsdahl, Olle Peders: ibdm, Olle Niels: Eie, Pael Olsen Houge, Mogens Lauridzen Gaasand, Johanes Johanes: Suinesten, Anders Mattias: DybeWig, og Johanes Mogens: UlVen, Edsorne Laugrettes Mænd af Liuse Closters Goedz med mehre tingsøgende Almue,

efter tingetz sættelse blev aller under danigst forKyndt deris Kongl: Mayts: aller Naadigste sKatte brev, for inde Wærende Aar, af Dato 22 Martj Ao: 1709

Christopher Stefensen Borgen Loed Læse sin bøxel Zædel paa Et spand smør og halfanden huudz LandsKyld udj dend Gaard Borgen af Dato 23 Decembr: Ao: 1707:

1709: 235

Bonde Lensmand Lauridz Houge, hafde Ladet udj Rette Stefne, Isach Asbiørensen, og Lauridz Nielsen for de Haver Haar dragetz med huer Andre da de Ref Et Kiær Ned, som war opsat udj Aaus Elven, af Isach Asbiørensen,

de indstefnte møtte begge, og forKlaredede at da Lauridz Nielsen wilde Nedrive Kiæret, drog Isach Asbiørens: Lauridz udj Haaret, og saa tog Lauridz Nielsen Isach udj Haaret igien, her paa Sr: Widing paa Stoed at \de/ burde bøde begge for Haar drag eftter Louen,

Afsagt,

Eftter die diese 2de personer, selv for Retten til Staar at Have Haar draget, aldttaa bøer de begge, der for bøde eftter Louen, pag: 930: 8tende Art: for haar greb, 3de Sex Laad sølf, Næfnlig huer halpartten \4 ½ rd/ og det inden femten Dage, under Nam eftter Louen,

Niels Nielsen Loed Læse sin bøxel Zædel paa ½ Løb smør og ½ h(uud) udj Jorden NordVigen, af dato 31 Julj 1708te udsted af Sr: Jacob W(iding)

Til Huilchen tid for Retten frem Kom Hans Ols: Sand, og tilspurtte (Laug) Rettet og tilstede Wærende Almue, om denn: iche Ere Witterligt at H(ans) paaboende Gaard Sand der sKylder ½ Løb smør af Wigte Aar d:? Natte tider udj Hans og Søn Olle Hans: /: som er Reserve Soldat Un(der) Lif Compagniet :/ fra Wærelse af En U-formodentlig Waade ild Gandske blef Langt!! (Lagt) udj AsKe, Undtagen floer og Lade, saa hand iche Alleniste miste sine Ringe Eyendeller, men End og opbrændte hans søns gewær som meldt er Reserve Soldat: Næfnlig flindten, Krudt Taschen Baggenetten, og Gehænget, Gandske forbrendte, huor over hand er geraaden udj Største Ruin og Armoed, Særdelis om hand sKal betalle deris Kongl: mayts: sKatter, gevær og Closters Rettigheder,

her til Laugrettet og til Stæde Wærende Almue Ens Stemig suarede at de Edtlig Kunde forKlare det Hans Olsen Sandz Store U-Lychelig Waade ildebrand War udj ald Gudz sandhed sKeed foresKrefne Aar og dag, Huilchet Børse Piben, og Baggenetten Endnu Kunde udVise, Som Eftter Branden blev funden,

dette Hans Ols: Sand begierede at maatte protocoleris, og hann: til Et sandfærdig tingsVidne meddeelis, Huilchet Wj iche Wiste hann: at Wægre, men saaledes udj sandhed at wære BeKræftter Wj med Under trøgte Zignetter, som Wj Wiedere med Ed Kand beKræftte om paa EsKes, actum ut supra

Ao: 1709 d: 3die Septembr: Holdtes Som/m/er sKatte og LandsKylds ting med Liuse Closters Almue udj Hardanger, paa dend Gaard Oppedahl, over Wærende Liuse Closters Foget og Jordrodt Sr: Jacob Widing, Bonde Lensmand Olle Michelsen Luusand, Od Aarhus, Engel Ringøen, Lauridz Diøne, Hans Niels: Langesætter, Arne Sexe, Samson Frønæs, Anders og Torbiørn Oppedahl, Edsorne Laugrettes mænd, af Liuse Closters Goedz, med mehre tingsøgende Almue, af Dito Closters Goedz,

dend sag Imellem Jon Knuds: Bleyen, og Michel Mattiasen ibdm blef foretten!! (for Retten) forligte om deris sKiældz ord, som for Retten d: 5 Sept: 1708 War paataldt, saa sagen beroer paa dend maade,

Knud Johannesen Bleyen Hafde Ladet Stefne, Michel Matiasen Bleyen for hand Nest afVigte Waar slog hann: til blodz af Næsen, dend Indstefnte Michel møtte, og sagde sig at være druchen, og Viste aldeelis indtet at have Rørt Knud Johansen, af Wrede, her om førttes ingen prou, huor fore sagen Kiendes af ingen Werdie til bøders Erleggelse,

Ao: 1709 dend 5 September Betiendtes Retten Paa dend Gaard Errenes tilhørig og Underligende Liuse Closters Goedz udj Hardanger fogderie, over Wærende Liuse Closters Foget \og Jorddrot/ Sr: Jacob Widing Paa Egne og med Intresenters Wegne, Som og til Rettens betiening hafde tilnæfnt efttersKrefne mænd, Næfnlig Bunde Lensmand Olle Michels: Luusand, Engel Ringøen, Poul Torbiørn!! Oppedahl, Samson Frønes og Odde Aarhus, Edsorne Laugrettes mænd af Liuse Closters Goedz;

Da Eftter at Retten War satt, producerede Niels (An?)dersen Errenes En Resolution udsted af HøyEdle og Welbaarne Hr: (Est)atz Raad og Stifttbefalling mand De Tonsberg, Givet paa Niels (An?)dersen Erreneses Supplique Dateret 16 April 1709: som for Retten (ble)f Læst og Paaskreven,

der nest blev af Retten tilspurt huormeget (f)orbemeldte Gaard Errenes tilforen haver sKattet og sKyldet, og om Nogen flere Lodz Eyere End Liuse Closters war til bemeldte gaard Errenes, der til blev suaret Ney, men Bonden fremlagde sin sKatte og LandsKyld bog som Paa første side eller blad melder saaledes; Errenes Niels Pedersen, 1703 Bruger 2 Løber, sKat der af 5 rd 4 mrk: Closters Rettighed Penge 1 rd 3 mrk 7 sk for Leding 1 rd LandsKyld Smør 5 spand Ledings Smør ? mrk forsKind!! (faar-) 2 for 1702: 6 rd 2 mrk 3 sk: = 13 rd 5 mrk 14 sk: P Peders: af Huilchen sKatte og Rettighedz bog Kunde fornemmes at forbemeldte Gaard Errenes tilhører Liuse Closters Eyere Allene, Saa opsiderne der af haver betaldt Kongl: SKatter af 2 Løber smør, og Givet LandsKyld til Liuse Clostret 5 spand smør og 1 hudz LandsKyld som er udj Smør beregnet 7 spand, saa dend tilforen haver sKattet af Et spand Smør mere End dend til Closteret haver givet Rettighed

Eftter desens oplæsning og forKlaring Fogden og JordEyeren Sr: Jacob Widing paastod, at Rettens Middel Grundelig maatte eftter see SKaden, og Nøye observere deris Kongl: Mayts: Intresser, Wed Jordens Rydning og forbedring saa Wit mueligt Wære Kunde,

der paa begav Vj os forbemeldte JordesKade at besigtige og befandtes Steen sKreen at have Losnet midtlies paa fieldet oven for, der sKoug og smaaKrat begyndtes, og Nedløbet jo bredere og dybere GandsKe Ned igienem, Gaardens Beste fæbeide sKoug og march saa indtet er Igien uden bare haare field, huilchen sKredde med sam/m/e Nedløb, haver GandsKe bort taget tit bemeldte Gaard Erreneses beste Ager og Eng, og 9 huuse gaarden tilhørige, over hvilchen SteensKree, og Wandløb sKaden sKaden!! til tegner sig Endnu Større at til Woxe, Wed Et Stort field som Endnu findes Løst, og om det skulle udløb!! (udløbe) /: det Gud Naadelig afVender :/ Eftter farlig tiltegning gich alle de paa gaarden igien Staaende huuse paa søen, Særdelis eftter die SteensKreden udViiser at da dend Er NedKomen imod Gaardens huuse haver dend udspreet sig og gaaet paa begge sider af de igien Staaende huuse og saaledes udtaget dend beste Ager og Eng som War Neden for huusene tillige med de forbemeldte huuse som dend fattig mandz Creaturer i Stoede, saa det er Øyensiunlig at forbemeldte Gaardes Store sKade aldrig Wed mande hielp til fulde Kand forbedes!! (forbedres) Ihuor Wel alle hans Naboer afVigte Waar hialp hann: at Rydde og afKiøre Steen og Gruus saa udtages det dog daglig af det forfærdelig dybe Wandløb som udsKierer og Laasner dend i behold blevne Ager og Eng, Saa dog alligeWel understod Wj os iche at fælde Noget af gaarden for dend øyensiunlig til woxsende sKade, men for dend befundene Store sKade finder Vj iche at gedagte gaard Errenes /: Wed Naboers og mande hielp med Stoer beKaastning og arbeid :/ at Kand sKatte til deris Kongl: Mayts: her eftter for mere End 3

spand smør, og give Rettighed til Liuse Closter Ligesaa meget 3 spand smør, saa Ansees og at Gaarden iche Kand gives Leding mere End Smør 4 mrk og udj Ledings faarsKind 1: Tienden betales udj Nature som paa det udj behold blevne af Jorden og huad forbedris Kand Avlis Aarl: efter Loven; Er saa formedelst dend Store u-Lychelig over Komne fieldsKreede paa gaarden Errenes fældet af Gaardens Wanlig udgiftt udj Kongl: sKatter 5 Spand smør og udj Closters Rettighed 2 spand Smør og 1 huud, som er udj Smør beregnet 1 Løb eller fiere spand smør Huilchet aldt udj Aller dybeste Under danighed henstilles til deris

1709: 237

Kongl: mayts: Allernaadigste benaadning, til Conservation for dene fattige Nødlidende bonde mand; dette saaledes at være efter seet grandsket og befunden som Vj med SamWittighedz Ed Kand Wedstaae, Naar eller paa Eskes beKræfttes med Undertrøgte Zignetter

Ao: 1709 d: 23 October Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting af Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridsen Paa dend Gaard Eye, med Joendahls Sogens Almue, Bonde Lensmand Lauridz Tormosen Drage, Lauridz Biercheland, Sølfæst Fladebøe, Lauridz Brattebøe, Erich Underhougen, Olle Knudsen Espeland, Guttorem og AsKild MalVen, og Knud Dægrebreche Edsorne Laugrettes mænd med flære ting søgende Almue af Jondahls sKibbrede, Paa WelEdle og Welbyrdige Hr: Asesor Hansens Wegne, Sr: Peder Jensen Smit,

Efter tingetz Sættelse blev deris Kongl: mayts: Aller Naadigste for ordninger for Almuen Læst og for Kyndt, med fleere Breve som følger,

[1.] deres Kongl: mayts: forbud om BrendVin at brende af Huede og Roug, udj Danmarch og Norge af dato 22 Junj Ao: 1709:

2. forbud Paa Alleslags Koren Ware Boghuede undtagen, af Dato 26 Augustj 1709:

3. forordning om Straf for dem som deris Kongl: Landsotter saa Wel U-Enrollerede som enrollerede af fremmede Stæder udpracticerer, af Dato 6 September 1709:

4. forbud Paa Hopper og heste at udføre af Danmarch og Norge af 16 Septembr: 1709:

5. forbud Paa alle slags Koren samt fæde Waris udførsel af 23 Septbr: 1709:

6. Høyædle og Welbaarne Hr: Estatz og Stifttbefalings mand De Tonsbergs, mesi(ve) om Kirchneres tiende med Juce patronatus af 24 Sept: 1709:

Aslach Bache Loed Læse sit sKiøde Paa ½ pd smør udj Jorden Bache som hand beboer af Dato 23 October 1709:

Ingebrigt Arnesen og Christj Johans Dat:s Contract om deris samen bragte Løsøre og Jorde goedzes delling efter deris Død efter Louen, af dato 29 Junj 1709:

Samson Samlande og Engel Bache Loed Læse deris sKiøde paa ½ Løb 6 ½ mrk smør udj Jorden Bache udsted af Hellie og Aslach ibdm af Dato 23 October 1709:

Johanes Olsen Loed Læse sit sKiøde Paa Gaarden 29 Junj 1709:

Olle Nielsen Bache Loed Læse sin Bøxsel Zædel paa ½ Løb 4 ½ mrk smør udj Jorden Bache, Dateret 9de April 1709:

Lauridz Iversen Loed Læse sin Bøxel Zædel paa En Løb 4 ½ mrk smør, 1 GiedsKind udj Jorden Samland, Dateret 9 April 1709:

Zigri Joens datter Tuedt Hafde Ladet Stefne Peder TørVigs quinde Anna Tollefs D: for hun afVigte som/m/er Reyede og og!! Kløv over hendes Ager og Eng, Høyste som/m/er og for dærvede hendes Ager og Eng,

her om førttes 2de prou, Nænflig Olle Olsen Liuse (Liusen), og Torchild Lauridsen Herridz tuedt, som begge møtte og forKlared at Peder TøsVigs!! (TørVigs) Quinde hafde faret over Zigrie Tuedtz Ager og Eng,

her imod at suare møtte Peder Tørwigen og hans quinde, og sagde at de iche Kunde fare Nogen Anden Wey, med mindre de Wilde forfærdige dend Rette Wey,

Afsagt,

Eftter die Widnerne forKlarer at Anne TørVigen haver faret over Zigri Jons datters Ager og Eng høyeste som/m/ers tide, aldt saa bøer Anne TørWigen for denne Gang bøde Et Lod sølf, og her eftter fraholde sig, at gjøre sKade paa Ager eller Eng Wed hendes Kiørsel, aldt under Wiedere Straf eftter Louen,

Samson \Samland/ og Engel Bache Loed Læse deris sKiøde paa 1 Løb 8 mrk smør ½ GiedsKind ½ faarsKind: ¾ Løb saldt med bøxel og herlighed, udj Jorden Bache, udsted af Magdele Ols datter, af Dato 23 October 1709:

Laugrettes mænd pro 1710 ordineris 7 gal:!! (gamle) Torchild Eye, Torgier Aase, Salomon, Lauridz og Olle Oudestad, Torchild Tosteinsen TørWigen, og Lauridz Tosteinsen Halderager, Christopher Eye skal fahre til Laugtinget, Ed at aflege,

1709: 238

Ao: 1709 d: 25 October Holdtes Almindeligt Høste sKatte og sage ting, med Østensøe sKibbredz Almue Paa dend Gaard Steene, over wærende Kongl: Mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, Paa Asseser Hansens Vegne, Sr: Smit, Bonde Lensmand Olle Berven, Hans Klyve, Lauridz sKeie, Joen sKaalem, Hans i Wig, Lars Øftzhus, Olle Jacobsen Noreim, AsKut Bierche, og Niels Christophersen SandVen, Edsorne Laugrettes mænd af Østensøe sKibbrede med mehre tingsøgende Almue

Eftter tingetz Waanlig sættelse af Fogden blev deris Kongl: mayts: Allernaadigste forhen Spetificerede forordninger for Almuen Læst og forKyndt, med flere Breve som følger

Sr: Peder Jensen Smit Hafde Ladet Stefne Britte Tosteins datter AalVigen for begangen Leyermaal med Lauridz Knuds: Audestad, Enroleret baadz mand her paa blev paastaaed bøder eftter Louen,

Paa quindfolchetz Wegne møtte hendes fader Tostein AalVigen, og forKlared at dend Person Lauridz Knuds: hafde (Lo)vet hans datter ægtesKab, da blev Tostein med Sr: Peder Jensen saaledes (for)ligt, at bøderne skulle beroe til høsten 1710, om Lauridz Knudsen (im)idler tid skulle igien Kom/m/e at ægte Britte Tosteins datter, da (...?)rer Tostein AalVigen bøderne paa hans datters Wegne, Endten ægte (bø)der 3 rd 2 mrk 4 sk eller 6 rd om ægte sKabet imidlertid ey sKulle fuld (byr)des eftter deris imellem havende Løfte

Noch Var af Sr: Peder Jensen Smit Wed Bonde Lensmand og Stefne Widner Stefnt Maritte Arnes datter Berge for begangen Leyer maal med, med!! Soldat Jon Knuds: sam/m/e Stedz, her paa blev paa Staaed bøder efter Louen, eller at Lide paa Kropen,

Paa Quindfolchetz wegne møtte hendes fader Arne Berge og for Klarede at hans datter hafde indtet til bøders betalling,

Afsagt:

det indstefnte quindfolch Maritte Arnes datter bærer hendes Leyer maals bøder 12 Lod (rd?) efter Louen at betalle eller at Lide paa Kropen aldt inden femten dage Under Wiedere Louens adfært

Tormoe Tostens: sKaare Loed Læse sit sKiøde Paa trej spd smør uden bøxel udj Gaarden sKaare Dateret: 25 October 1709:

Laugrettes mænd pro 1710 Ordineris Sex Gal: Nænflig Joen sKaalem, Lauridz ibdm Torbiøren Tolle, Halstein Diøne, Hans Klyve, Erich ibdm, Baar Steene og Biørne Røchen skal fahre til Laugtinget at aflege Ed efter Louen,

Ao: 1709 d: 8te og 29de October Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med Kindserwigs sKibbredz Almue Paa dend gaard Utne, over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridzen, og Sr: Peder Jensen Smit, Bonde Lensmand Lauridz Bech, Torbiøren Alsager, Hellie BerVen, Knud Trones Olle Jordahl, Ingebrigt Quallenes, Siuer Lohte AsLach BerVen og Peder Mælland, Edsorne Laugrettes mænd af Kindser Wigs sKibbrede med mehre tingsøgende Almue,

Efter tingetz Wandlige sættelse af Kongl: Mayts: Foget blev deris Kongl: Mayts: Aller Naadigste forordninger for Almuen Læst og forKyndt som til foren Paa det første ting er Extraheret

Hellie Olsen øfre Berven Lod Læse sit sKiøde Paa 1 Løb smør 1 huud til foren Pantsæt goedz udj Jorden øfre Berven, og af de WedKomende odels baarne forZægled og Under tegnet, af Dato 8tende October 1709:

Sr: Peder Jensen haver efter forige til talle Wed Lensmand Ladet Stefne Giermund Buer for begangen slags maal og haar greb Paa Olle baadz mand,

dend indstefnte Giermund møtte iche ey heller Olle baadz mand efter seeniste Paa Leggelse,

her om blev ført prou Asbiørn Opheim, og Christopher Eye, som møtte og forKlarede, at de saae at Giermund drog Olle baadz mand udj haaret, men de slogetz iche wiedere

1709: 239

Afsagt

Giermund Buer bærer for denne gang bøde for sit øvede haardrag med Olle baadz mand, bøde halve bøder efter Louen Næfnlig 4 ½ rd aldt inden 15 dage Under Nam efter Louen,

Sr: Peder Jensen hafde efter forige til talle Ladet Stefne Mogens Hambre af Røldahl for begangen slags maal med Herbrand Semb, de begge indstefnte møtte og for Klarede at de

iche Wieste af Noget slags maal, Prouene som war Jon Hildal, og Ole saug mester møtte iche,

Afsagt,

Efter die denne sag iche efter 3de ganges Stefne maal Louglic bevieses, aldt saa fri Kiendes Mogens Hambre for Citantens til talle

Sr: Peder Jensen wed Bonde Lensmand Lauridz Bech hafde Ladet Stefne Madz SandVen for hans quindes fortillig Komende udj barsel seng, dend indstefnte møtte iche, men blev suaret at hand war fattig, og hafde indtet at betalle med,

Afsagt,

dend indstefnte Madz SandVen bøer betalle ægte bøder for hans quindes fortillig Kom/m/ende efter Louen 3 rd 2 mrk 4 sk: aldt inden 15ten dage Under Nam efter Louen

Sr: Peder Jensen havde Ladet Stefne Olle og Willich Reysetter for de haver taget Et Støche Eng fra Tostein Reysetter, Paa Olles Wegne møtte Willich og for(ligte) sig med Ombudz manden om 8te Rd huor Wed sagen beroer

Suend Torbiørnsen Loed Læse sit sKiøde Paa $\frac{1}{2}$ Løb fem $\frac{1}{8}$ mrk smør og Et halft faars(K:) udj Jorden øfre Berven, af Dato 29 Oct: 1709:

Tostein Gundersen Loed Læse sit sKiøde paa 5 spd smør udj Jorden Bache, udsted af Karen Daniel Alfsens af Dato 29 October 1709:

Laugrettes mænd pro 1710 Gamle, Johanes og Bryndel Tioflet, Asbiørn og Olle Bories: Age, Christen Eittrem, og Jon Diøne, Lauridz Knuds: Moue, og Knud Jørgensen Frøm sKal fahre til Laugtinget Ed efter Louen at aflegge

Ao: 1709 d: 31 October Holdtes Almindeligt Høste sKatte og Sageting med GraVens sKibr: Almue Paa dend gaard Eye, over wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Olluf Lauridz: Paa Welbyrdige Hr: Asseser Wilhelm Hansens Wegne Sr: Peder Smit, Bonde Lens mand Baar Spaanum, Tostein Sæd, Elling Aause, Niels Kierland, HalStein Bilde, Tomas Haldanger, Daniel Bagne, Michel Tuedt, og Erich Eye Edsorne Laugrettes mænd af GraVens sKibbrede med mehre ting søgende Almue,

Efter Tingetz Sædvanlige sættelse, blef de forhen Extraherede Aller naadigste forordninger for Almuen Læst og forKyndt med flere breve som følger

Størcher Davidsen Loed Læse sit sKiøde paa $\frac{1}{2}$ Løb smør udj Jorden Moe, af Dato 31 October 1709:

Arve Mogensen Loed Læse sit pandte bref paa $69 \frac{1}{2}$ rd udsted af Lauridz Johansen Welchen med 1 Løb 9 mrk smør til Under pandt udj Welchen, af dato 5 Julj 1709:

Hans Ols: Undeland Loed for Retten oplæse Et magesKifte bref imellem hann: og Manderup Funch oprettet paa dend Gaard Storeberg 1 Løb smør og Et GiedsKind imod dend gaard Bilden som sKylder $\frac{1}{2}$ [Løb] smør 1 GiedsKind 1 KalfsKind med bøxel og hærlighed af Dato 5 Julj Ao: 1709, Huilchet goedz og blef de Neste oddels mænd tilbøden, efter Louen at indløse, om Nogen der til Løst haver

Hellie Olsen Haaim Lod Læse sit Pandte bref Paa trej spand smør udj Jordan Haaim, for 26 rd 4 mrk udsted af Anne Lauridz Datter Salig Ole Odtzens efter LeversKe af Dato 31 October Ao: 1709:

Wiching Knudsen Loed Læse sin bøxel Zædel 1 ¼ Løb smør 1 hud ½ buch sKind udj Jordan øfre Følche dallen, af dato 7 Sept: 1709:

1709: 240

Sr: Peder Jensen Smit hafde Wed Bonde Lensmand Baar Spaanumb og behørige Stefnæ Lidet Stefnæ Siuer Leque og Elling Ause for de haver haar draget Olle Olsen Soldat udj Barselet(?) paa Westreim, de indstefnte møtte og forligte sig at give huer 2 rd der af Soldten!! (Soldaten) Strax beKom 2 rd og Sr: Peder Jensen 2 rd huor wed sagen beroer,

Angaaende dend sag Imellem Arne Legre og Christian Boelstad da bleve de foretten!! (for Retten) for Enede at de taldte ord iche skal Kom/m/e Christian Boelstad til Nogen æris forKleinelse men de for Retten saaledes afhandlede, og der Wed beroer,

Sr: Peder Jensen hafde efter forige til talle Lidet Stefnæ Aslach Lund for han skal have slaget Rasmus Soldat: i hovedet med En ølsKaal, dend indstefnte møtte og Nægtet aldeles gierningen, her til at suare møtte Soldat: Reserve Soldat Rasmus Sæbøe som forKlaret at wære slaget i hovedet men huem det gjorde Wiste hand iche, Aslach forligte sig om 1 rd huor wed sagen beroer

Abraham Pedersen Soldat hafde Lidet Stefnæ sin Læx!! (Legds) mand Aamund Erichsen Wichnes (med?) Lex brøder, Hellie Haaeim, Erich Haaim Torbiørn Anvesen Aause, for sin (...) efter ordinansen, Særdeelis efter die hand haver bødet sig udj Lægdet (og) de iche wilde tage hann: udj tieniste, de indstefnte møtte og forKlarede (at) de iche Kunde suare efter die Soldaten tiendte hos Andre dette Aar,

Afsagt,

Efter die at Lex manden Aamund Wichnes og hans Læx brødre iche Kand imod sige at Soldat Abraham Pedersen io haver tilbødet sig udj Lægdet afVigte Waar, og iche taget hann: udj tieniste, aldt saa bøer de betalle hann: for dette passerede halve Aar efter for ordningen 3 rd og udj omKaastring 4 mrk: aldt inden 24 timer som Gieste Ret efter Louen, Særdeelis efter die hand udj deris Kongl: mayts: tieniste Er Reyse færdig aldt under Nam efter Louen

Deris ærwærdighed Hr: Hendrich á Mønichen efter forige til talle Paa Nest afVigte Som/m/er ting hafde Lidet Warsle Jeltnes, Wichnes og Rondes tuedtz opsidere for landsKyld 3die tage og Anden Præste Rettighed siden 1707: da hand oppe børselen af GraVens Præste giæld tilfaldt \og det/ efter hans Salig formændz bøger og Gamle Matriculer af Dato 26 Martj 1683

Paa de indstefntes Wegne møtte Christoper ØVen!! (ØdVen) og fremlagde Et Bref af Dato 10 October 1692 \Noch et magesKiftte bref af dato 30 Junj(?) 1701 og et K:bref af 19 Julj 1708te/ der efter hand for meendte at Niude ald gaarden Jeldtenes efter die udj saa dane breve om samme goedz indtet Er Næfnt

her imod Præsten Paastoed at om EnsKiønt at Christopher ØdVen og de Andre paa Staaer hæfd saa Kand de dog iche Paastaa at saadant Goedz {iche} Kand Regnes Under bunde goedset, mens ichons Regnes til hans Salig formandz forsømelse \Eller forlæning af hann:/ og

iche til de Paaboendes hæfd saa som ingen af denn: Kand beWise saalenge Paa det omtuistede Goedz at have boed at \de/ der paa \har/ fanget hæfd, og om Endskiøndt, saa Kunde det iche sKe {paa} Paa Præste Stoels Goedz som tilhører deris Kongl: mayts:.

Christopher ØdVen Paa Staar hæfd eftter Louens \5te bogs 5te Capit: 3die art:/ og huis iche denne hæfd Kand ansees formeener hand at Præsten self Goedset maa anname bruge og der af sKatte eftter Kongl: forordning,

Hr: Hendrich yder mehre Paa Støed at de indstefnte iche Kunde Winde Nogen hæfd Paa Kongens Goedz som saaledes er Lagt til Præste bollet,

1709: 241

Parterne blef tilspurt om de Wiedere hafde at Lade protocolere der til de suarer (suarede) Ney,

Afsagt,

Eftter die dette Paastefnte goedz findes at hafve Liget under \GraVens/ Præste bollet!! da End!! Endskiøndt Contra Parterne Kunde Paa \Staae/ hæfd, paa LandsKyldz og Rettighedz ydelse, saa beViser dog ingen af parterne Goedset udj 20 aar uden Rettighedz Erleggelse at have brugt, og om Endskiøndt saa er det ichons Een forsømelse af forige Sogne Præst afgangne Salig Hr: Peder Paasche, der for seer ieg iche at denne Sogne Præst Hr: Hendrich á Mønicen Kand miste sin Præste boelds Rettighed af det Paa Stefnte godz, Men En huer af de indstefnte Leylendinger Eftter Anledning af Louens 5 bogs 5 Capitel 6 Art at bør suare Sogne Præsten, dette aars Paa Stefnte Rettighed, aldt Under Nam eftter Louen

Fogden Sr: Olluf Lauridsen hafde Louglig Ladet Stefne Siuer Leque og Andor (Andve) Taarblaae for deris forsømelse at føre Prousten Hr: Peder Gelmeyden afVigte som/m/er, udj dend ordinare wisitatz, de indstefnte mænd {mænd} møtte og Loed suare at de war de sidste mænd som førte bis(chopen?) der fore de for mendte at være frie,

Afsagt,

de indstefnte som af sKafferen er tilsagt at føre Prousten, og saadant forsømt haver, bør for denne gang betalle de som udj deris Sted sKiødsede Prousten, huer 1 mrk dansKe, og der for uden bøde Et halft Laad sølf aldt Under Nam eftter Louen, huad pretention der!! (de) der imod Kand have imod sKiødz sKafferen, søger de hann: og hand der for bør Lide, om hand findes sKyldig Wed tilsigelsen,

Olle Leggre hafde Ladet Stefne Wærald Ols: for hand Ao: 1708 fæstede hann: til hans moder Inglef Siuers datter, og hand opbahr fæste penge, og siden Kom hand iche udj tieniste, der fore hand Paa Støed Straf eftter Lou!! (Louen) dend indstefnte møtte iche eftter forige Stefne maal til som/m/er tinget ey heller Nu, og ey heller Lod suare for sig,

Afsagt

Eftter die Wæral Ols: iche eftter 2de Stefne maaler Lader suare for sig, og beWiser sin V-sKyldighed, aldt saa bør hand eftter Louens tredie bogs 21 Capit: 14 Articul betalle de annamede fæste penge, og der for uden betalle til Enchen Ingelef Siuers datter En fierde part af den belovede Løn med omKaastning 5 mrk: aldt under Nam eftter Louen

Hans Rasmusen Bue af Sundhorlenh hafde eftter mundlig Stefne maal Ladet Stefne Lauridz Andersen Wambeim for 40 rd der fore Er han Pandsat 1 SølfKande og 1 SølfKaal som udj 13ten Aar haver Staaedt hos Hans Bru!! (Bue?) udj Pandt,

dend indstefnte Lauridz Andersen møtte og for Ligte sig med Hans Bue om det Paa Stefnte pandt at give hann: til anstundende Ste: Hans dag om 15 rd der wed sagen beroer

Magnus Leque efter forige til talle Paa som/m/er tinget hafde Ladet Stefne Find Haldstensen Bue, til til!! at wæder Lege Kiør Leye af trende Kiør og Sex Aars Leye med widere,

her imod at suare møtte Find Bue og producerede En sKriftlig Stefning huilchen Magnus Leque Ey sagde hann: Louglic at

1709: 242

Wære forKyndt men alleniste En Copie der af, og Find Haldsteinsen iche Kunde bewiese saadan sKriftl: Stefning at at!! Wære forKyndt, dog Kunde Magnus iche Nægte at hann: Joe Copie Stefningen wed Lens manden og Stefne Widner [war] for Kyndt

Afsagt

Efter die at Magnus Leque til Nest afVigte Som/m/er ting have Stefnt Find Halstensen Bue, for 3de Kiør og Sex aars Leye, Saa Wel for LandsKylden af selgier!! (Selgier) Ødde \siden det/ aar Find Halsteinsen War Enche mand, med Rendte af broder Laaden det aar 1697: Find Halsteinsen sad Enche mand, da efter die Magnus Iversen self producerer En Rigtig Copie af dend af Find Halsteinsen under for Zeglede fremlagde Stefning, aldt saa Er agtes for billigt at deres Stridighed saaledes her Wed Endiges, først bør Magnus Niude det bort magesKiftede Goedz udj Bue, til Weder Laug imod Selgier ødde som Find her efter beholder efter die de 8te Kiør som Find Halsteinsen haver givet sin suoger Magnus Ivers: udj hiem/m/e følge iche er indført udj sKiftte brevet af Dato 10 October 1695 saa beKom/m/er Find Halsteins: der af dend halve part efter dend Wurdering som Kiørne udj bemeldte sKiftte bref wurderet er, og Rendterne Med om Kaastninger paa begge sider ophæves

Hans Olsen Undeland hafde Ladet Stefne Paa Madz Olsen i Bergen Wegne Efter forige til talle paa Madz Olsen udj Bergens Vegne,

Olle Peders: Quams dal for 3 rd 1 mrk 8 sk AsKild Qualle for 5 rd 2 mrk 8 sk

de ind Stefnte møtte iche Paa de indstefntes Wegne møtte ingen \heller/ af Contra Parterne

Afsagt:

En huer af de indstefnte som Nu iche møder til sagen at suare Efter seeniste Paalegelse bør at betalle fordringen Næfnl: Olle Pedersen Quams dal 3 rd 1 mrk 8 sk: og AsKild Qualle 5 rd 2 mrk 8 sk: med omKaastning huer 5 mrk aldt inden 15 Dage under Nam efter Louen.

(.....?)te Dato have Amund Johansen Ladet Læse sin bøxel Zædel Paa 1 ½ spd smør udj Jorden Windahl En Dito af 25 October 1709: Paa Jorden Windal som Sal: Eilof fra døde

Laugrettes mænd pro 1710: Jens Spilden Torbiørn Næseim, Pouel Haldanger, Lauridz Tuedte, Find Bue, Arne Saaquitne, Anders Lauridsen Ause (Ouse), og Arne Lægre til at fahre til Laugtinget Eed efter Louen at aflege

Ao: 1709 d: 6 9br: Er Almindeligt Høste sKatte og Sageting holden med Wadz Wær Ting laug udj Wosse fogderie, da blev Rættten og tinget sæt Ved Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, og til Stæde Wærende, Bonde Læns mand Johanes Bolstad, Gullich Steene, Mons Ras dahl, Johanes Hatlestad, Siuer Fose, Siuer Hiørne Wig, Knud Bærg, Styrch Brach Stad og Hans Alddahlen Edsorne Laugrettes mænd af bemeldte Ottings Almue, med flere tingsøgende Almue,

da efter tingetz sættelse blev efter skrefne Kongl: og Andre høye ordre for Almuen Kundgiort, og Spetificerede som følger

1709: 243

1. Kongl: mayts: Aller Naadigste forordning Dateret Kiøbenhavn d: 16 Augustj 1709 om forbud, huor Ved handelen til og fra hans Kongl: mayts: Riger og Lander Paa Dansig og Andre befængte Stæder i Øster søen Suspendis, og ophæves, saalenge dend der graserende smitsome Sygdom Warer,

2. Kongl: forbud Paa alleslags Korn Ware af Danmarch og Norge at udføre Dateret Kiøbenhavn 26 Augustj 1709:

3. Kongl: forordning om Straf for dem som hans Kongl: mayts: Landsotter, saa Vel U-enrolerede som enrolerede af Norge til fremede Stæder udpracticere, Dat: Kiøbenhavn d: 6 Sept: 1709

4. forbud Paa hæste og hopper at udføre Dateret Jegerborg d: 16 September 1709:

5te Kongl: forbud Paa alle slags Koren, samt fæde Ware, og tør samt saldtet fisKes udførsel af Norge dat: Jegers borg d: 23 Octob: 1709:

6. patent om høyeste Ret i Danmarch for Aar 1710 som begyndes skal d: 12 Martj 1710 patentet er Dateret Kiøbenhavn, 27 Septembr: 1709:

7. Instruction fra dend Kongl: slotz Lou udj Christiania for piloter og(?) som melder om dend smitsom/m/e Sygdom Pæsten,

8. Høy ædle og Welbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefalings mandens ordre til fogden om skarpere at holde over at de fra Østersøen, saa Wel Königs berg som Dansig og Andre skiberom/m/e folch og Ware, Dateret berg!! (Berg) d: 16 Octobr:

9. Welbyrdige Hr: Commisarius Volquor Risbrechs udgifne Pandtebref til hæderlig og Wellærde Studiossum Volquor Smit, Paa 200 rd skriver toe hundrede Rix daller, og til Pandte for sichring udj Leedingen Paa Vos, af Dato 15 Julj Anno 1709:

deris Kongl: mayts: Aller Naadigste forordning Dateret 31 Martj 1705: Angaaende Strand Wrag blev for Almuen forkyndt,

10. Soldat Knud Gullichsen Loed Læse sin bøxel Zædel paa 1 pd smør udj Jorden Bræchhuus, af Dato Molde d: 26 October 1709:

11. Soldat: Simon Mogensen Loed Læse sin bøxel Zædel paa 1 Løb smør udj Jorden Wig belligende i Stammæs Sogen af dato 12 September 1709:

12. Postbonden Olle Gullichs: Loed Læse sin bøxel Zædel paa 2 Løber smør udj Jorden EVanger af dato 31 Majj Ao: 1709:

dend Welagte danne mand Gullich Knudsen Fandenes [frem Kom] som har Wæret beskicket til formynder for Petternelle Biørns datter for dend arf hender er tilfalden, og til bød om Nogen sam/m/e Penge, imod Nøyagtig Obligation á 5 procento Wilde Antage Paa Rendte, Men ingen ind fandt sig som denn: Wilde antage, huor fore Gullich Pengene beholdt

Laugrettes mænd pro Ao: 1710 blev af Kongl: mayts: foget tilNæfn!! Sex Gamme Næfnlig, Lauridz Strømme, Mogens Dahls Eide, Torbiøren Tøsen, Gullich Ald dahlen, Hans Ald dahlen, Siuer Boelstad, Peder HorVig og Niels Olsen HoVey!! (HorVey) Nye Laug rettes mænd, som betimelig haver sig at indstille for WelEdle og Welbyrdige Hr: Laugmanden Niels Knag til æd at aflegge,

Flere Rettens forhandlinger fandtes icke huor med tinget for denne Gang blev sluttet og ophævet

Ao: 1709 Løverdagen d: 9de November begyndtes Almindeligt Høste og sKatte ting med Wangens tinglaugs Almue udj Dito Wangens tingstue Over Wærende Kongl: mayts: Foget Sr: Søfren Glad, Bonde Lensmand Wiching Stefensen Tuilde, Jacob Berie, GotsKalch Fiose, Jon Mølster, Niels Mitun Bryndel Grove, Torbiøren Løne, Jon Kinde, og Knud Nyre, Edsorne Laug Rettes mænd af Wangens ting laug, med mehre ting søgende Almue,

eftter tingetz Wanlige sættelse blev de forhen Extraherede Kongl: og høye ordre med flere breve for Almuen Læst og forKyndt,

Noch Høy Edle og Velbaarne Hr: Estatz Raadz ordre til fogden Angaaende WedeWarder wedligeholdelse af dato 2de October 1709:

Noch Angaaende Kaaber Kiedelers AnsKaffelse som Penge af Lægderne AnsKaffes bør, af Dato 5 9br: 1709:

[1.] Hr: Commisarius Volquor Risbrechs udstede Pandte bref af dato 15 Julj 1709: udsted til monsieur Volquor Smit Studiossum, med forpandtning udj (Lee)dingen Paa Vos,

[2.] Siuer Siuersen sKutle Loed Læse sit sKiøde Paa 2 Løber 12 mrk smør udj (sK)utle som Siuer og Erich bruger, af dato 30 September 1709: udsted (af) Christen og Peder LemVig boende udj Sogne fogderie,

3. Matias Pedersen Loed Læse sin bøxel Zædel paa 2 Løber smør udj Jordan Store Ringheim af Dato 5 9br: 1709: udsted af Karen sKreuder Salig Hr: Christen WeinWigs

4de Iver Magnusen Loed Læse sin bøxel Zædel Paa 1 Løb smør udj Jordan Gierstad øfre tun, af Dato 6 April 1709 udsted af madame Salig Studz,

5te Olle Knudsen Loed Læse sit sKiøde Paa 1 pd smør udj Wold og ½ pund udj Lien, med bøxel udsted af mademoiselle Kirsten Miltzou, af Dato 21 October 1709

6. Lauridz Nielsen Øgre Loed Læse sit sKiøde Paa ½ Løb 3 mrk smør udj Jordan sKierven af Dato 11 9br: 1709:

7. Olle Suendzen \Soldat/ Loed Læse sin bøxel Zædel Paa ½ Pund smør udj Rørlien af dato 9de April 1709:

Dend 14 9br: betiendtes Retten af Ermeldte Rettens betiendter Paa Wangens ting Stue paa Vos Wed sagernes fore tagelse,

Bonde Lensmand Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tieniste hafde Ladet Stefne Olle Haachensen Mælland, og Kari Dags datter, for barns afling med huer Andre,

dend indstefnte Olle Haachensen møtte Paa Egne og quindfolchetz Wegne, og frem Wiste sin Wanførhed at hand er GandsKe Nommen paa dend høyre haand, hafde indtet at bøde med, Kunde dog iche Nægte Gierningen

Eftter tilspørgelse suarede Laugrettet og tilstede Wærende Almue, at de 2de indstefnte Personer hafde indtet at bøde med, men hand gaar om og betler, der fore fogden paa Stod de burde Lide Paa Kropene med fængsel eftter Louen

Afsagt,

Eftter die det befindes at Olle Haachensen Mælland, og Kari Dags datter haver bedrevet hoer med huer Andre, og haver indtet til at bøde med, aldt saa er agtes for billigt at huer Paa sit Separeret Sted, eftter anledning af Louens Siette bogs 13tende Capit: første art: Straffes paa Wand og brød udj fængsel, udj fem dage, aldt Under Louens Wiedere adfært,

Olle Olsen Mørque hafde eftter mundtlig Stefne maal, Ladet Stefne Jon Siuers: Lunde af Yttre Sogns fogderie, til Widner at Anhøre, for hand skal have over faldet hann: udj hans Eget huus paa Mørque, med houg og slag, som sKede om trendt 8te Aar Leeden,

Joen møtte til Wæder mælle og sagde at Wære Loulig Stefnt

her om War Stefnt til Prou, Britte Niels datter Mørque Live Axels datter Nedre sKierWen, og Siuer Myrland Paa hans quindes Vegne Eftter Edens oplæsning og forKlaring, for alle trej dise Widner, bleve de 2de udViste, og

Britte Mørque frem Kaldet som eftter Edens aflegelse Wandt som følger, at om trændt 8te á 9 Aar Leden, da Kom Jon Siuersen Lunde til Olle Mørque og da de En Stund om aftenen hafde drochet, Kom de i ord til sam/m/en uden for døren men da de Kom ind igien, og Olle Mørque satte sig udj høysæde for bordEnden da saae hun at Jon Siuersen Lunde tog Olle Ols: udj haaret og i Næsen, saa \Ole/ Olsen Nogle Gange bad Jon Lunde om fred udj sit huus, der over blev Liuset slugt, og Live sKieldte denn: fra huer Andre, der paa Lagde Olle sig op i sengen, og sagde maa ieg iche have fred udj mit høy sæde, saa Lad mig have fred, udj min seng, der paa sprang Jon Lunde op i sengen til Olle og slog hann: wider udj sengen, saa sprang Joen af sengen ig(ien) da siufnte Olle Mørque sig at wære blaa slagen, Paa Kindbachen, Jon Siuersen Lunde protesterede imod dette Widne at det sKal wære Willig Widne, som til foren sKal have taldt u-sandhed, dette sagde Britte Mørque at Jon Lunde iche sKulle beWise, Noch blev Joen til spurt om Britte hafde til Wundet U-sandhed for Lov og Ret, og saaledes udj sit Vidne wæret fældet, der til Jon suarede Ney men at til foren haver taldt V-sandhed Kunde hand beWise,

Live Axels datter eftter Edens aflegelse Wandt at om trendt 8te á 9 Aar leden da tiendte hun Olle Mørque, og da Kom Jon Lunde til Olle Mørque, og da de hafde drochet Nogle Gange øl, saa bød Jon Lunde \Olle/ til at tage faun tag med sig, og da suare Olle Naar det skal wære med goede, saa Wild ieg Wel forsøge, saa gich de begge ud oven for Stuen, og tog faun tag, men da de Kom ind igien da sætte Olle sig udj høysædet, da saae hun at Jon Lunde tog Olle Mørque udj haaret og Næsen, og Ref hann: frem Paa Golvet, der Paa sagde Olle Mørque maa ieg iche have fred udj mit høysæde, saa Lad mig have fred udj min seng, saa Lagde Olle sig op udj sengen, der paa sprang Jon Lunde op i sengen og sloe og drog hann: saa hand War Gandske blaae Paa Kindbachen, Lif og Olles quinde sKieldte denn: fra huer Andre, saa Løb Jon Lunde ud i døren og tog En halftønde øx, og Kom ind der med og truede Olle Mørque der med, saa tog Live øxen fra Jon Lunde, og for Wartte dend, Saa maatte Olle Mørque Røm/m/e sin Stue, og Laae udj floren om Natten, og Jon Lunde Laae Paa bordet sam/m/e Natten udj Stuen, her imod Joen Lunde suarede at dette er et Willigt Vidne eftter die hun tiendte Olle Mørque sam/m/e tid,

Siuer Myrland Paa hans quinde Giertrud Ols datters Wegne møtte og forKlarede at hans quinde saae sam/m/e tid, at Jon Lunde drog Olle Mørque udj haaret, og tog hann: udj Næsen, da hand sad udj sit høysæde, der paa Løb hun ud af banghed

her imod Jon Lunde protesterede at eftter die Siuer Myrland, er hans U-Wen, udj det at over hann: haver Suppliceret, at hans Widne der!! der fore iche maae Ansees, Særdeelis eftter die hand Widner Eftter hans Egen Quindes ord,

Jon Lunde her imod forKlarede at hand 8te og 9 Aar leden Kom hand fredelig til Olle Mørque for at formane hann: at Leve fredelig med sin Kone, som er Jon Lundes sødsKende

barn, og Olle Mørque er hann: udj tredie og tredie [Leed]? beslegtiget, der paa toge de faun tag, og da hand sætte sin foed i Krog for Olle Mørque faldt alle om Kuld Paa marchen, der over blef Olle Wred og sKuede Jon Lunde igien, siden da de Kom ind i Stuen igien Nægtet Jon Lunde iche, at de io Kom udj Klamerj men hand mindes iche Endten hand slog Olle Mørque, eller Olle Mørque slog hann: Thj hand war drochen,

(her) imod Olle Mørque suarede at Jon Lunde iche sKulle beWise at hand haver (Lev)et ilde med sin quinde, ey heller formanede Jon Lunde hann: om saa (da)nt sam/m/e tid, Thj saadant er ichons Et Optængt snach af Jon (Lun)de self paafunden,

Partterne blev tilspurt om de Widere udj denne sag hafde at Lade protocolere, der til de suarede Ney, men Olle Ols: Mørque war her om tings Widne begierende, og Jon Lunde sagde yder mehre at Wilde \Stefne/ Olle Mørque igien, for huis Olle haver øvet imod hann: udj hans Eget huus paa Lunde

Olle Olsen Mørque hafde Ladet Stefne Jon Lunde for Nogle \V-sømelig/ ord, Jon Lunde haver taldt Paa hann: udj Tond!! (Trond) Byestøels begravelse, og det udj Olle Mørques fra Wærelse,

her imod Jon Lunde møtte og suarede at være Louglic Stefnt, men Wiste iche at have taldt Noget om Olle Mørque, udj Trond Bystøls begravelse,

her om War Stefnt til Prou Colben Samsonsen Hirt, Hans Ingebrigtz: ibdm og Knud Nielsen Mørque, som møtte og Eftter Edens Oplæsning og forKlaring blev de 2de udViste og

Colbein eftter Edens afleggelse Wandt, at Nest afvigte femdte PaasKe dag da begravelsen war Paa Byestøel, da eftter at Olle Mørque War hiem Reyst sad Jon Siuersen Lunde Wed bordet paa Byestøl, og sagde [at]? Olle Mørque Læst at være saadan mand, hand gaar frem paa Stranden, og Laaner Huuspostil hos Olle Sævle, og Læs ad folchet, Ret som hand da har Læset \saa/ gaar hand afstæd og Puller fattig folchet siden Jon Lunde forKlarede her imod at Colbein Samsonsen war hans U-Wen for hand haver brigslet hans forEldre Noget, Næfnlig at Colbeins fader Wilde brendt sit Sæl op, der til Colbein suarede at Jon Lunde det iche sKulle bewise, men er Jon Lundes Eget op digt

Hans Ingebrigtsen Hirt Eftter Edens afleggelse Wandt at da Jon Lunde Kom fra Byestøel da \Kom/ hand og Baar Mørque til hann: Paa hans Paaboende Gaard Hirt, og det tillig om morgenen, da hørte hand at Jon Lunde sagde, Olle Olsen Mørque Er Grum Stor agtig Nu, hand gaar frem paa Stranden og Laaner huuspostil hos Olle Sævle, og Læs ad folchet, og Strax hand haver Læset, gaar hand afstæd og Puller fattig folchet her til Jon Lunde suarede at om de ord sKulle være taldt, saa War det sKeet udj drochensKab, til med haver Hans

1709: 247

Hirt taldt ilde til foren om Jon Lundes Stif datter, og om Olle Siuers:z!! (Siuers:z) søn, dette sagde Hans Hirt at Jon Lunde Kunde Stefne hann: for som Jon Lunde sagde at wilde gjøre,

Knud Nielsen møtte og Eftter Edens afleggelse Wandt, at femte dag PaasKe udj begravelsen Paa Byestøel, da Olle Mørque war afreyst, da sagde Jon Siuersen Lunde, Olle Mørque syfnes at være mand, hand drager frem Paa Stranden, og Laaner Huuspostillen hos Olle Sævle, og Naar hand haver Læst gaar hand afstæd og Puller fattig folchet,

Olle Mørque tilspurtte Jon Lunde om hand Wiste Nogen føye til saadane taldte ord, og huor fore hand iche møtte til Nest afVigte som/m/er ting, her til Jon Lunde suarede at de ord af hann: maatte være taldt udj drochensKab, og eftter die hand til afVigte som/m/er ting iche War Louglic Stefnt, Kunde hand ey heller suare til sagen og hen sKiuder sig til sit Wærne ting eftter die hand iKons er Stefnt her til tinget Widner at Ahøre!! (Anhøre) her paa Olle Mørque (war) tings Widne begierende, for at søge Jon Lunde til sit Wæ(r)neting)

Siuer Olsen Bygd hafde eftter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Jon Siuers: Lunde for \hand/ af Wigte høst her Paa Leque da tinget holdtes tog hann: Strube tag, da hand Laae Paa sin seng, saa \hand/ iche alleniste der Wed miste sin ting fred men End og iche Kunde Niude fred Paa sin seng,

her imod at suare møtte Jon Lunde og tilstod her til Louglic at være Stefnt, men Mindtes iche saadant at have giort, ey heller formendte hand at Nogen saadant sKulle beWiese,

her om war Stefnt til Prou Hans Ingebrigtsen Hirt som eftter Edens aflegelse Wandt, at Jon Lunde sagde til Siuer Bygd du sKal blive En heste gielcher, og i morgen sKal ieg gaa Ned paa tinget og Legge 20 rd udj Retten, og Lade Siuer Bygd indføre at gielche Jon sin hest, og \da/ Laae Siuer Paa sin seng, da saae Hans at Jon Lunde tog Siuer Byøgd!! (Bygd) Strubetag og der paa slaoe!! (sloe) hann: Et Næve slag, som sKeede Nest før de ord blev taldt, da Siuer Bygd Laa Paa sin seng, og Jon Lunde Kom til og Wilde Legge sig, da passerede dette,

Knud Nielsen og Siuer Myrland eftter Edens aflegelse Wandt eftter Soldat Anders Kiildsen at bemeldte Anders Kiildsen saae at Jon Lunde tog Siuer Bygd Strube tag forleden høst paa Leque, da høste tinget holdtes her paa Wangen, her til suarede Jon Lunde \suarede/ at Hans Hirt, har taldt ilde til foren om Andre, der fore mendte hand at hans ord eller Widne \iche/ burde agtes, Hans Hirt her imod protest: og formendte fastelig at Jon Lunde iche Kunde over beVise hann: Noget huor fore hans Widnesbyrd iche Kunde agtes gyldigt,

Eftter die at Jon Lunde saadant haver øvet wed tingetz holdelse her paa Wangen, saa begierede

1709: 248

Kongl: mayts: foget Sr: Søfren Glad war her om udtog af protocolen begierende,

Jon Lunde og Siuer Bygd forligte sig for Retten at de taldte ord iche skulle forKleine Siuer eller Jon Paa Endten af siderne, men de her eftter wilde være wener og forligte

Siuer Andersen Myrland hafde Eftter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Jon Siuersen Lunde for U-bequems sKiildz ord, øvet Paa hann: afVigte femte PaasKe dag, udj begravelsen paa Byestøl, Paa huilchet og War Stefnt til sam/m/e tinget, men formedelst da iche war givet mehre End 14 dages Warsel Wilde Jon Lunde iche Wedtage Gien mælle,

dend indstefnte Jon Lunde møtte og til Stoed udj denne sag Louglic være Stefnt, til Widner at Anhøre,

her om War Stefnt til Prou, Colbein Samsonsen Hirt, og Olle Olsen Mørque, Eftter Edens oplæsning og forKlaring blef det Ene Widne udWist og

Cobein!! (Colbein) Samsonsen frem raabt som eftter Edens aflegelse, Wandt at da (beg)ravelsen Stoed Paa Byestøl, da hørte hand at Jon Lunde sKiildte Siuer Myrland for En sKiellem og En Kieldtring, der til Siuer suarede Jon Lunde det skal du have Løyet indtil du det beWiser at ieg haver giort Noget sKiellem Støche, her imod Joen Lunde sagde at hand hafde talle med Siuer Bygd, om dend Jord Kiøne Gaard som de Wilde bøxle da spraach!! (sprang) Siuer Myrland op og Vilde sætte sig Stoer!!, men hand sKiildte hann: iche Widende!! (Widere), til med er Colbein hans avindz mand for medelst Noget hans forEldre og Jon Lunde i mellem, her imod Colbein protesterede, at Joen Lunde iche burde tænche at hand Wilde Wed Ed for Klare Noget formedelst hans forEldres sKyld, men huis hans forEldre og Jon Lunde Kund!! (Kunde) være imellem Wed Kom iche hann:

Olle Olsen Mørque Eftter Edens afleggelse Wandt at da begravelsen Stoed Paa Bye Støl, da hørte hand at Jon Siuersen Lunde sKiildte Siuer Myrland for En Kieldtring, og bad hann: gaa hen at grave op hirtte!! Arm, Wiedere Wieste hand iche

Noch sagde Siuer Myrland at Corporal Niels Hansen og hørte diese ord, men hand Nu er udreist udj deris Kongl: mayts: tieniste,

her imod Jon Lunde beraabte sig paa at Jørgen Hælgeland, Baar Mørque og Anders Toftte, skulle beWise at Jon Lunde iche skal have taldt de ord, men dette er Parttiske Widner som ere hans avindz Mænd,

Parterne bleve til spurt om de Wiedere hafde udj denne sag at Lade protocolere, der til de suarede Ney iche denne sinde, Men Siuer Andersen Myrland war tings Widne begierende, om huis denne sinde passeret er

Dend sag Imellem Odde Breche og Anders Neseim da møtte Parterne og Eftter aftalle imellem Parterne bleve de for Enede med haande tag og Anders Neseim gaf Hr: Commissarius udj afsoning 1 ½ rd huor med sagen beroer, der paa Anders Strax betaldte 1 rd Rester ½ haf!! (half) daller

Jon Siuersen Lunde hafde Wed Siuer Quarne og Stefne Widner Ladet Stefne Halver Pedersen SousJor for Et Knif Sting, Noch

1709: 249

hafde Siuer Quarne Stefnt bemeldte Halver Paa Hr: Commissarius Wegne for Kongel: bøder eftter Louen,

dend indstefnte Halver Pedersen møtte og Nægtet iche at hand io gaf Jon Lunde Et Knif Sting, men hand war Nød der til for medelst at Jon Lunde til foren hafde slaget hilsen!! (helsen) af hann:

her om blev af Retten besKichet 2de mænd til madame Judithe Arctander, og Bryndel Leque \som Liger siug/ som War udj brøllupet huilche 2de mænd som Var Joen Mølster og Bryndel Græve, som eftter deris ord Wandt at de saae at Halver Pedersen Stach Jon Siuersen Lunde, men huad de til foren hafde imellem sig Wieste de iche,

Halver til Stoed at have ud givet Knif Stinget, men at Jon Lunde til foren hafde slaget hann: Paa Stoed hand fastelig,

her til hafde Halver Prou, som War Ranilde Torbiørens datter som Wandt at Noget for brøllupet Kom Jon Lunde til Saufs Jord, og da saae hun at Jon Lunde tog Halver Et Strube tag, men hand slog hann: iche dend tid som hun saae,

flere Prou sagde Halver iche at have denne sinde, men hans Egne børen saae d(et) som Nu iche Ware tilstæde, men saaledes Jon Lundes fort fare(lse) med Halver Ifred hann: til at give Knif Stinget ud,

Hr: Commissarius Paa Stoed bøder eftter Louen, og Jon Siuersen Lunde Paa Stoed for Sex Uger hand Laae under badsKiers haand, og ud Gifne badsKer Løn udj aller Ringeste 10 rd og huad Halver Kunde have hann: at til talle formendte hand at Halver burde søge hann: for hans Wærneting,

Parterne Blef til spurt om de Wiedere hafde at Lade protocolere der til de suare Ney men War Dom begierende, Halver bød Hr: Commissarius 10 rd huilchet hand iche Wilde imodtage,

Afsagt,

Eftter die at Halver Saufs Jord iche Kand Nægte det udgifne Knif Sting Paa Jon Siuersen Lunde, aldt saa bør hand bøde eftter Louens Siette bogs 7de Capitel Anden Art: trende trej Lod sølf samt eftter bemeldte Louens bog Capitel og 16tende Art: trende femten Lod sølf Saa Wel og til Jon Lunde for tidz spille Kost og badsKer Løn eftter Louens Alligerede bog Capt: og 11te Art: 8 rd Aldt inden femten dage Under Nam eftter Louen, huad pretention Halver Kand have til Jon Siuersen Lunden, søger hand hann: for til sit Wærne ting, da Wæder fares hand Wel huis Ret Er eftter Louen

Siuer Olsen Saue udj Borstandz!! (Borstrandz) Otting hafde efter mundtlig Stefne maal Ladet Stefne Siuer Siuersen sKutle, til at holde dend Contract som imellem denn: giort Er, Næfnlig at bytte Jorder udj Soue og sKutle, Særdelis efter die Siuer Siuersen sKutle Kiøbt Jorden Saue, og Wed Kiøbetz tiltrædelse Lovet \at/ af Staa Jorden sKutle imod Soues tiltrædelse, dend indstefnte Siuer Siuersen sKutle møtte og begierede opsættelse til Neste ting, her om war Stefnt til Prou Lauridz Gieraget og Rognald sKiple, som for Klarede at de ware forligte at bytte Jorder, og Siuer sKutle

1709: 250

Skulle Leye sin Jord igien til Siuer Soue Eller hans quinde Igien,

Afsagt,

Efter die Siuer sKutle begierer opsættelse til Neste ting, aldttaa beroer sagen saalenge, at da udj sagen Stefnes saa skal her udinden Kiendes efter Louen,

Soldat Olle Suendsen Bachetun Amanglede Løsnings Retten Paa Et spand smør udj Bøe, som Salig Lauridz Olsen Bøe Kiøbt haver Særdelis efter die hand Nu er udj Kongens tieniste saa Liuses Penge Mangel Paa sam/m/e spand smør,

Eilof Michelsen Loed Læse sit sKiøde Paa 5 spand smør udj Jorden Flage udsted af hans fader Michel Strøchsen!! (Størchsen) af 14 9br: 1709

Dend 15. betiendtes Retten Wed sagers fore tagelse, af indførte Kongl: mayts: Foget og Laugrettes mænd

Bunde Lens \mand/ Wiching Tuilde til Kongl: mayts: tieniste hafde Warslet Peder Andersen Halden for slags maal med Lauridz Gullichsen, Peder Andersen efter seeniste Paaleggelse møtte, og fra gich slagsmaalet, det Prou Sergiant Niels Tormosen, Er udj Kongl: tieniste, huor fore sagen beroer til Prou og Widnes biurd her om føris

Sr: Peder Borch Paa VelEdle professor Lindrups Vegne hafde Ladet Stefne Olle Andersen Lidzem for Resterende LandsKyld og 3die tage af 2 Løber og Et half spand smør for hans Paa boende gaard Lidzem til sam/m/en 24 rd som er fra 1694: og til udgang 1701: her Paa blev Paa Stod sKades Løs betalling

dend indstefnte Olle Andersen Lidsem møtte og fore gaf at være En fattig mand, og hafde Lidet eller indtet at betalle med, bad om Delation forklaret og at have betaldt Noget der paa som dog iche findes quitering for, huilchet hans LandsKylde bog udViser Wed seeniste afregning udViser af 2 9br: 1701

Afsag!! (Afsagt)

Efter die Olle Andersen Lidzem ingen quitering frem Wieser, at hand Noget paa de paa Stefnte 24 rd betaldt haver, aldttaa Er agtes for Billigt at Olle Anser!! (Andersen) Lidzem foresKrefne 24 rd med 1 rd udj OmKaastrning bør betalle, og det inden femten dage Under Nam efter Louen,

Sr: Peder Borch hafde Ladet Stefne Mons Halsteinsen Tøen for Resterende første bøk!! (bøxel) 5 rd som WelEdle Hr: professor Lindrup til Kom/m/er huor paa blev Paa Staaet sKades Løs Dom

dend indstefnte Mons Halsteinsen møtte og til Støed fordringen bad om Delation,

Afsagt

de Paa Stefnite 5 rd bør Mogens Halsteinsen inden femten dage betalle Under Nam efter Louen

Sr: Peder Borch Paa WelEdle Hr: professor Lindrups Vegne frem stod for Retten, og tilspurtte Laugrettet og til Stæde Wærende

1709: 251

Almue, om huad tilstand hand \Rasmus Olsen Tøen/ døde udj, om efter hann: fandtes til hans sKyld og gieldz af betalling, saa som bemeldte Rasmus findes sKyldig WelEdle Hr: Professor Lindrup 3 rd

her til Laugrettet og til Stede Wærende Almue suarede, at bemeldte Rasmus Olsen Tøen for 9 Aar siden \døde/ og der fandtes ingen Midler efter hann: men udj ald sandhed døde udj fattig dom,

her paa Sr: Peder Borch War tings Widne begierende,

Laugrettes mænd pro 1710 Ordineris af Kongl: mayts: Foget Sr: Glad, 5 som til foren haver aflagt Ed, Næfnlig, Niels Kolde, Stephen Lædahl, Michel Bratholle, Niels Winnie, Mogens Fæne, Siuer Dømbe Matias Ringheim, og Od Nielsen Sonve diese 3de haver sig betidz for Wel byrdige Hr: Laugmand Knag at indfinde Ed Efter Louen at aflegge, til Rettens Wiedere betiening

Ao: 1709 Mandagen d: 2 December Holdtes Almindeligt Høste sKatte Leedings og Sageting med Liuse Closters Almue udj Hardanger Paa dend Gaard Seberhagen, tilstæde wærende Paa Fogden Sr: Jacob Widings Wegne Hans fuldmægtig Johanes Mogensen Teiste, Bonde Lens mand Olle Michelsen Luusand, Gunder Ringøen, Engel ibdm, Pouel Oppedahl, Torbiørn ibdm Hans Nielsen Langesætter, Od Aarhus, og Lauridz Diøne, Edsorne Laugrettes mend med mehre ting søgende Almue,

Efter tingetz sættelse, fandtes ingen breve at Læse, Ey heller war Nogen sager indstefnt,

der fore dette Aars forretninger Til Lige med denne protocol sluttes af SorensKriVeren Manderup Funch

1709: 252

Udi denne Protcol, som indeholder 284 Nummer, eller Et Hundrede Toe og førgetiufve igiennemdragne og for seiglede blade, hafver Sorenschrifveren ofver Hardanger Liuse Closter Godtz og Waasse Præstegield Mandrup Funch efter sin bestalling, æd og Embeds Pligt, at indføre, alt hvis som for Retten j efterfølgende tre Aar, udj hans AllerNaadigst Anfortroede Sorenschrifverie forrefalder, Og det saaledis som Lovlig og for svarlig kand eragtes, Og dend ved 1709 Aars udgang igien indlefvare, og da een anden derjmod at uttage Bergen d: 28 Decembr: 1706.

Wdj Høyædle og Welbaarne

Hr: Estats raad og Stiftbefahlings Mands Absence
Wuelf